

Vergaderjaar 2002–2003

28 600 XV

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2003

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2003 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2003. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2003.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2003 vastgesteld. De in de begroting opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Wetsartikel 2 (begroting baten-lastendiensten)

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de baten en lasten en de kapitaaluitgaven en -ontvangsten van de baten-lastendienst Agenschap SZW i.o. voor het jaar 2003 vastgesteld. De in die begrotingen opgenomen begrotingsartikelen worden toegelicht in onderdeel B (Begrotingstoelichting) van deze memorie van toelichting en wel in de paragraaf inzake de baten-lastendiensten.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. J. de Geus

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

B: DE BEGROTINGSTOELICHTING

1.	Leeswijzer	3
2.	Het beleid	8
2.1.	De beleidsagenda	8
2.2.	De beleidsartikelen	29
2.3.	De niet-beleidsartikelen	141
3.	Premie-gefinancierde sociale verzekeringsuitgaven	166
4.	De bedrijfsvoering	187
5.	Baten-lastendiensten	189
6.	De verdiepingsbijlage	202
7.	De bijlage moties en toezeggingen	234
8.	Bijlage gebruikte afkortingen	240

1. LEESWIJZER

Vooraf

De begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor 2003 is de tweede begroting die is gestoeld op de uitgangspunten van de operatie Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording (VBTB). Uitgangspunten zijn de volgende vragen:

- wat wil de regering en met name de bewindslieden van SZW in 2003 en volgende jaren bereiken?
- hoe gaat het ministerie van SZW dat aanpakken?
- en welke middelen worden daarvoor ingezet?

Deze opzet komt ook in de beleidsartikelen van deze begroting terug.

De begroting van het ministerie van SZW voor 2002 moet gezien worden als een belangrijke stap op weg naar een volwaardige VBTB-begroting. Na de presentatie van deze begroting zijn de uitgangspunten en opzet nogmaals onder de loep genomen. Dit heeft geleid tot een aantal verbeteringen. Dat neemt niet weg dat ook nu nog geen volwaardige VBTB-begroting is opgesteld. Met name op het terrein van de formulering van de doelstellingen, de relatie tussen doelstellingen en inzet van instrumenten en middelen is nog een weg te gaan. In de groeiparagraaf bij de verschillende beleidsartikelen is zo goed mogelijk aangegeven wanneer het ministerie van SZW wel aan alle VBTB-voorschriften kan voldoen.

Opbouw begroting

De begroting van SZW is opgebouwd uit de volgende elementen:

- a. de beleidsagenda
Het beleidsprogramma van SZW is het hoofdbestanddeel van de beleidsagenda bij deze begroting. De drie prioriteiten van SZW zijn ook expliciet in de Sociale Nota opgenomen. Verder is de verplichte tabel opgenomen waarin de aansluiting tussen ontwerpbegroting 2002 en 2003 wordt gegeven.
- b. de beleidsartikelen
De belangrijkste beleidsdoelstellingen zijn in de afzonderlijke beleidsartikelen opgenomen. Op de begroting van SZW zijn op dit moment 16 beleidsartikelen onderscheiden. Bij elk van deze doelstellingen worden begrotingsgelden ingezet. Elk beleidsartikel is volgens een vast stamien opgebouwd. Eerst de algemene doelstellingen, vervolgens de operationele doelstellingen en de inzet van de instrumenten en middelen en tot slot de groeiparagraaf.
- c. de niet-beleidsartikelen
De middelen op de begroting van SZW die niet rechtstreeks aan een doelstelling gekoppeld kunnen worden of omdat het om een technisch administratieve voorziening gaat (onvoorzien, loonbijstelling) of omdat de inzet van beleidsinstrumenten niet vanuit de begroting worden betaald (premie gefinancierde sociale zekerheid, arbeidsverhoudingen) worden op niet-beleidsartikelen begroot.
- d. premiegefinancierde sociale verzekeringsuitgaven
De doelstellingen die het ministerie van SZW wil realiseren door de inzet van de premiegefinancierde uitgaven zijn in een apart onderdeel toegelicht. Deze middelen hoeven niet door het parlement te worden geautoriseerd.
- e. de bedrijfsvoering

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zal in het jaarverslag over het begrotingsjaar 2002 een mededeling over de bedrijfsvoering doen. Dat wil zeggen dat hij zal verklaren in hoeverre het ministerie in 2002 op de relevante onderdelen «in control was». In deze paragraaf wordt de stand van zaken beschreven.

f. baten-lastendienst

Het ministerie heeft met ingang van 1 januari 2003 de baten-lastendienst Agentschap SZW. Dit agentschap is belast met de uitvoering van de subsidiering ten laste van het Europees Sociaal Fonds, de Communautaire Initiatieven en van enkele eigen SZW-regelingen. Verder is de Inspectie Werk en Inkomen een traject gestart dat moet leiden tot het toekennen van de status van baten-lastendienst in uiterlijk 2005.

g. verdiepingsbijlage

De verschuivingen tussen de budgetten op de beleidsartikelen zijn hier zichtbaar gemaakt vanaf de stand van de begroting 2002. De veranderingen na de eerste suppletore begrotingswet worden afzonderlijk toegelicht.

h. stand van zaken moties en toezeggingen

Wijzigingen ten opzichte van de begroting 2002

De overgang van de beleidsverantwoordelijkheid van de WVG naar het ministerie van VWS in het Strategisch Akkoord heeft ertoe geleid dat beleidsartikel 10 (Maatschappelijke participatie gehandicapten) is vervallen.

De overheveling van het budget voor kinderopvang van het Ministerie van VWS naar SZW heeft plaatsgevonden om de combinatiemogelijkheden van arbeid en zorg te verbeteren. Beleidsartikel 11 «Bevorderen van de combinatiemogelijkheden van arbeid en zorg» is daartoe aangepast. De kinderopvang is daarin opgenomen terwijl de Wet Financiering Loopbaan onderbreking met ingang van het nieuwe begrotingsjaar als onderdeel van artikel 11 is komen te vervallen.

Relatie met de Sociale Nota

In de Sociale Nota zijn de prioriteiten benoemd en op hoofdlijnen van beleid uitgewerkt. Het kabinet heeft een aantal concrete doelstellingen geformuleerd. De route voor de komende jaren is daarmee uitgezet. Een nadere uitwerking van deze route in een meer concreet actieplan zal nog voor de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden uitgebracht. Hierin zullen ook opgenomen zijn de voornemens voor vereenvoudiging van regelgeving op de terreinen van arbeidsverhoudingen, arbeidsomstandigheden, sociale zekerheid en arbeidsmarkt. Tevens zal op dat moment de beleidsbrief Emancipatie worden aangeboden. De voorliggende ontwerp-begroting geeft zicht op de middelen die voor de uitvoering van dit beleid beschikbaar zijn.

Afwijkingen van de Rijksbegrotingsvoorschriften

- De tabel met de budgettaire gevolgen van beleid voldoet niet geheel aan de voorschriften. De programmauitgaven dienen naar inzet per operationele doelstelling te worden onderscheiden en daarin uitgesplitst naar instrumenten. Binnen de begroting van SZW is dit niet altijd mogelijk omdat sommige instrumenten bijdragen aan meerdere

doelstellingen en een toerekening van het mogelijke budgettaire beslag per doelstelling vooraf moeilijk te geven is.

- De streefwaarden in deze begroting zijn in de regel nog niet in maatschappelijke effecten gedefinieerd. In de komende ontwerp-begrotingen zal dit verder worden uitgebouwd.
- Systeem- versus resultaatverantwoordelijkheid. De minister van SZW kan ten allen tijde door het parlement ter verantwoording worden geroepen over het gehele beleidsterrein waar hij actief is. Het onderscheid tussen systeem- en resultaatverantwoordelijkheid doet in die zin weinig af van de eindverantwoordelijkheid die een bewindspersoon altijd heeft. In de beleidsartikelen wordt dat onderscheid als zodanig niet meer gemaakt. In de meeste artikelen wordt kort aangegeven hoe de relatie is tussen beleidsbepalend departement en de daarmee samenhangende sturingsmogelijkheden in relatie tot de eigen (beleids)verantwoordelijkheid voor de uitvoering. Daarmee wordt aangegeven in hoeverre de minister van SZW direct verantwoordelijk is voor de uitvoering van beleid dan wel dat hij derden (gemeenten, UWV, SVB, CWI, etc.) in staat stelt uitvoering aan het beleid te geven. In de ontwerp-begroting 2004 zal dit verder worden uitgewerkt.

Budgetflexibiliteit

In de begroting wordt bij een aantal beleidsartikelen aangegeven welk deel van het budget naar de huidige inzichten op 1 januari 2003 nog flexibel inzetbaar is.

Op de begroting van SZW staan diverse soorten uitgaven waarbij de toepassing van de budgetflexibiliteit niet altijd eenduidig kan worden vastgesteld. In de begroting 2004 zal dit verder worden uitgewerkt.

Een groot deel van de middelen op de begroting van SZW is op korte termijn amper anders aan te wenden. Een deel van deze middelen ligt onder meer door bestuurlijke afspraken voor meerder jaren vast. In andere gevallen gaat het om open einde regelingen waar alleen door wijziging van wet- en regelgeving ruimte kan worden gemaakt.

In de ontwerp-begroting 2003 wordt in de volgende beleidsartikelen geen tabel voor budgetflexibiliteit opgenomen:

- SZW heeft veel uitkeringsregelingen. Bij de uitkeringsregelingen die afhankelijk zijn van de (volume)ramingen is in samenhang daarmee de budgetflexibiliteit in die zin niet aan te geven. Om die reden zijn bij de beleidsartikelen 6, 7, 8, 9 en 14 geen tabellen voor budgetflexibiliteit opgenomen.
- De rijksbijdragen aan de Sociale Fondsen (beleidartikel 15) en de bijdrage aan het Spaarfonds AOW (beleidartikel 16) zijn eveneens van een bijzonder karakter. Het gaat hier om begrotingsuitgaven aan (sociale) fondsen. Flexibiliteit is hier alleen te realiseren door aanpassing van wet- en regelgeving bij de betreffende materiewetten.

Bij relevante personele uitgaven is uitgegaan van de vrijval van middelen op basis van een historisch bepaald verloopcijfer bij SZW. In de jaren 2000 en 2001 is gemiddeld 9% van de formatie via verloop vrij gekomen.

Omdat departementen de komende kabinetsperiode uitvoering geven aan een volume- en efficiencytaakstelling is van de veronderstelling uitgegaan dat een verloop van 4,5% per jaar in de komende periode realistisch is.

Belastinguitgaven en ESF-middelen

In de VBTB-begroting streeft het ministerie van SZW een zo integraal mogelijke presentatie van beleid na. Daarom zijn ook de premie-gefinancierde regelingen in een aparte paragraaf toegelicht. Ook bij de

belastinguitgaven is getracht deze zoveel mogelijk bij de beleidsartikelen zichtbaar te maken in de toelichting op de operationele doelstellingen. Dit is gebeurd bij beleidsartikelen 2, 11 en 13. Verdere uitbouw hiervan is voor de komende jaren een groeiproses.

De programmamiddelen voor ESF-3 en EQUAL lopen buiten begrotingsverband en zijn dus niet in de begrotingsstaat terug te vinden. Zij zijn wel zoveel mogelijk aan de beleidsartikelen toegedeeld waarvan de doelstellingen mede met Europese gelden worden bereikt. Het gaat daarbij om beleidsartikelen 2, 11 en 12.

Streefwaarden

De streefwaarden bij de operationele doelstellingen zijn vaak nog geformuleerd in «input»-grootheden. Dit hangt voor een groot deel nog samen met de omslag vanuit een input-gerichte begrotingsopzet van de pre-VBTB. In de komende jaren zullen de streefwaarden steeds meer het karakter van output of zelfs outcome krijgen. In de verschillende groei-paragrafen wordt daarop ingegaan.

Beschikbaarheid en betrouwbaarheid van derdeninformatie

Voor de in de begroting opgenomen prestatiegegevens is veelal informatie van derden nodig om over de prestaties te kunnen verantwoorden. De informatie is afkomstig van gemeenten en uitvoeringsorganisaties (UWV, SVB, etc.) en informatieleveranciers zoals bijvoorbeeld het CBS. Met het opstellen van de begroting in de nieuwe stijl is rekening gehouden met de informatie die voor de verantwoording van ons Ministerie aan het Parlement benodigd is. Hiertoe is een informatieplan opgesteld waarin is opgenomen welke informatie benodigd is en voor zover deze niet beschikbaar is, hoe deze kan worden verkregen.

Gezien de presentatie in de maand mei van het financiële jaarverslag is het thans veelal nog niet mogelijk om van definitieve verantwoordinggegevens van de uitvoeringsorganisaties gebruik te maken. Dat leidt ertoe dat voor een gedeelte van de benodigde informatie gebruik zal worden gemaakt van voorlopige verantwoordingcijfers. Overigens is SZW in overleg met de uitvoeringsorganisaties om de verantwoordingsgegevens van de uitvoeringsorganisaties eerder in het jaar beschikbaar te krijgen. Voor de overige in het financiële jaarverslag op te nemen informatie zal gebruik worden gemaakt van bestaande of nog te ontwikkelen beleidsinformatie-stromen.

De kwaliteit en betrouwbaarheid van beleidsinformatie is hoog. Toetsing van de kwaliteit en betrouwbaarheid van de verkregen beleidsinformatie vindt regelmatig plaats onder meer door deze te verifiëren aan de hand van de later ontvangen verantwoordinginformatie.

Van het eerder vermelde informatieplan maken ook nieuw op te zetten of aan te passen beleidsinformatiestromen deel uit. De betrouwbaarheid van informatie is daarbij een belangrijk aandachtspunt. In de SUWI-regeling is de verplichting opgenomen dat UWV, SVB en CWI jaarlijks rapporteren over de kwaliteit en de controle daarop. Nieuwe informatiestromen hebben een groeipad nodig om te komen tot een kwalitatief volwaardig en betrouwbare gegevensbron. Voor de ene bron zal dit sneller (binnen een jaar) gebeuren dan voor de andere bron.

Een vooraanstaande positie ten aanzien van de levering van beleidsinformatie wordt ingenomen door het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS). Voor een groot aantal beleidsartikelen wordt gebruik gemaakt van CBS statistieken. CBS staat hierbij in voor de kwaliteit van deze basisinformatie. Met het CBS worden afspraken gemaakt om te komen tot tijdige levering van de benodigde informatie voor het financiële jaarver-

slag. Een belangrijke mijlpijl is dat thans in een pilot bij het CBS voorzieningen worden ontwikkeld waarmee invulling wordt gegeven aan de doelstellingen van het zogenaamde SZW knooppunt Beleidsinformatie (Tweede Kamer, vergaderjaar 1999–2000, 26 541 nr. 68). Hierdoor kan SZW analyses uitvoeren op gekoppelde micro gegevensbestanden. VBTB-informatie en bepaalde analyses over de WAO en reïntegratie zullen daarmee sneller beschikbaar komen. De pilot zal in december worden geëvalueerd en de intentie is erop gericht de samenwerking in een meer definitieve vorm om te zetten.

Toedeling van de apparaatsuitgaven.

Het ministerie van SZW heeft in deze begroting de apparaatsuitgaven zoveel mogelijk aan de verschillende beleidsartikelen toegerekend. Dat gebeurt voor het tweede achtereenvolgende jaar. Toerekening van middelen (personeel en materieel) vindt jaarlijks plaats op basis van een globale toedeling van de personeelsinzet naar de verschillende beleidsartikelen. Deze verdeelsleutel wordt ook bij de Jaarverantwoording 2003 gehanteerd. Voor 2004 en de volgende jaren zijn bij de beleidsartikelen geen apparaatsuitgaven geraamd. Bij de volgende begrotingsvoorbereidingen zal telkens een actuele verdeelsleutel worden opgesteld. Door de herstructurering van de SZW-organisatie is de toerekening van apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen gewijzigd ten opzichte van 2002. De uitvoerende onderdelen SIOD, Inspectie Werk & Inkomen en het Agentschap SZW zijn in 2003 niet meer toegerekend aan de beleidsartikelen. De toegerekende apparaatsuitgaven worden niet afzonderlijk bij de beleidsartikelen toegelicht. In artikel 98 «Algemeen» zal een integraal beeld van de inzet van personeel en materieel gegeven worden inclusief de verdeling van de middelen over de verschillende beleidsartikelen. Dit staat gelijk aan de verdeelsleutel.

Evaluatie

In de beleidsartikelen wordt in een afzonderlijke tabel aangegeven wanneer evaluaties zullen worden verricht. Tevens worden de afgeronde evaluaties uit de afgelopen periode toegelicht.

Groeiparaagraaf

Elk artikel bevat een groeiparaagraaf waarin wordt aangegeven welke verbeteringen in het artikel in de komende jaren noodzakelijk zijn om te komen tot een volwaardige VBTB-begroting. In deze paragraaf is zo goed mogelijk aangegeven wanneer het ministerie van SZW wel aan alle VBTB-voorschriften kan voldoen. Een belangrijk streven is om in de komende jaren extra handavingsgegevens op te nemen op het gebied van preventie, controle, opsporing en afdoening.

2. HET BELEID

2.1 Beleidsagenda 2003

De drie belangrijkste prioriteiten voor SZW in de komende periode zijn:

1. De aanpak van de WAO;
2. Reïntegratie, bijstand en WW; ruimte en verantwoordelijkheid;
3. Levensloop.

Deze prioriteiten zijn uitgewerkt in teksten op hoofdlijnen. In overzichten wordt concreet aangegeven welke acties worden ondernomen om het voorgenomen beleid te realiseren. In een afsluitend overzicht worden de overige acties en maatregelen op het SZW-terrein aangegeven die voortvloeien uit het Strategisch Akkoord. In het laatste deel van deze paragraaf staat de tabel met de aansluiting tussen de begroting 2002 en de begroting 2003.

1. Aanpak WAO

De door het kabinet voorgestane aanpak van de WAO – op hoofdlijnen conform het SER-advies – bestaat uit een complex van maatregelen:

- beperking van de toegang tot de WAO tot degenen die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn;
- uitbreiding van de loondoorbetalingsverplichting tot twee jaar;
- beperking van de ontslagbescherming als de werknemer in deze periode onvoldoende medewerking verleent aan reïntegratie;
- introductie van het feitelijk arbeidsverleden als bepalende factor voor de uitkeringsduur;
- invoering van een sollicitatieplicht voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten;
- loonaanvulling bij aanvaarding van arbeid voor degenen die voor meer dan 35 procent arbeidsongeschikt zijn;
- toetsing van de arbeidsongeschiktheid na drie maanden verzuim en eerste keuring uiterlijk binnen één jaar;
- voor kleine bedrijven afschaffing van de Pemba-premie voor kleine bedrijven en invoering van gedifferentieerde branchepremies.

Het advies van de SER is uitgangspunt bij de herziening van de WAO voor nieuwe gevallen (gezien de loondoorbetalingsverplichting geldt dit vanaf 2005). De genoemde maatregelen treden in werking op 1 januari 2004, behoudens de uitbreiding loondoorbetaling en de afschaffing van de Pemba-premie voor kleine bedrijven die beide op 1 januari 2003 ingaan. Onderdeel van het pakket is dat uiterlijk in het tweede ziektejaar bovenwettelijke uitkeringen door de werkgever worden beëindigd. Het kabinet geeft er de voorkeur aan dat de sociale partners dit zelf regelen.

In de loop van 2006 zal worden beoordeeld of de maatregelen tot de beoogde structurele vermindering van het beroep op de WAO leiden en algehele afschaffing van de Pemba-premie en verhoging van het uitkeringsniveau kan worden gerealiseerd.

Met onmiddellijke ingang zullen, in samenspraak met de werkgevers en werknemers in de betreffende branches, de arbo-convenanten worden gericht op preventie van verzuim en arbeidsongeschiktheid.

A	PRIORITEITEN		Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	Budget In € miljarden	Begroting/ Premie/ Fiscaliteit
	AANPAK	WAO							
A1.0	Algemeen			Verminderen van WAO-instroom van duurzaam volledig arbeidsongeschikten met 40 procent tot maximaal 25 000 per jaar in 2006			01.01.2006	2003: - 0.10 mld 2004: - 0.30 mld 2005: - 0.50 mld 2006: - 0.70 mld	Begroting artikel 5 en 15
A1.1	Aanscherpen van de toelatingscriteria								
	Beperking tot duurzaam arbeidsongeschikten		Alleen als iemand duurzaam en volledig arbeidsongeschiktheid is, ontstaat recht op een WAO-uitkering. (p. 19)		Wetgeving; implementatie	UWV	01.01.2004		
	Feitelijk arbeidsverleden		Invoering van het feitelijk arbeidsverleden in de WAO als bepalende factoren voor de duur van de loon-gerelateerde uitkering leidt ertoe dat deze duur wordt bekort (p. 37)		Wetgeving	UWV	01.01.2004		
A1.2	Adequate prikkels voor werkgevers								
	Verlenging loondoorbetalingsverplichting		Wulbz-inkomen in het twee ziektejaar. (p. 19)		Wetgeving	UWV, Verbond van verzekeraars	01.01.2003		
	Afschaffing PEMBA-premie		Als uit evaluatie blijkt dat door middel van de beschreven maatregelen de instroom en het beroep op de WAO binnen 3 jaren na invoering structureel is teruggebracht tot de omvang die overeenstemt met de verwachtingen van de SER, wordt in lijn met het SER-advies het afschaffen van de Pemba gerealiseerd. (p. 20)		nog n.v.t.		Beoordelen in 2006		
	Afschaffing PEMBA-premie kleine bedrijven		De Pemba wordt per 1-1-2003 afgeschaft voor MKB-bedrijven die minder dan 25 werknemers in dienst hebben. (p. 19)		Regelgeving		01.01.2003		

2. Reïntegratie

De gemeenten krijgen maximale handelingsruimte bij de inzet van het activeringsinstrumentarium door de introductie van één ongedifferentieerd, flexibel en vrij besteedbaar reïntegratiebudget. Door een nieuwe systematiek van budgettering van de bijstandslasten (het «inkomensdeel» van het Fonds Werk en Inkomen) worden zij bovendien gestimuleerd om gericht te investeren in het activerings- en handhavingsbeleid. Uiterlijk 1 juli 2003 wordt hiertoe een wetsvoorstel ingediend. Voor het UWV wordt met hetzelfde doel de regelgeving rond de reïntegratie vereenvoudigd. Op de reïntegratiebudgetten wordt op deze structureel een besparing gerealiseerd van € 850 mln, waarvan 80 procent ten laste van de gemeenten en 20 procent ten laste van de UWV. Bij het UWV worden de besparingen deels gerealiseerd bij de reïntegratie van werklozen en deels bij die van arbeidsgehandicapten. Het aantal ID-banen wordt in 2003 teruggebracht van 60 000 naar 45 500. Het aantal WIW-banen tot gemiddeld 27 000 in 2003. Bij de gemeenten leidt de nieuwe systematiek van het reïntegratiebudget in combinatie met de maximale budgettering bovendien tot een besparing van de bijstandslasten met structureel € 250 mln.

A	PRIORITEITEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	Budget In € miljarden	Begroting/ Premie/ Fiscaliteit
	AANPAK WAO							
	Gedifferentieerde WAO-premie kleine bedrijven	Voor MKB-bedrijven die minder dan 25 werknemers in dienst hebben wordt een differentiatie van de WAO-premie op branche-niveau ingevoerd. (p. 19)		Regelgeving, implementatie				
A1.3	Adequate prikkels voor werknemers							
	Sollicitatieplicht gedeeltelijk arbeidsongeschikten	Wie door arbeidsongeschiktheid niet langer in staat is zijn oude werk te verrichten heeft aanspraak op hulp bij het vinden van ander werk, maar ook de plicht ander werk te aanvaarden. (De wederzijds aanspraken worden nader bepaald) p. 19)		wetgeving	UWW	01.01.2004		
	Loonaanvulling	In geval van arbeidsongeschiktheid van meer dan 35% wordt bij aanvaarding van andere arbeid het verschil tussen het oude en nieuwe inkomen gedeeltelijk overbrugd door middel van een loonaanvulling. (p. 19)		Wetgeving	UWW, Verbond van verze- raars, sociale partners	01.01.2004		
	Bovenwettelijke uitkeringen tweede ziektewetjaar	Wezenlijk bij de aanpak van arbeidsongeschiktheid is dat de bovenwettelijke aanvulling van het wulbz-inkomen uiterlijk in het tweede ziektejaar ophoudt. Het verdient verre de voorkeur dat sociale partners dit zelf regelen dan dat dit wettelijk zou moeten worden geregeld. (p. 19)		Overleg (reeds gestart)	sociale partners	01.01.2004		

A	PRIORITEITEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	Budget In € miljarden	Begroting/ Premie/ Fiscaliteit
	AANPAK WAO							
	Uitkeringshoogte.	Als uit evaluatie blijkt dat door middel van de beschreven maatregelen de instroom en het beroep op de WAO binnen 3 jaren na invoering structureel is teruggebracht tot de omvang die overeenstemt met de verwachtingen van de SER, wordt in lijn met het SER-advies een aanvulling van uitkeringen gerealiseerd. (p. 20)		nog n.v.t.	nog n.v.t.	Beoordelen in 2006		
	Ontslagbescherming	Indien ondanks toereikende inspanningen daartoe van de werkgever binnen twee jaren geen andere arbeid gevonden kan worden, kan de werknemer, volgens de bestaande regeling in het Burgerlijk Wetboek, ontslagen worden (in geval van niet meewerken aan werkhervatting is eerder ontslag mogelijk). (p. 19)		Wetgeving (BW)		01.01.2004		
	A1.4 Preventie Arboconvenanten	Arboconvenanten zullen in samenspraak met werkgevers en werknemers met onmiddellijke ingang worden gericht op vooral aanpak verzuim en reïntegratie.	Convenanten	Sociale partners per bedrijfstak		Per heden		

A	PRIORITEITEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	Budget In € miljarden	Begroting/ Premie/ Fiscaliteit
A1.5	Keuringspraktijk Toetsing arbeidsongeschiktheid en eerste keuring	Na drie maanden verzuim is toetsing van de arbeidsongeschiktheid mogelijk; uiterlijk binnen een jaar dient een eerste keuring plaats te vinden. (p. 19)		Wetgeving	UWV	01.01.2004		

A2	PRIORITEITEN		Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	Budget In € miljarden	Begroting/ Premie/ Fiscaliteit
	REINTEGRATIE Gemeenten								
A2.1	Gemeenten								
	Algemeen			Streven naar een toename, met een kwart in 2006, van het percentage uitkeringsgerechtigden dat uitstroomt naar reguliere arbeid na te hebben deelgenomen aan een reïntegratietraject (onder voorbehoud van meetbaarheid)					
	Maximale budgettering	Verhogen van de gemeentelijke financiering van het Fonds voor Werk en Inkomen van 25% naar 100% geeft gemeenten een groter financieel belang bij een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de bijstandsregelingen. (p. 37)		Bevordering uitstroom uit de bijstand en tegengaan onnodig gebruik bijstand.	Wetgeving	VNG, gemeenten, IWI	01.07.2003 (indiening wetgeving)	2003: 2004: -0.15 mld 2005: -0.20 mld 2006: -0.25 mld	Begrotingsartikelen 2, 3 en 5
	Ongedifferentieerd reïntegratiebudget	Er komt één ongedifferentieerd, flexibel vrij besteedbaar reïntegratiebudget (p. 18). Op deze basis is het ook verantwoord om op het geheel van de huidige reïntegratiebudgetten een besparing van 850 mln euro in te boeken. (p. 19)		Vergroting effectiviteit en efficiënte uitstroomtrajecten	Wetgeving	VNG, gemeenten, CWI, BOREA, reïntegratiebedrijven,	01.07.2003 (indiening wetgeving)	2003: -0.52 mld 2004: -0.60 mld 2005: -0.68 mld 2006: -0.68 mld (80% aandeel gemeenten)	Begrotingsartikelen 2 en 3
A2.2	REINTEGRATIE UWV								
	Ongedifferentieerd reïntegratiebudget	Er komt één ongedifferentieerd, flexibel vrij besteedbaar reïntegratiebudget (p. 18). Op deze basis is het ook verantwoord om op het geheel van de huidige reïntegratiebudgetten een besparing van 850 mln euro in te boeken. (p. 19)		Vergroting effectiviteit en efficiënte uitstroomtrajecten	Wetgeving	RWI, UWV, CWI	01.07.2003 (indiening wetgeving)	2003: -0.13 mld 2004: -0.15 mld 2005: -0.17 mld 2006: -0.17 mld (20% aandeel UWV)	Premiehoofdstuk 3

A2	PRIORITEITEN		Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	Budget In € miljarden	Begroting/ Premie/ Fiscaliteit
	REINTEGRATIE	Gemeenten							
A2.1	Gemeenten								
	Prestatieafspraken		Met de uitvoeringsorganisaties zullen prestatieafspraken worden gemaakt (p. 18)	Vergroting effectiviteit en efficiënte uitstroomtrajecten	prestatieafspraken	UWV	01.01.2004		

3. Levensloop

Om de combinatie van arbeid en zorg in de verschillende fase van het leven beter mogelijk te maken, zal het kabinet de basisregeling levensloop (de Verlofknip) invoeren als vervanging van de huidige spaarloonregeling en de financiële tegemoetkomingen voor verlofregelingen (fiscale subsidies voor betaald ouderschapsverlof, financiering loopbaan-onderbreking in de Wet Arbeid en Zorg en het onderdeel financiering in het wetsvoorstel langdurend zorgverlof). Deze individuele spaarregeling ten behoeve van de financiering van onbetaald verlof is toegankelijk voor elke werknemer en wordt door de overheid financieel ondersteund in de vorm van een vaste bonus over het spaarbedrag die wordt uitgekeerd bij opname van verlof. In aanvulling daarop kunnen werknemers gebruik maken van de bestaande verlofspaarregelingen. Het Kabinet zal de verdere levensloopfaciliteit nader uitwerken, waarbij de relatie met de pensioenen wordt betrokken.

De Wet basisvoorziening kinderopvang zal per 1 januari 2004 van kracht worden, waarmee een vraaggestuurde voorziening voor de kinderopvang wordt gerealiseerd. Onderdeel hiervan is een wijziging in de financierings-systeematiek, waarbij het thans beschikbare fiscale budget en het budget van VWS naar de begroting van SZW verschuiven en vanaf 1 januari 2004 beschikbare middelen vanuit het Gemeentefonds eveneens worden overgeheveld naar de begroting van SZW.

In het kader van het tijdsbeleid zullen onder andere experimenten worden ondersteund die een betere afstemming van school-, winkel- en werktijden bevorderen.

A3	PRIORITEITEN		Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	Budget In € miljarden	Begroting/ Premie/ Fiscaliteit
	LEVENSLLOOP	Levensloop							
A3.1	Levensloop	Levensloopregeling	In het kader van de levensloopbenadering is met ingang van 2003 200 à 400 mln euro gereserveerd voor het omzetten van huidige levensloopregelingen in een nieuwe levensloopfaciliteit binnen het fiscale pensioenkader. (p. 46)	Vermindering van het verschil tussen gewenste en feitelijke opname van onbetaald verlof met een kwart in 2006 (onder voorbehoud van meetbaarheid)	1. Invoering Basisregeling levensloop 2. Nadere uitwerking, mede i.r.t. pensioenen		1. Invoering 01.01.2003 2. In 2003	1. 2003: 0,1 mld. 2004 e.v. 0,2 mld. 2. 2003: 0,1 mld 2004 e.v. 0,2 mld. (via uitgaven of lastenreserve)	Begrotingsartikel 11
		Financiering verlofregelingen	Afschaffing (fiscale) subsidie verlof: Dit pakket ziet op de volgende maatregelen: afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof, Wet Finlo, Wet langdurend zorgverlof. (p. 45)	budgettaire ruimte creëren voor levensloopregeling	Wetgeving (waaronder aanpassing wetsvoorstel en fiscale wetgeving)		01.01.2003	2003: - 0,15 mld 2004: - 0,15 mld 2005: - 0,15 mld 2006: - 0,15 mld	Begrotingsartikel 11 en in de Fiscaliteit
	Tijdsbeleid	Wet basisvoorziening kinderopvang	Het omzetten van de huidige aanbodgestuurde voorzieningen van kinderopvang naar een vraaggestuurde voorziening zal naar verwachting zijn gerealiseerd met de invoering van de Wet basisvoorziening kinderopvang (Sociale Nota, blz. 13)	bevorderen combinaties arbeid en zorg, vergroten arbeidsparticipatie van vrouwen en garanderen de kwaliteit van de kinderopvang en vergroten zeggenschap bij keuze kinderopvang. Tripartiete financiering.	Wetgeving, wijziging financierings-systeem implementatie uitvoering	Gemeenten, UWV, GGD's, Belastingdienst kinderopvang-organisaties	01.01.2004		
		Tijdsbeleid	Een betere afstemming van werktijden, schooltijden, winkeltijden en tijden van maatschappelijke voorzieningen.	Bevordering van combinaties arbeid en zorg.	experimenten, voorafstemming school-, winkel- en werktijdenwet.	gemeenten, sociale partners, maatschappelijke organisaties, e.d.	2003		

4. Overige SZW-gerelateerde maatregelen

Vergroting arbeidsaanbod

Een aantal maatregelen zal worden ingezet om de arbeidsparticipatie, waaronder die van specifieke groepen, te vergroten.

Mede met het oog op de vermindering van de armoedeval, wordt de arbeidskorting in 2003 voor werknemers met een inkomen vanaf het wettelijk minimumloon verhoogt met € 119. Hiermee is een budget van 0,6 mld gemoeid. Voor de daarop volgende jaren is voor een verdere verhoging jaarlijks een extra budget van 0,25 mld uitgetrokken. In verband met deze maatregel worden de SPAK en de VLW beëindigd.

Specifiek gericht op de minima wordt het categoriale bijstandsbeleid beëindigd en gestreefd naar een beperking van de inkomensafhankelijke regelingen. Voor de langdurige minima zonder arbeidsmarktperspectief wordt een inkomensondersteunende regeling geïntroduceerd. Hiervoor was reeds een budget van € 123 mln beschikbaar voor de periode 2003–2006.

Een aantal van deze maatregelen wordt reeds vanaf 1 januari 2003 ingezet.

Ter vermindering van het beroep op de WW zal vanaf 1 april 2003 het feitelijke arbeidsverleden als criterium gelden voor de duur van de loongerelateerde uitkering en de vervolgutkering tot één jaar worden beperkt. Per 1 januari 2004 worden zogeheten gouden handdrukken verrekend met de WW-uitkering. Als onderdeel van het bredere beleid gericht op arbeidsparticipatie van ouderen dragen werkgevers vanaf 1 juli 2003 bij in de WW-kosten van werknemers ouder dan 57,5 jaar.

Voor deze groep zal vanaf 1 januari 2003 de sollicitatieplicht opnieuw worden ingevoerd.

Het kabinet zal in overleg treden met de sociale partners om bestaande belemmeringen weg te nemen voor doorwerken na het 65e jaar.

De Taskforce Ouderen en Arbeid beoogt met projecten mede door een wijziging van de houding van werkgevers de arbeidsmarktpositie van oudere werknemers te verbeteren. De projecten ten behoeve van laagopgeleide jongeren vormen onderdeel van de landelijke jeugdbeleidsagenda als interdepartementaal gezamenlijk kader voor het jeugdbeleid. Tezamen met die gericht op ouderen en etnische minderheden is voor deze specifieke arbeidsmarktprojecten in 2003 een budget beschikbaar van 9,1 mln.

Aanpak misbruik en fraude

De maatregelen uit de Fraudenota (17 050, nr. 234) op het SZW-terrein zullen worden uitgevoerd en, rekening houdend met de daarbij gemoeide uitvoeringskosten, bij volledige realisatie tot structurele besparingen van per saldo € 120 mln leiden door bespaarde uitkeringslasten en extra premie-inkomsten.

De maatregelen omvatten wat de (zwarte) fraude met overheidsprestaties betreft onder andere:

- de vorming van een landelijk dekkend netwerk van interventieteams
- uitbreiding van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor opsporing,
- uitbreiding van fysieke controles bij uitkeringsgerechtigden,
- uitbreiding van het bestuurlijke boete-instrumentarium voor o.a. de Wet arbeid vreemdelingen,
- de introductie van het pakket «Hoogwaardig handhaven» bij gemeenten en
- een aanpassing en stroomlijning van informatiesystemen.

Met betrekking tot de identiteitsfraude gaat het vooral om:

- verhoging van het kennisniveau van het baliepersoneel,
- een intensievere voorlichting aan werkgevers over identiteitsverplichtingen,
- optimalisering van het beheer van sofinummers en
- intensievere controle en opsporing.

Inkomensbeleid

Bij de invoering van het nieuwe zorgstelsel op 1 januari 2005 zal een aantal maatregelen worden genomen om ongewenste inkomenseffecten te compenseren. Voor gezinnen met kinderen zal een inkomensafhankelijke kinderkorting worden geïntroduceerd. Voor ouderen zullen maatregelen in de sfeer van de fiscaliteit en premies worden getroffen. Het nieuwe zorgstelsel voorziet met het oog op evenwichtige inkomensgevolgen eveneens in een inkomensafhankelijke zorgtoeslag naast een rijksbijdrage voor de premie van ziektekosten voor kinderen.

Het kabinet acht het verantwoord voor de hoogte van de kinderbijslag voor kinderen die in het buitenland wonen, de in Duitsland en België gehanteerde systematiek te volgen.

Vereenvoudiging regelgeving

Inzet van het kabinet is te komen tot een aanmerkelijke vereenvoudiging van regelgeving en vermindering van administratieve lasten. Om de administratieve lasten van bedrijven fors te verminderen wordt het loonbegrip van de sociale verzekeringen geharmoniseerd met dat van de loonbelasting (wetsvoorstel WALVIS) en zal vanaf 1 januari 2005 sprake zijn van één loket voor belasting en premieheffing.

Over een breed terrein, waaronder arbeidsomstandigheden en arbeidstijden, zal de regelgeving voor bedrijven kritisch worden beoordeeld op mogelijkheden tot vereenvoudiging. Uiterlijk 1 januari 2004 zal dat resulteren in concrete voorstellen.

Specifiek zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheden om de WAZ af te schaffen. De Kamer zal uiterlijk 1 juli 2003 worden geïnformeerd over de uitkomsten van een ambtelijke studie hiernaar.

Aanvullend zal uiterlijk 1 januari 2003 een plan van aanpak worden geformuleerd voor de doorlichting van de regelgeving op de overige SZW-terreinen die met name voor partijen als gemeenten en uitvoeringsorganen sociale zekerheid van belang is.

Pensioenen

Tegen de achtergrond van van vergrijzing en tegenvallende rendementsontwikkeling bij de pensioenfondsen vergt het waarborgen van een duurzaam en houdbaar pensioenstelsel extra inspanningen. Het kabinet is reeds met de sociale partners in overleg getreden om te bezien of nog in het najaar van 2002 een nieuw pensioenconvenant kan worden gesloten. Specifieke aandachtspunten daarbij zijn de arbeidsparticipatie van oudere werknemers, de vergroting van het aantal werknemers dat pensioenrechten opbouwt en heldere afspraken over de indexatie van de pensioenen.

B	OVERIGE ONDERWER- PEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	In € miljarden	Fiscaliteit
B4.	VERGROTEN ARBEIDSAANBOD VERMINDEREN VAN ARMOEDEVAL							
B4.1	ARMOEDEVAL							
B4.1.	VERMINDEREN VAN ARMOEDEVAL							
	Verhoging arbeids- korting	Verhoging van de inkomens- verbetering 1,00 mld bij aanvaardig van werk door verhoging van de arbeids- korting (p. 46)	Verschuiving beleidsin- zet naar stimulering arbeidsaanbod, verhoging arbeids- participatie, vergroting uitstroom uitkerings- regelingen	Wetgeving (fiscaal)		01.01.2003	2003: 0.60 mld 2004: 0.85 mld 2005: 1.10 mld 2006: 1.35 mld	Via de Fiscaliteit
	Afschaffing SPAK	om zo de drempel tot werken weg te nemen voor herintreders. (p. 16) In de fiscaliteit wordt de afdrachtvermindering voor werkgemers voor werkne- mers met lage lonen (de zogenaamde SPAK) in vier stappen gefaseerd afge- bouwd. Hier tegenover staat een verhoging van de arbeidskorting voor werkdenden. (p. 18)	Verschuiving beleidsin- zet naar stimulering arbeidsaanbod	Wetgeving (fiscaal)		01.01.2003	2003: - 0.23 mld 2004: - 0.45 mld 2005: - 0.68 mld 2006: - 0.90 mld	Via de fiscaliteit. Vermeld in de begrotings- artikelen 1,2,4
	Afschaffing VLW	In de fiscaliteit wordt de afdrachtvermindering voor langdurig werklozen (VLW) afgeschaft. Hier tegenover staat een verhoging van de arbeidskorting voor werkdenden. (p. 18)	Verschuiving beleidsin- zet naar stimulering arbeidsaanbod	Wetgeving (fiscaal)		01.01.2003	2003: - 0.05 mld 2004: - 0.10 mld 2005: - 0.15 mld 2006: - 0.20 mld	Via de fiscaliteit. Vermeld in de begrotings- artikelen 1, 2, 4
	Afschaffing categoriaal bijstandsbeleid	De beleidsruimte voor gemeenten om een eigen inkomensbeleid te voeren moet worden beperkt. Het categoriaal inkomensbeleid worden afgeschaft (p. 17)	Terugdringing armoede- val, vergroting uitstroom bijstandregelingen	Wetgeving	VNG, gemeenten, Alliantie van Sociale rechtvaardig- digheid	01.01.2004	2003: 2004: - 0.07 mld 2005: - 0.07 mld 2006: - 0.07 mld	Begrotings- artikel 5
	Regeling inkomens- ondersteuning langdurige minima zonder arbeidsmarkt- perspectief	Er kan aanvullende ondersteuning worden verleend aan langdurige minima (zonder perspectief op de arbeidsmarkt) (p. 17)	Inkomensondersteuning langdurige minima	Wetgeving	VNG, gemeenten, Alliantie van Sociale rechtvaardig- digheid	01.01.2004		

B	OVERIGE ONDERWER- PEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	In € miljarden	Fiscaliteit
B4.	VERGROTEN ARBEIDSAANBOD VERMINDEREN VAN							
B4.1	ARMOEDEVAL	Om de armoedeval aan te pakken, dient het kabinet met een meerjarige aanpak te komen. Deze houdt in dat beperking van het aantal inkomensafhankelijke regelingen; het vinden van een goed evenwicht in de inkomensafhankelijke regelingen tussen adequate inkomensbescherming enerzijds en bestrijding van de armoedeval anderzijds; streven naar één (uitvoerings)loket voor inkomensafhankelijke subsidies waar door de transparantie van het inkomensondersteunend beleid toeneemt. (p. 16)	Terugdringing armoedeval, verhoging arbeidsparticipatie, vergroting uitstroom uitkeringsregelingen	Ambtelijke studie (interdepartementaal)		01.01.2004		
B4.2	BEPERKEN INSTROOM EN BEVORDEREN UITSTROOM UIT DE WW	Aanvullingen van voormalige werkgevers op de WW-uitkeringen (gouden handdrukken) kunnen volledig worden gekort op de uitkering. Hierdoor wordt de WW minder aantrekkelijk als afvloeiingsregeling (p. 37)	Vermindering beroep ouderen op WW	Wetgeving	sociale partners, UWV	01.01.2004	2003: 2004: - 0.10 mld 2005: - 0.15 mld 2006: - 0.15 mld	Premiehoofstuk 1
	Feitelijk arbeidsverleden	Verlenging van het feitelijk arbeidsverleden in de WW als bepalende factoren voor de duur van de loongere-lateerde uitkering leidt ertoe dat deze duur wordt bekort (p. 37)	Directere relatie verzekeringsduur en uitkeringsduur	Wetgeving	UWV	01.04.2003	2003: 2004: - 0.02 mld 2005: - 0.03 mld 2006: - 0.05 mld	Begrotingsartikelen 5 en 15 Premiehoofdstukken 1 en 2

B	OVERIGE ONDERWER- PEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	In € miljarden	Fiscaliteit
B4.	VERGROTEN ARBEIDSAANBOD VERMINDEREN VAN							
B4.1	ARMOEDEVAL							
B4.2	BEPERKEN INSTROOM EN BEVORDEREN UITSTROOM UIT DE WW							
	Vervolguitkering WW tot een jaar	Beperken van de vervol- uitkering WW tot een jaar zal de prikkel tot werkherhvatting bij WW-gerechtigden bevorderen en de instroom in de WW beperken. Deze maatregel zal een weglek naar FWI (ABW en IOAW) veroorzaken. Per saldo is sprake van een besparing (p. 37)	Bevordering uitstroom WW	Wetgeving	UWV	01.04.2003	2003: – 0.07 mld 2004: – 0.15 mld 2005: – 0.15 mld 2006: – 0.15 mld	Begrotings- artikel 15 Premiehoofs- tuk
	Werkgeversbijdrage afvloeiing oudere werknemers	Van individuele werkgevers zal in samenhang met solli- citatieplicht ouderen een bijdrage gevraagd worden in de WW-lasten van oudere werknemers. Met de op- brengst wordt de WW- premie verlaagd, waardoor per saldo kostenneutraal (p. 18)	Vergroting arbeids- participatie oudere werknemers; Beperking instroom WW	Wetgeving	UWV, werkgevers	01.07.2003	Nihil (opbrengsten worden benut voor verlaging werkgevers- aandeel Awf/ Wgf-premies	
	Herintredende vrouwen	Bevordering van de arbeids- participatie, vooral van vrouwen. (p. 16)	70 000 herintredende vrouwen in periode 2002–2005	Convenant	Gemeenten, CWI en private orga- nisaties	Loopt al		
	Arbeidsparticipatie etnische minderheden	Bevordering van de arbeids- participatie, vooral van laaggeschoolden, waaron- der veel allochtonen. (p. 16)	Jaarlijkse toename arbeidsparticipatie etnische minderheden met 0,75 procentpunt tot 54 procent in 2005	Afspraken met uitvoer- ders, Raam- convenant grote onder- nemingen, sanctie- beleid gemeenten en andere instrumen- ten	CWI, gemeenten, UWV, sociale partners, branches en andere actoren	Per heden	2003: 9,1 mln 2004: 3,2 mln 2005: 0,45 mln 2006: 0,45 mn * voor al deze drie projecten	

B	OVERIGE ONDERWER- PEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	In € miljarden	Fiscaliteit
B4.	VERGROTEN ARBEIDSAANBOD VERMINDEREN VAN							
B4.1	ARMOEDEVAL							
	Arbeidsparticipatie laagopgeleide jongeren Afgestemd met ABG	Bevordering van de arbeidsparticipatie, vooral van laaggeschoolden. (p. 16)	Evenredige arbeids- participatie van jongeren tot 23 jaar en het beha- len van een startkwali- ficatie tijdens de arbeid door 70 procent van de voortijdige schoolverla- ters tot 23 jaar	Creëren sluitende aanpak gericht op behalen start- kwalificatie	CWI, gemeenten	01.01.2003	2003: 9,1 mln 2004: 3,2 mln 2005: 0,45 mln 2006: 0,45 mn * voor al deze drie projecten	
	Arbeidsparticipatie ouderen	Bevordering van de arbeidsparticipatie, vooral van ouderen. (p. 16)	Jaarlijkse toename van de participatiegraad van ouderen (55-64 jaar) van ¾ procentpunt per jaar	Projecten Taskforce Ouderen en Arbeid	Taskforce Ouderen en Arbeid, CWI, gemeenten, UWV	Loopt al	2003: 9,1 mln 2004: 3,2 mln 2005: 0,45 mln 2006: 0,45 mn * voor al deze drie projecten	
	Sollicitatieplicht werklozen ouder dan 57,5 jaar	De sollicitatieplicht voor ouderen vanaf 57,5 jaar kan weer worden ingevoerd. (p. 18)	Vergroting arbeids- participatie oudere werknemers	wijziging lagere regelgeving (ABW en WWV)	UWV, CWI	01.01.2003	2003: - 0,08 mld 2004: - 0,10 mld 2005: - 0,15 mld 2006: - 0,15 mld	
	Wegnemen belemmerin- gen voor doorwerken na 65 jaar	Bovendien zou aan werk- nemers meer ruimte gege- ven kunnen worden om zelf te bepalen of zij – al dan niet in deeltijd – willen doorwer- ken na hun 65ste. (p. 18)	bevordering arbeids- participatie oudere werknemers	Overleg	Sociale partners,	31.12.2002		
	Hervormen van vaststelling en inning kinderalimentatie	In het IBO-alimentatiebeleid wordt 0,19 mld voorgesteld het beleid t.a.v. vaststelling en inning van kinderalimen- tatie te hervormen om zo- doende verzorgende ouders (met name vrouwen) uit de bijstand te houden en te krijgen. (p. 37)	Vergroten financiële zelfstandigheid verzorgende ouders; vereenvoudiging uitvoering; vermijding onnodige bijstands- verlening	Wetgeving	VNG, gemeenten. Rechterlijke macht	01.01.2004	2003: - 0,05 mld 2004: - 0,05 mld 2005: - 0,09 mld 2006: - 0,19 mld	Begrotings- artikel 5

B	OVERIGE ONDERWER- PEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	In € miljarden	Fiscaliteit
B4.	VERGROTEN ARBEIDSAANBOD VERMINDEREN VAN B4.1 ARMOEDEVAL							
B5	AANPAK MISBRUIK EN FRAUDE	Door: verscherping van de handhaving, controle en sancties kan € 120 mln. op de uitkeringslasten bespaard worden op basis van de Fraudenota. (p. 37)	Voorkomen en bestrijden van misbruik van en (zwarte) fraude. Besparing uitkeringslasten en extra premie-inkomsten	Realisatie van de maatregelen uit de fraudenota die betrekking hebben op het SZW-domein.	Arbeidsinspectie, Belastingdienst, CWI, gemeenten, Openbaar Ministerie, SIOD, SVB, UWV.	01.01.2003 tot en met 2006)	Begroting en premiesfeer: 2003: – 0.01 mld 2004: – 0.04 mld 2005: – 0.08 mld 2006: – 0.12 mld	Diverse beleidsartikelen en premiehoofdstukken
B6	INKOMENSBELEID Inkomensafhankelijke kinderkorting	Om algemene inkomenseffecten van de invoering van het zorgstelsel in het jaar van invoering te compenseren zal in hetzelfde jaar een afgewogen pakket fiscale maatregelen worden genomen (waaronder de invoering van een inkomensafhankelijke kinderkorting). (p. 10)	Evenwichtig inkomensbeeld bij invoering basisverzekering in de zorg	Wetgeving (fiscaal)		01.01.2005	2003: – 2004: – 2005: 0,5 2006: 0,5 (via fiscaliteit)	
	AOW-premieschuif	Om een evenwichtiger koopkrachtbeeld bij ouderen te bereiken, wordt de AOW gebruteerd in combinatie met een verlaging van de AOW-premie (bij een gelijkblijvend gecombineerd tarief 1e en 2e schijf) en enkele kleine aanpassingen in de vormgeving en maatvoering van de huidige ouderenkortingen. (p. 47)	Evenwichtig inkomensbeeld bij invoering basisverzekering in de zorg	wetgeving, implementatie uitvoering		01.01.2005	n.v.t.	
	Woonlandbeginsel AKW	Analoog aan de gehanteerde systematiek in België en Duitsland wordt in niet-EU/EER landen een vast bedrag van 10% van de Nederlandse kinderbijslag uitgekeerd. (p. 37)	Beperking aanspraken kinderbijslag buiten Nederland	wetgeving	SVB, andere nationale overheden.	01.01.2003*	2003: – 0.02 mld; 2004: – 0.02 mld 2005: – 0.02 mld 2006: – 0.02 mld	Beleidsartikel 9

* Woonlandbeginsel: de implementatie hiervan is mede afhankelijk van de aanpassing van bilaterale sociale-zekerheidsverdragen.

B	OVERIGE ONDERWER- PEN	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	In € miljarden	Fiscaliteit
B4.	VERGROTEN ARBEIDSAANBOD VERMINDEREN VAN							
B4.1	ARMOEDEVAL							
B7.	VEREENVOUDIGEN REGELGEVING VOOR BEDRIJVEN	Regelzucht zal over de volle breedte van het beleid worden teruggedrongen. (p. 7)	Forse vereenvoudiging en reductie van SZW-regelgeving	Plan van aanpak	UWV, gemeenten, SZW-ZBO's	01.01.2003		
	Vermindering admini- stratieve lasten	Het kabinet kan – binnen de beperkte budgettaire moge- lijkheden – een bijdrage aan een sterkere economische structuur en productiviteits- bevordering leveren door verlagings van de administra- tieve lastendruk; het kabinet zal kwantitatieve doelstellin- gen formuleren per departement. (p. 20)	Vermindering met 25 procent (conform eerdere doelstelling en met inbegrip van WALVIS)	Wet- en regelgeving	Sociale partners en andere actoren	01.01.2004	n.v.t.	
	Vaststelling premieloon en uitkeringsloon (WALVIS)	Het loonbegrip bij premie- heffing en uitkeringsver- streking sociale verzekerin- gen zal worden geharmoni- seerd. (Sociale Nota)	Forse reductie admini- stratieve lasten voor bedrijven	Wetgeving (reeds TK- aangebo- den); imple- mentatie	UWV	01.01.2005		
	Belasting en premiehef- fing via één loket	Het laten innen van de premies van de werkne- mersverzekeringen wordt uitbesteed aan de Belasting- dienst. Dit levert een efficiencywinst voor de collectieve sector van € 65 mln op. (p. 36)	Efficiencywinst voor werkgevers en collectieve sector	Wetgeving (wijziging belasting- wetgeving); implementa- tie	UWV, Belasting- dienst	01.01.2005	2003: 2004: 2005: – 0.07 mld 2006: – 0.07 mld	
	WAZ	Het kabinet kan – binnen de beperkte budgettaire moge- lijkheden – een bijdrage aan een sterkere economische structuur en productiviteits- bevordering leveren door een onderzoek naar de mogelijkheden om de WAZ af te schaffen. (p. 20)	Besluitvorming over eventuele afschaffing	Ambtelijke studie	Verbond van Verzekeraars e.a.	01.07.2003	n.v.t.	

B	OVERIGE ONDERWER- PEN B4. VERGROTEN ARBEIDSAANBOD VERMINDEREN VAN B4.1 ARMOEDEVAL	Tekst Strategisch Akkoord	Doelen	Acties	Actoren	Deadline	In € miljarden	Fiscaliteit
B8.	PENSIOENEN Nieuw pensioen- convenant	Een duurzaam en houdbaar pensioen-Pensioenconvenant Sociale partners stelsel is van wezenlijke betekenis. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat de kosten mogelijk worden beperkt, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van het stelsel. Het is gewenst dat het kabinet in overleg met sociale partners een hernieuwd pensioenconvenant tot stand brengt. (p. 18)	Duurzaam en houdbaar pensioenstelsel (door verhoging arbeidsparticipatie oudere werknemers, vergroting aantal werknemers dat pensioen opbouwt, heldere indexatie-afspraken)	Overleg	Sociale partners	Overleg reeds lopend		

Overzichtstabel 2002–2003

In onderstaande tabel is de cijfermatige aansluiting gegeven tussen de ontwerpbegroting 2002 en de ontwerpbegroting 2003.

Aansluitingstabel van de begroting 2002 naar de begroting 2003 (bedragen x € 1 000)						
Uitgaven	2002	2003	2004	2005	2006	2007
* Ontwerpbegroting 2002	19 453,1	19 945,8	20 225,0	20 452,6	20 676,8	
* Beleidsmatige mutaties apparaatsuitgaven						
– Inspectie Werk en Inkomen	19,2	19,2	19,2	19,2	19,2	
– Huisvesting	– 1,6	– 1,6	– 1,0	– 1,0	– 1,0	
– Onderzoek	0	– 1,5	– 1,5	– 1,5	– 1,5	
– Eindejaarsmarge	2,1	0	0	0	0	
– Strategisch Akkoord	0	– 4,8	– 8,1	– 11,3	– 14,6	
– Begrotingsuitvoering 2002	20,0	0	0	0	0	
– Overige	– 2,2	1,7	0,5	0	0	
* Beleidsmatige mutaties sociale zekerheid						
– Bedrijfsplannen CWI	45,3	– 1,3	– 17,7	– 30,4	– 30,9	
– CWI takenpakket	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
– Bedrijfsplannen BKWI	28,1	6,8	6,8	6,8	6,8	
– Bedrijfsplannen UWV	– 16,6	– 22,5	– 19,4	– 17,3	– 26,8	
– Regeling inkomensondersteuning langdurige minima.	– 47,3	26,8	21,7	– 12,4	11,2	
– WvG voorzieningen	– 12,4	– 13,4	– 0,1			
– WvG naar ministerie VWS	– 61,5	– 49,8	– 62,9	– 62,8	– 62,8	
– Eindejaarsmarge	129,0	0	0	0	0	
– Kasschuif Arboconvenanten	– 10,0	0	5,0	5,0	0	
– Arboconvenanten	– 7,9	8,6	24,2	21,4	22,1	
– Kennisinstructuur	0	16,4	16,6	14,7	14,3	
– BTW compensatie	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	
– Apparaat RWI	0	9,6	9,6	9,6	9,6	
– Agenda voor de toekomst	– 6,1	– 25,3	– 29,8	41,7	19,5	
– Strategisch akkoord	0	– 412,5	– 702,1	– 881,5	– 993,7	
– Kinderopvang	148,7	177,2	470,8	509,2	543,2	
– Bikk AOW/ANW	– 9,7	15,9	22,9	3 565,0	3 620,4	
– ESF betalingen	157,2	0	0	0	0	
– Onderhanden werk Kliq	70,0	0	0	0	0	
– Kapitaalstorting Kliq	20,0	0	0	0	0	
– Overige	– 15,6	16,7	11,7	11,6	11,9	
* Technische bijstellingen						
– Loonbijstelling	215,9	221,3	224,2	228,0	228,0	
– Prijsbijstelling	6,0	6,4	6,3	5,4	5,4	
– Overige	0	0	0	0	0	
* Mee- en tegenvallers	168,8	652,0	895,1	898,8	906,7	
* Ontwerpbegroting 2003	20 324,9	20 624,1	21 149,4	24 803,2	24 996,2	25 407,0

Aansluitingstabel van de begroting 2002 naar de begroting 2003 (bedragen x € 1 000)						
Ontvangsten	2002	2003	2004	2005	2006	2007
* Ontwerpbegroting 2002	517,6	437,5	437,9	438,3	574,4	
* Beleidsmatige mutaties	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	
* Strategisch Akkoord	0	85,0	1,0	2,0	2,0	
* Technische bijstellingen	17,3	17,4	17,3	17,3	17,3	
* Mee- en tegenvallers	28,0	0	0	0	0	
* Ontwerpbegroting 2003	565,0	541,9	458,2	459,6	595,7	459,6

2.2. Beleidsartikelen

BELEIDSARTIKEL 1 BASISDIENSTVERLENING WERK EN INKOMEN (CWI)

1.1 Algemene doelstelling

De Centrale organisatie werk en inkomen (CWI) bevordert de werking van de arbeidsmarkt door het bij elkaar brengen van vraag en aanbod ten behoeve van werklozen, andere werkzoekenden en werkgevers. De CWI zorgt voor een zodanige dienstverlening op het terrein van werk en inkomen dat werkzoekenden op een zo kort mogelijke termijn aan het arbeidsproces kunnen deelnemen en werkgevers hun vacatures op zo kort mogelijke termijn kunnen vervullen. Voor zo ver nodig wordt voor werkzoekenden een uitkeringsintake verricht.

Het beoogde maatschappelijke effect van het bevorderen van de werking van de arbeidsmarkt en de dienstverlening naar werkzoekenden en werkgevers is een optimale participatiegraad van de beroepsbevolking. De netto participatiegraad bedroeg in 2000 65% (het gaat hier om de bevolking van 15–64 jaar en exclusief banen van minder dan 12 uur).

In de nieuwe SUWI-structuur is voorrang gegeven aan werk boven inkomen. Dit is mogelijk doordat het zoeken naar werk en het aanvragen van een uitkering niet langer gescheiden zijn. De CWI tracht zoveel mogelijk zijn dienstverlening in één loket vorm te geven. De CWI verzorgt zowel de ondersteuning bij de uitstroom naar werk, die in het verleden werd uitgevoerd door de Arbeidsvoorzieningsorganisatie, als de uitkeringsintake, die voorheen door gemeenten en uitvoeringsinstellingen (uvi's) werd gedaan.

In eerste instantie kijkt de CWI of er geschikt werk is voor de klant en bemiddelt deze dan direct naar werk. Daarnaast bepaalt de CWI de kans van de werkzoekende op het vinden van werk en adviseert hoe die kans kan worden verbeterd. De CWI en de ketenpartners (Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) en gemeenten) kunnen op basis van deze informatie de juiste dienstverlening verstrekken. De werkzoekende kan op basis van deze informatie een beter inzicht krijgen in de eigen mogelijkheden op de arbeidsmarkt.

In geval de werkzoekende niet direct naar werk kan worden bemiddeld, verzamelt de CWI de uitkeringsgegevens die de ketenpartners (UWV en gemeenten) nodig hebben, voor het bepalen van het recht op een uitkering.

Een snelle en goede aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt vergt dat partijen zoveel mogelijk beschikken over relevante marktinformatie. Deze informatie is essentieel voor de zelfwerkzaamheid van de individuele belanghebbenden. In dit kader verzamelt de CWI alle relevante gegevens en presenteert die zodanig dat zij een goed inzicht in de situatie op de arbeidsmarkt (algemeen, naar regio, sector en beroepsgroep) biedt. De CWI verstrekt voorts informatie en advies over arbeid, arbeidsmarkt en sociale zekerheid. Verder zal de CWI waar nodig ondersteuning leveren bij sectorale, regionale of categorale initiatieven.

Tabel 1.1: Overzicht beleidsevaluaties

Gedeelte van de algemene doelstelling	Startdatum	Einddatum	Onderwerp
Gehele artikel	2002	uiterlijk 2004	

1.2 Operationele doelstellingen

1. Iedere bij de CWI ingeschreven werkzoekende krijgt passende activerende dienstverlening aangeboden in de vorm van bemiddeling naar werk zodat werkzoekenden op een zo kort mogelijke termijn aan het arbeidsproces kunnen deelnemen. Indien nodig, wordt een dossier ten behoeve van een aanvraag van een uitkering opgebouwd.
2. Iedere werkgever die bij de CWI een vacature aanmeldt krijgt passende dienstverlening aangeboden, hetzij via toegang tot de website Werk.nl, hetzij in de vorm van het actief aanbieden van geschikte kandidaten voor de vervulling van een vacature, zodat deze op zo kort mogelijke termijn vervuld wordt.
3. Uitkeringsdossiers worden binnen korte termijn opgebouwd, volledig gecontroleerd en overgedragen aan UWV of gemeenten. Werkdossiers (informatie en reïntegratieadvies) worden na de (her)fasering op heldere bruikbare wijze overgedragen aan UWV of gemeenten.
4. Als onderdeel van de CWI vormt het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI) een verbindende schakel in de Suwi-keten door het onderhouden van voorzieningen en standaards waarmee de Suwi-organisaties gegevens op een efficiënte en betrouwbare manier kunnen uitwisselen.

Operationele doelstelling 1: Iedere bij de CWI ingeschreven werkzoekende krijgt passende activerende dienstverlening aangeboden in de vorm van bemiddeling naar werk zodat werkzoekenden op een zo kort mogelijke termijn aan het arbeidsproces kunnen deelnemen. Indien nodig, wordt een dossier ten behoeve van een aanvraag van een uitkering opgebouwd

Van personen die zich inschrijven bij een CWI-vestiging dient de afstand tot de arbeidsmarkt c.q. de kans op vinden van werk te worden beoordeeld en een persoonlijk advies te worden opgesteld om deze afstand te overbruggen (fasering). Personen wier kans op het vinden van werk groot wordt geacht (fase 1), komen in aanmerking voor actieve bemiddeling door de CWI. Met personen wier kans op het snel vinden van werk geringer wordt geacht, wordt een nader beoordelingsgesprek (kwalitatieve intake) gevoerd. Dit leidt tot een nadere inschatting van de afstand tot de arbeidsmarkt in een aantal groepen (fase 2, 3 en 4). Onderdeel van het nadere gesprek is ook dat een globaal advies wordt opgesteld ten behoeve van de uitkeringsinstantie (reïntegratieadvies). In overleg met de uitkeringsinstanties kan de CWI ook voor deze groepen diensten aanbieden. Naast actieve bemiddeling voor alle fase 1 cliënten biedt de CWI ook dienstverlening aan doelgroepen, waaronder etnische minderheden en herintredende vrouwen. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de aanpak die in het kader van het MKB-convenant is ontwikkeld. Er is een specifieke doelstelling voor de etnische minderheden. Voor deze groep geldt een minimaal evenredige bemiddeling naar arbeid (zie ook artikel 2). De doelstelling houdt tevens in dat bij deze dienstverlening een evenredig deel van de bij de CWI ingeschreven minderheden uit fase 1 zal worden geplaatst.

Om iedere ingeschrevene passende dienstverlening te kunnen bieden heeft de CWI een aantal instrumenten tot haar beschikking: informatie en advies, matching via Werk.nl, activerende bemiddeling voor fase 1-cliënten. De CWI adviseert (reintegratieadvies) UWV en gemeente voor die werkzoekenden voor wie de dienstverlening van de CWI naar verwachting niet volstaat. Hoewel in beginsel zelfredzaam, zullen fase 1 cliënten met regelmaat worden opgeroepen en geconfronteerd worden met vacatures.

Het aanbieden van passende dienstverlening aan werkzoekenden wordt op een aantal manieren gemeten:

- preventiequote: personen die zich bij de CWI melden en die niet worden overgedragen aan de ketenpartner;
- uitstroomquote: gemiddelde uitstroom (in dagen) binnen 6 maanden na datum ingang uitkering;
- aandeel etnische minderheden in de uitstroomquote;
- rapportcijfer klanttevredenheid werkzoekenden.

De preventiequote geeft aan welk deel van de werkzoekenden met sollicitatieplicht en de met werkloosheid bedreigden die zich bij de CWI melden voor werk en die niet tot een uitkeringsaanvraag komen.

Tabel 1.2: Doelgroep	Criterium	Streven 2002	Streven 2003
Alle cliënten Fase 1 cliënt	Preventiequote	–	25%
	Uitstroomquote	–	90 dagen
	Aandeel etnische minderheden in uitstroomquote t.o.v. aandeel autochtonen	–	evenredig
Alle cliënten	Rapportcijfer klanttevredenheid (schaal 1–10)	7	7

Bron: Rapportage Rijksbegroting CWI

Operationele doelstelling 2: Iedere werkgever die bij de CWI een vacature aanmeldt krijgt passende dienstverlening aangeboden, hetzij via toegang tot de website Werk.nl, hetzij in de vorm van het actief aanbieden van geschikte kandidaten voor de vervulling van een vacature, zodat deze op zo kort mogelijke termijn wordt vervuld.

De actieve dienstverlening en bemiddeling hebben ook betrekking op de dienstverlening van werkgevers. De CWI biedt werkgevers (kosteloos) de mogelijkheid om vacatures te presenteren. Het doel is zoveel mogelijk vacatures in de databank te krijgen, om zo de kans te vergroten dat werklozen aan het werk komen. De CWI zal actief bemiddelen bij de vervulling van de vacatures. De klant kan zelf gebruik maken van de website Werk.nl. De werkzoekende kan vacatures zoeken en de werkgever kan geschikte kandidaten zoeken.

De CWI-vestigingen worden een open marktplein waar werkgever, werknemer en andere partijen elkaar ontmoeten. Om de keten-dienstverlening zo klantvriendelijk, effectief en efficiënt mogelijk te maken zijn casemanagement en een tijdsige en afgestemde overdracht van cliënten tussen partijen in de keten tot belangrijke uitgangspunten gemaakt in de gekozen werkwijze. Het is bovendien van belang om zo veel mogelijk gerelateerde diensten ook fysiek in elkaars nabijheid te brengen. Daartoe is het concept van bedrijfsverzamelgebouw ontwikkeld. Het

streven is dan ook dat de publieksloketten van gemeentelijke sociale diensten, het UWV en de CWI zoveel mogelijk gezamenlijk gehuisvest worden.

In deze bedrijfsverzamelgebouwen kunnen naast publieke ook private organisaties op het terrein van werk en inkomen zoals Arbo-diensten, reïntegratiebedrijven en uitzendbureaus hun «front office» vestigen.

De bepaling van de kwaliteit van de dienstverlening aan de werkgevers vindt aan de hand van de volgende indicatoren plaats:

- de vervullingsquote: het aantal vervulde vacatures ten opzichte van het aantal aangemelde vacatures;
- marktbereik vacatures: geregistreerde vacatures met tussenkomst van het CWI ten opzichte van de totale vacaturemarkt;
- het rapportcijfer van de klanttevredenheid van de werkgevers.

De streefwaarde voor de vervullingquote moet tenminste 60% zijn. Bij het marktbereik vacatures met tussenkomst van de CWI is het streven 45%.

De tevredenheid van de werkgevers moet tenminste zeven zijn. De uitstroom naar werk of de vervulling van vacatures die gerealiseerd wordt via zelfstandig gebruik van de website Werk.nl wordt niet gemeten.

Tabel 1.3: Doelgroep	Criterium	Streven 2002	Streven 2003 bij begroting 2002	Bijgesteld streven 2003
Werkgever	Vervullingsquote van de vacatures	50%	–	60%
Werkgever	Marktbereik vacatures	42%	–	45%
Werkgever	Rapportcijfer klanttevredenheid (schaal 1–10)	7	7	7

Bron: Rapportage Rijksbegroting CWI

Operationele doelstelling 3: Uitkeringsdossiers worden binnen korte termijn opgebouwd, volledig gecontroleerd en overgedragen aan UWV of gemeenten. Werkdossiers (informatie en reïntegratieadvies) worden na de (her)fasering op heldere bruikbare wijze overgedragen aan UWV of gemeenten.

Na de kwalitatieve intake door de CWI worden fase 2, 3 en 4 cliënten ten behoeve van hun reïntegratie overgedragen aan gemeenten en UWV. Onderdeel van de kwalitatieve intake is een advies ten behoeve van de uitkeringsinstantie (reïntegratieadvies). Uitkeringsdossiers dienen (compleet, juist en intern consistent) binnen 8 werkdagen na indiening aanvraag te worden overgedragen aan UWV of gemeente.

Er zijn afspraken gemaakt tussen UWV, gemeente en CWI over de kwaliteit en tijdigheid van de uitkeringsintake en de overdracht van informatie.

De tevredenheid van UWV en gemeenten is bij de passende dienstverlening van groot belang. De CWI streeft het komende jaar naar een tevredenheidcijfer van zeven.

Tabel 1.4: Doelgroep	Criterium	Streven 2002	Streven 2003
N.v.t. Gemeenten en UWV	Overdracht uitkeringsdossier aan gemeente of UWV Rapportcijfer klanttevredenheid (schaal 1–10)	≤ 8 werkdagen na aanvraag 7	≤ 8 werkdagen na aanvraag 7

Bron: Rapportage Rijksbegroting CWI

Operationele doelstelling 4: Als onderdeel van de CWI vormt het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI) een verbindende schakel in de Suwi-keten door het onderhouden van voorzieningen en standaards waarmee de Suwi-organisaties gegevens op een efficiënte en betrouwbare manier kunnen uitwisselen.

De taak van het BKWI is het beheer van en verzorgen van afstemming met betrekking tot ketenafspraken en -standaards voor elektronische gegevensuitwisseling; met betrekking tot de fysieke infrastructuur verzorgt het BKWI het beheer van centrale Suwinet-voorzieningen en coördinatie van beheer van decentrale Suwinet-voorzieningen. Ten slotte heeft zij een adviserende en coördinerende rol bij de projectmatige doorontwikkeling van Suwinet.

Voor het BKWI zijn onder andere de volgende indicatoren van belang:

- adviezen m.b.t. wijziging van afspraken en standaards zoals vervat in de Regeling SUWI (Gegevensregister SUWI, Stelselontwerp Suwinet en beveiligingsnormen) die worden voorbereid in de overlegstructuur van BKWI met de Suwinet-partijen. De bedoelde adviezen vloeien voort uit de wensen van Suwi-partijen m.b.t. wijziging van het (keten)werkproces, die op gevolgen voor de keteninformatisering (zonodig leidend tot wijziging van het Gegevensregister SUWI of het Stelselontwerp) onderzocht moeten worden. Verder kunnen de adviezen voortvloeien uit het reguliere wijzigingsprocessen in het kader van functioneel beheer van Suwinet;
- het aantal verzonden berichten en data en het aantal inijkacties met gebruikmaking van Suwinet;
- aantal incidenten en informatievragen af te handelen door de helpdesk.

De adviezen hebben vooral betrekking op het faciliteren bij de voorbereiding van de randvoorwaarden voor gegevensuitwisseling binnen Suwinet. De mate waarin de partijen gebruik maken van Suwinet is af te meten aan het aantal verzonden berichten en data en het aantal raadplegingen. De rol van ondersteuner voor de Suwinet-partijen van het BKWI is aan te geven via hun helpdesk. Op dit moment is het niet mogelijk deze prestatie-indicatoren nader te preciseren en daar een streefwaarde aan te verbinden.

1.3 Budgettaire gevolgen van het beleid

In de meibrief 2003 geeft de minister van SZW de beleidsmatige en financiële kaders aan die als uitgangspunt dienen voor het jaarplan 2003.

Het vastgestelde budgettaire kader is als volgt:

Tabel 1.5:								
1	Basisdienstverlening werk en inkomen	(bedragen x € 1 000)						
	Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Verplichtingen	497 467	369 669	299 712	272 190	258 090	257 590	257 590
	Uitgaven	497 467	369 669	299 712	272 190	258 090	257 590	257 590
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>1 924</i>	<i>522</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	1 301	426	0	0	0	0
2	Materieel	0	623	96	0	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>497 467</i>	<i>367 745</i>	<i>299 190</i>	<i>272 190</i>	<i>258 090</i>	<i>257 590</i>	<i>257 590</i>
1	Centra voor Werk en Inkomen (CWI)	497 467	347 645	284 390	265 390	251 290	250 790	250 790
2	BKWI	0	20 100	14 800	6 800	6 800	6 800	6 800
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Centra voor Werk en Inkomen

De CWI biedt zowel werkzoekenden als werkgevers diensten aan. De diensten voor werkzoekenden zijn informatie & advies tezamen met de beursvloer, de profielschets, de werkintake, de uitkeringsintake, bemiddelingsactiviteiten en het reïntegratieadvies. Voor de werkgevers bestaan de diensten uit informatie & advies tezamen met de beursvloer, de profielschets, vacaturevervulling, behandelen van aanvragen om ontslagvergunningen en uitplaatsingsacties en overige wettelijke taken. Op basis van de verwachte instroom in de WW, ABW en IOAW wordt het aantal te verrichten diensten geraamd.

BKWI

Het BKWI voert het beheer van centrale Suwinet-voorzieningen (de gemeenschappelijke infrastructuur waarlangs Suwi-organisaties gegevens uitwisselen) en van daartoe noodzakelijke ketenafspraken en -standaards. Het bureau doet dit in samenspraak met de aangesloten organisaties, voor wie het ook het beheer van decentrale Suwinet-voorzieningen coördineert. Ten slotte heeft zij een adviserende en coördinerende rol bij de projectmatige doorontwikkeling van Suwinet.

1.4 Budgetflexibiliteit

In overleg met de CWI worden voorafgaand aan het begrotingsjaar prestaties afgesproken. In het begrotingsjaar zelf is de budgetflexibiliteit gering. De CWI zal jaarlijks een exploitatiebegroting indienen bij de minister van SZW. De minister beoordeelt deze begroting, waarna een overeenkomst wordt aangegaan tussen de CWI en de minister.

Tabel 1.6: Budgetflexibiliteit										
	2002		2003		2004		2005		2006	
Totaal geraamde kasuitgaven	369 669		299 712		272 190		258 090		257 590	
Totaal apparaatsuitgaven	1 924		522		0		0		0	
Totaal programmauitgaven	367 745		299 190		272 190		258 090		257 590	
Waarvan juridisch verplicht	367 745	100%	285 726	95,5%	247 693	91%	223 248	86,5%	211 224	82%
Totaal flexibiliteit		0%		4,5%		9%		13,5%		18%

De bijdrage aan de kosten van de Centra voor Werk en Inkomen is voor het overgrote deel bestemd om de personele en materiële lasten te financieren. Analooq aan de veronderstelling bij het apparaat van het departement dat jaarlijks cumulatief 4,5% van het budget flexibel is in verband met de uitstroom van personeel, hanteert SZW een zelfde veronderstelling voor het CWI-budget. Anders dan bij het departement is de taak van de CWI in zijn geheel rechtstreeks aan de (SUWI-)wet ontleend. Dat betekent dat de flexibiliteit van het budget zonder aanpassing van de wet in feite beperkt is.

1.5 Veronderstellingen in effectbereiking, doelmatigheid en raming

Bij de operationele doelstellingen is per operationele doelstelling een aantal criteria opgenomen. Deze criteria hebben met name betrekking op 2003 en in een enkel geval komen deze ook voor in 2002. De CWI is in 2002 van start gegaan en derhalve zijn er geen eerdere gegevens van de CWI. Gezien het ontbreken van realisatiegegevens in de tijd is het niet mogelijk om ramingen en realisaties tegenover elkaar te zetten (*zie ook 1.6 groeiparagraaf*).

1.6 Groeiparagraaf

Met de CWI kijkt het departement naar de operationele doelstellingen en de indicatoren die iets over het bereiken van die doelstellingen kunnen aangeven. Ook voor de CWI is het zoeken naar de juiste indicatoren en zeker in het begin kunnen de inzichten nog snel veranderen. Niettemin zijn de nodige prestatie-indicatoren ontwikkeld. Het komende jaar zal het departement nagaan hoe het bij de doelstelling van het BKWI en op de punten hiervoor prestatie-indicatoren kan ontwikkelen. Het doel is om ook voor het BKWI in de begroting 2004 met prestatie-indicatoren te kunnen werken.

De preventiequote is in 2003 voor het eerst opgenomen. Voor 2004 kan SZW de streefwaarde staven aan de hand van de ervaringen opgedaan in het eerste halfjaar van 2003. De uitstroomquote in dagen is een aanpassing van de eerdere streefwaarden plaatsingspercentage binnen zes en twaalf maanden en gemiddelde verblijfsduur van een fase 1 cliënt in de CWI-registratie.

Een handicap bij het bepalen van de streefwaarden is het ontbreken van een historisch referentiekader. In de loop van de tijd zal het departement hierin een beter inzicht krijgen onder andere door benchmarking.

Tabel 1.7: Beschikbare en beschikbaar komende informatie bij het beleidsartikel

Operationele doelstelling	Informatie	Stand van zaken
1.1	1 preventiequote	vanaf 2003
	2 uitstroomquote	vanaf 2003
	3 aandeel etnische minderheden in uitstroomquote t.o.v. aandeel autochtonen	vanaf 2003
	4 rapportcijfer klanttevredenheid cliënten (schaal 1–10)	vanaf 2002
1.2	5 vervullingsquote van de vacatures	vanaf 2003
	6 markt bereik vacatures	vanaf 2003
	7 rapportcijfer klanttevredenheid werkgevers (schaal 1–10)	vanaf 2002
1.3	8 overdracht uitkeringsdossier aan gemeente of UWV	vanaf 2002
	9 rapportcijfer klanttevredenheid gemeente/UWV (schaal 1–10)	vanaf 2002

BELEIDSARTIKEL 2 STIMULERING EN KWALITEITSBEVORDERING ARBEIDSAANBOD

2.1 Algemene doelstelling

Het bevorderen van duurzame arbeidsparticipatie door het realiseren van een sluitende keten van reïntegratie voor nieuwe en langdurig werklozen; het wegwerken van kwalitatieve achterstanden van minder kansrijke werklozen en werkende werkzoekenden; het voor niet-actieven financieel aantrekkelijk maken zich op de arbeidsmarkt aan te bieden; het bevorderen van op minder kansrijke groepen gericht personeelsbeleid door werkgevers.

Voor de economische ontwikkeling is het van belang dat Nederland beschikt over een kwantitatief en kwalitatief toereikend arbeidsaanbod. Een groter arbeidsaanbod kan worden bereikt door de toename van duurzame plaatsing van werkzoekenden. Dit betekent dat er binnen 6 maanden na plaatsing niet opnieuw een inschrijving als werkzoekende plaatsvindt.

De arbeidsparticipatie is thans niet gelijk verdeeld, met name de arbeidsparticipatie van gedeeltelijk gehandicapten, etnische minderheden, vrouwen, laag opgeleiden en ouderen blijft achter. Naast de participatiegraad en daarmee de omvang van het arbeidsaanbod is de kwaliteit van het arbeidsaanbod voor zowel nog niet participierenden als werkenden een punt van aandacht.

In lijn met het Strategisch Akkoord voor het creëren van een ongedifferentieerd flexibel vrij besteedbaar reïntegratiebudget zal op dit beleidsartikel met ingang van 2004 sprake zijn van een dergelijk budget voor gemeenten. Gemeenten worden zo in staat gesteld eigen keuzen te maken ten aanzien van de inzet van reïntegratiemiddelen binnen het beschikbare budget. Hierdoor kan maatwerk per cliënt geregeld worden om uitstroom uit de uitkering te bevorderen. Voorlopig zullen vanaf 2004 alleen de budgetten van de ID-regeling en de WIW opgenomen worden in het flexibel reïntegratiebudget voor gemeenten. Bezien wordt welke geldstromen in de toekomst ondergebracht kunnen worden onder het flexibel reïntegratiebudget gemeenten.

Tabel 2.1: Overzicht beleidsevaluaties

* Gedeelte van de algemene doelstelling	Startdatum	einddatum	onderwerp
* Bevorderen duurzame arbeidsparticipatie door het realiseren van een sluitende keten van reïntegratie voor nieuwe en langdurig werklozen	Medio 2003	Eind 2003	Realisatie en effectiviteit van het beleid op het terrein van de sluitende aanpak
Idem	2002	2003	Effectiviteit gemeentelijk arbeidsmarkt-instrumentarium
Idem	2005	2005	Wet inschakeling werkzoekenden

2.2. Operationele doelstellingen

1. Nieuw ingeschreven volwassen werklozen die niet op eigen kracht werk kunnen vinden, krijgen binnen een jaar een aanbod voor activiteiten gericht op werk of sociale activering. Voor jeugdige werklozen (< 23 jaar) geldt een termijn van een half jaar.
2. Langdurig werklozen krijgen een aanbod voor activiteiten ter versterking van hun arbeidsmarktpositie.
3. Daling aandeel werkenden en werklozen zonder startkwalificatie in de beroepsbevolking.
4. Vergroten van de netto-arbeidsparticipatie van doelgroepen.

Bovenstaande operationele doelstellingen worden voor deze begroting gehandhaafd. Met de totstandkoming van een ongedifferentieerd reïntegratiebudget wordt beoogd de effectiviteit en efficiëntie van uitstroomprojecten te vergroten.

Operationele doelstelling 1: Nieuw ingeschreven volwassen werklozen die niet op eigen kracht werk kunnen vinden, krijgen binnen een jaar een aanbod voor activiteiten gericht op werk of sociale activering. Voor jeugdige werklozen (< 23 jaar) geldt een termijn van een half jaar.

Om langdurige werkloosheid zoveel mogelijk te voorkomen en te verminderen krijgen alle nieuwe ingeschreven volwassen werklozen die niet zelf aan het werk komen binnen 12 maanden een aanbod voor een activiteit gericht op arbeidsreïntegratie of sociale activering; voor jongeren geldt dat binnen 6 maanden een aanbod moet worden gedaan. Doel is dat in 2003 sprake is van een volledige sluitende aanpak voor de nieuwe instroom van personen, ouder dan 23 jaar. Voor jongeren geldt al vanaf 1998 een volledige sluitende aanpak.

Operationele doelstelling 2: Langdurig werklozen krijgen een aanbod voor activiteiten ter versterking arbeidsmarktpositie.

De sluitende aanpak van de nieuwe instroom is inmiddels uitgebreid naar langdurig werklozen (het zogenaamde zittend bestand).

De sluitende aanpak zoals aangegeven in doelstelling 1 en 2 wordt uitgevoerd door gemeenten en UWV. Gemeenten zijn daarbij verantwoordelijk voor de begeleiding van bijstandsgerechtigde werklozen en sinds 1-1-2002 ook van werkloze niet-uitkeringsgerechtigden en Anw-gerechtigden. Het UWV is verantwoordelijk voor de sluitende aanpak van werklozen met een WW-uitkering.

Tabel 2.2: Prestatiegegevens en streefcijfers sluitende aanpak nieuwe instroom

Doelgroep	Criterium	realisatie 2000	realisatie 2001	streven 2002	streven 2003
Nieuw ingeschreven werklozen < 23 jaar	Mate van sluitendheid aanpak werklozen	100%	100%	100%	100%
Nieuw ingeschreven werklozen volwassenen	Mate van sluitendheid aanpak werklozen	86%	85%	> 86%	100%
Nieuw ingeschreven werklozen volwassenen	Instroom in langdurige werkloosheid	21%	23%	< 21%	15%
Nieuw ingeschreven werklozen met traject	Duurzame plaatsing ¹	Niet bekend	55%	> 55%	> 60%

Bron: Regioplan, onderzoeken sluitende aanpak

¹ met duurzame plaatsing wordt bedoeld dat binnen 6 maanden na plaatsing geen inschrijving als werkzoekende meer plaatsvindt

De taakstellingen zijn in 2000 en 2001 niet gehaald door de reorganisatie van de sociale zekerheid. In kwalitatief onderzoek dat eind 2001 is uitgevoerd gaven respondenten aan dat de sluitende aanpak voor de nieuwe instroom nagenoeg voltooid is. De werkprocessen zijn inmiddels zo ingericht dat alle cliënten binnen een jaar een aanbod kunnen krijgen.

Prestatiegegevens en streefcijfers sluitende aanpak zittend bestand Medio 2000 (Tweede Kamer, vergaderjaar, 2000–2001 23 972, nr. 48) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorgenomen aanpak om eveneens een sluitende aanpak voor langdurig werklozen te realiseren. Hierin werd beoogd om met de uitvoerders (gemeenten en UWV (voorheen UVI's)) afspraken te maken om hun bestanden door te lichten, en de langdurig werkzoekenden voorts zo snel mogelijk een traject aan te bieden. In aanvulling hierop is in het kader van de «Agenda voor de toekomst» een afspraak gemaakt met de VNG dat de gemeenten zich zullen inspannen om de sluitende aanpak voor het zittend bestand van bijstandsgerechtigden te realiseren.

De inzet is dat vanaf 2003 de werkprocessen zijn ingericht op een sluitende aanpak van nieuwe werklozen plus periodieke activering van degenen die desondanks toch langdurig werkloos worden of die langdurig werkloos zijn gebleven.

1. Wet Inschakeling Werkzoekenden

De Wiw biedt gemeenten diverse instrumenten om de werkloze een traject aan te bieden gericht op werk of sociale activering.

Tabel 2.3: Prestatiegegevens en streefcijfers Wiw			
Streefcijfers	2001	2002	2003
Uitstroom dienstbetrekkingen	29%	*	30%
Uitstroom werkervaringsplaatsen	64%		
Volume	2001	2002	2003
Dienstbetrekkingen	32 252	31 000	26 850
Werkervaringsplaatsen	3 740	3 000	2 200

Bron: Wiw statistiek Research voor Beleid, 2001.

* Voor 2002 was geen streefcijfer geformuleerd en zijn er geen ervaringscijfers beschikbaar.

Het budget dat voor de inzet van de Wiw beschikbaar is, maakt als gemeentelijk Werkfonds onderdeel uit van het Fonds Werk en Inkomen (FWI). Gemeenten hebben via het FWI een financiële prikkel om uitkeringsgerechtigden aan een baan te helpen. Gemeenten krijgen de verantwoordelijkheid, de ruimte en de middelen voor het voeren van een activerend reïntegratiebeleid. Met ingang van 2004 komt een ongedifferentieerd, flexibel vrij besteedbaar reïntegratiebudget voor gemeenten tot stand. Een wetsvoorstel hiertoe is in voorbereiding.

2. Agenda voor de Toekomst (inclusief klantmanagement).

De sluitende aanpak wordt mede bereikt via de Agenda voor de Toekomst. De afspraken die in dit kader zijn gemaakt hebben als doel het arbeidsaanbod onder bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden te vergroten.

Er zijn afspraken gemaakt dat gemeenten tot en met 2004 circa 300 000 trajecten realiseren om bijstandgerechtigden te activeren. Overeengekomen is dat in 2006 40% van de trajecten die in de periode tot en met 2004 tot uitstroom naar werk moet hebben geleid. In het kader van de bestuurlijke afspraken zijn ook middelen beschikbaar voor projecten en experimenten, kinderopvang, regionale samenwerking, impuls voor (hoog-opgeleide) vluchtelingen, etnische minderheden, jongeren en het Informatie- en Servicepunt Sociale Activering (ISSA).

3. Sectorale stimulansen/ Raad voor Werk en Inkomen (RWI)

De RWI ontvangt van het rijk middelen voor de uitvoering van een stimuleringsregeling voor sectorale en regionale initiatieven met betrekking tot reïntegratie. De vormgeving en uitvoering van de subsidie is volledig gemandateerd aan het RWI.

4. Kinderopvang

De Regeling Kinderopvang en Buitenschoolse opvang alleenstaande ouders (1996) heeft als hoofddoelstelling belemmeringen weg te nemen voor uitstroom naar betaald werk, scholing of sociale activering door het bieden van kinderopvang.

De regeling is in 2001 geëvalueerd. Op basis van de kwalitatieve informatie kan worden geconcludeerd dat de regeling in een belangrijke behoefte voorziet en in veel gevallen een laatste drempel wegneemt om deel te nemen aan een traject of een betaalde baan te accepteren.

Het streven is de uitstroom van alleenstaande ouders in de Abw in overeenstemming te brengen met de uitstroom van andere bijstandsgerechtigden. Er wordt dus naar gestreefd om het verschil tussen de uitstroom van alleenstaande ouders in de Abw en andere bijstandsgerechtigden in 2003 kleiner te doen zijn dan 2000.

Tabel 2.4: Opgave subsidiabele kinderopvangovereenkomsten KOA

	1999 aantal overeen- komsten herleid tot voltijd en op jaarbasis(fte's) ^b	Rijksvergoeding (x € 1000)	2000 aantal overeen- komsten herleid tot voltijd en op jaarbasis(fte's)	Rijksvergoeding (x € 1000)
Hele-dagopvang	1 464	12 965	1 616	14 154
Halve-dagopvang	287	1 677	286	1 691
Buitenschoolse opvang	2 831	16 544	3 421	19 637
Gastouderopvang	1 833	6 497	1 965	7 023
Totaal		37 683		42 505
Gedeclareerde subsidie		34 321		40 904

NB De plaatsen en vergoedingen komen niet helemaal overeen met de uiteindelijk door SZW betaalde subsidie. Dit heeft te maken met de rekenmethode.

5. Praktijkscholing

De reïntegratie-opdrachtgevers zijn vrij om de aan hen beschikbaar gestelde algemene reïntegratiebudgetten in te zetten voor inkoop van praktijkscholing. Voor de komende jaren wordt in aanvulling hierop door het Rijk een bedrag van € 64,8 mln. gereserveerd voor de financiering van praktijkscholing in het kader van reïntegratie van werkzoekenden. Een belangrijke aanbieder van deze scholing is op dit moment de Stichting Centrum Vakopleiding. Naar verwachting zullen de activiteiten en de lokaties van de Stichting Centrum Vakopleiding per 2003 overgaan naar

de Regionale Opleidingscentra (ROC's). In dat geval zal de € 64,8 mln voor de periode 2003 t/m 2005 ingezet worden als subsidie aan ROC's voor praktijkscholing volgens de methode van de Hoofdelijk Versnelde Scholing (HVS).

6. Europees Sociaal Fonds (ESF)

Tenslotte kunnen de voor de sluitende aanpak verantwoordelijke partijen (gemeenten en UWV) co-financiering verkrijgen via de ESF-middelen. Het betreft hier Europese subsidies, die niet in de rijksbegroting zijn opgenomen.

Het ESF is het voornaamste financiële instrument voor de Europese Unie om de strategische doelstellingen op het terrein van het werkgelegenheidsbeleid in concrete acties om te zetten.

Het ministerie van SZW stelt jaarlijks een beleidskader vast en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Doelstelling 3 programma 2000–2006.

Tabel 2.5: ESF doelstelling 3	
Prioriteit	2000–2006 (x € mln)
Sluitende aanpak	630,2
Inzetbare beroepsbevolking	787,7
Leven lang leren	280,1
Technische bijstand	52,5
Totaal	1 750,5

7. EQUAL

Het doel van het ESF-EQUALprogramma (2000–2006) is het via transnationale samenwerking stimuleren van nieuwe benaderingen voor de bestrijding van arbeidsmarktgerelateerde discriminatie en ongelijkheid van welke aard dan ook. Hiervoor wordt aan vernieuwende EQUAL-projecten budget toegekend. Positieve resultaten uit de projecten worden geïmplementeerd in het Nederlands arbeidsmarktbeleid.

Operationele doelstelling 3: Daling aandeel werkenden en werklozen zonder startkwalificatie (MBO-2 niveau) in de beroepsbevolking van 25–64 jaar.

Laagopgeleiden raken als gevolg van technologische ontwikkelingen vaak als eerste hun baan kwijt en komen daarna weer moeizaam aan de slag. Voor een duurzame arbeidsparticipatie is scholing van laagopgeleiden daarom, ook als zij werken, erg belangrijk.

De volgende instrumenten stimuleren dit:

- Een fiscale afdrachtsvermindering onderwijs ter vergoeding van de loonkosten van werknemers die de beroepsbegeleidende leerweg (leerlingwezen) volgen. Voor budgettaire gegevens wordt verwezen naar de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- Via de subsidieregeling ESF doelstelling 3 is er € 1,75 miljard beschikbaar over de periode 2000–2006. Hieruit kunnen onder meer

- projecten gefinancierd worden voor scholing van werkenden tot startkwalificatieniveau, opscholing tot MBO-4 niveau en sector-overstijgende scholing;
- Fiscale aftrekmogelijkheid voor werkgevers van scholingskosten werknemers, met een extra aftrek voor scholing tot startkwalificatieniveau. Voor budgettaire gegevens wordt verwezen naar de begroting van het Ministerie van Economische Zaken.

In aanvulling hierop bestaat vanaf 1 januari 2002 een fiscale faciliteit voor werkgevers die voormalig werkloze werknemers van 23 jaar en ouder scholen tot startkwalificatieniveau.

Gestreefd wordt naar een bereik van de doelgroep in 2002 van 15.000 personen, oplopend naar 30.000 personen in 2005. Voor deze fiscale faciliteit is € 45,4 mln beschikbaar.

Operationele doelstelling 4: Het vergroten van de netto-arbeidsparticipatie van doelgroepen

Uitgangspunt van het doelgroepenbeleid is dat het eerst en vooral een aanvulling is op het algemene arbeidsmarktbeleid. Daar waar dit algemeen beleid onvoldoende resultaten oplevert voor bijzondere groepen, is aanvullend beleid nodig (meestal in de vorm van specifieke onconventionele acties). Door inzet van doelgroepenbeleid wordt het effectieve arbeidsaanbod van groepen die een relatief lage arbeidsparticipatie hebben vergroot. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de brede doelstelling van de Europese werkgelegenheidsstrategie (Lissabon) om de netto arbeidsparticipatie van de beroepsbevolking in de periode tot 2010 te verhogen tot 70%.

Het doelgroepenbeleid richt zich erop partijen binnen en buiten de (rijks)overheid, die verantwoordelijk zijn voor en betrokken zijn bij het arbeidsmarktbeleid, te stimuleren om, waar nodig door middel van een onorthodoxe aanpak, interventies te plegen en de effectief gebleken interventies te implementeren in het reguliere beleid. De te onderscheiden doelgroepen zijn (1) etnische minderheden, (2) jongeren zonder startkwalificatie (3) ouderen en (4) herintredende vrouwen. Hieronder volgt een toelichting per doelgroep.

1. Etnische minderheden

De afgelopen jaren hebben ook etnische minderheden profijt gehad van de sterke groei van de economie. Zij profiteren echter nog lang niet in evenredigheid van het gevoerde beleid.

Gestreefd wordt naar een jaarlijkse toename van de arbeidsparticipatie van etnische minderheden met $\frac{3}{4}$ procentpunt tot 54% in 2005. Wat betreft de werkloosheid mogen etnische minderheden niet onevenredig getroffen worden door de verslechtering van de arbeidsmarkt.

Tabel 2.6 Werkloosheidspercentage					Participatiegraad				
	1996	1997	2000	2001		1996	1997	2000	2001
Totaal	7%	6%	4%	3%	Totaal	59%	61%	65%	65%
autochtonen	6%	5%	3%	3%	autochtonen	61%	62%	65%	67%
etnische minderheden	22%	20%	10%	9%	etnische minderheden	39%	42%	48%	51%

Bron: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Naast afspraken met uitvoerders leveren de volgende instrumenten een bijdrage aan de doelstelling:

- *Raamconvenant Grote Ondernemingen*: Met 110 grote ondernemingen zijn convenanten afgesloten over het bevorderen van de in- en doorstroom van etnische minderheden en het uitvoeren van multicultureel personeelsbeleid. De bedrijven worden bij de uitvoering van de afspraken ondersteund door de projectorganisatie Ruim Baan voor Minderheden.
- *Wet SAMEN*: De Wet SAMEN is bedoeld als ondersteunend instrument op het niveau van individuele ondernemingen bij het voeren van multicultureel personeelsbeleid. Ook in 2003 zal geïnvesteerd worden in het verbeteren van de naleving en het ondersteunen van werkgevers bij de uitvoering van de wet en het voeren van multicultureel personeelsbeleid.
- *Stimuleringsprojecten Allochtone Groepen (SPAG)*: Om een extra impuls te geven aan de arbeidstoeleiding van etnische minderheden met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt is aan 28 gemeenten een subsidie toegekend, ten behoeve van een projectmatige aanpak gericht op activering en begeleiding naar werk of scholing.
- *Hoger opgeleide vluchtelingen*: Uitvoering van het plan van aanpak hoger opgeleide vluchtelingen. (Tweede Kamer, 2001–2002, 27 223, nr. 21)
- *Etnische vrouwen*: Op landelijk niveau wordt een stuurgroep ingericht die zorg zal dragen voor de implementatie van de beleidsvoornemens uit de kabinetsreactie (Tweede Kamer, 2001–2002, 27 223, nr. 23) op het advies van de *Commissie Arbeidsdeelname van Vrouwen uit Etnische Minderheidsgroepen (AVEM)*.

2. Jongeren zonder startkwalificatie

Bij instroom op de arbeidsmarkt heeft deze groep een wankelende arbeidsmarktpositie en loopt het risico sneller ontslagen te worden en afhankelijk te worden van een uitkering. Het kabinet streeft daarom naar het volgende. Het bereiken van een evenredige arbeidsparticipatie van jongeren tot 23 jaar in 2007 en het behalen van een startkwalificatie tijdens de arbeid door 70% van de voortijdige schoolverlaters tot 23 jaar, die niet terug zijn te geleiden naar het onderwijs, in 2007.

Tabel 2.7: Werkloosheid onder jongeren in relatie tot startkwalificatie

Groep	Criterium	percentage
15–22 jaar	Werkloos	8,5%
15–22 jaar zonder startkwalificatie	Werkloos	10%

Bron: EBB 1999

3. Ouderen

De arbeidsdeelname van ouderen is de laatste jaren flink toegenomen. Het kabinet streeft naar een jaarlijkse toename van de participatiegraad van ouderen (55–64 jaar) van $\frac{3}{4}$ procentpunt per jaar tot 50% in 2030.

Tabel 2.8: Participatiegraad ouderen				
	1990	1995	2000	2001
participatie totaal	55%	58%	65%	65%
ouderen (55–64 jaar)	26%	26%	34%	34%

Fiscale uitgaven:

Voor ouderen vanaf 57 jaar geldt vanaf 1 april 2002 een hogere arbeidskorting dan de gebruikelijke arbeidskorting van € 949. De arbeidskorting van personen van 57, 58, en 59 jaar is € 1 119, van personen van 60 of 61 € 1 289 en van personen van 62, 63, 64 jaar € 1 460.

Tabel 2.9 meerjarenraming van belastinguitgaven				bedragen x € 1 mln		
maatregel	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbeidskorting voor ouderen	73	101	107	113	119	126

Om de arbeidsdeelname ook in de komende jaren verder te laten toenemen wordt door gegaan met de omzetting van regelingen om vervroegd uit te treden (VUT-regelingen) in pre- en flexpensioenregelingen. Verder zal in 2003 de sollicitatieplicht voor uitkeringsgerechtigden vanaf 57,5 jaar opnieuw worden ingevoerd. De Taskforce Ouderen en Arbeid (TOA) is ingesteld om een mentaliteitsverandering bij werkgevers en werknemers in gang te zetten. De TOA doet dit door eigen projecten en via het – financieel – ondersteunen van projecten van derden. De TOA komt medio 2003 met aanbevelingen.

4. Herintredende vrouwen

De arbeidsdeelname van vrouwen is de afgelopen jaren flink toegenomen. In 1987 werkte één op de drie vrouwen in 2001 iets meer dan één op de twee. Toch hebben zij nog steeds een achterstand ten opzichte van mannen.

Tabel 2.10: Participatiegraad vrouwen				
	1990	1995	2000	2001
Participatiegraad totaal	55%	58%	65%	65%
Mannen	71%	71%	77%	77%
Vrouwen	39%	44%	52%	53%
Vrouwen etnische minderheden	26%	28%	36%*	41%

* Hier betreft het «niet-westerse allochtonen»; dit is een enigszins afwijkende definitie van die voor «etnische minderheden».

Doelstelling van het kabinet is om de arbeidsdeelname van vrouwen te verhogen tot 65% in 2010. Een belangrijke bijdrage hiertoe kan geleverd worden door een extra instroom van herintredende vrouwen. Het ministerie van SZW sluit convenanten om partijen te stimuleren randvoorwaarden te creëren waardoor de beoogde extra instroom van herintredende vrouwen tot stand komt. Het ministerie van SZW ondersteunt partijen bij de uitvoering van de afspraken.

Tabel 2.11: Taakstelling convenanten				
Doelgroep	streven 2002	streven 2003	streven 2004	streven 2005
Herintredende vrouwen	5.000	15.000	20.000	30.000

2.3 Budgettaire gevolgen van het beleid

Tabel 2.12: 2 Stimulering en kwaliteits-bevordering arbeidsaanbod		(bedragen x € 1 000)						
	Artikelonderdeel/ omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Verplichtingen	1 083 192	1 445 285	1 215 699	1 913 994	1 830 112	1 826 253	1 799 946
	Uitgaven	977 114	1 408 383	1 190 898	1 894 482	1 807 423	1 803 564	1 777 257
	Apparaatsuitgaven	19 415	31 747	25 562	21 526	21 526	21 526	14 719
1	Personeel	0	2 976	3 436	0	0	0	0
2	Materieel	0	1 425	600	0	0	0	0
3	Agentschap SZW	19 415	27 346	21 526	21 526	21 526	21 526	14 719
	Programmauitgaven	957 699	1 376 636	1 165 336	1 872 956	1 785 897	1 782 038	1 762 538
1	Sluitende reïntegratie	544 147	720 001	714 209				
2	WIW db en WEP	323 917	286 585	130 667				
3	Praktijkscholing	0	65 279	64 829	64 829	64 829	64 829	64 829
4	Doelgroepenbeleid	34 914	25 665	9 127	3 221	45	45	45
5	Kinderopvang abw	53 547	86 809	86 854	17 854			
6	Sectorale stimulansen (RWI)	0	43 661	36 322	77 667	77 667	77 667	77 667
7	Casemanagers (AvdT)	1 174	141 227	116 985	123 124	41 700	19 500	0
8	Flexibel reint.budget gemeen- ten				1 582 613	1 598 008	1 616 349	1 616 349
	Overig							
97	Subsidies en ov beluitgaven		6 161	4 695	2 000	2 000	2 000	2 000
99	Onderzoek en beleidsin- formatie		1 248	1 648	1 648	1 648	1 648	1 648
10	Ontvangsten	86 218	38 299	100 701	16 701	17 701	153 835	17 701

Toelichting

Ad 1. Apparaatsuitgaven

Agentschap SZW

De uitvoering van subsidieregelingen is voor een belangrijk deel opgedragen aan het Agentschap SZW (AG SZW). Een aantal taken o.a. coördinatie, bewaking, onderzoek en evaluatie wordt door onderdelen van het ministerie of door derden uitgevoerd. Het AG SZW is verantwoordelijk voor de afwikkeling van ESF 3 en ESF 4 over de periode 1994–1999 en de Communautaire Initiatieven Adapt en Employment. Voor de programma-periode 2000–2006 worden ESF 3 en het Communautair Initiatief EQUAL uitgevoerd. Tevens heeft het agentschap opdrachten in de door de minister vastgestelde (subsidie)regelgeving op het terrein van werk en inkomen, zoals in de «Stimuleringsregeling voor Allochtone Groepen» (Spag).

Voor de uitvoering van de regelingen ESF 3 en voor het communautaire initiatief EQUAL in de lopende periode 2000–2006 is de cofinanciering die

door de lidstaat wordt ingezet samen met de bijdrage van het departement. Het budget voor het Agentschap wordt weergegeven in de begroting onder hoofdstuk 5 (baten en lastendienst).

2. Programma uitgaven

Sluitende reïntegratie

Het Wiw scholings- en activeringsbudget wordt door gemeenten ingezet voor uitkeringsgerechtigden, jongeren en langdurig werklozen. Personen met een uitkering van het UWV behoren niet tot de gemeentelijke doelgroep. Het budget bevat tevens het extra budget dat aan gemeenten voor de eerste instroom werkzoekenden (minder dan een jaar werkzoekend) ongeoormerkt beschikbaar is gesteld (in 2003: € 117 mln). Het onderdeel REA dat aan gemeenten toebedeeld is (2003: € 43 mln) is eveneens niet geoormerkt aan het scholings- en activeringsbudget toegevoegd. Vanaf 2004 worden de middelen voor het scholings- en activeringsbudget overgeheveld naar het flexibel reïntegratiebudget voor gemeenten. Het budget voor sluitende reïntegratie omvat tevens een budget voor monitoring van de sluitende aanpak, in 2003 € 3 mln. De monitor levert onder andere informatie op over hoeveel trajecten gestart zijn.

Op het onderdeel sluitende reïntegratie is voor 2003 in totaal € 52 mln. ingeboekt aan ombuigingen.

Sinds de inwerkingtreding van SUWI moeten gemeenten de reïntegratie-activiteiten zoveel mogelijk uitbesteden op de markt van reïntegratie-bedrijven. Een van de eisen luidt dat bij vergelijking van offertes alleen gelijksoortige kosten met elkaar mogen worden vergeleken. Dat betekent dat BTW buiten beschouwing moet worden gelaten, zodat bieders die geen BTW hoeven te rekenen – zoals het geval kan zijn bij aan de gemeente gelieerde bedrijven en welzijnsinstellingen – geen oneigenlijk voordeel genieten.

Om te zorgen dat de BTW-kosten daadwerkelijk buiten de gemeentelijke afweging blijven en deze kosten niet compensabel zijn onder het BTW-compensatiefonds, is een Algemene maatregel van bestuur in voorbereiding op basis waarvan de BTW-kosten aan gemeenten kunnen worden vergoed. Voor 2003 is hier een bedrag van € 7,4 mln mee gemoeid (onderdeel van budgetregel Wiw scholing en activering).

Wiw dienstbetrekkingen en werkervaringsplaatsen

Op de Wiw-dienstbetrekkingen en werkervaringsplaatsen wordt in 2003 € 177 miljoen bezuinigd ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting. Deze bezuiniging wordt bewerkstelligd door de verlaging van het basisbedrag dat gemeenten voor iedere dienstbetrekking kunnen declareren met € 4500.

Voor de aanvullende kosten van de Wiw-dienstbetrekkingen wordt aan gemeenten een vast budget toegekend (jaarlijks € 232 miljoen). De hoogte van het budget per gemeente berust op een vast aandeel per gemeente van het beschikbare bedrag; de uitputting geschiedt op basis van normbedragen die variëren van € 4.500 tot maximaal € 11.000 per fulltime dienstbetrekking.

Door de verlaging van de basisbedragen, dienen gemeenten zelf meer geld bij te passen uit het vast budget. Daardoor hebben zij er groot financieel belang bij de uitstroom uit Wiw-dienstbetrekkingen te bevorderen. Dit leidt tot de in de tabel opgenomen volumeraming (gemiddelde bezetting).

Na 2003 maakt het declaratiebudget deel uit van het flexibel reïntegratiebudget gemeenten. Gemeenten kunnen dan zelf bepalen in welke mate zij dit willen inzetten voor dienstbetrekkingen en werkervaringsplaatsen.

Tabel 2.13: Streefcijfers en prestatiegegevens			
	2001	2002	2003
Uitgaven (x € 1 mln)			
Dienstbetrekkingen (basisbedragen)	273,7	274,8	120,8
Werkervaringsplaatsen	31,7	26,6	9,9
Volume			
Dienstbetrekkingen	32.252	31.000	26.850
Werkervaringsplaatsen	3.740	3.000	2.200
Gemiddelde prijs (x € 1)			
Dienstbetrekkingen	8.485	8.865	4.500
Werkervaringsplaatsen	8.485	8.865	4.500

Bron: WIW-statistiek

Praktijkscholing

Voor praktijkscholing wordt door het Rijk € 63,5 miljoen gereserveerd in het kader van reïntegratie van werkzoekenden. De Stichting Centrum Vakopleiding ontvangt voor het volgens de methode van Hoofdelijk Versnelde Scholing verzorgde scholingsaanbod in elk geval tot met 2004 (afnemende) financiering.

Kinderopvang

Het budget voor kinderopvang op basis van de KOA-regeling is in 2002 opgehoogd tot € 69 mln, waarvoor gemeenten circa 7.500 volledige kindplaatsen kunnen inkopen. Hiervan maken naar schatting 15.000 kinderen gebruik. Tevens is in 2003, evenals in 2002 € 18 mln beschikbaar voor met kinderopvang samenhangende kosten als onderdeel van de middelen voor bestuurlijke afspraken met gemeenten rond case-management e.d. met ingang van 2004 wordt het KOA-budget overgeheveld naar beleidsartikel 11 in verband met de totstandkoming van de WBK.

Tabel 2.14: Kinderopvang (x 1 mln EURO)			
Groep	2002	2003	2004
Koa	69	69	
Bestuurlijke afspraken	18	18	18
Totaal	87	87	18

Doelgroepenbeleid

In 2003 is voor doelgroepenbeleid in totaal € 9,1 mln beschikbaar voor onder andere de SPAG, Taskforce Ouderen en het plan hoger opgeleide vluchtelingen.

Tabel 2.15: Doelgroepenbeleid in € x mln						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Minderheden	25,7	9,1	3,2	0,045	0,045	0,045

Sectorale stimulansen RWI

Voor de apparaatskosten van het RWI is jaarlijks een bedrag van € 9,6 mln beschikbaar. Het budget voor de subsidieaanvragen bedraagt in 2003 € 26,7 mln.

Casemanagers (Agenda van de Toekomst)

Voor de Agenda van de Toekomst is in totaal € 116,9 mln. beschikbaar. Per saldo wordt € 12 mln bezuinigd.

Flexibel reïntegratiebudget gemeenten

Op dit artikel zal met ingang van 2004 sprake zijn van een flexibel reïntegratiebudget voor gemeenten. Voorlopig worden hier de beschikbare budgetten voor de WIW en de ID-regeling opgenomen. Op dit onderdeel is tevens de taakstelling die rust op het reïntegratiebudget voor gemeenten vanaf 2004 (€ 600 mln) en latere jaren (2005 € 680 mln) ingevuld.

Tabel 2.16: Flexibel reïntegratiebudget (x € mln)						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Flexibel reïntegratiebudget	0	0	1 585	1 600	1 618	1 618

2.4. Budgetflexibiliteit

De onderdelen van dit artikel bestaan uit een mix van wettelijke regelingen, convenanten en bestuurlijke afspraken. Aanpassing van deze onderdelen vergt vaak ofwel wijziging van wet- en regelgeving, ofwel openbreken van afspraken. Bij de gebudgetteerde onderdelen van het artikel is in vele gevallen sprake van verdeelafspraken over gemeenten, die zich niet zonder bestuurlijke- en budgettaire gevolgen (immers, gemeenten stellen begrotingen vast op toegezegde middelen) laten openbreken.

Over het algemeen is sprake van meerjarige bestuurlijke afspraken met het veld (kinderopvang, doelgroepenbeleid en praktijkscholing), die niet zonder meer zijn terug te draaien. Voor casemanagement is sprake van meerjarige toekenningen die juridisch vastliggen.

De maatregelen uit het Strategisch Akkoord met betrekking tot het reïntegratiebudget betekenen onder andere dat wetswijziging nodig is om de beoogde bezuinigingen voor 2003 te bewerkstelligen. Bij de WIW is voor 2003 geen sprake meer van flexibiliteit van het budget. Vanaf 2004 zal sprake zijn van een geïntegreerd reïntegratiebudget waarin ook de ID-banen zijn opgenomen. Afhankelijk van de uitwerking van de diverse maatregelen die naar aanleiding van het Regeerakkoord zullen plaatsvinden, zal een nieuwe inschatting van de budgetflexibiliteit voor dit onderdeel worden gemaakt (zie ook beleidsartikel 3).

Tabel 2.17: Budgetflexibiliteit			2002	2003	2004	2005	2006	2007
Totaal geraamde kasuitgaven			1 408 383	1 190 898	1 807 423	1 897 423	1 803 564	1 777 257
Totaal apparaatsuitgaven			31 747	25 562	21 526	21 526	21 526	14 719
Permanente regelingen	Juridische grondslag	flexibiliteit	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Naam regeling								
1. WIW (normbudget, s&a-budget en dienstbetrekkingen)	B	Inflexibel	100%	100%				
2. praktijkscholing	C	Inflexibel	100%	100%	100%	100%	pm	pm
3. doelgroepen	C,D	Inflexibel	100%	100%	pm	pm	pm	pm
4. kinderopvang	C	Inflexibel	100%	100%	90%	90%	90%	90%
5. casemanagement	C	Inflexibel	100%	100%	100%	100%	nvt	nvt
6. overig	C,F	Inflexibel	100%	100%	90%	90%	90%	90%
7. flexibel reïntegratiebudget	B	Inflexibel			90%	90%	90%	90%

Categoriën juridische grondslag.

A. Voortvloeiend uit: Internationale Wet en regelgeving **B.** Wet/en regelgeving **C.** Besluit of lagere regelgeving **D.** Convenanten **E.** Contracten **F.** Overig

2.5 Veronderstellingen in effectberekening, doelmatigheid en raming

De streefwaarden die in dit artikel zijn vermeld zijn deels afhankelijk van autonome ontwikkelingen en geven deels de verwachte gevolgen van ingezet beleid weer. De belangrijkste autonome oorzaak is de economische ontwikkeling. De streefwaarden geven in dat geval de ramingen van de desbetreffende onderdelen weer uitgaande van de huidige verwachtingen t.a.v. bijvoorbeeld werkgelegenheid, werkloosheid e.d. zoals het CPB die heeft verwerkt in de MEV. Een lagere economische ontwikkeling dan verwacht zal dan de mogelijkheden om de ingezette streefwaarden te halen, verminderen. Dat geldt vooral voor de sluitende aanpak instroom en zittend bestand, en de werkloosheidsdoelstelling voor minderheden. Voor een indicator als startkwalificatie geldt dit in mindere mate.

Streefwaarden als gevolg van ingezet beleid zijn vooral zichtbaar bij de effecten in het kader van de Agenda voor de Toekomst. Het streven is om, mede door middel van outputfinanciering, een extra aantal langdurige uitkeringsgerechtigden met tot dusverre slechte arbeidsmarktvooruitzichten te laten uitstromen uit met name de bijstand. Het gaat dan om bijvoorbeeld inzet van klantmanagement, projecten en experimenten en kinderopvangmogelijkheid. De arbeidsmarktsituatie is een belangrijke factor bij de totstandkoming van de bestuurlijke afspraken. Een verslechterde economische ontwikkeling kan betekenen dat de streefwaarden onder druk komen te staan. Lager opgeleiden zullen bij minder economische groei in sterkere mate de gevolgen ondervinden van de afname van (de groei van) de werkgelegenheid.

2.6 Groeiparagraaf

1. beleid sluitende aanpak nieuwe werkloosheid

Een punt van aandacht betreft de beschikbaarheid van prestatiegegevens over het bereik en resultaten van de sluitende aanpak van de nieuwe werkloosheid. Een monitor voor werklozen met een WW-uitkering is nu operationeel. De monitor scholing en activering wordt stapsgewijs

geïmplementeerd. In 2001 is gestart met de G25, vervolgens is in 2002 de monitor uitgebreid naar de G86 en in 2003 volgen de resterende gemeenten. Totdat de monitor eind 2003 betrouwbare informatie zal opleveren zal opnieuw een onderzoek worden gehouden naar het bereik van de sluitende aanpak.

2. beleid arbeidsparticipatie doelgroepen

De informatie over minderheden komt veelal beschikbaar door middel van koppeling van bestanden door het CBS. Het is daarom mogelijk dat sommige gegevens niet in het voorjaar van 2003 maar in het najaar beschikbaar zullen zijn. Informatie over herintredende vrouwen kan op dit moment nog niet worden geleverd door het CBS. Met het CBS wordt gesproken over de levering van nieuwe gegevens.

3.1 Algemene doelstelling

Het vergroten van het aanbod van laagbetaalde arbeidsplaatsen voor (langdurig) werklozen die (vooralsnog) geen andere baan op de reguliere arbeidsmarkt kunnen verkrijgen.

De afgelopen jaren is het Nederland voor de wind gegaan, zij het dat de substantiële daling van de werkloosheid en de forse stijging van de werkgelegenheid recent tot stilstand is gekomen. Van de groei van de werkgelegenheid hebben alle groepen werknemers geprofiteerd. Niettemin is de werkloosheid onder de minstgekwalficeerden in vergelijking met die voor andere groepen nog steeds hoog (8%) en de netto participatiegraad nog laag. In onderstaande tabel is de stand van zaken ultimo 2000 weergegeven.

Tabel 3.1: Werkloosheid en netto participatiegraad naar opleidingsniveau (2000)		
Opleidingsniveau	Werkloosheid (%)	Netto participatiegraad (%)
Totaal	3.8%	64.5%
basisonderwijs	8%	38%
mavo	7%	45%
vbo	4%	58%
havo/vwo	6%	54%
mbo	3%	76%
hbo	3%	79%
wo	3%	88%

Bron: CBS, Enquête Beroepsbevolking 2000.

3.2 Operationele doelstellingen

- 1. Het terugdringen van de werkloosheid door middel van het realiseren van gesubsidieerde arbeidsplaatsen.*
- 2. Het stimuleren van werkgevers om eenvoudige, laagbetaalde banen te creëren.*

Operationele doelstelling 1: Het terugdringen van de werkloosheid door middel van het realiseren van gesubsidieerde arbeidsplaatsen.

In- en Doorstroombanen

Met de in- en doorstroombanen is aanvankelijk beoogd extra werkgelegenheid voor langdurige werklozen tot stand te brengen onder verbetering van de maatschappelijke dienstverlening. Deze doelstellingen zijn behaald tot een niveau van ca. 53 500 bezette banen ultimo 2002 in verschillende delen van de collectieve sector. Ondanks de toegenomen mogelijkheden op de arbeidsmarkt is het niveau van bereik van de derde doelstelling – uitstroom uit deze banen naar ongesubsidieerd regulier – onbevredigend.

Het Strategisch Akkoord verlegt het accent van het bevorderen van de arbeidsvraag naar het bevorderen van het arbeidsaanbod. Gemeenten worden daartoe in staat gesteld door de totstandkoming van één ongedifferentieerd flexibel vrij besteedbaar reïntegratiebudget binnen het Fonds werk en inkomen (FWI). De middelen voor ID-banen worden vanaf 2004 toegevoegd aan dit reïntegratiebudget (beleidsartikel 2). Dit stelt gemeenten in staat eigen keuzen te maken over het volume aan werkgelegenheid en het niveau van de maatschappelijke dienstverlening binnen het beschikbare budget, onder versterking van de inzet op uitstroom naar regulier werk.

Het jaar 2003 wordt een overgangsjaar waarin de minister verantwoordelijk blijft voor de inhoud van de regelgeving ID-banen, de financiering en het toezicht. Voor ID-banen wordt een budgetsysteem ingevoerd als aanloop naar de toevoeging aan het FWI. Voor de realisatie en bezetting van de banen zijn gemeenten verantwoordelijk onder inachtneming van de subsidievoorwaarden. Middelen voor de subsidieverstrekking aan gemeenten voor de loon- en aanvullende kosten per arbeidsplaats zijn opgenomen in de SZW-begroting en de meerjarenramingen. Het subsidiebedrag per arbeidsplaats bedraagt gemiddeld € 19 212.

Sinds 2001 wordt een monitor ID-banen uitgevoerd die gegevens oplevert over de mate waarin in diverse sectoren arbeidplaatsen zijn gerealiseerd, de gemiddelde bezetting, in- en uitstroompercentages en persoons- en achtergrondkenmerken van de werknemers.

Ten behoeve van de ombuiging is het streven om het volume bezette ID-banen te verminderen tot 45 500 banen in 2003. Dit kan worden bereikt door het niet invullen van onbenutte banen en het niet meer bezetten van vacante arbeidsplaatsen na (natuurlijke) uitstroom van ca. 15% per jaar. Dit streven is gebaseerd op de verwachting van 53 500 bezette arbeidsplaatsen ultimo 2002.

Handhavingsaspecten

Gemeenten dienen jaarlijks bij het ministerie een financiële verantwoording in over de besteding van de ontvangen subsidiegelden vergezeld van een accountantsverklaring. Op grond van het Besluit ID-banen is de Regeling lagere vaststelling subsidie Besluit in- en doorstroombanen tot stand gebracht. Hiermee wordt de Inspectie Werk en Inkomen in staat gesteld te toetsen of de uitvoering overeenkomstig de subsidievoorwaarden is geschied. De Inspectie legt haar oordeel voor aan de beleidsdirectie die vervolgens de subsidie definitief vaststelt. Voorts houdt de departementale Accountantsdienst reviews bij gemeenten.

Operationele doelstelling 2: Het stimuleren van werkgevers om eenvoudige, laagbetaalde banen te creëren.

RSP

De Regeling schoonmaakdiensten particulieren (RSP) is ingevoerd met een tweeledige doelstelling. Enerzijds inschakeling van laagopgeleide werkzoekenden in het arbeidsproces en anderzijds verruiming van de markt van huishoudelijke dienstverlening. De regeling is er op gericht om blijvend werk te creëren in dit segment van de markt, maar kan daarnaast ook perspectief bieden op uitstroom naar niet gesubsidieerde arbeid. De Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten (OSB) voert de regeling uit en ontvangt daarvoor een vergoeding.

In 2001 is de raming voor het jaar 2001 verlaagd en in het verlengde hiervan zijn de ramingen voor de jaren 2002 en volgende eveneens naar beneden bijgesteld. Voor ultimo 2002 is uitgegaan van een bezetting van 715 fte's. De realisatielijns van de afgelopen jaren doortrekkend wordt voor het jaar 2003 gestreefd naar een bereik van 725 fte's. Voor de jaren daarna is in de meerjarenramingen voorzien in een lichte groei tot 750 fte's in 2006.

Bij de uitvoering van de regeling door OSB handelt OSB overeenkomstig de afspraken die in de uitvoeringsovereenkomst tussen het ministerie en OSB zijn opgenomen. Tot de werkzaamheden die OSB in het kader van handhaving uitvoert, behoren het controleren van declaraties en jaaropgaven. De werkgever dient zijn administratie zo in te richten dat alle bescheiden die van belang zijn ten behoeve van het controle- en verantwoordingsproces zichtbaar en controleerbaar zijn vastgelegd. De RSP is in 2000 geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten en de nieuwe uitgangspunten in het Strategisch Akkoord over het arbeidsmarktbeleid zal een besluit genomen worden over de toekomst van de RSP.

VLW en SPAK

In het licht van de modernisering van het arbeidsmarktbeleid stelt het kabinet versterking van het arbeidsaanbod voorop, waarmee werkgelegenheidsvergroten de maatregelen aan de onderkant van de arbeidsmarkt geen prioriteit meer hebben. Zowel de Afdrachtsvermindering Langdurig werklozen (VLW) als de Specifieke afdrachtkorting (SPAK) zullen in vier jaar gefaseerd worden afgebouwd. Vanaf 31-12-2002 zullen geen nieuwe vlw-verklaringen meer worden afgegeven. In verband met overgangsrecht zal de VLW op zijn vroegst per 1-1-2007 helemaal uit de begroting zijn verdwenen. De gefaseerde afschaffing van de SPAK vindt plaats door middel van het afschaffen van de jongeren-Spak in 2003 en een eerste verlaging van het subsidiebedrag van de volwassenen-spak in 2003 met circa 20 procent. In de jaren 2004 t/m 2006 zal vervolgens het resterende subsidiebedrag in drie gelijke stappen worden afgebouwd tot nul. De gefaseerde afschaffing van de SPAK leidt volgens het Strategisch Akkoord tot een jaarlijkse lastenverzwaring voor werkgevers die oploopt van € 225 mln in 2003 tot € 900 mln in 2006, conform de tabel budgettaire gevolgen van het beleid.

3.3 Budgettaire gevolgen van het beleid

Tabel 3.2:							
3	Aanvullende werkgelegenheid						
	Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	(bedragen x € 1 000)
		2006	2007				
	Verplichtingen	877 178	1 026 286	901 634	7 678	7 724	7 724
	Uitgaven	877 178	1 026 286	901 634	7 678	7 724	7 724
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>1 440</i>	<i>535</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	974	453	0	0	0
2	Materieel	0	466	82	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>877 178</i>	<i>1 024 846</i>	<i>901 099</i>	<i>7 678</i>	<i>7 724</i>	<i>7 724</i>
1	Instroom/doorstroom banen	871 014	1 017 767	893 603	0	0	0
2	Reg. schoonmaakdiensten particulieren	6 164	7 079	7 496	7 678	7 724	7 724
97	Subsidies en overige beleidsuitgaven	0	0	0	0	0	0
98	Voorlichting	0	0	0	0	0	0
99	Onderzoek en beleidsinformatie	0	0	0	0	0	0
9	Ontvangsten	0	15 180	0	0	0	0

Toelichting

ID-banen

Op dit sub-artikel staan zowel de middelen voor instroombanen als voor doorstroombanen.

De taakstelling uit het Strategisch Akkoord die rust op het reïntegratiebudget voor de gemeentelijke sector is in 2003 voor een bedrag van € 250 mln ingeboekt op de ID-banen. Met ingang van 2004 zijn de budgetten voor de ID-banen overgeheveld naar het flexibel reïntegratiebudget voor gemeenten (FWI, beleidsartikel 2).

Tabel 3.3: Budget, Volume en kostprijs voor ID banen			
	2001	2002	2003
<i>Uitgaven</i>			
I/D banen (x € 1 mln)	871	1 017	894
<i>Volume</i>			
Instroombanen	48 475	52 112	47 948
Doorstroombanen	205	963	1 894
Kostprijs per eenheid (x € 1)	17 892	19 178	17 929

Bron: FEZ declaratiegegevens ID (2001)

RSP

In het kader van de RSP wordt een loonkostensubsidie verstrekt en ontvangt de uitvoeringsorganisatie OSB een vergoeding voor de uitvoeringskosten.

Tabel 3.4: Budget en volume loonkostensubsidies			
	2001	2002	2003
<i>Uitgaven (x € 1 mln)</i>			
Totaal	6 164	7 079	7 496
– RSP-loonkostensubsidie	5 951	6 919	7 336
– RSP-uitvoeringskosten	213	160	160
<i>Volume</i>			
aantal contracten (op basis van 32 uur)	630	711	715
Subsidiebedrag per werknemer (x € 1)	9 784	9 850	10 184

Bron: FEZ declaratiegegevens RSP

3.4 Budgetflexibiliteit

ID-Banen

De maatregelen uit het Strategisch Akkoord met betrekking tot het reïntegratiebudget betekenen dat o.a. wijziging van de regelgeving nodig is om de beoogde bezuinigingen voor 2003 te bewerkstelligen. Bij de ID-banen is voor 2003 geen sprake meer van flexibiliteit van het budget. Vanaf 2004 zal sprake zijn van een geïntegreerd reïntegratiebudget voor gemeenten waarin ook de ID-banen worden opgenomen.

Tabel 3.5: Budgetflexibiliteit			2002	2003	2004	2005	2006	2007
Totaal geraamde kasuitgaven			1 026 286	901 634	7 678	7 724	7 724	7 724
Totaal apparaats-uitgaven			1 440	535	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven			1 024 846	901 099	7 678	7 724	7 724	7 724
Permanente regelingen			2002	2003	2004	2005	2006	2007
Naam regeling	Juridische grondslag	flexibiliteit						
1. ID	C	inflexibel	90%	90%	90%	90%	90%	90%
2. RSP	C	Inflexibel	95%	90%	85%	80%	75%	95%

Categoriën juridische grondslag: **A.** Voortvloeiend uit: Internationale Wet en regelgeving **B.** Wet/en regelgeving **C.** Besluit of lagere regelgeving **D.** Convenanten **E.** Contracten **F.** Overig

RSP

De RSP is een open einde-regeling. Uit dien hoofde betekent het aangaan van een arbeidsovereenkomst door de werkgever een verplichting voor het ministerie. Derhalve is de regeling budgettair gezien niet flexibel.

VLW en SPAK

Beide regelingen kennen een «open-einde». Het betreft afdrachtskortingen op een te betalen belasting en om die reden is bij beide geen sprake van budgetflexibiliteit.

3.5 Veronderstellingen in effectbereiking, doelmatigheid en raming

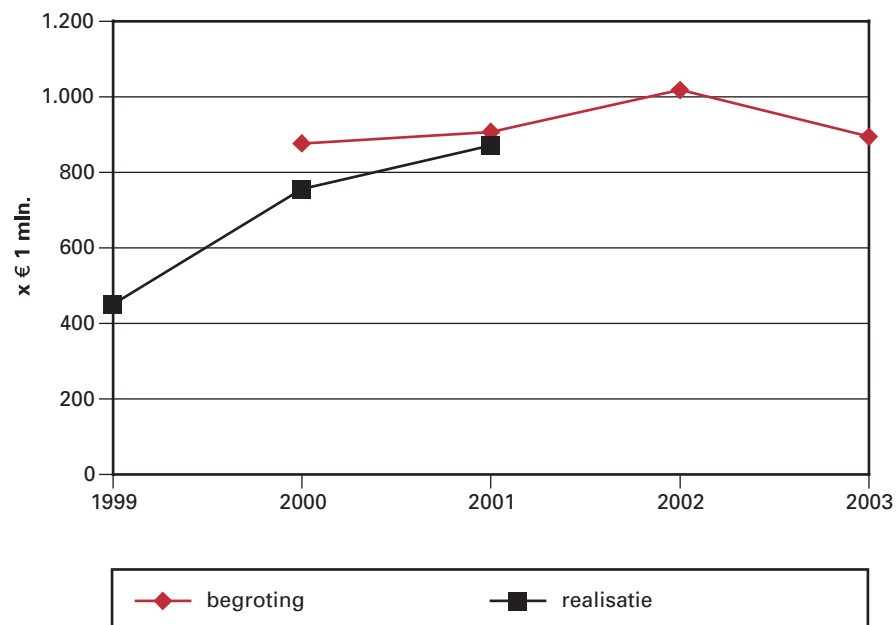
ID-banen

De raming voor ID-banen ging tot 2001 uit van 60 000 door gemeenten gerealiseerde en bezette ID-banen ultimo 2002. Gemeenten bleken in de afgelopen jaren in staat jaarlijks circa 5 000 nieuwe banen te realiseren en te bezetten. Daarmee werd het jaarlijks nieuwe contingent vrijwel benut. Voor 1999 was een achterstand in de bezetting van ca. 2000 banen ontstaan. Voor het jaar 2000 kregen gemeenten naast 5 000 nieuwe banen, een extra taakstelling bestaande uit de bezetting van 2000 onbezette zorgbanen. Dit bracht een extra belasting voor de gemeenten met zich mee waardoor er in 2000 minder banen dan verwacht werden gerealiseerd. De toetredingsmogelijkheden op de reguliere arbeidsmarkt namen voor langdurig werklozen toe. Om die reden dienden met toenemende inspanningen aan de vervangingsvraag te worden voldaan bovenop de inspanningen voor het bezetten van nieuwe ID-banen.

De aanleiding tot het creëren van doorstroombanen blijft gering omdat er betrekkelijk weinig kandidaten zijn voor een doorstroombaan. Uit de uitstroomgegevens over 2001 blijkt dat de uitstroom naar ongesubsidieerd werk toeneemt naarmate men langer op een instroombaan werkt. Ultimo 2001 waren er 205 doorstroombanen gerealiseerd.

In 2001 is zowel een kwalitatief als een kwantitatief onderzoek naar het effect en bereik van de ID-banen uitgevoerd. Het eerste onderzoek betreft een diepte-onderzoek naar de plaats en functie van ID-banen voor gemeenten, werkgevers en werknemers. De algemene uitkomst is dat het instrument door alle betrokkenen als positief wordt ervaren. Een centraal knelpunt voor gemeenten en werkgevers ligt in de derde doelstelling van het instrument, bevordering van de uitstroom van werknemers naar ongesubsidieerd werk, dat zich in het licht van het afnemende aanbod van langdurig werklozen slecht verhoudt met de andere twee doelstellingen: uitbreiding van de werkgelegenheid voor langdurig werklozen en verbetering van de maatschappelijke dienstverlening. Het kwalitatieve onderzoek betreft een monitor die op persoonsniveau inzicht geeft in de mate waarin in diverse sectoren arbeidsplaatsen zijn gerealiseerd, de gemiddelde bezetting, in- en uitstroomcijfers en persoons- en achtergrondkenmerken van de werknemers.

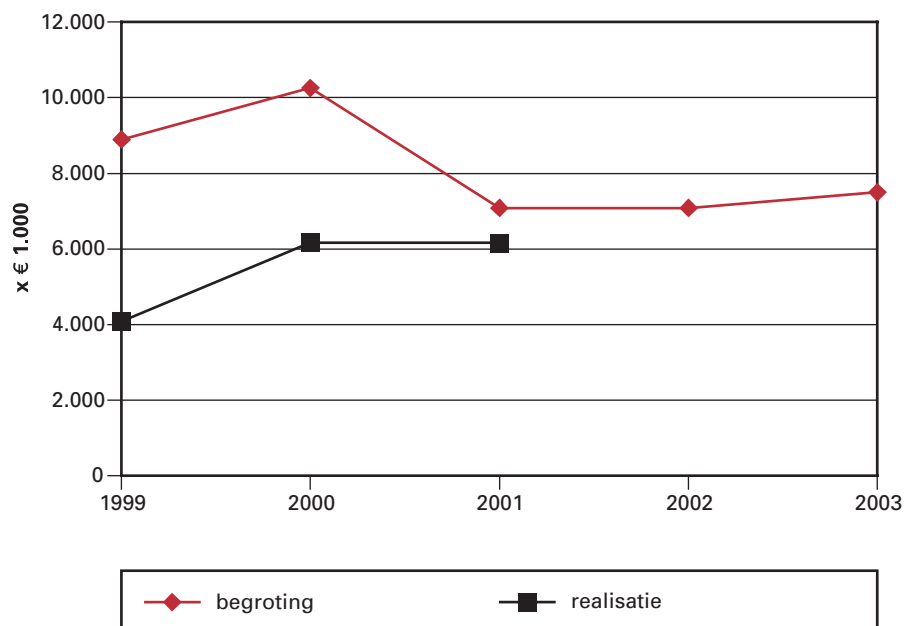
Grafiek raming versus realisatie ID-banen

RSP

In 2000 is de evaluatie van de RSP uitgevoerd, waarbij als groot knelpunt het aanbod van personeel naar voren kwam met als gevolg dat het feitelijk bereik achterbleef bij de verwachtingen. Het achterblijven van het feitelijke bereik heeft ertoe geleid dat de operationele doelstelling van de regeling in 2001 is verlaagd. Deze verlaging is structureel gemaakt. Wat betreft het aantal werknemers is sprake van een zeer lichte stijging.

Grafiek Raming versus realisatie RSP

VLW/SPAK

Zowel de VLW als de SPAK verminderen de loonkosten voor de werkgevers aan de onderkant van de arbeidsmarkt en brengt deze kosten meer in overeenstemming met de arbeidsproductiviteit. Omtrent de effectiviteit van beide maatregelen, lopen de onderzoeksresultaten sterk uiteen. Vanwege de deadweight loss die met loonkostensubsidies gepaard gaat, worden beide maatregelen vaak als ineffectief beschouwd. In het interdepartementale beleidsonderzoek «Aan de slag» en de vervolgstudie hierop is dit ook de reden waarom afschaffing van beide regelingen wordt voorgesteld.

In het Strategisch Akkoord is afschaffing van beide regelingen opgenomen. Het kabinet acht stimulering van het arbeidsaanbod (o.a. via een gefaseerde verhoging van de arbeidskorting) effectiever dan stimulering van de vraag naar arbeidskrachten (via loonkostensubsidies).

3.6 Groeiparagraaf

ID-banen

Het Strategisch Akkoord bepaalt dat de middelen voor ID-banen worden toegevoegd aan het vrij besteedbare ongedifferentieerde reïntegratiebudget (FWI) voor gemeenten. Daarmee worden gemeenten onder verwerking van de ombuiging in staat gesteld eigen keuzen te maken over de omvang van gesubsidieerde arbeid. Naar verwachting wordt de toevoeging van de middelen voor ID-banen aan het FWI met ingang van 2004 gerealiseerd. Dit valt samen met de expiratie van de specifieke subsidieregeling Besluit in- en doorstroombanen.

RSP

In de loop van 2003 zal een herbezinning op de toekomst van de RSP plaatsvinden waarbij de uitgangspunten van het Strategisch Akkoord in acht zullen worden genomen.

Vanwege de introductie van het vrij besteedbaar reïntegratiebudget voor gemeenten, wordt opnieuw bekeken hoe de begroting het best met prestatie-indicatoren kan worden geoperationaliseerd.

BELEIDSARTIKEL 4 AANGEPAST WERKEN

4.1 Algemene doelstelling

Het bevorderen van de arbeidsparticipatie van personen die vanwege lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen alleen onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn; deze arbeid is mede gericht op behoud dan wel bevordering van de arbeidsbekwaamheid van de werknemer, mede met het oog op het kunnen verrichten van arbeid onder normale omstandigheden.

Alle arbeidsgehandicapten die dat willen, moeten kunnen deelnemen aan het arbeidsproces. De sociale werkvoorziening voorziet in aangepaste arbeid voor mensen die arbeidsgehandicapt zijn vanwege een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Het gaat vooral om het verschaffen van aangepast werk in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving, of anderszins arbeid in een van de arbeidsmarkt afgezonderd instituut (SW-bedrijf).

Tabel 4.1: Overzicht beleidsevaluaties

gedeelte van de algemene doelstelling	start-datum	eind-datum	onderwerp
geheel	2001	2001	Sturing van gemeenten op Wsw en rol van financiële systematiek daarbij.
geheel	2001	2001	Bereik en resultaat (kwantitatief).
doelgroep aangepast werk onder zo regulier mogelijke omstandigheden	2001 2001	2001 2001	Indicatiestelling. Begeleid werken; Medezeggenschap

Bovenstaande evaluaties zijn in 2001 door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Tweede Kamer aangeboden.

4.2 Operationele doelstellingen

- 1. Het realiseren van arbeid onder aangepaste omstandigheden voor diegenen die daarop zijn aangewezen en daarvoor zijn geïndiceerd.*
- 2. Het bevorderen van arbeidsparticipatie van SW-werknemers in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving.*

Aangepaste arbeid kan binnen het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) op drie verschillende manieren worden gerealiseerd:

- werken in een dienstbetrekking bij de gemeente en feitelijk werkzaam bij een SW-bedrijf of een aangewezen werkgever (ultimo 2001: 74 550 Standaardeenheden (SE))
- detachering vanuit een dienstbetrekking bij de gemeente bij een reguliere werkgever (ultimo 2001: 11 300 SE);
- werken in dienst van een reguliere werkgever in de vorm van zogenaamd begeleid werken (ultimo 2001: 750 SE).

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw. Een gemeente kan ervoor kiezen de Wsw zelfstandig uit te voeren of op basis

van de Wet gemeenschappelijke regelingen in samenwerking met andere gemeenten. Ongeveer 50 vooral grotere gemeenten voeren de Wsw zelfstandig uit.

Operationele doelstelling 1: Het realiseren van arbeid onder aangepaste omstandigheden voor diegenen die daarop zijn aangewezen en daarvoor zijn geïndiceerd.

Zorgplicht van gemeenten

De Wsw is één van de instrumenten voor de bevordering van de arbeidsparticipatie van arbeidsgehandicapten. Op basis van deze wet heeft de gemeente de zogenaamde zorgplicht de benodigde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde arbeidsgehandicapten tot stand te brengen. Hiervoor verstrekt het ministerie van SZW aan gemeenten een subsidie, die vooraf bepaald en over de gemeenten verdeeld wordt op grond van een totaal aantal SE.

Tabel 4.2: Prestatiegegevens operationele doelstelling 1

Doelgroep	Criterium	Realisatie 2000	Realisatie 2001	Streven 2002	Streven 2003
Wsw-geïndiceerden	wachttijd WSW-plaats	gem. 1,8 jr	gem. 1,5 jr	< 1 jaar	< 1 jaar
Wsw-geïndiceerden	realisatie van het benodigde aantal arbeidsplaatsen	98,1%	97,4%	100%	100%

Bron: Wsw monitor, jaaropgave Wsw

Te verwachten is dat ultimo 2002 het aantal extra plaatsingen nog niet door alle gemeenten en schappen is gerealiseerd.

Wachttijst en -duur

Voor arbeidsgehandicapten die geïndiceerd zijn voor aangepast werk binnen het kader van de Wsw is niet altijd direct een geschikte arbeidsplaats voorhanden. Deze personen worden op een wachtlijst geplaatst. De omvang van de wachtlijst voor de Wsw is de afgelopen sterk gedaald: van ongeveer 23 000 in 1997 tot circa 5 500 ultimo 2001. Deze aanzienlijke daling is een gevolg van de volgende ontwikkelingen:

- nieuwe, nauwkeuriger indicatiestelling op basis van de in 1998 ingevoerde wet;
- herindicatie van de «oude wachtlijst» in de periode 1998/1999 op grond van de criteria van de nieuwe wet.
- een daling van het aantal aanmeldingen, in samenhang met de nauwkeuriger indicatie en de start vanaf 1998 van WIW, REA en I/D banen.
- extra geld ter financiering van jaarlijks 1159 extra Wsw-arbeitsplaatsen in 1999 t/m 2002.

Een verdere daling van de wachtlijst tot 4 500 ultimo 2002 ligt in de rede.

Tabel 4.3: Effect-informatie: Ontwikkeling werknemersbestand en wachtlijst

	Werknemers- bestand	Wachtlijst	Totale doelgroep
1997	91 000	20 380	111 380
1998	90 100	16 100	106 200
1999	91 500	8 650	100 150
2000	92 700	6 500	99 200
2001	93 600	5 500	99 100

Bron: Wsw jaarstatistiek.

Operationele doelstelling 2: Het bevorderen van arbeidsparticipatie van SW-werknemers in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving.

Begeleid werken

Werken in een zo regulier mogelijk arbeidsomgeving verdient de voorkeur boven het werken in een van de arbeidsmarkt afgezonderd speciaal instituut (SW-bedrijf). Geïndiceerde arbeidsgehandicapten kunnen in dienst zijn van een reguliere werkgever in de vorm van begeleid werken. De werkgever ontvangt dan van de gemeente een subsidie.

Detacheringen

Sw-geïndiceerden kunnen met het oog op werken in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving op basis van vrijwilligheid op individuele of op groepsbasis bij een reguliere werkgever worden gedetacheerd.

Streefwaarden

Vanaf 1998 dienen gemeenten jaarlijks tenminste 25% van de nieuwe plaatsingen vanaf de wachtlijst in de Wsw te realiseren in de vorm van begeleid werken. Met ingang van 2002 worden niet alleen nieuwe plaatsingen vanaf de wachtlijst, maar ook plaatsingen vanuit een arbeidsplaats in het SW-bedrijf in begeleid werken meegeteld. De streefwaarde is gehandhaafd op 25%. Voor het instrument detacheringen zijn geen streefwaarden geformuleerd. Bestuurlijke afspraken zullen worden gemaakt met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) over concrete maatregelen om de realisatie van de 25% taakstelling dichterbij te brengen.

Tabel 4.4: Prestatiegegevens operationele doelstelling 2

Doelgroep	Criterium	Realisatie 1999	Realisatie 2000	Prognose 2001	Streven 2002	Streven 2003
Nieuwe instromers Wsw	Aandeel dat uitstroomt via «Begeleid werken»	3%	7%	8%	25%	25%

Bron: Jaaropgave (1999 en 2000) en Voorlopige Volume opgave 2001

Effect-informatie: gerealiseerde plaatsingen begeleid werken
De halfjaarlijkse Wsw-monitor en de jaaropgave geven de benodigde informatie over de gerealiseerde aantallen plaatsingen in «begeleid werken».

Realisatie begeleid werken

De jaaropgaven van gemeenten geven informatie over de feitelijk gerealiseerde aantallen plaatsingen begeleid werken. In het geval dat een gemeente aantoonbaar onvoldoende inspanningen heeft gepleegd om – gezien de streefwaarde – de vereiste aantallen plaatsingen begeleid werken te realiseren, wordt vanaf 2000 het subsidiebedrag overeenkomend met het aantal niet gerealiseerde plaatsingen begeleid werken van de gemeente teruggevorderd. Begeleid werken heeft nog niet die resultaten laten zien die er bij de invoering van de nieuwe wet van verwacht werden. Uit een evaluatie naar de werking van het instrument begeleid werken blijkt dat de animo van gemeenten/SW-bedrijven voor begeleid werken toeneemt. In sommige gemeenten zijn pas in 2000 gerichte stappen ondernomen om begeleid werken een duidelijker plaats te geven in de organisatie en om de uitvoering van begeleid werken te verbeteren. Uit de evaluatie blijkt voorts dat het eindoordeel van geplaatsten in begeleid werken positief is. Ook werkgevers zijn positief in hun oordeel en geven aan in de toekomst meer begeleid werkenden in dienst te willen nemen. Het aantal plaatsingen nam in 2001 met 37% toe in vergelijking met 2000.

Tabel 4.5: Prestatiegegevens uitstroom Wsw

Doelgroep	Criterium	Streefwaarde 2002	2003	2004	2005
Wsw-er	Uitstroom aantal Wsw-ers door heffingskorting en terugkeergarantie	850	950	950	900

Uitstroom uit de Wsw naar niet-gesubsidieerde arbeid.

Het bevorderen van de arbeidsbekwaamheid en het werken in zo regulier mogelijke omstandigheden heeft als uiterste variant uitstroom naar niet-gesubsidieerd werk op de reguliere arbeidsmarkt.

Tabel 4.6: Uitstroom Wsw naar bestemming

jaar	reguliere arbeid	ziekte en WAO	Vut/pensioen	andere voorziening	andere schap	overig	totaal
1998	394	73	1 176	59	81	1 358	3 140
1999	568	596	1 312	79	170	1 539	4 264
2000	760	986	1 426	96	369	1 633	5 178
2001	683	945	1 418	157	368	1 680	5 250

Bron: Wsw-monitor

Op verschillende manieren wordt uitstroom bevorderd:

Herindicatie

Een belangrijk instrument om uitstroom te bevorderen is de periodieke herindicatie. De «nieuwe» instroom sinds 1998 is geïndiceerd naar de aangescherpte criteria van de nieuwe Wsw. Bij de periodieke herindicatie kan blijken dat mensen inmiddels in staat moeten worden geacht tot arbeid onder reguliere omstandigheden. Hun doelgroepindicatie vervalt in dat geval. De periodieke herindicatie is niet van toepassing op personen die vóór 1998 de Wsw zijn ingestroomd. Dit is ruim 80% van het totale bestand (ultimo 2001).

Terugkeergarantie om drempels voor uitstroom weg te nemen

Personen die begeleid werken en SW-werknemers (en personen die op de Wsw-wachtnlijst staan) die een niet-gesubsidieerde baan aanvaarden buiten de Wsw en vervolgens binnen 3 jaar onvrijwillig werkloos worden, hebben garantie op terugkeer naar de Wsw. Zij krijgen bij terugkeer een voorrangpositie op de wachtnlijst.

Toezicht en handhaving

De Inspectie Werk en Inkomen (IWI) is verantwoordelijk voor de uitoefening van het tweedelijns toezicht op de uitvoering van de Wsw door gemeenten. Het toezicht richt zich zowel op de financiële rechtmatigheid als op de inhoudelijk juiste wetsuitvoering conform de wettelijke voorschriften. Tevens komen doeltreffendheidsaspecten aan de orde.

4.3 Budgettaire gevolgen van het beleid

Tabel 4.7:		(bedragen x € 1 000)						
4	Aangepast en begeleid werken	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Artikelonderdeel/omschrijving							
	Verplichtingen	2 061 459	2 077 710	2 061 178	2 078 442	2 078 397	2 078 397	2 078 397
	Uitgaven	1 949 511	2 078 436	2 061 133	2 076 945	2 076 899	2 076 899	2 076 899
	<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>629</i>	<i>552</i>				
1	Personeel		425	468				
2	Materieel		204	84				
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>1 949 511</i>	<i>2 077 807</i>	<i>2 060 581</i>	<i>2 076 945</i>	<i>2 076 899</i>	<i>2 076 899</i>	<i>2 076 899</i>
1	Wet sociale werkvoorziening	1 949 511	2 077 807	2 060 581	2 076 945	2 076 899	2 076 899	2 076 899
	Ontvangsten	392 610	412 089	411 372	411 680	412 043	412 043	412 043
1	Algemeen	0	0	0	0	0	0	0
	Anticumulatie afdrachten							
2	Begroting gefinancierd	248 535	260 860	260 416	260 544	260 770	260 770	260 770
	Anticumulatieafdrachten Premie							
3	gefinancierd	144 075	151 229	150 956	151 136	151 273	151 273	151 273

Wsw: programma-uitgaven

De programma-uitgaven voor 2003 zijn onderverdeeld in een centraal en decentraal budget. Per saldo is € 16,5 mln aan bezuinigingen ingeboekt op dit artikel als gevolg van aanvullende besluitvorming Strategisch Akkoord.

Centrale budget

De hoogte van dit budget wordt elk jaar vastgesteld na bestuurlijk overleg met de VNG.

Het budget bedraagt voor 2003 € 26,6 mln. en zal worden besteed aan: het Arbo-convenant (€ 0,568) scholing (€ 1,7), kinderopvang (€ 2,3),

Wsw-pilots (€ 1,5), pilots indicatie CWI (€ 2,0), en het 95% garantiefonds (€ 0,5) en tot slot wordt € 18 mln. gereserveerd ter compensatie van de verminderde WVA in 2003. Dit bedrag wordt te zijner tijd toegevoegd aan de decentrale middelen.

Decentrale budget

Het decentrale deel van het budget voor 2003 bedraagt € 2 034 miljard en is bedoeld ter financiering van het voor 2003 taakgestelde aantal arbeidsplaatsen. Dit aantal is ten opzichte van de taakstelling 2002 verlaagd met 1 500 en bedraagt voor 2003 88 320 standardeenheden. Als richtsnoer voor de verlaging is uitgegaan van de verwachte realisatie in 2003. De taakstelling vormt tevens de concrete streefwaarde. Niet gerealiseerde arbeidsplaatsen worden in latere jaren verrekend.

Tabel 4.8: Subsidies aan gemeenten voor de realisatie van Wsw-arbeidsplaatsen

	2001	2002	2003
<i>uitgaven (x € 1 mln)</i>			
Wsw-decentraal	1 942,40	2 071,50	2 034
Wsw-centraal	7,2	6,3	8,6
<i>taakgesteld volume</i>			
jaargemiddelde SE's	88 660	89 820	88 320
gerealiseerd volume	86 350		
<i>gemiddelde prijs (x € 1)</i>			
kosten per SE	21 990	23 134	23 331

Bron: Wsw-jaaronpgave

Ontvangsten anticumulatie bepalingen

Een deel van het genoemde (bruto-)bedrag van ruim € 2 miljard wordt gefinancierd uit inderdieneffecten Waz, WAO of Wajong. Dit komt omdat uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid (Waz, WAO of Wajong) worden «verrekend» met de salarissen en daarom als ontvangsten worden verantwoord op de SZW-begroting (Wsw-budget). Voor 2003 gaat het om een bedrag van ruim € 400 mln.

Tabel 4.9: Bedrag en volume bespaarde uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid

Bedragen (x € 1 mln)	2001	2002	2003
Waz	1,6	3,1	3,2
WAO	126,1	148,3	147,9
Wajong	245,2	260,8	260,2
<i>volume bespaarde uitkeringen (x 1 000)</i>			
Waz	0,1	0,1	0,1
WAO	17,4	17,5	17,6
Wajong	23,2	23,3	23,6
<i>gemiddelde bespaarde uitkering (x € 1)</i>			
Waz	12 790	23 840	24 600
WAO	7 250	8 450	8 400
Wajong	10 570	11 050	11 050

Bron: UWV, SZW

4.4 Budgetflexibiliteit

De Wsw is een gebudgetteerde regeling. Het centrale deel van de begroting ligt vast op grond van bestuurlijke afspraken met de VNG, garantiebepalingen en pilotprojecten. Het decentrale deel van de begroting wordt in oktober voorafgaand aan het begrotingsjaar aan de gemeenten toegekend. De budgetflexibiliteit voor 2003 is vrijwel nihil. Wijzigingen voor latere jaren zijn mogelijk. Dit vergt bestuurlijk overleg met de uitvoerders van Wsw.

Tabel 4.10: Budgetflexibiliteit			2002	2003	2004	2005	2006	2007
Totaal geraamde kasuitgaven			2 078 436	2 061 133	2 076 945	2 076 899	2 076 899	2 076 899
Totaal apparaats-uitgaven			629	552				
Totaal programma			2 077 807	2 060 581	2 076 945	2 076 899	2 076 899	2 076 899
Permanente regelingen			2002	2003	2004	2005	2006	2007
Naam regeling	juridische grondslag	flexibiliteit						
Wet Sociale werkvoorziening	B	inflexibel	100%	100%	95%	95%	95%	95%

Categoriën juridische grondslag: **A.** Voortvloeiend uit: Internationale Wet en regelgeving **B.** Wet/en regelgeving **C.** Besluit of lagere regelgeving **D.** Convenanten **E.** Contracten **F.** Overig

4.5 Veronderstellingen in effectbereiking, doelmatigheid en raming

Wachttijst en -duur

De wachttijstomvang is waarschijnlijk nog niet gestabiliseerd, en er is een verdere wachttijstverkortening te verwachten. In opdracht van het Ministerie van SZW heeft Sociaal Economisch Onderzoek Rotterdam (SEOR) de redenen van de lange wachtduur van bepaalde groepen op de Wsw-wachttijst. Het onderzoek is in juli 2002 aan de Tweede Kamer aangeboden.

Afstemming Wsw en dagopvang voor gehandicapten

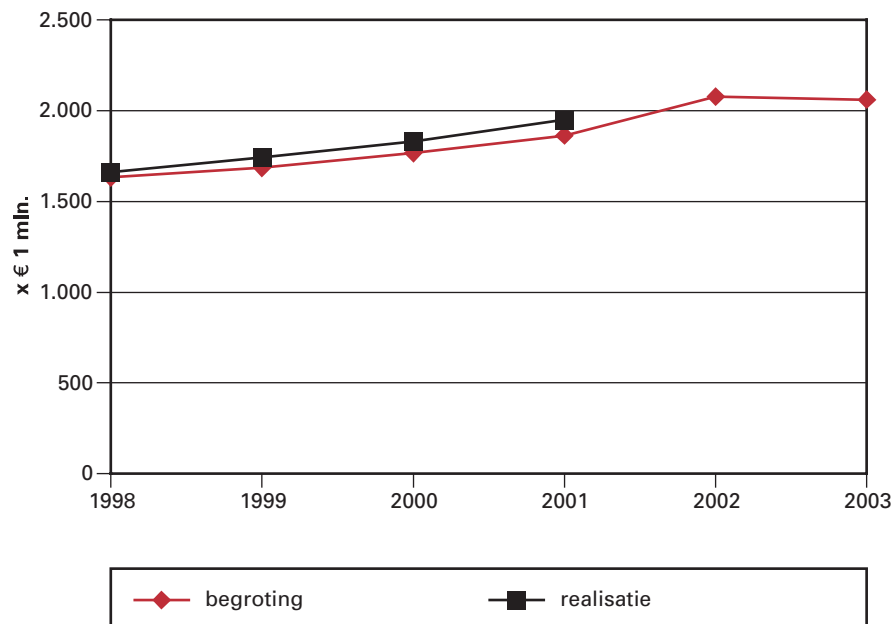
Sinds de invoering van de nieuwe Wsw is de afstemming tussen Wsw en dagopvang voor gehandicapten verbeterd. Doel van deze samenwerking is dat cliënten die te «goed» zijn voor de dagopvang en cliënten die te «slecht» zijn voor de Wsw over en weer kunnen doorstromen. Een rapportage hierover wordt nog dit jaar aan de Tweede Kamer aangeboden.

Indicatiestelling

Tijdens Algemeen Overleg in de Tweede Kamer over de Wsw op 7 februari 2002 bleek brede overeenstemming te bestaan over het onderbrengen van de indicatiestelling Wsw en andere indicatiestellingen bij het Centrum Werk en Inkomen. Dit was ook een aanbeveling uit het IBO-rapport «Aan de slag» en het rapport van de Algemene Rekenkamer over de Wsw. Op

dit moment vindt uitwerking van de aanbevelingen uit het IBO-rapport plaats. Invoering van de overdracht van gemeenten naar CWI is voorzien voor 2004.

Grafiek Raming versus realisatie Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)

Dat de realisatie hoger is uitgekomen dan de begroting wordt voor alle jaren vrijwel geheel verklaard uit de loonbijstelling. Deze wordt jaarlijks in de loop van het begrotingsjaar aan de begroting toegevoegd. Bovendien valt de realisatie in 1998 en 1999 lager uit dan de met de loonbijstelling verhoogde begroting. Bij de vaststelling worden de middelen die gemeenten vanwege onderrealisatie niet hebben gebruikt, verrekend en als ontvangst geboekt. De jaren 2000 en 2001 zijn nog niet vastgesteld; deze realisaties zullen eveneens na vaststelling iets lager uitvallen dan nu is weergegeven.

4.6 Groeiparaagraaf

De Wsw persoonsstatistiek heeft in 2001 een eerste jaarrapportage opgeleverd. In 2002 wordt de persoonsstatistiek verder ontwikkeld en verbeterd. Alsdan levert de persoonsstatistiek ook gegevens over gedetacheerden en WSW-ers die na een jaar ziekte een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen, terwijl hun WSW-aanvulling blijft bestaan (tot ontslag na 2 jaar ziekte of herstel). Naarmate meer halfjaarsstanden beschikbaar komen, nemen kwaliteit en analysemogelijkheden toe.

Tabel 4.11: Beschikbaar en beschikbaar komende prestatie-indicatoren

Operationele doelstelling	Informatie	Stand van zaken
1	Wachtrij WSW-plaatsen	Beschikbaar
2	Realisatie van het benodigd aantal arbeidsplaatsen	Beschikbaar
3	Aandeel dat geplaatst wordt in begeleid werken	Beschikbaar

BELEIDSARTIKEL 5 ALGEMENE INKOMENSGARANTIE OP MINIMUMNIVEAU

5.1 Algemene doelstelling

Het garanderen van een inkomensvoorziening op het sociaal minimum voor mensen die om uiteenlopende redenen niet (volledig) zelf kunnen voorzien in hun levensonderhoud, alsmede het bevorderen van het zo snel mogelijk weer zelf kunnen voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan; in het verlengde hiervan het bestrijden van armoede en sociale uitsluiting;

Vanwege uiteenlopende redenen komt het voor dat mensen – al dan niet tijdelijk – niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Deze mensen wordt een minimum inkomensgarantie geboden. Deze garantie heeft praktisch vorm gekregen in vier uitkeringsregelingen, te weten: Algemene Bijstandswet (Abw), Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers c.q. zelfstandigen (loaw c.q. loaz) en de Toeslagenwet (TW).

In samenhang met de bij artikel 2 genoemde instrumenten ter stimulering en kwaliteitsbevordering van het arbeidsaanbod (sluitende aanpak, Agenda voor de Toekomst) is het bevorderen van uitstroom uit genoemde regelingen een belangrijk onderdeel van de doelstelling.

Naast de hoogte van de inkomensgarantie heeft het kabinet aandacht voor de duur dat mensen op of rond het sociaal minimum verblijven. Voor deze categorie is een landelijke regeling voor aanvullende inkomensondersteuning voorgesteld.

Tabel 5.1: Overzicht beleidsevaluaties

Onderzocht gedeelte van de algemene of operationele doelstelling	Startdatum onderzoek	Einddatum onderzoek	Concrete onderwerp v.h. onderzoek
1. Het op een adequaat niveau houden van de inkomenspositie van de minima (TW)	Juli 1998	Juli 1999	Onderzoek naar de mate van onderbenutting van de TW.
2. Bestrijding van armoede en sociale uitsluiting (Operationele doelstelling 3)	Juni 2000	Mei 2001	Wet schuldsanering natuurlijke personen

Uit de evaluatie kwam naar voren dat 2,6% van de potentieel rechthebbenden op een TW-uitkering van dat recht geen gebruik maakt. Gebleken is dat het nuttig is om tussentijds na te gaan of bij mogelijke rechthebbenden (personen met een uitkering wegens werkloosheid of arbeidsongeschiktheid) de leefsituatie zodanig is gewijzigd dat er alsnog recht op een TW-uitkering is ontstaan. Voorts werd gesteld dat een uniformering van de uitvoeringsprocessen wenselijk zou zijn.

5.2 Operationele doelstellingen

1. *Het op een adequaat niveau houden van de inkomenspositie van de minima.*
2. *Het realiseren van een activerend stelsel van sociale zekerheid door:*
 - *het bevorderen van de maatschappelijke participatie van uitkeringsgerechtigden door met name uitstroom naar werk;*
 - *het verkleinen van de armoedeval.*
3. *Het rijksbreed coördineren van het beleid ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.*
4. *Het zoveel mogelijk voorkomen van fraude door het ondersteunen van de uitvoering.*

Operationele doelstelling 1: Het op een adequaat niveau houden van de inkomenspositie van de minima.

Om de inkomenspositie van mensen met een minimum inkomen op een adequaat niveau te houden, wordt door het Rijk inkomensbeleid gevoerd. Dit betreft zowel generiek als specifiek beleid. Daarnaast zijn er inkomensondersteunende voorzieningen op gemeentelijk niveau. Om de effectiviteit van dit inkomensbeleid te bevorderen moet daarnaast voldoende bekendheid aan de regelingen worden gegeven.

Het generieke inkomensbeleid heeft betrekking op de vaststelling van de hoogte van het wettelijk minimum loon, de uitkeringen en de hoogte van de belastingen premietarieven. Jaarlijks worden de sociale uitkeringen in dezelfde mate verhoogd als het minimumloon. Omdat dit op grond van de Wet koppeling met afwijkmogelijkheid (WKA) de algemene loonontwikkeling volgt, zijn de uitkeringen welvaartsvast. Verder wordt bij de jaarlijkse vaststelling van belasting- en premietarieven gekeken naar de gevolgen voor de inkomensontwikkeling en koopkrachteffecten van verschillende groepen, waaronder van mensen die op of rond het sociaal minimum verblijven.

Voor mensen die langdurig een inkomen op minimumniveau hebben zonder arbeidsmarktperspectief wordt een landelijke regeling voorgesteld die voorziet in aanvullende inkomensondersteuning.

Specifieke inkomensvoorzieningen hebben in tegenstelling tot het generieke beleid meer betrekking op de dekking van specifieke uitgaven met name in de sfeer van wonen, kinderen en handicap/chronische ziekte. Aan dit beleid wordt, naast SZW, ook bijgedragen door VROM (onder andere de huursubsidie), OC&W (studiefinanciering) en Financiën. Gemeentelijke inkomensondersteuning ten slotte moet specifiek zijn toegesneden op individuele en lokale omstandigheden ('maatwerk leveren'). Gemeenten hebben een grote mate van beleidsvrijheid die, gezien het te leveren maatwerk, ook noodzakelijk is. Het primaat van het inkomensbeleid dient echter bij het Rijk te liggen. In het Strategisch Akkoord is vastgelegd dat de mogelijkheden voor gemeenten om inkomensbeleid te voeren worden beperkt. Gemeentelijke categoriale regelingen zullen worden afgeschaft. Het categoriale inkomensbeleid in de bijstand wordt afgeschaft. Bijzondere bijstand krijgt hierdoor een grotere rol, waardoor onbedoelde inkomenseffecten achterwege blijven. Het gemeentelijk beleid wordt voor een belangrijk deel gefinancierd via het Gemeentefonds.

Voor wat betreft de feitelijke uitgaven van gemeenten aan inkomensondersteuning biedt de Monitor gemeentelijk armoedebeleid (MGA) 1999–2000 het volgende beeld. De totale uitgaven bedroegen in 2000 circa € 430 mln. Grootste uitgavenpost vormt de bijzondere bijstand, € 208 mln. De uitgaven aan kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen bedroegen in 2000 € 108 mln.

Het inkomensbeleid kan alleen effect hebben als de doelgroep ook bekend is met de regelingen. Het voorkomen van niet-gebruik is daarom een belangrijk doel. Zowel het Rijk als gemeenten voeren een actief voorlichtingsbeleid ter vergroting van de bekendheid van gemeentelijke regelingen en projecten ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Streefdoel is de bekendheid van inkomensregelingen te maximaliseren. Uit de MGA 1999–2000 blijkt dat 80% à 90% van gemeenten speciale folders en lokale media gebruiken als instrumenten om niet-gebruik tegen te gaan. Daarnaast zet 60% van de gemeenten intermediairs in, zoals welzijnsinstellingen.

Operationele doelstelling 2: Het realiseren van een activerend stelsel van sociale zekerheid.

Het bevorderen van maatschappelijke participatie in de vorm van uitstroom naar betaald werk of – bij een grote afstand tot de arbeidsmarkt – sociale activering is een belangrijke pijler van het beleid. Instrumenten om deze doelstelling te bereiken zijn onder andere het Fonds voor Werk en Inkomen (FWI) en de bestuurlijke afspraken in het kader van de Agenda voor de Toekomst. Doelstelling van deze afspraken en de bijbehorende subsidieregeling is om een extra impuls te geven aan activering en uitstroom. Deze doelstelling is vertaald in concrete streefwaarden per jaar m.b.t. het aantal te realiseren trajecten en uitstroom uit trajecten. Uitgangspunt is dat deze trajecten in 2006 tot 40% uitstroom hebben geleid. In de toelichting op artikel 2 is hier nader op ingegaan. De afspraken uit de Agenda voor de Toekomst worden gemonitord (deels kwalitatief, deels kwantitatief). Jaarlijks vindt een evaluatie plaats en wordt een voortgangsrapportage t.b.v. de Tweede Kamer opgesteld. De voor deze doelstelling relevante indicatoren die bij deze evaluatie worden gebruikt betreffen het aantal trajecten en de uitstroom uit de Abw naar werk en de toetsing van het gemeentelijk minimabeleid op armoedeval-aspecten. De voor het najaar 2002 geplande voortgangsrapportage Bestuurlijke afspraken zal hierover nadere informatie bevatten.

In het Strategisch Akkoord is vastgelegd dat het budgetteringspercentage wordt verhoogd van 25% naar 100% (per 2004). Door gemeenten meer ruimte en verantwoordelijkheid te geven, kan beter een activerend stelsel van sociale zekerheid worden bereikt. Tevens zijn hiervoor de aangekondigde maatregelen uit het Strategisch Akkoord van belang. Tegelijk met de invoering van de hierboven genoemde extra uitkering voor mensen die langjarig een inkomen op minimumniveau ontvangen, wordt het categorale inkomensbeleid in de bijstand afgeschaft.

Operationele doelstelling 3: Het rijksbreed coördineren van het beleid ter bestrijding en voorkoming van armoede en sociale uitsluiting.

De minister van SZW is verantwoordelijk voor de coördinatie van het armoedebeleid. Dit beleid vindt zijn weerslag in het Nationaal actieplan ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting 2001 (NAP). In het NAP zijn streefdoelen opgenomen, variërend van een vermindering van het aantal

bijstandsgerechtigden tot een afname van het aantal zwerfjongeren in Nederland. De Tweede Kamer zal in een voortgangsbrief worden geïnformeerd over de implementatie, monitoring en evaluatie van de in het NAP genoemde streefdoelen en maatregelen.

In 2003 komt er een volgend NAP waarin aandachtspunten vanuit de Europese Commissie meegenomen zullen worden. Deze punten betreffen onder andere vermindering van de armoedeval, reïntegratie van arbeidsongeschikten, terugdringen van wachtlijsten in de zorg, maatschappelijke participatie van etnische minderheden en aandacht voor de genderdimensie in het armoedebeleid.

Het voorkomen en bestrijden van problematische schulden is een belangrijk onderdeel van de armoedebestrijding en maakt ook deel uit van het NAP.

In 2001 is de Evaluatie van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) afgerond en aan de Tweede Kamer aangeboden. Naar aanleiding van deze evaluatie is in februari 2002 een kabinetsstandpunt opgesteld. In dit standpunt zijn maatregelen aangekondigd tot aanpassing van de Wsnp. In het standpunt zijn ook maatregelen tot verbetering ten aanzien van het minnelijk traject aangekondigd, die aansluiten bij de concrete streefdoelen over de aanpak van problematische schulden. Samenvattend geeft de evaluatie van de Wsnp aanleiding tot de volgende beleidsvoornemens ten aanzien van het minnelijke traject van schuldhulpverlening:

- overleg met de VNG/gemeenten met als belangrijke aandachtspunten de kwaliteit van en beleidsinformatie over integrale schuldhulpverlening. Concrete activiteiten op dit terrein zijn de ontwikkeling van een kwaliteitsmodel, een pilotproject benchmark schuldhulpverlening, onderzoek naar ervaringscijfers (uniforme registratiesystemen);
- verbetering betrokkenheid schuldeisers bij minnelijke schuldhulpverlening onder meer door subsidie te verlenen voor de totstandkoming van een schuldeisersplatform;
- aandacht voor de toename van problematische schulden bij jongeren. Dit mede naar aanleiding van de motie Noorman-den Uyl c.s.;
- bevorderen van een infrastructuur voor minnelijke schuldhulpverlening aan ondernemers;
- ondersteuning van de organisatie van de minnelijke schuldhulpverlening, bijvoorbeeld door bevordering van een goede infrastructuur. In dit verband verkennen of certificering van minnelijke schuldhulpverlening mogelijk is, mede om de kwaliteit van het minnelijk traject te verbeteren.

Tabel 5.2: Operationele doelstelling 2

Doelgroep	Criterium	Streven 2005
Huishoudens met problematische schulden	Vermindering aantal huishoudens met problematische schulden	Vermindering van 10% van het aantal huishouden met problematische schulden tov 2003

Operationele doelstelling 4: Het zoveel mogelijk voorkomen van fraude door het ondersteunen van de uitvoering.

Het tegengaan van misbruik en het bevorderen van spontaan naleven van regels is noodzakelijk om het maatschappelijk draagvlak voor de sociale zekerheid te blijven behouden.

Gemeenten hebben de opdracht de betrokkene te controleren op de naleving van de rechten en plichten die verbonden zijn aan het recht op uitkering. Hiervoor worden de gemeenten gefaciliteerd met allerlei beleidsinstrumenten ter verbetering van de uitvoering van de regelgeving. Het betreft:

1. verdere invoering hoogwaardig handhaven. Dit beleidsmodel faciliteert gemeenten bij het optimaliseren van hun beleidscyclus op het onderdeel fraude;
2. implementatie van de afspraken met gemeenten over fraudebestrijding uit de Agenda van de Toekomst. De Agenda voor de Toekomst stelt onder andere:
 - verdere versterking van de samenwerking tussen gemeenten onderling bij de opsporing;
 - verdere ontwikkeling van de methodiek van risicomanagement. Hiermee kunnen gemeenten hun controlecapaciteit richten op objectief aan te merken risicogroepen. Het gebruik van het Inlichtingenbureau in de werkprocessen van de gemeenten;
 - intensivering van de controle op zwarte fraude conform fraudenota 2002–2006.
3. de nieuwe fraudestatistiek;
4. verdere uitrol van het project grensoverschrijdende fraude met de bijstand.

Tabel 5.3: Operationele doelstelling 4

Gemeenten	Werken met methodiek hoogwaardig handhaven Gebruik van de handleiding fraudealterheid van Stimulansz Achterstanden bij IB-signalen Correcte aanlevering van fraudegegevens	Meer dan 50% van het aantal gemeenten werkt in 2003 volgens de methodiek van hoogwaardig handhaven Meer dan 30% van het aantal gemeenten maakt in 2003 gebruik van de handleiding fraudealterheid in de uitvoering van Stimulansz In 2003 hebben alle gemeenten geen achterstanden bij het afhandelen van de IB-signalen In 2003 hebben gemeenten de fraudegegevens over 2002 correct aangeleverd aan de Minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid (via de CBS-statistieken)
-----------	--	---

Onderstaande tabel geeft de indicatoren met betrekking tot resultaten van gemeentelijke inspanningen.

Tabel 5.4: Kengetallen en indicatoren Abw, loaw en loaz.

onderdeel handhavingscyclus	indicator	1997	1998	1999	2000
opsporing	geconstateerde fraudes	17 530	20 510	17 670	13 270
	gemiddeld fraudebedrag (x € 1)	4 679	3 738	3 573	4 035
	witte fraudes	13 600	14 920	12 700	9 660
	zwarte fraudes	1 170	1 030	880	810
afdoening	% administratieve afdoening	14%	28%	42%	64%
	% strafrechtelijke afdoening	40%	30%	25%	17%
	% geen afdoening	47%	41%	32%	19%
	incassoratio	17%	16%	16%	15%

Bron: CBS, bijstandsfraudestatistiek

5.3 Budgettaire gevolgen van het beleid

Tabel 5.5:		(bedragen x € 1 000)						
5	Algemene inkomensgarantie op minimumniveau							
	Artikelonderdeel omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Verplichtingen	5 539 873	4 690 708	5 134 062	5 187 587	5 084 813	4 943 732	4 997 516
	Uitgaven	4 473 321	4 693 500	5 134 970	5 187 859	5 084 927	4 943 732	4 997 516
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>3 202</i>	<i>3 101</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	2 165	2 529	0	0	0	0
2	Materieel	0	1 037	572	0	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>4 473 321</i>	<i>4 690 298</i>	<i>5 131 869</i>	<i>5 187 859</i>	<i>5 084 927</i>	<i>4 943 732</i>	<i>4 997 516</i>
1	Gebudgetteerd deel Abw, IOAW, IOAZ	1 089 420	1 107 489	1 194 202	4 761 617	4 659 252	4 536 982	4 590 097
2	Declaratie deel Abw, IOAW, IOAZ	3 084 853	3 219 514	3 567 889	63 900	80 525	74 900	74 850
3	Toeslagenwet	299 048	320 416	337 932	331 847	323 168	313 581	311 000
4	Bestuurlijke afspraken inkomensondersteuning	0	0	0	0	0	0	0
5	Handhaving	0	41 564	30 938	30 223	21 869	18 269	21 569
97	Subsidies en overige beleidsuitgaven	0	1 315	908	272	113	0	0
98	Voorlichting	0	0	0	0	0	0	0
99	Onderzoek en beleidsinformatie	0	0	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	81 817	79 412	22 689	22 689	22 689	22 689	22 689

Gebudgetteerd en declaratiedeel Abw, loaw en loaz.

In 2001 is Fonds Werk en Inkomen ingevoerd. De uitkeringslasten Abw, loaw en loaz zijn hierdoor te splitsen in een gebudgetteerd deel (25%) en een declaratiedeel (75%). Het gebudgetteerde deel wordt in 2003 over gemeenten met meer dan 60 000 inwoners verdeeld op basis van een aantal objectieve kenmerken (bijvoorbeeld aandeel lage inkomens, eenouderhuishoudens en allochtonen). In het Strategisch Akkoord is vastgelegd dat het budgetteringspercentage wordt verhoogd naar 100%. Dit leidt tot een daling van de bijstandsuitgaven met ingang van 2004 van € 150 mln oplopend naar € 250 mln in 2006. Voorts is in het Strategisch Akkoord een herziening van het alimentatiebeleid aangekondigd, waardoor zich eveneens met ingang van 2004 besparingen op de uitkeringslasten voordoen van € 50 mln in 2004 naar € 190 mln in 2006.

Tabel 5.6: Achterliggende volume en prijsgegevens

	2001	2002	2003
Volumina			
Periodiek algemeen <65 (Abw, loaw, loaz)	349 632	347 920	388 516
Periodiek algemeen >= 65	18 699	20 585	20 585
Toeslagen Abw	262 900	259 786	290 195
Zelfstandigen algemeen	1 924	2 092	2 496
Zelfstandigen krediet	2010	2 310	2 311
Abw inrichtingen	4 000	4 200	4 300
Nederlanders in buitenland	528	610	590
Onderzoeken zelfstandigen	5 290	5 300	5 300
Onderzoeken loaz	500	500	500
Gemiddelde prijzen (x € 1)			
Periodiek algemeen <65	9 222	9 823	9 706
Periodiek algemeen >= 65	5 454	5 824	6 108
Toeslagen Abw	2 450	2 660	2 589
Zelfstandigen algemeen	10 924	11 319	10 004
Zelfstandigen krediet	5 521	5 888	5 886
Abw inrichtingen	3 792	4 084	4 180
Nederlanders in buitenland	4 921	4 918	4 915
Onderzoeken zelfstandigen	1 333	1 370	1 375
Onderzoeken loaz	1 200	1 200	1 200

Tabel 5.7: Toeslagenwet

	2001	2002	2003
Uitgaven (x € 1 mln)	299	311	316
Waarvan			
Uitkeringen ¹	274	286	292
Uitvoeringskosten	25	25	24
Volume (x 1 000 uitkeringjaren)	86	86	93
Gemiddelde uitkering (x € 1) ²	3 215	3 440	3 362
Uitvoeringskosten per uitkeringsjaar (x € 1)	288	302	277

¹ incl. Soc. Lasten

² excl. Uitvoeringskosten

5.4 Budgetflexibiliteit

Voor de budgetten in dit artikel geldt dat zodra een uitkeringsgerechtigde een beroep doet op de wet hem een uitkering wordt verstrekt. De Abw, de loaw, loaz en de Toeslagenwet zijn open-einde regelingen. Gebaseerd op de ramingen van het aantal uitkeringsgerechtigden wordt het budget bepaald. Dit budget is dus inflexibel.

Het budget voor de handhavingskosten en Subsidies en overige beleidsuitgaven is in beginsel flexibel, voorzover nog geen onherroepelijke verplichtingen zijn aangegaan.

Tabel 5.8: Budgetflexibiliteit handhaving/Subsidies & Overige

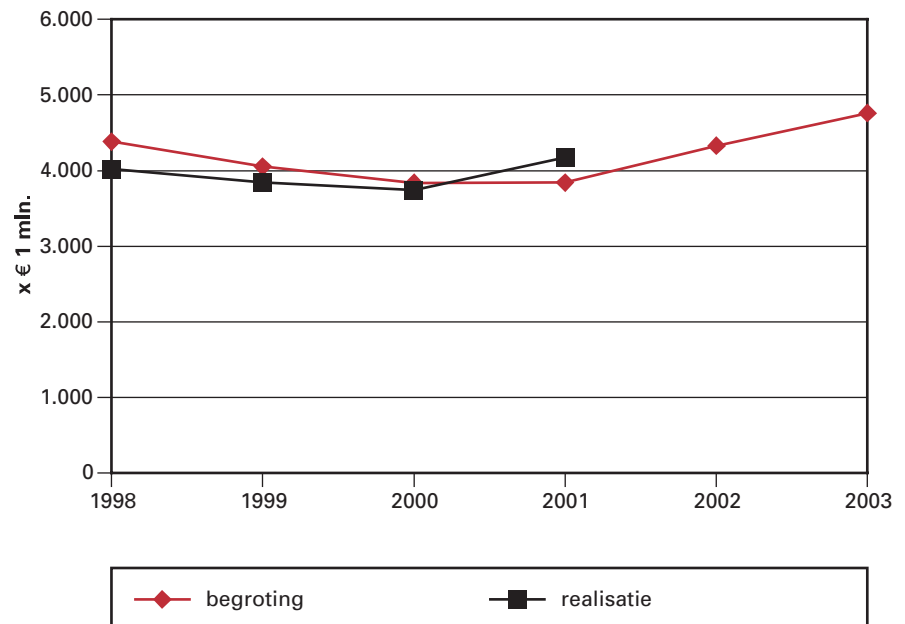
	2002	2003	2004	2005	2006
Totaal uitgaven	42 879	31 846	30 495	21 972	18 269
Waarvan verplicht	100%	0%	0%	0%	0%

5.5 Veronderstellingen

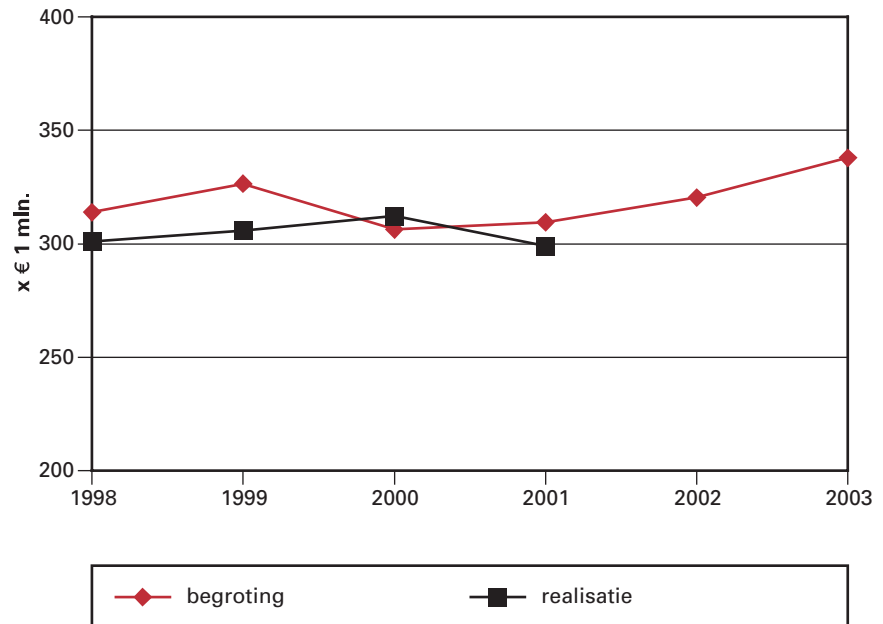
De streefwaarden die in dit artikel zijn vermeld zijn deels afhankelijk van autonome ontwikkelingen en geven deels de verwachte effecten van ingezet beleid weer. In zijn algemeenheid geldt als belangrijkste autonome oorzaak de economische ontwikkeling. De streefwaarden geven in dat geval de ramingen van de desbetreffende onderdelen weer uitgaande van de huidige verwachtingen ten aanzien van bijvoorbeeld werkloosheid e.d. zoals het CPB die heeft verwerkt in de MEV. Een lagere economische ontwikkeling dan verwacht zal dan de mogelijkheden om de ingezette streefwaarden te halen, verminderen.

Streefwaarden als gevolg van ingezet beleid zijn vooral zichtbaar bij de effecten in het kader van de Agenda voor de Toekomst. De minister van SZW streeft in dit geval naar doelgerichte prestatieafspraken met gemeenten om een extra aantal langdurige uitkeringsgerechtigden met tot dusverre slechte arbeidsmarktvooruitzichten te laten uitstromen. De activeringscomponent daarvan is zichtbaar gemaakt in artikel 2. In dit artikel slaan de verwachte inverdieneffecten van dit beleid in de Abw, loaw en loaz neer. Tussen beleidsmatige- en autonome effecten bestaat uiteraard een wisselwerking; als de economie tegenvalt dan kan dit leiden tot meer bijstandsuitkeringen, waardoor de inverdieneffecten in de Abw minder worden.

Abw, loaw en loaz: Raming versus realisatie

Toeslagenwet: Raming versus realisatie

5.6 Groeiparaagraaf

Voorkomen en bestrijden van armoede en sociale uitsluiting

In de komende jaren zal het in dit eerste NAP neergelegde fundament van de beleidsmatig relevante indicatoren verder worden uitgebouwd. Ook de gegevensverzameling zal hierbij worden betrokken. Een set van *indicatoren* zal voor het volgende NAP in 2003 verder uitgewerkt zijn. Van belang hierbij zal zijn de tijdens de Europese Raad van Laken in december 2001 vastgestelde set van 17 indicatoren o.a. langdurig laag inkomen, langdurige werkloosheid en inkomensverschillen.

De toekomstige nationale actieplannen zullen aan de hand van deze gemeenschappelijke set beoordeeld worden.

Tabel 5.8: Beschikbare en in de begroting beschikbare komende informatie

Operationele doelstelling	Informatie	Stand van Zaken
5.1.a	1 Vastgestelde bijstandsnormen per 1-1 en 1-7	Beschikbaar
5.1.b	2 Aantal huishoudens waaraan bijzondere bijstand wordt verstrekt	

M.b.t. handhaving worden de indicatoren op termijn uitgebreid met o.a. gegevens uit de vernieuwde fraudestatistiek (bijvoorbeeld aantallen fraudeonderzoeken) en de debiteurenstatistiek.

Gezien de nieuwe systematiek van 100% budgettering uit het Strategisch Akkoord, wordt de operationalisatie van prestatie-indicatoren en beleidsinformatie opnieuw bezien.

BELEIDSARTIKEL 6 INKOMENSGARANTIE VOOR JONGGEHANDICAPTEN

6.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het garanderen van een inkomensvoorziening voor jonggehandicapten tot aan het sociaal minimum.

Jonggehandicapten zijn jongeren, leerlingen en studenten van 18 jaar en ouder die geen arbeidsverleden hebben, arbeidsongeschikt zijn geworden en niet zelf in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Deze groep is niet verzekerd op grond van de Ziektewet (ZW) en de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), omdat zij niet over een arbeidsverleden beschikt. Om ook hen te beschermen tegen de financiële risico's van arbeidsongeschiktheid en in staat te stellen in hun levensonderhoud te voorzien, is de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) in het leven geroepen.

Tabel 6.1: Overzicht beleidsevaluaties

Gedeelte van de algemene doelstelling	start-datum	eind-datum	onderwerp
Gehele artikel	2003	2003	.

6.2 Operationele doelstellingen

- 1. Zorgdragen dat op doeltreffende en doelmatige wijze aan jonggehandicapten een Wajong-uitkering wordt verstrekt.*
- 2. Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Wajong door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.*

Aan jonggehandicapten wordt een minimuminkomen danwel een aanvulling tot dat minimuminkomen verstrekt in de vorm van een Wajong-uitkering. De hoogte van de uitkering hangt af van de mate van arbeidsongeschiktheid en bedraagt maximaal 70% van de (leeftijdsgebonden) grondslag. De grondslag is een afgeleide van het bruto minimum(jeugd)loon per dag.

Eind 2003 zullen naar verwachting 137 000 jonggehandicapten in beginsel recht hebben op een Wajong-uitkering. Het werkelijke gebruik zal ongeveer 6 000 uitkeringen lager liggen, omdat door arbeidsinkomsten van de uitkeringsgerechtigde en door samenloop met andere uitkeringen de Wajong-uitkering niet altijd tot uitbetaling leidt (nuluitkeringen).

Voor de Wajong-regeling zijn geen streefwaarden geformuleerd, omdat volume, instroom en uitstroom bij de Wajong-regeling voornamelijk door demografische factoren worden bepaald.

Het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV) draagt zorg voor de verstrekking van Wajong-uitkeringen op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. SZW houdt toezicht op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de uitvoering door het UWV.

SZW streeft naar het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van Wajong-uitkeringen. Het UWV levert daarvoor inspanningen op het gebied van preventie, controle, opsporing en afdoening. Hierbij dient fraude aan het licht te worden gebracht en te worden afgehandeld.

Fraudeconstateringen inzake de Wajong worden niet afzonderlijk vastgelegd. Het UWV registreert deze in een samengestelde arbeidsongeschiktheidsstatistiek.

6.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6.2:								
6	Inkomensgarantie voor jonggehandicapten							
	Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	(bedragen x € 1 000)	
							2006	2007
	Verplichtingen	1 462 886	1 524 347	1 549 027	1 586 330	1 620 345	1 648 027	1 681 600
	Uitgaven	1 462 886	1 524 347	1 549 027	1 586 330	1 620 345	1 648 027	1 681 600
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>182</i>	<i>93</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	123	77	0	0	0	0
2	Materieel	0	59	16	0	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>1 462 886</i>	<i>1 524 165</i>	<i>1 548 934</i>	<i>1 586 330</i>	<i>1 620 345</i>	<i>1 648 027</i>	<i>1 681 600</i>
1	Wajong	1 462 886	1 524 165	1 548 934	1 586 330	1 620 345	1 648 027	1 681 600
9	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 6.3: Prestatiegegevens Wajong	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>1. Uitgaven</i>							
<i>1. Uitgaven (x € 1 mln)</i>							
* uitkeringslasten	1 373	1 450	1 486	1 521	1 553	1 588	1 622
* uitvoeringskosten	42	24	17	21	24	18	18
* REA-lasten (incl. uitvoeringskosten)	53	50	46	44	43	42	41
<i>2. Bestand (x 1 000)</i>							
* in herleide uitk. jaren (incl. nul-uitkeringen)	124,3	125,4	128,5	131,5	134,3	137,3	140,3
* in personen (ultimo)	130,6	133,7	137,0	140,2	143,1	146,3	149,5
<i>3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)</i>	<i>11 042</i>	<i>11 565</i>	<i>11 565</i>	<i>11 565</i>	<i>11 565</i>	<i>11 565</i>	<i>11 565</i>
<i>4. Uitvoeringskosten</i>							
* per herleid uitkeringsjaar (x € 1)	336	190	133	161	178	131	132
* in % van de uitkeringslasten	3,0%	1,6%	1,1%	1,4%	1,5%	1,1%	1,1%
<i>5. Mate van arbeidsongeschiktheid</i>							
* Percentage geheel arbeidsongeschikt	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%
* Percentage gedeeltelijk arbeidsongeschikt	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%
* Gemiddeld percentage arbeidsongeschiktheid	97,7%	97,6%	97,5%	97,5%	97,5%	97,5%	97,5%
<i>6. Verzekerde populatie</i>							
* Wajong'ers als % bevolking	1,25%	1,27%	1,29%	1,30%	1,32%	1,34%	1,36%
<i>7. Beperking van de instroom</i>							
* instroom als % aantal 17-jarigen	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%
* resultaten claimbeoordeling							
– percentage afwijzing bij keuring	13%	13%	13%	13%	13%	13%	13%
– percentage geheel ao bij toekenning	96%	97%	96%	96%	96%	96%	96%
– percentage gedeeltelijk ao bij toekenning	4%	3%	4%	4%	4%	4%	4%
<i>8. Bevorderen van de uitstroom</i>							
* uitstroomkans	3,0%	3,0%	3,1%	3,0%	3,1%	3,1%	3,1%
* reden uitstroom							
– herstel	19%	21%	20%	20%	19%	19%	19%
– demografisch	53%	55%	57%	57%	57%	56%	56%
– overig	28%	24%	23%	23%	24%	25%	25%

Het aantal Wajong'ers stijgt met ongeveer 3 000 per jaar. Omdat het Wajong-bestand nog relatief jong is, vindt slechts weinig uitstroom om demografische redenen plaats. Het Wajong-volume zal in de komende decennia dan ook blijven stijgen. Tegen 2030 zal bij ongewijzigd beleid een min of meer structureel volume van 200 000 jonggehandicapten zijn bereikt.

De Wajong verschilt in meerdere opzichten van de WAO en de WAZ. Vrijwel alle Wajong'ers zijn volledig arbeidsongeschikt. Dit is een logisch gevolg van de keuringssystematiek waarbij volledige arbeidsongeschiktheid resulteert als iemand niet het wettelijk minimumloon kan verdienen. De trend van strengere keuringen die bij WAO en WAZ tot een sterke toename van het aantal gedeeltelijke arbeidsongeschikten leidt, speelt bij de Wajong slechts in beperkte mate. Volledige arbeidsongeschiktheid voor bijna alle Wajong'ers betekent overigens niet dat binnen deze groep geen arbeidscapaciteit aanwezig is, getuige het feit dat in 2001 28% van de

Wajong'ers werkte. Veelal is dit overigens in WSW-verband, maar ook reguliere dienstverbanden zijn niet ongewoon.

Toch is een Wajong-uitkering in veel gevallen een levenslange uitkering. De uitstroomkans van 3,0% in 2001 is minder dan een derde van de uitstroomkans uit de WAO. Herstel is in slechts 19% van de gevallen de reden van uitstroom. Demografische redenen (overlijden en pensionering) dragen ondanks de gemiddeld jonge leeftijd van de Wajong'ers voor meer dan de helft bij aan de uitstroom. Ook de overige redenen zijn bij de Wajong een belangrijke factor, waarbij o.a. detentie een belangrijke rol speelt.

De uitvoeringskosten van de Wajong dalen scherp van 2001 op 2002. Dit is een gevolg van het verwerken van de uit de Suwi-afspraken voortvloeiende doelmatigheidsbesparingen.

6.4 Budgetflexibiliteit

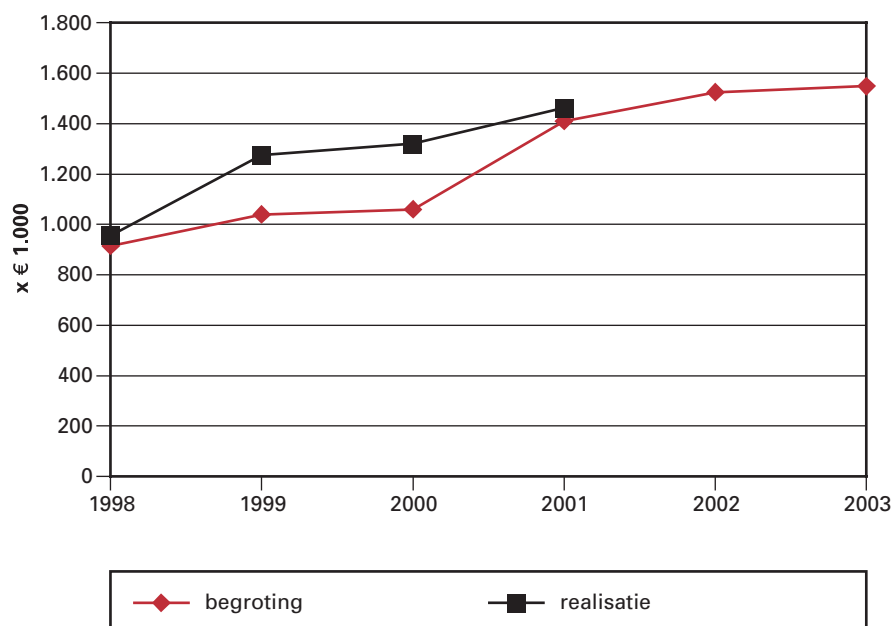
De budgetflexibiliteit van de programma-uitgaven is nihil. Daarom is in dit artikel afgezien van de opname van een tabel.

De Wajong is een open-einde regeling, waarvan de uitgaven worden bepaald door het uitkeringsrecht van de doelgroep en de uitkeringsvoorwaarden. Deze zijn in de wet- en regelgeving vastgelegd. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast door wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De in dit artikel opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. De uitvoeringskosten worden vastgesteld door de minister van SZW, wanneer hij jaarlijks uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het UWV-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan.

6.5 Veronderstellingen van beleid

Grafiek Raming versus realisatie Wajong

De volume-ontwikkeling in deze regeling wordt vooral bepaald door demografische factoren.

De instroomkans in de Wajong bleek aanvankelijk fors hoger dan voor de invoering van de wet in 1998 werd verwacht. In 1999 en 2000 vielen de lasten dan ook tegen. Inmiddels is er sprake van een stabilisatie van in- en uitstroomkansen waardoor voor 2001 de raming en realisatie nagenoeg gelijk waren.

6.6 Groeiparagraaf

SZW werkt in overleg met het UWV aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordingscyclus van het UWV. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2005 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van het UWV en de in dit artikel naar voren gebrachte prestatiegegevens elkaar kunnen aanvullen.

Dit artikel bevat geen tabel met handhavingsgegevens, omdat er tot op heden voor de Wajong afzonderlijk geen cijfers beschikbaar zijn. In de meibrief 2002 is aan het UWV gevraagd om deze registratie vanaf 2003 ter hand te nemen. Naar verwachting kunnen deze gegevens vanaf 2005 aan dit artikel worden toegevoegd.

Tabel 6.4: Informatie over prestatiegegevens

Operationele doelstelling	Informatie
6.1	1 Aantal uitkeringsgerechtigden (excl. nuluitkeringen)
	2 Aantal nuluitkeringen
	3 Uitkeringslasten
	4 Gemiddelde uitkering
	5 Uitvoeringskosten
	6 REA-lasten (excl. uitvoeringskosten)
6.2	7 Omvang fraude (aantallen en bedragen)

BELEIDSARTIKEL 7 INKOMENSGARANTIE VOOR HERKEURDE ARBEIDSONGESCHIKTEN

7.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het garanderen van inkomenszekerheid tot aan het sociaal minimum aan oudere herkeurde arbeidsongeschikten die op basis van het na 1994 voor hen geldende arbeidsongeschiktheids criterium worden afgeschat.

Aan oudere herkeurde arbeidsongeschikten wordt een minimuminkomen danwel een aanvulling tot dat minimuminkomen verstrekt. Hiertoe is de tijdelijke Wet Beperking Inkomensgevolgen Arbeidsongeschiktheids-criteria (Bia) in het leven geroepen. De Bia voorkomt dat oudere herkeurde arbeidsongeschikten (veelal na afloop van een werkloosheids-uitkering) een beroep moeten doen op bijstand. De Bia voorziet in een uitkering ter hoogte van maximaal 70% van het minimumloon.

De Bia is een overgangsregeling voor een steeds kleiner wordende groep uitkeringsgerechtigden. Uit doelmatigheidsoverwegingen is de Bia geen onderwerp van evaluatie-onderzoek.

7.2 Operationele doelstellingen

- 1. Zorgdragen dat aan oudere herkeurde arbeidsongeschikten Bia-uitkeringen worden verstrekt.*
- 2. Het voorkomen en tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Bia door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.*

Bia-gerechtigd zijn (als men na 1 augustus 1993 als gevolg van herkeuring het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering (gedeeltelijk) verliest):

- arbeidsongeschikten die op 1 augustus 1993 reeds recht hadden op een AAW- of een WAO-uitkering en op die dag 45 jaar of ouder waren.
- arbeidsongeschikten die op 31 december 1986 in de leeftijd van 35 jaar of ouder waren en zowel op die datum als ook op 31 juli 1993 een AAW- of WAO-uitkering ontvingen. Voorwaarde is daarbij dat zij geen recht meer hebben op een werkloosheidsuitkering.

De hoogte van een Bia-uitkering is gelijk aan een vervolguitkering in de WW. Eind 2003 zullen naar verwachting ruim 900 mensen in beginsel recht hebben op een Bia-uitkering. Een Bia-uitkering wordt verstrekt tot het bereiken van de 65-jarige leeftijd. Ultimo 2016 zal het uitkeringsrecht op grond van de Bia vervallen. Het Uitvoeringsinstituut Werknemers-verzekeringen (UWV) draagt zorg voor de verstrekking van Bia-uitkeringen op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. SZW houdt toezicht op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de uitvoering door het UWV.

SZW streeft naar het voorkomen en tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van Bia-uitkeringen. Het UWV levert daarvoor inspanningen op het gebied van preventie, controle, opsporing en afdoening. Hierbij dient fraude zoveel mogelijk aan het licht te worden gebracht en te worden afgehandeld.

Fraudeconstateringen inzake de Bia worden niet afzonderlijk vastgelegd. Het UWV registreert deze in een samengestelde arbeidsongeschiktheidsstatistiek.

7.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7.1: Inkomensaanvulling herkeurde arbeidsongeschikten		(bedragen x € 1 000)					
Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Verplichtingen	6 716	6 456	6 715	6 197	5 697	5 197	4 797
Uitgaven	6 716	6 456	6 715	6 197	5 697	5 197	4 797
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>160</i>	<i>18</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 Personeel	0	108	15	0	0	0	0
2 Materieel	0	52	3	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>	<i>6 716</i>	<i>6 296</i>	<i>6 697</i>	<i>6 197</i>	<i>5 697</i>	<i>5 197</i>	<i>4 797</i>
1 Tbia	6 716	6 296	6 697	6 197	5 697	5 197	4 797
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 7.2: Prestatiegegevens Bia							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)							
* uitkeringslasten	6,1	5,9	6,2	5,8	5,4	4,9	4,5
* uitvoeringskosten	0,7	0,4	0,5	0,4	0,4	0,2	0,2
2. Gemiddeld jaarvolume (x 1 000)							
* aantal uitkeringen	0,9	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,7
3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)	9 647	6 522	6 522	6 522	6 522	6 522	6 522
4. Uitvoeringskosten							
* per jaaruitkering (x € 1)	794	459	475	457	434	274	226
* in % van de uitkeringslasten	11,40%	7,00%	7,30%	7,00%	6,70%	4,20%	3,50%

Bron: Cijfers SV, jaarverslag 2001

Het aantal BIA-uitkeringen gaat langzaam dalen. In 2002 is er nog sprake van een beperkte netto-instroom, vanaf 2003 gaat de uitstroom de instroom overstijgen. De uitstroom vindt voornamelijk plaats als gevolg van pensionering en overlijden. De instroom in 2002 betreft een beperkt aantal mensen dat als gevolg van een TBA-afschatting een WW-uitkering heeft ontvangen, die inmiddels is afgelopen. De weggevalen WW-uitkering wordt dan vervangen door een BIA-uitkering. Het overgrote deel van de WW-uitkeringen die ontstaan zijn uit TBA-afschattingen is inmiddels afgelopen, zodat voor de toekomst nauwelijks nog BIA-instroom is te verwachten.

7.4 Budgetflexibiliteit

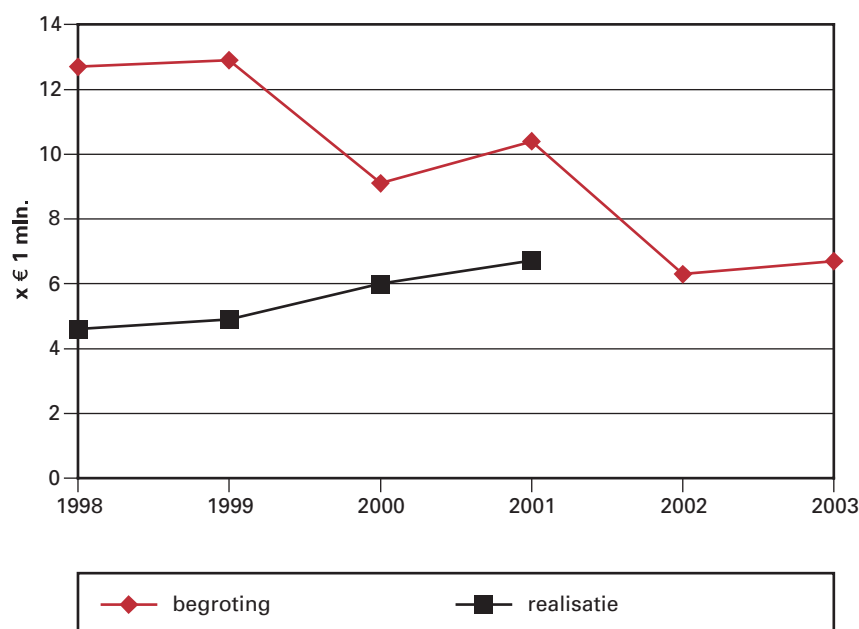
De budgetflexibiliteit van de programma-uitgaven is nihil. Daarom is in dit artikel afgezien van de opname van een tabel.

De Bia is een open-einde regeling, waarvan de uitgaven worden bepaald door het uitkeringsrecht van de doelgroep en de uitkeringsvoorwaarden. Deze zijn in de wet- en regelgeving vastgelegd. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast door wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De in dit artikel opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. De uitvoeringskosten worden vastgesteld door de minister van SZW, wanneer hij jaarlijks uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het UWV-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan.

7.5 Veronderstellingen in effectbereik, doelmatigheid en raming

Grafiek Raming versus realisatie Tbia

De volume-ontwikkeling in deze regeling wordt vooral bepaald door de effecten van de herkeuringen.

7.6 Groeiparagraaf

SZW werkt in overleg met het UWV aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordingscyclus van het UWV. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2004 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van het UWV en de in dit artikel naar voren gebrachte prestatiegegevens elkaar kunnen aanvullen.

Dit artikel bevat geen tabel met handavingsgegevens, omdat er tot op heden voor de Bia afzonderlijk geen cijfers beschikbaar zijn. In de meibrief 2002 is aan het UWV gevraagd om deze registratie vanaf 2003 ter hand te nemen. Naar verwachting kunnen deze gegevens vanaf 2005 aan dit artikel worden toegevoegd.

Tabel 7.3: Prestatiegegevens		
Operationele doelstelling	Informatie	
7.1	1	Aantal uitkeringsgerechtigden
	2	Uitkeringslasten
	3	Gemiddelde uitkering
	4	Uitvoeringskosten
7.2	5	Omvang fraude (aantallen en bedragen)

8.1 Algemene doelstelling

Het gedurende een beperkte periode bieden van inkomenszekerheid aan:

- *aankomende kunstenaars, waardoor hen de mogelijkheid wordt geboden om zich in betrekkelijke rust voor te bereiden op de vestiging van een renderende al dan niet gemengde beroepspraktijk als kunstenaar;*
- *gevestigde kunstenaars die te kampen hebben met een terugval in inkomsten om hen daardoor in staat te stellen zich in betrekkelijke rust te concentreren op het wederom vestigen van een renderende, al dan niet gemengde beroepspraktijk als kunstenaar.*

Het primaire doel van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) is het bieden van een inkomensvoorziening aan kunstenaars die de ambitie hebben een renderende al dan niet gemengde beroepspraktijk als kunstenaar op te bouwen. De maximale uitkeringsperiode bedraagt 4 jaar binnen een maximale tijdspanne van 10 jaar.

Zonder deze specifieke voorziening zou een kunstenaar, die niet zelf in zijn levensonderhoud kan voorzien, een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering. De aan een bijstandsuitkering verbonden voorwaarden, gericht op een zo snel mogelijke inschakeling op de arbeidsmarkt, werken echter belemmerend op de ontwikkeling van een zelfstandige beroepspraktijk als kunstenaar.

Kenmerkend voor de beroepspraktijk van een kunstenaar is ook het werken in opdracht of met tijdelijke contracten, waardoor er niet altijd sprake is van continuïteit in de beschikbare middelen ter voorziening in het levensonderhoud.

Kunstenaars die een WIK-uitkering ontvangen kunnen een beroep doen op het «langsij» de WIK ontwikkelde flankerend beleid dat valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen.

Tabel 8.1: Overzicht beleidsevaluaties

Gedeelte van de algemene doelstelling	start-datum	eind-datum	onderwerp
Geheel	2001	2002	Werking Wik

De resultaten van de evaluatie van de WIK, die in het najaar van 2002 worden aangeboden aan het parlement, zal meer inzicht bieden in het bereik van de WIK en de mate waarin de WIK aansluit bij de behoeften van de doelgroep. Ook zal er meer zicht zijn op de vraag in hoeverre aan de doelstelling in de WIK, het bieden van een inkomensvoorziening aan (aankomende) kunstenaars die hen in staat stelt zich voor te bereiden op een renderende al dan niet gemengde beroepspraktijk, wordt voldaan.

8.2 Operationele doelstellingen

1. Iedere kunstenaar die behoort tot de doelgroep van de WIK is van de mogelijkheden van de WIK op de hoogte.
2. Alle sociale diensten en CWI's zijn in voldoende mate op de hoogte van de mogelijkheden die de WIK biedt voor de doelgroep en verstrekken voorlichting over deze mogelijkheden c.q. bieden aan kunstenaars uit de doelgroep die dat wensen de gelegenheid een WIK-uitkering aan te vragen.
3. Fraude wordt zoveel mogelijk voorkomen. Gepleegde fraude wordt zo snel mogelijk aan het licht gebracht en afgehandeld.

Operationele doelstelling 1: Iedere kunstenaar die behoort tot de doelgroep van de WIK is van de mogelijkheden van de WIK op de hoogte.

De WIK kan als tijdelijke inkomensvoorziening een aantrekkelijke optie zijn, maar dit is afhankelijk van de individuele situatie en de ambities. De kunstenaar moet wel in de gelegenheid worden gesteld voor zichzelf een weloverwogen keuze te maken. Doel is dan ook dat elke kunstenaar die tot de doelgroep behoort op de hoogte is van de mogelijkheden die de WIK biedt en van het feit dat hij hiervoor kan kiezen. Daar in principe iedere gevestigde kunstenaar en iedere academieverlater kan (gaan) behoren tot de doelgroep van de WIK dient in 2003 95% van de beroepsmatig actieve kunstenaars en 95% van de kunstenaars in het eerste jaar na beëindiging van een kunstenopleiding op de hoogte te zijn van het bestaan van de WIK.

Uit een onderzoek in opdracht van het ministerie van OC&W blijkt dat in 1999 3% van de beeldend kunstenaars niet op de hoogte was van het bestaan van de WIK. Over de bekendheid van de WIK onder andere groepen kunstenaars zijn geen cijfers bekend. De realisatie van de eerste operationele doelstelling zal vanwege kosten/batenoverwegingen niet jaarlijks worden gemeten, en zal waarschijnlijk niet representatief zijn voor alle groepen kunstenaars.

Operationele doelstelling 2: Alle sociale diensten en CWI's zijn in voldoende mate op de hoogte van de mogelijkheden die de WIK biedt voor de doelgroep en verstrekken voorlichting over deze mogelijkheden c.q. bieden aan kunstenaars uit de doelgroep die dat wensen de gelegenheid een WIK-uitkering aan te vragen.

Alle CWI's en sociale diensten dienen over voldoende kennis en kunde te beschikken om te kunnen beoordelen of een aanvrager in beginsel behoort tot de doelgroep van de WIK en om goede voorlichting te geven. Voor 2003 zal SZW voorlichtings- en ondersteunende activiteiten ondernemen richting gemeenten en CWI's ten einde kennis en inzicht over de WIK bij de uitvoeringsinstellingen te vergroten. Of er realisatiecijfers van deze doelstelling geleverd kunnen worden bij de financiële verantwoording 2003 is nog onzeker.

Operationele doelstelling 3: Fraude wordt zoveel mogelijk voorkomen. Gepleegde fraude wordt zo snel mogelijk aan het licht gebracht en afgehandeld.

Het voorkomen van fraude is van belang voor het maatschappelijke draagvlak van deze voorziening. De instrumenten daartoe zijn in beginsel dezelfde als die aanwezig zijn voor de bestrijding van fraude bij andere inkomensvoorzieningen die door de gemeenten worden uitgevoerd. Voor

de WIK zijn vanwege het geringe aantal uitkeringsgerechtigden per gemeente (nog) geen aparte handavingsindicatoren beschikbaar.

8.3 Budgettaire gevolgen van het beleid

Tabel 8.2:							
8 Tijdelijke inkomensgarantie kunstenaars		(bedragen x € 1 000)					
Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Verplichtingen	47 312	53 048	42 482	30 228	28 058	28 103	28 203
Uitgaven	47 312	53 048	42 482	30 228	28 058	28 103	28 203
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>191</i>	<i>73</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 Personeel	0	129	62	0	0	0	0
2 Materieel	0	62	11	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>	<i>47 312</i>	<i>52 857</i>	<i>42 409</i>	<i>30 228</i>	<i>28 058</i>	<i>28 103</i>	<i>28 203</i>
1 Wik	47 312	52 857	42 409	30 228	28 058	28 103	28 203
Ontvangsten	0	2000	0	0	0	0	0

Tabel 8.3: Volume en prijsgegevens WIK			
	2001	2002	2003
Uitgaven (x € 1 mln)	47,3	52,8	42,4
Uitkeringslasten (x € 1 mln)	41,4	45,8	37,9
Aantal personen	4 200	4 500	3 700
Gemiddelde uitkering (x € 1)	9 762	10 163	10 203
Uitvoeringskosten gemeenten (x € 1 mln)	4,2	4,7	2,8
Aantal personen per 31-12	4 200	4 690	2 770
Uitvoeringskosten p.p. (x € 1)	998	998	998
Uitvoeringskosten K&Co (x € 1 mln)*	1,7	2,3	1,7
Aantal beroepsmatigheidstoetsen	3 241	5 535	3 190
Prijs per beroepsmatigheidstoets (x € 1)	520	416	533

* Tot 2003 werd een bedrag voor de vaste kosten en een bedrag per toets toegekend. Vanaf 2003 vindt outputfinanciering plaats.

In 2003 zullen naar schatting ruim 3 700 kunstenaars een beroep doen op de WIK bij een gemiddeld uitkeringsbedrag van circa € 10 200 per jaar. Het aantal personen dat ultimo december 2003 een WIK-uitkering ontvangt, zal circa 2 770 bedragen. Deze forse terugval van het aantal uitkeringsgerechtigden wordt veroorzaakt doordat in 2003 de eerste groep kunstenaars die vanaf 1999 onafgebroken een beroep heeft gedaan op de WIK, de maximale termijn waarop men aanspraak kan maken op een WIK-uitkering, bereikt.

Met name zal dit het geval zijn voor de groep van kunstenaars die in de loop van 1999 rechtstreeks vanuit de Algemene bijstandswet is ingestroomd in de WIK. Een en ander heeft tot gevolg dat het aantal kunstenaars in de WIK substantieel zal dalen.

De gemiddelde uitvoeringskosten voor de uitvoerende centrumgemeenten bedragen € 998 per uitkeringsgerechtigde. De uitvoerings-

kosten van de stichting Kunstenaars en Co (K&Co) bedragen in 2003 circa € 530 voor iedere in opdracht van de centrumgemeente uitgevoerde beroepsmatigheidstoets.

8.4 Budgetflexibiliteit

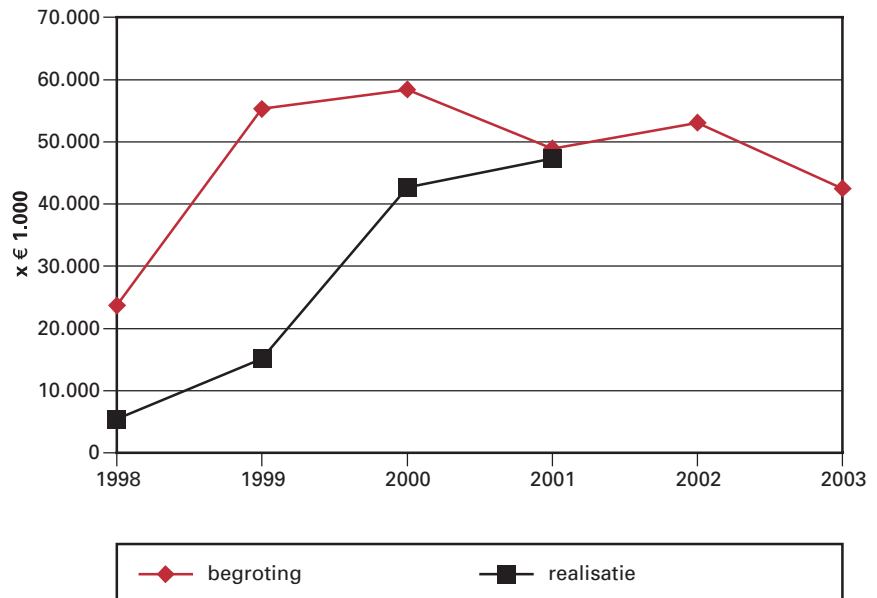
De WIK is een open-einde-regeling. SZW is verplicht om voor alle rechthebbenden die een beroep op de regeling doen middelen ter beschikking te stellen. Er is wijziging van wet- en regelgeving noodzakelijk om het budgettaire beslag te kunnen beperken. De budgetflexibiliteit is dus gering.

8.5 Veronderstellingen

De in- en uitstroom bij de WIK is afhankelijk van de algehele economische situatie. Bij een terugvallende economie kan de vraag naar kunst dalen en daarmee dus ook de omzet en het inkomen van kunstenaars. De instroom van gevestigde kunstenaars die (tijdelijk) in financiële problemen verkeren, kan hierdoor worden beïnvloed.

De instroom van startende kunstenaars vanuit de opleidingen blijft naar verwachting redelijk stabiel.

Raming versus Realisatie WIK

8.6 Groeiparaagraaf

De resultaten van de eerste evaluatie van de WIK worden in het vierde kwartaal 2002 aangeboden aan het parlement. De resultaten van de evaluatie kunnen aanleiding vormen om de WIK op een aantal punten aan te passen. Het hiervoor af te leggen wetgevingstraject kan niet eerder dan in de loop van 2003 worden afgerond. Daarbij zullen tevens de mogelijkheden en de noodzaak worden bezien van het formuleren van andere prestatie-indicatoren ten aanzien van de werking van de WIK.

Tabel 8.4: Beschikbaar en beschikbaar komende informatie in de begroting

Operationele doelstelling	Informatie		Stand van Zaken
8.1	1	Aantal personen aan wie een WIK-uitkering wordt verstrekt (te onderscheiden naar aankomend/gevestigde kunstenaars)	Beschikbaar
	2	Bekendheid met de WIK in procenten van de potentiële doelgroep (bestaan WIK en regelgeving omtrent recht op WIK, hoogte inkomsten en rechten en verplichtingen), 95% streefwaarde: van de rechthebbenden.	Beschikbaar in 2004
	3	Percentage potentiële doelgroep dat bekend is met de WIK en een WIK-uitkering heeft	
	4	Percentage potentiële doelgroep dat bekend is met de WIK, geen WIK-uitkering heeft en verwacht in de toekomst in geval van nood een beroep te zullen doen op de WIK	
8.2	5	Percentage CWI's dat een WIK-aanvraag juist beoordeeld	
	6	Percentage GSD-en dat een WIK-aanvraag juist beoordeeld	
8.3	7	Geconstateerde fraude	Beschikbaar in 2004

BELEIDSARTIKEL 9 TEGEMOETKOMING IN DE KOSTEN VAN KINDEREN

9.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het bieden van een financiële tegemoetkoming in de kosten van kinderen aan ouders of verzorgers.

Het verzorgen en opvoeden van kinderen brengt kosten met zich. Via de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) ontvangen ouders en verzorgers een bijdrage in deze kosten. De bijdrage kan worden aangewend voor noodzakelijke uitgaven ten behoeve van de opvoeding en verzorging. Daarnaast ontvangen de ouders of verzorgers van thuiswonende gehandicapte kinderen tot 18 jaar een speciale financiële bijdrage via de Regeling tegemoetkoming onderhoudskosten thuiswonende gehandicapte kinderen 2000 (TOG 2000).

Tabel 9.1: Overzicht beleidsevaluaties

Gedeelte van de algemene doelstelling	Startdatum	Einddatum	Onderwerp
Het bieden van een speciale financiële bijdrage aan de ouders of verzorgers van thuiswonende gehandicapten kinderen tot 18 jaar.	01.01.1998	27.01.1999	Doeltreffendheid en effectiviteit van de regeling TOG in de praktijk onderzoeken.

Als gevolg van de evaluatie is in 1999 de TOG vervangen door de TOG 2000, die per 1 januari 2000 in werking is getreden. Anders dan in de oorspronkelijke regeling wordt in de TOG 2000 geen onderscheid gemaakt naar aard van de handicap. De mate van zorgafhankelijkheid is nu bepalend voor het recht op een tegemoetkoming. De regeling kent één uitkeringsniveau.

De uitwerking van de TOG 2000 in de praktijk is nauwkeurig gevolgd. De wijziging in de definitie van de doelgroep en de wijziging van de medische voorwaarden hebben tot een toename van het aantal beoogde rechthebbenden geleid. De uitvoering van de nieuwe regeling is in lijn gebleven met de oude regeling.

In 2003 wordt vastgesteld wanneer de AKW onderwerp is van evaluatie-onderzoek.

9.2 Operationele doelstellingen

- 1. Zorgdragen dat ouders of verzorgers een tegemoetkoming ontvangen in de kosten van kinderen, waarbij rekening is gehouden met de verschillende levensfasen van kinderen en de daarmee verband houdende, stijgende uitgaven.*
- 2. Zorgdragen dat ouders of verzorgers een tegemoetkoming ontvangen in kosten van thuiswonende gehandicapte kinderen.*
- 3. Het beperken en voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van AKW- en TOG-uitkeringen door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.*

Operationele doelstelling 1: Zorgdragen dat ouders of verzorgers een tegemoetkoming ontvangen in de kosten van kinderen, waarbij rekening is gehouden met de verschillende levensfasen van kinderen en de daarmee verband houdende, stijgende uitgaven.

De kinderbijslag wordt betaald aan ouders of verzorgers van kinderen tot 18 jaar. Voor kinderen die geboren zijn op of na 1 januari 1995, krijgen de ouders of verzorgers een vast bedrag, afhankelijk van de leeftijd. Als de kinderen voor 1 januari 1995 zijn geboren, is de hoogte van de kinderbijslag ook afhankelijk van het aantal kinderen in het gezin waarvoor recht bestaat op kinderbijslag.

Per 2003 ligt het in de bedoeling, dat in niet-EU/EER-landen een vast bedrag van 10% van de Nederlandse kinderbijslag wordt uitgekeerd (Strategische Akkoord).

Tevens wordt het stopzetten van kinderbijslag voor 16- en 17-jarigen, die geen erkend onderwijs volgen verwerkt. Erkend onderwijs in de AKW is erkend onderwijs in de zin van de Wet Studiefinanciering. De besparing is in 2003 beperkt, omdat de maatregel alleen voor nieuwe gevallen geldt.

In 2003 zal de AKW-uitkering naar verwachting worden verstrekt aan 1,9 miljoen gezinnen ten behoeve van circa 3,5 miljoen telkinderen. Voor het gebruik van kinderbijslag zijn geen streefwaarden vastgesteld, omdat het gebruik daarvan demografisch wordt bepaald.

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) keert de kinderbijslag uit op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. SZW houdt toezicht op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de uitvoering door de SVB.

Operationele doelstelling 2: Zorgdragen dat ouders of verzorgers een tegemoetkoming ontvangen in kosten van thuiswonende gehandicapte kinderen.

Aan ouders/verzorgers die hun ernstig gehandicapt kind thuis verzorgen worden tegemoetkomingen verstrekt op basis van Tog 2000. De tegemoetkoming bedraagt per 1 juli 2002 € 194,71 per kwartaal. Ouders/verzorgers met een gehandicapt kind in een AWBZ-inrichting kunnen onder bepaalde voorwaarden tweevoudige kinderbijslag ontvangen. Voor thuiswonende gehandicapte kinderen kan slechts aanspraak worden gemaakt op enkelvoudige kinderbijslag. Door het verstrekken van een Tog-tegemoetkoming wordt dit verschil gecompenseerd.

In 2003 zal deze tegemoetkoming naar verwachting worden verstrekt ten behoeve van ruim 20 000 kinderen. Voor het gebruik van de extra tegemoetkoming voor thuiswonende gehandicapte kinderen zijn geen streefwaarden vastgesteld. Het gebruik daarvan wordt – na de huidige inhaalslag – bepaald door de (stabiele) omvang van de populatie. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) keert de TOG-tegemoetkoming uit op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. SZW houdt toezicht op de rechtmatige en doelmatige uitvoering door de SVB.

Operationele doelstelling 3: Het beperken en voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van AKW- en TOG-uitkeringen door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.

SZW streeft naar zo min mogelijk misbruik en oneigenlijk gebruik van AKW- en TOG-uitkeringen. De SVB levert daarvoor inspanningen op het

gebied van preventie, controle, opsporing en afdoening. Hierbij dient fraude zoveel mogelijk aan het licht te worden gebracht en te worden afgehandeld.

De SVB hanteert ten aanzien van de planning van de handhavingsactiviteiten een meerjarencyclus omdat niet alle handhavingsactiviteiten binnen één jaar kunnen worden gerealiseerd.

Naast de lopende activiteiten als het uitwisselen van gegevens met de Informatie Beheer Groep (IB-groep) en het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) is in 2001 een methode ontwikkeld om in 2002–2003 een systematisch en integraal onderzoek te verrichten naar de risico's met betrekking tot kinderbijslag voor kinderen van 16 jaar en ouder in Marokko en Turkije. Het controle Team Buitenland van de SVB heeft op basis van het met een land afgesloten verdrag een standaardmethode ontwikkeld van controle en verificatie van dat land.

In oktober 2002 treedt een versoepeling van de meldingsplicht AKW in werking. Gebleken is dat de Informatie Beheer Groep betrouwbare informatie kan leveren over het ontvangen van studiefinanciering door 16- en 17-jarige kinderen. Het is daarom niet langer nodig de verzekerde te verplichten om een recht op studiefinanciering van een kind terstond aan de SVB te melden.

9.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9.2:		(bedragen x € 1 000)						
9 Tegemoetkoming in de kosten van kinderen								
	Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Verplichtingen	3 105 611	3 214 999	3 248 279	3 227 607	3 226 468	3 226 563	3 223 600
	Uitgaven	3 105 611	3 214 999	3 248 279	3 227 607	3 226 468	3 226 563	3 223 600
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>1 317</i>	<i>93</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	890	77	0	0	0	0
2	Materieel	0	427	16	0	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>3 105 611</i>	<i>3 213 682</i>	<i>3 248 186</i>	<i>3 227 607</i>	<i>3 226 468</i>	<i>3 226 563</i>	<i>3 223 600</i>
1	Akw	3 087 837	3 193 445	3 229 586	3 208 762	3 207 595	3 207 663	3 204 600
2	Tog	17 774	20 237	18 600	18 845	18 873	18 900	19 000
	Ontvangsten	9 892	272	272	272	272	272	272

Tabel 9.3: Prestatiegegevens AKW

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)	3 087,8	3 193,4	3 229,6	3 208,8	3 206,5	3 207,6	3 204,5
* uitkeringslasten	2 996,0	3 098,7	3 136,4	3 115,2	3 112,6	3 113,5	3 110,3
– 0–5 jaar	775,8	810,1	831,3	838,9	842,8	842,7	838,3
– 6–11 jaar	1 083,8	1 099,5	1 087,0	1 060,3	1 047,9	1 036,3	1 035,3
– 12–17 jaar	1 135,8	1 188,9	1 218,1	1 216,0	1 221,9	1 234,5	1 236,7
** – 18–24 jaar	1	0					
* achteraf vastgestelde rechten	15,8	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
* overige baten	– 1,0	– 1,0	– 1,0	– 1,0	– 1,0	– 1,0	– 1,0
* uitvoeringskosten	77,0	79,8	78,2	78,6	78,9	79,1	79,2
2. Volume (x 1 000)							
* aantal telkinderen (jaargemiddelde)	3 454	3 484	3 508	3 509	3 519	3 531	3 536
– 0–5 jaar	1 181	1 196	1 210	1 217	1 216	1 210	1 198
– 6–11 jaar	1 191	1 193	1 190	1 189	1 194	1 203	1 215
– 12–17 jaar	1 080	1 095	1 108	1 103	1 109	1 118	1 123
** – 18–24 jaar	1	0	0	0	0	0	0
* aantal gezinnen AKW (jaargemiddelde)	1 861	1 883	1 907	1 925	1 938	1 949	1 958
3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)							
* per telkind (jaargemiddelde)	867	889	894	888	885	882	880
– 0–5 jaar	657	677	687	689	693	696	700
– 6–11 jaar	910	922	913	893	878	861	852
– 12–17 jaar	1 052	1 086	1 099	1 102	1 103	1 105	1 101
** – 18–24 jaar	1 059	1 045	1 056				
* per gezin (jaargemiddelde)	1 610	1 646	1 645	1 619	1 606	1 597	1 589
4. Uitvoeringskosten							
* per jaaruitkering (x € 1)	22	23	22	22	22	22	22
* in % van de uitkeringslasten	2,6	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

* In het volume/de gemiddelde uitkering worden bedragen van achteraf vastgestelde rechten niet meegeteld. Het betreft hier uitkeringslasten, waarvan bij de vaststelling van dat recht sprake is van een terugwerkende kracht van meer dan één kwartaal.

** De categorie 18 tot en met 24 jaar betreft een kleine groep studerende jongeren, waarvoor via een overgangsregeling nog recht bestaat op kinderbijslag. In 2003 is nog slechts sprake van een naijl-effect, daarna is het volume nihil.

De toename van het aantal gerechtigde gezinnen en het aantal kinderen in de AKW is met name het gevolg van een toename van het aantal geboorten. Het aantal gezinnen neemt toe doordat de geboorten veelal eerste kinderen zijn.

De toename van het volume leidt tot hogere uitkeringslasten en uitvoeringskosten over de periode 2002 t/m 2007. De hoogte van de gemiddelde uitkering over alle leeftijdsklassen in bovenstaande tabel varieert per jaar door het samenstellingseffect van de verschillende leeftijden van de Akw-gerechtigde kinderen en de daarbij behorende uitkering volgens het overgangsrecht of nieuwe regime voor gerechtigde kinderen die op of na 1 januari 1995 geboren zijn. De gemiddelde uitkering naar leeftijdsgroep (0–5 jaar, 6–11 jaar en 12–17 jaar) geeft de toename in de tegemoetkoming voor de onderhoudskosten van kinderen weer. Voor 2007 wordt het aantal gerechtigde gezinnen geraamd op ruim 1,9 miljoen met een totaal aantal kinderen van ruim 3,5 miljoen.

Tabel 9.4: Prestatiegegevens TOG	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)							
uitgaven TOG	17,8	20,2	18,6	18,8	18,9	18,9	19,0
Totale uitkeringslasten	15,8	18,1	16,5	16,7	16,8	16,8	16,9
uitkeringslasten	12,4	15,0	15,9	16,3	16,5	16,7	16,9
uitkeringslasten met terugwerkende kracht	3,4	3,1	0,6	0,4	0,3	0,1	0,0
uitvoeringskosten	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
2. Volume (x 1 000)							
aantal telkinderen (jaargemiddelde)	16,5	19,7	20,5	21,0	21,4	21,5	21,5
3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)							
per telkind (jaargemiddelde)	753	762	774	777	768	775	784
5. Uitvoeringskosten							
per jaaruitkering (x € 1)	123	106	102	100	98	97	97
in % van de totale uitkeringslasten	12,8	11,6	12,7	12,5	12,5	12,5	12,4

* De «uitkeringslasten met terugwerkende kracht» worden niet meegeteld in het volume, de gemiddelde uitkering en de gemiddelde uitvoeringskosten per uitkering.

De toename van het aantal gerechtigde kinderen in de TOG is het gevolg van de verruiming van de toekenningscriteria in de TOG regeling 2000 alsmede van de grotere bekendheid van de regeling. De toename van het volume leidt de komende jaren tot hogere uitkeringslasten. De uitkeringslasten met terugwerkende kracht dalen naar een laag niveau in 2007 (afgerond nul). Het merendeel van de nieuwe aanvragers komt in aanmerking voor een tegemoetkoming met terugwerkende kracht over vier kwartalen voorafgaande aan het kwartaal waarin de aanvraag is ingediend. Verondersteld wordt dat er vanaf 2007 sprake is van een klein aantal nieuwe aanvragers, waardoor het aantal tegemoetkomingen met terugwerkende kracht afneemt. Naar verwachting zal er in 2003 ten behoeve van 20 500 kinderen een TOG-uitkering worden verstrekt. Vanaf 2006 is het volume constant geraamd op 21 500 kinderen.

Handhavingsaspecten

Tabel 9.5: Indicatoren handhaving					
Onderdeel handhavingscyclus	Indicator	1998	1999	2000	2001
controle/opsporing	aantal fraudesignalen	469	407	293	250
	aantal geconstateerde fraudes	170	120	59	76
	gemiddeld fraudebedrag	13 759	11 124	11 736	8 626
afdoening	% strafrechtelijke afdoening	69%	58%	80%	95%
	aantal waarschuwingen	nvt	18 632	17 395	23 159
	aantal boeten	12 421	4 168	4 037	5 214
	aantal maatregelen	7 986	2 248	2 474	2 520
	incassoratio	93%	71%	81%	79%

Bron: SVB handhaving bij de SVB 2001.

In 2001 zijn ten opzichte van 2000 meer fraudes geconstateerd, meer boetes en maatregelen opgelegd en meer waarschuwingen gegeven.

Oorzaak van de stijging van de administratieve sancties bij de AKW is nog onbekend en zal door de SVB onderzocht worden.

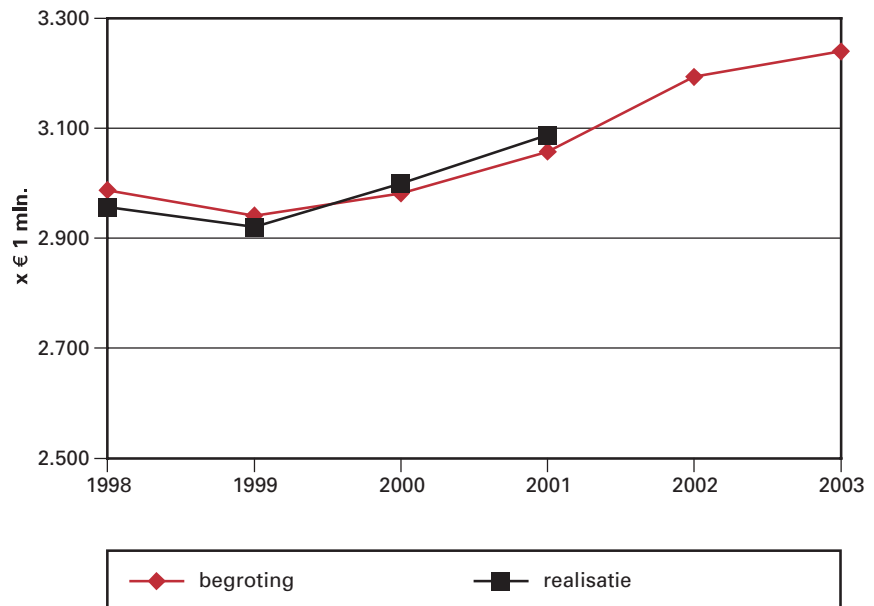
9.4 Budgetflexibiliteit

De budgetflexibiliteit van de programma-uitgaven is nihil. Daarom is in dit artikel afgezien van de opname van een tabel. De AKW en de TOG zijn open-einde regelingen, waarvan de uitgaven worden bepaald door het uitkeringsrecht van de doelgroep en de uitkeringsvoorwaarden. SZW is verplicht om voor alle rechthebbenden die een beroep op deze regelingen doen, middelen ter beschikking te stellen. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast via wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De in dit artikel opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. De in dit artikel opgevoerde uitvoeringskosten zijn onderdeel zijn van het totale budget van de SVB. Dit budget wordt vastgesteld door de minister van SZW, wanneer hij jaarlijks uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het SVB-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan. Met de SVB vindt momenteel overleg plaats over de scheiding tussen de begrotingsgefinancierde en de premie-gefinancierde regelingen en de afstemming van de cycli. Dit betekent dat bovengenoemde uitvoeringskosten nog onder voorbehoud zijn.

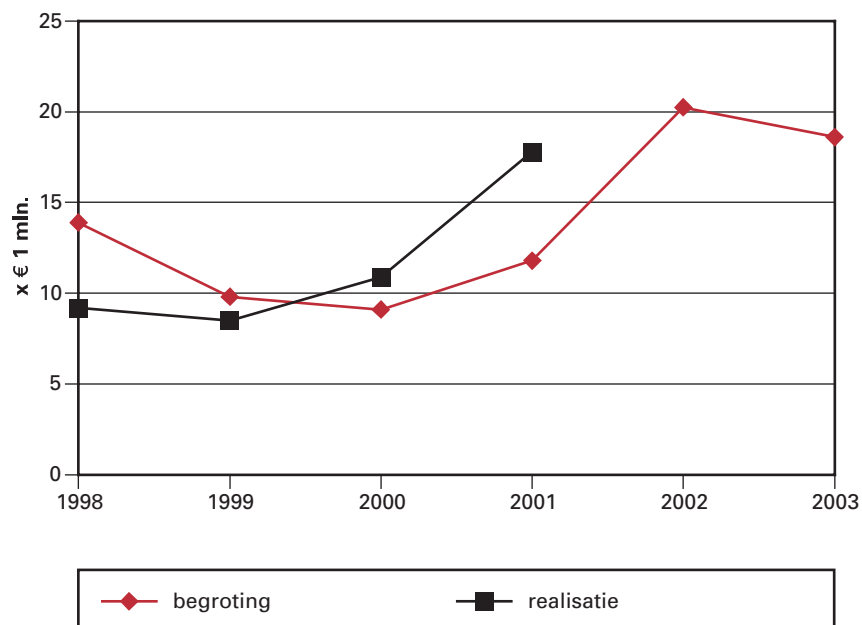
9.5 Veronderstellingen

Grafiek raming vs realisatie AKW

De volume-ontwikkeling in de AKW wordt bepaald door demografische factoren, inclusief groei als gevolg van immigratie. De uitkeringslasten vertonen een licht stijgende lijn waarbij de ramingen nauwelijks afwijken van de realisaties vanwege het stabiele verloop van de volume-ontwikkeling.

Grafiek raming vs realisatie TOG

De populatie thuiswonende gehandicapte kinderen is relatief stabiel. Het gebruik van de TOG-regeling groeit echter als gevolg van de verruiming van de toekenningscriteria in 2000 en de toename van de bekendheid van de regeling. Verondersteld is dat de groei in het gebruik in de loop van de tijd afneemt, omdat het deel van de potentiële doelgroep dat geen gebruik maakt van de regeling – vanwege onbekendheid met de regeling of andere redenen – steeds kleiner wordt. Daarnaast is verondersteld dat het gebruik vanaf 2006 stabiliseert, omdat de potentiële doelgroep voor de TOG-regeling dan volledig is bereikt.

9.6 Groeiparaagraaf

SZW werkt in overleg met de SVB aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordingscyclus van de SVB. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2004 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van de SVB en de in dit artikel naar voren gebrachte prestatiegegevens elkaar kunnen aanvullen.

Het streven is om vanaf 2003 in dit artikel extra handhavingsgegevens op te nemen inzake preventie, opsporing en afdoening, met name de administratieve afhandeling van overtredingen.

Tabel 9.6: Beschikbaar en beschikbaar komende informatie in de begroting

Operationele doelstelling	Informatie	
9.1	1	Uitkeringslasten; gemiddelde uitkering per (tel)kind.
	2	Aantal (tel)kinderen met recht op akw uitkering.
	3	Consumenten prijsindex, laag en afgeleid (%mutatie).
	4	AKW prijsindex (%mutatie).
9.2	5	Zie separaat hoofdstuk Fraude doelstellingen
9.3	6	Verhouding (tweevoudige minus enkelvoudige kinderbijslag)/ TOG-bedrag
9.4	7	Er zijn geen expliciete TOG gegevens op M&O-gebied beschikbaar. Deze worden meegeteld in de AKW.

BELEIDSARTIKEL 10 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE VAN GEHANDICAPTEN

Dit artikel is per Koninklijk besluit van 21 juli 2002 in zijn geheel overgegaan naar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Tabel 10.1							
10 Maatschappelijke participatie gehandicapten							
Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	(bedragen x € 1 000)	
						2006	2007
Verplichtingen	25 020	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	35 092	0	0	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 Personeel	0	0	0	0	0	0	0
2 Materieel	0	0	0	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>	<i>35 092</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 Wvg vervoer	30 264	0	0	0	0	0	0
2 Wvg woningaanpassingen	4 828	0	0	0	0	0	0
3 handhaving	0	0	0	0	0	0	0
97 Subsidies en overige beleids- uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
9 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

BELEIDSARTIKEL 11 BEVORDEREN VAN MOGELIJKHEDEN OM ARBEID EN ZORG TE COMBINEREN

11.1 Algemene doelstelling

Voorwaarden scheppen opdat mannen en vrouwen arbeid en zorg kunnen combineren.

De afgelopen decennia is de samenstelling van de beroepsbevolking veranderd. Het aandeel van vrouwen op de arbeidsmarkt is groter geworden en vooral de arbeidsdeelname van vrouwen met jonge kinderen is sterk gestegen. Voor toenemende arbeidsparticipatie van vrouwen is ondersteuning van overheidswege nodig. Een betaalde baan draagt bij aan de economische zelfstandigheid van vrouwen: tijdens hun arbeidsleven, maar ook na hun pensionering. Verder is er een grote vraag naar arbeidskrachten, vooral in sectoren waarvoor vrouwen zijn opgeleid (de zorg en het onderwijs). Tenslotte wordt het financieel draagvlak voor de sociale zekerheid breder als meer vrouwen op de arbeidsmarkt actief zijn.

Naast betaalde arbeid is ook de onbetaalde zorg van grote waarde: zorg van mensen voor hun kinderen, hun partner of andere afhankelijke naasten die zorg behoeven. Daarom is het van belang dat mensen niet alleen economisch zelfstandig kunnen zijn, maar ook – in perioden dat dit nodig – is zorgverantwoordelijkheid kunnen dragen.

Het kabinetsbeleid is er dan ook op gericht het mogelijk te maken dat mannen en vrouwen gedurende hun levensloop een economisch zelfstandig bestaan met zorgverantwoordelijkheid kunnen combineren.

Tabel 11.1: Gedeelte van de algemene doelstelling	startdatum	einddatum	onderwerp
operationele doelstelling 1: aanpassing arbeidsduur		eind 2003	Evaluatie Wet Aanpassing Arbeidsduur
operationele doelstelling 1 en 3		December 2004	Evaluatie Wet arbeid & Zorg
operationele doelstelling 4		December 2004	Evaluatie Regeling uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang (Rkb)
operationele doelstelling 4		Januari 2007	Evaluatie Wet basisvoorziening kinderopvang (WBK)

11.2 Operationele doelstellingen

De algemene doelstelling om werknemers (en waar nodig zelfstandigen) mogelijkheden te bieden om arbeid en zorg te combineren is als volgt geconcretiseerd:

- 1. Het bieden van adequate verlofvormen en mogelijkheden tot aanpassing van de arbeidsduur;*
- 2. Het fiscaal faciliteren van de mogelijkheid om verlof op te nemen;*
- 3. Het faciliteren van werknemers om verlof op te nemen via:*
 - het vergroten van de bekendheid met de (wettelijke) mogelijkheden en het verkleinen van het verschil tussen het door werknemers gewenste gebruik en het feitelijk gebruik van arbeid-en-zorgregelingen;*
 - een financiële bijdrage tijdens verlof onder bepaalde voorwaarden;*
- 4. Het scheppen van adequate randvoorwaarden voor een toereikende kwaliteit en voldoende aanbod van kinderopvang.*

Operationele doelstelling 1: Het bieden van adequate verlofvormen en mogelijkheden tot aanpassing van de arbeidsduur.

Met de Wet arbeid en zorg, die per 1 december 2001 van kracht werd, is het aantal verlofregelingen uitgebreid. Daarnaast bundelt de wet enkele verlofregelingen die al eerder bestonden.

Zo is het zwangerschaps- en bevallingsverlof in de Wet arbeid en zorg opgenomen. Bij zwangerschap en bevalling hebben werknemers recht op zwangerschaps- en bevallingsverlof van ten minste 16 weken. Zij komen daarnaast in aanmerking voor een bevallingsuitkering ter hoogte van 100% van het dagloon, eveneens gedurende een periode van ten minste 16 weken. Voor de vrouwelijke zelfstandige voorziet de wet in een recht op een bevallingsuitkering van tenminste 16 weken ter hoogte van 100% van de voor haar geldende grondslag, met een maximum van 100% van het wettelijk minimumloon.

Tabel 11.2: Zwangerschaps- en bevallingsuitkeringen

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Werknemers							
– volume uitkeringen (x 1000 uitkeringsjaren)	48	48	49	49	50	50	51
– uitgaven Vangnet-Awf (x € 1 mln)	773,1	837,4	878,4	918,7	962,8	1 009,0	1 054,7
Zelfstandigen							
– volume uitkeringen (x 1000 uitkeringsjaren)	5	5	5	5	5	5	5
– uitgaven WAZ (x € 1 mln)	19	21	22	23	23	24	24

Bron: UWV, SZW

Noot: Het volume zwangerschaps- en bevallingsuitkeringen werknemers betreft vooralsnog zowel de reguliere uitkeringen vanwege zwangerschaps- en bevallingsverlof als de uitkeringen vanwege ziekte als gevolg van zwangerschap of bevalling. Met de invoering van de Wet arbeid en zorg valt het reguliere zwangerschaps- en bevallingsverlof niet meer onder de Ziektewet. Sinds 1 januari 2002 worden de reguliere uitkeringen en de uitkeringen vanwege ziekte als gevolg van zwangerschap of bevalling dan ook apart geregistreerd. Daarmee komen in de nabije toekomst gedetailleerde gegevens beschikbaar over het aantal reguliere zwangerschaps- en bevallingsuitkeringen en het uitkeringbedrag dat daarmee is gemoeid.

Een andere reeds bestaande verlofregeling die in de Wet arbeid en zorg is ondergebracht is de wettelijke regeling ouderschapsverlof. Iedere werknemer die duurzaam de zorg draagt voor een kind onder de 8 jaar (dat kan een eigen kind zijn, een pleegkind of een stiefkind), heeft recht op een onbetaald ouderschapsverlof van maximaal 13 maal de arbeidsduur per week. Ouders van meerlingen hebben voor elk kind recht op dit verlof.

Tabel 11.3: Gebruik ouderschapsverlof

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
aantal werknemers (x 1 000)	62	63	64	65	66	66	66

Bron: SZW

Noot: ook cijfer 2001 betreft raming

Van de overige in deze wet geregelde verlofrechten (calamiteitenverlof, kraamverlof, kortdurend zorgverlof, adoptieverlof) is nog geen gebruiksinformatie beschikbaar (zie ook groeiparaagraaf). De Wet arbeid en zorg zal binnen 3 jaar na inwerkingtreding worden geëvalueerd.

Tabel 11.4: Adoptieverlof

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Werknemers</i>							
– volume uitkeringen (x 1000 uitkeringsjaren)	–	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
– uitgaven Awf (x € 1 mln)	–	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
<i>Zelfstandigen</i>							
– volume uitkeringen (x 1000 uitkeringsjaren)	–	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
– uitgaven WAZ (x € 1 mln)	–	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Bron: SZW

Noot: Gegevens zijn ramingsgegevens

In de Wet arbeid en zorg is (nog) niet voorzien in een recht op (betaald) langdurend zorgverlof. Hiervoor is een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend (Tweede Kamer, 2001–2002, 28 467, nrs. 1–3). Dit wetsvoorstel zal gezien de voornemens met betrekking tot verloffinanciering in het Strategisch Akkoord nader worden bezien.

De Wet Aanpassing Arbeidsduur (WAA) biedt o.a. mogelijkheden om de arbeidsduur structureel aan te passen aan zorgtaken. Op grond van de WAA hebben werknemers het (geclausuleerde) recht op vermindering dan wel vermeerdering van de arbeidsduur. Op termijn zal ook de WAA in principe in de Wet arbeid en zorg worden opgenomen. Overheveling van de WAA naar de Wet arbeid en zorg zal pas plaatsvinden nadat meer bekend is over de werking van de WAA. Daartoe is een evaluatie-onderzoek gestart, waarvan de resultaten naar verwachting medio 2003 beschikbaar zullen zijn. Het kabinet zal eind 2003 een standpunt formuleren over de resultaten van deze evaluatie en de als gevolg daarvan mogelijk noodzakelijke of gewenste aanpassingen van de WAA.

Operationele doelstelling 2: Het fiscaal faciliteren van de mogelijkheid om verlof op te nemen.

De fiscale tegemoetkoming verlofsparen beoogt werknemers in staat te stellen om tijd (zoals adv- of vakantiedagen) of geld (uit het brutoloon) te sparen ten behoeve van (onbetaald) verlof op een later tijdstip. Bij sparen in tijd worden de gespaarde uren omgerekend in geld. In totaal mag per jaar maximaal tien procent van het brutoloon worden gespaard voor een verlof van maximaal 12 maanden. De belastingheffing over de gespaarde dagen of het brutoloon wordt dan uitgesteld tot het moment waarop het verlof wordt opgenomen. Deze regeling werd op 1 januari 2001 van kracht en zal naar verwachting in 2003, onder invloed van toenemende bekendheid ervan, een toenemend gebruik laten zien.

Tabel 11.5: Verlofsparen

Jaar	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Aantal werknemers	8 750	17 500	26 250	35 000	43 750	52 500	61 250
Budgettair beslag	11,3	22,6	33,8	45,1	56,4	67,7	79

Bron: Financiën

Noot: Ook cijfer 2001 betreft raming

De fiscale afdrachtsvermindering betaald ouderschapsverlof wordt overeenkomstig het Strategisch Akkoord per 2003 afgeschaft. Om sociale partners tijd te geven om bestaande afspraken omtrent betaald ouderschapsverlof te herzien, zal tot 2004 een overgangsregeling gelden. Daarnaast zal voor werknemers waarvan op 31 december 2002 het ouderschapsverlof al is ingegaan de huidige regeling tot uiterlijk 1 januari 2004 van kracht blijven.

Operationele doelstelling 3: Het faciliteren van werknemers om verlof op te nemen via:

- *het vergroten van de bekendheid met de (wettelijke) mogelijkheden en het verkleinen van het verschil tussen het door hen gewenste gebruik en het feitelijk gebruik*
- *een financiële bijdrage tijdens verlof onder bepaalde voorwaarden*

Een mogelijk verschil tussen door werknemers gewenst gebruik van arbeid-en-zorgregelingen en het feitelijk gebruik ervan, hangt af van van een aantal factoren (zie verder paragraaf 11.5 en 11.6). Onbekendheid van regelingen kan een oorzaak zijn van niet-gebruik: een drempel die via voorlichting geslecht of verlaagd kan worden. Het beleid om met brede campagnes ruime bekendheid aan de bestaande en nieuw te ontwikkelen arbeid-en-zorgregelingen te geven zal worden voortgezet. Specifieke aandacht zal daarbij gegeven worden aan voorlichting gericht op werkgevers en werknemers. Bij de introductie van de nieuwe levensloopregeling zal de interactieve website Verlofwijzer.nl worden geactualiseerd en uitgebreid teneinde potentiële gebruikers adequaat en op maat te informeren over de mogelijkheden van de regeling.

Om werknemers meer mogelijkheden te geven om te variëren in de combinatie van werk en andere activiteiten is in het Strategisch Akkoord een levensloopregeling voorgesteld. In 2003 zal de Basisregeling levensloop worden geïntroduceerd. Deze regeling is een individuele spaarregeling ten behoeve van de financiering van onbetaald verlof die toegankelijk is voor alle werknemers.

Werknemers worden in staat gesteld om jaarlijks een bedrag uit het nettoloon te storten op een levenslooptekening ten behoeve van verlof. Over dit bedrag wordt, bij opname voor de financiering van verlof, door de overheid een bonus toegekend van 30%. Het te sparen bedrag is gemaximeerd op € 600 per jaar per werknemer. Verder is aansluiting gezocht bij de opheffen spaarloonregeling door in het eerste jaar van deelname deelnemers de mogelijkheid te bieden om een extra inleg te doen van € 2 400. Ook over dit extra bedrag wordt, bij opname van spaartegoed ten behoeve van verlof, de bonus van 30% uitgekeerd. Per werknemer wordt in totaal een bedrag van maximaal € 5 100 aan bonus vergoed. De som van de dotaties in de tijd waarover bonus kan worden genoten, bedraagt in totaal, inclusief rente, maximaal € 17 000. Het bedrag van de maximale inleg inclusief bonus (€ 22 100) is op een zodanig niveau vastgesteld dat een werknemer met een modaal inkomen over de hele levensloop gezien in totaal één jaar verlof kan financieren. Opname van verlof door de werknemer kan geschieden voor alle vormen van onbetaald verlof, niet zijnde werk. Er worden geen nadere voorwaarden aan de verlofdoelen gesteld. Het verlof kan ook in deeltijd plaatsvinden met een minimum van vier uur per week. Een recht op specifieke verlofvormen is geregeld in de Wet arbeid en zorg (waaronder ouderschapsverlof en kortdurend zorgverlof). Opname van verlof dient (tenzij anders in de Wet arbeid en zorg is geregeld) altijd in overleg met de werkgever te geschieden.

Operationele doelstelling 4: Het scheppen van adequate randvoorwaarden voor een toereikende kwaliteit en voldoende aanbod van kinderopvang.

Voor de uitbreiding van het kinderopvangaanbod wordt gebruik gemaakt van de financiële stimuleringsmaatregel (Regeling uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang – Rkb). Deze tijdelijke regeling biedt gemeenten de mogelijkheid tot 1 januari 2004 – de datum waarop de inwerkingtreding van de Wet basisvoorziening kinderopvang is voorzien – de capaciteit in de kinderopvang met 82000 plaatsen uit te breiden tot een totaal van 171 000 plaatsen.

Tabel 11.6: Streefwaarden uitbreiding kinderopvang		
Jaar	2002	2003
Uitbreiding (totaal)	72000	82000
Aantal plaatsen	161 000	171 000

Bron: VWS/SZW

De ontwikkeling van deze uitbreidingsoperatie wordt via een jaarlijkse (SGB0) monitor (via de gemeenten) in beeld gebracht en zal ook via de uitbreidingsmonitor van het Netwerkbureau uitbreiding kinderopvang (via de instellingen) gevolgd worden. Op grond van tussentijdse cijfers mag verwacht worden dat de beoogde uitbreiding meer dan gehaald zal worden. Gemeenten en instellingen worden ondersteund bij de uitbreiding.

Tabel 11.7: Verdeling kindplaatsen					
	nul- meting	1999	2000	2001	2002 (verwacht)
hele dagopvang	66 380	71 238	79 298	93 345	113 119
buitenschoolse opvang	19 278	32 438	37 642	49 458	64 545
gastouderopvang	8 208	8 775	9 252	11 387	12 022
totaal	93 886	112 451	126 192	154 190	186 686
Toename t.o.v nulmeting (cumulatief)		18 565	32 306	60 304	92 800

Bron: Monitor uitbreiding kinderopvang 2001 (januari 2002)

Noot: Betreft de totale uitbreiding van het aantal kinderopvangplaatsen. Niet alle plaatsen worden via de Rkb gerealiseerd

Naast de Rkb wordt de kinderopvang ook gefaciliteerd via fiscale maatregelen voor werkgevers (afdrachtvermindering kinderopvang) en particulieren (via de aftrekpost «uitgaven voor kinderopvang» in inkomstenbelasting).

De afdrachtvermindering kinderopvang heeft betrekking op de kosten van opvang van kinderen die jonger dan 13 jaar zijn. Indien een werkgever kosten maakt voor kinderopvang voor deze kinderen van zijn werknemers, dan heeft hij recht op een vermindering van afdracht loonbelasting ter grootte van 30% van die kosten.

Daarnaast bestaat er een aftrekpost voor uitgaven voor kinderopvang bij de inkomstenbelasting. Hierbij gelden als voorwaarden dat het moet gaan om kinderopvang door een instelling of persoon met een vergunning of

verklaring van de gemeente en dat de (kinderopvang)kosten gemaakt zijn voor kinderen jonger dan 13 jaar. Beide fiscale faciliteiten vervallen bij de invoering van de Wet basisvoorziening kinderopvang (Wbk).

Tabel 11.8: Fiscale maatregelen kinderopvang			
	2001	2002	2003
<i>Afdrachtkorting kinderopvang</i>			
Aantal werknemers waarvoor afdrachtkorting wordt aangevraagd	75 589	95 250	120 100
Belastinguitgaven (x € 1 mln)	92	103	140
<i>Uitgaven voor kinderopvang</i>			
Gederfde inkomstenbelasting (x € 1 mln)	105	115	117

Bron: Financiën

De toekomstige structurele regeling voor de kinderopvang, het wetsvoorstel Wet basisvoorziening kinderopvang (Wbk) is in juni 2002 aan de Tweede Kamer aangeboden. In 2003 zal het wetgevingstraject verder worden vervolgd. In deze wet worden de randvoorwaarden voor de kinderopvang vastgelegd (rijksbijdrage voor ouders, kwaliteitsregels en toezicht). Met verschillende activiteiten wordt de kwaliteit van kinderopvang en het toezicht daarop bevorderd, zowel onder de huidige regelgeving, als onder de Wbk.

Er vinden verschillende implementatieactiviteiten plaats ten behoeve van de invoering van de Wbk. Deze activiteiten richten zich op ouders, gemeenten, instellingen voor kinderopvang, sociale partners en de diverse koepelorganisaties.

11.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11.9:		(bedragen x € 1 000)						
11	Bevordering combimogelijkh. arbeid en zorg							
	Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Verplichtingen	151	151 061	277 372	739 800	768 827	802 827	826 327
	Uitgaven	151	151 061	277 372	739 800	768 827	802 827	826 327
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	0	2 211	172	0	0	0	0
1	Personeel	0	1 495	145	0	0	0	0
2	Materieel	0	716	27	0	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	151	148 850	277 200	739 800	768 827	802 827	826 327
	Rijksbijdrage loopbaan- onderbreking	151	150	0	0	0	0	0
1	Kinderopvang	0	148 700	177 200	539 800	568 827	602 827	626 327
3	Basisregeling levensloop	0	0	100 000	200 000	200 000	200 000	200 000
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Rijksbijdrage loopbaanonderbreking

Het huidige recht op een financiële tegemoetkoming tijdens verlof (Finlo) zal met ingang van 2003 komen te vervallen. De benodigde regelgeving zal hiervoor gewijzigd worden. De rijksbijdrage Finlo komt derhalve ook per 2003 te vervallen.

Kinderopvang

De uitgaven met betrekking tot de kinderopvang hangen samen met de overgang van de verantwoordelijkheid voor dit onderwerp van VWS naar SZW. De uitgaven vloeien voort uit de Rkb (2002 en 2003) en met de invoering van de Wbk. De consequenties voor de apparaatsuitgaven als gevolg van de overheveling van de verantwoordelijkheid voor de kinderopvang van VWS naar SZW zijn nog niet in dit artikel verwerkt.

Basisregeling levensloop

De kosten van de Basisregeling levensloop, die in 2003 ingaat, worden geraamd op € 200 miljoen (inclusief uitvoeringskosten). Voor 2003 zullen de kosten de helft daarvan bedragen, in verband met de voorwaarde dat eerst een half jaar gespaard moet zijn alvorens verlof kan worden opgenomen.

11.4 Budgetflexibiliteit

De budgetflexibiliteit op dit artikel is beperkt.

De uitgaven voor de Finlo-regeling vloeien rechtstreeks uit de wet- en regelgeving voort.

Voor de kinderopvang geldt dat het budget voor de Regeling uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang (2003) alleen door wijziging van de regeling kan worden aangepast. Met ingang van 2004 gaat de regeling op in de Wbk. De uitgaven voor kinderopvang kunnen dan alleen aangepast worden via wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De uitgaven voor de basisregeling levensloop betreffen een reservering voor de vorm te geven regeling. De basisregeling zal via wet- en regelgeving worden vormgegeven en de flexibiliteit van de de uitgaven zijn uitsluitend via deze wet- en regelgeving te beïnvloeden.

De uitgaven voor de levensloopspaarregeling vloeien rechtstreeks voort uit de (voorgenomen) wet- en regelgeving. De flexibiliteit van de uitgaven is uitsluitend via deze wet- en regelgeving te beïnvloeden.

Tabel 11.10: Budgetflexibiliteit				2002	2003	2004	2005	2006
Totaal geraamde kasuitgaven				151 061	277 372	739 800	768 827	802 827
Totaal apparaatsuitgaven				2 211	172	0	0	0
Permanente regelingen								
Naam regeling	Juridische grondslag	flexibiliteit	2002 %	2003 %	2004 %	2005 %	2006 %	
1. Finlo	B	Inflexibel	100%					
2. Kinderopvang	B, C, E	Inflexibel	98%	96%	99%	99%	99%	
3. Basisregeling levensloop	B, C	Inflexibel		100%	100%	100%	100%	

Categorie:

A. Voortvloeiend uit: Internationale Wet- en regelgeving **B.** Wet/en regelgeving **C.** Besluit of lagere regelgeving **D.** Convenanten **E.** Contracten **F.** Overig

11.5 Veronderstellingen met betrekking tot effectbereiking, doelmatigheid en raming

In algemene zin geldt dat de regelingen voorwaardenscheppend zijn. Gestreefd wordt naar een systeem van regelingen dat mannen en vrouwen de mogelijkheid biedt tot het combineren van arbeid en zorg. Om deze combinatie te vergemakkelijken kunnen zij gebruik maken van verlofregelingen. De mate waarin de algemene doelstelling bereikt wordt – de mate waarin het voor werknemers mogelijk is om betaalde arbeid en zorg te combineren – wordt maar gedeeltelijk bepaald door het daarop gerichte overheidsbeleid. Ten eerste hebben werkgevers en werknemers- (organisaties) voor bepaalde verlofvormen de mogelijkheid om van de wettelijke regeling af te wijken. Ten tweede kunnen werkgevers voor bepaalde verlofvormen een verzoek om verlof weigeren op grond van een zwaarwegend bedrijfs- of dienstbelang (geclausuleerd recht). Ten derde zullen niet alle rechthebbenden belangstelling hebben voor het verlof waarop zij recht hebben en zullen niet alle belangstellenden het verlof uiteindelijk ook feitelijk gebruiken. Voor het gebruik van de fiscale faciliteiten die onder operationele doelstelling 2 worden vermeld, geldt het laatste in nog sterkere mate. Gebruik hangt daarmee sterk af van keuzes (van individuen of organisaties), die mede worden bepaald door (persoonlijke of bedrijfs-) overwegingen in concrete situaties.

Het kinderopvangbeleid is gericht op het scheppen van randvoorwaarden voor het tot stand komen van een voldoende aanbod van kinderopvang, zodat ouders arbeid en zorg beter kunnen combineren. Voldoende aanbod betekent dat het kinderopvangaanbod zowel kwalitatief als kwantitatief zo veel mogelijk wordt afgestemd op de behoefte. De randvoorwaarden voor de kinderopvang worden verankerd in de Wbk. De verantwoordelijkheid bij de uitbreiding van het kinderopvangaanbod is naast de regelgeving (Rkb) gelegen in het begeleiden van gemeenten en kinderopvanginstellingen, opdat zij de taakstelling kunnen halen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de instanties die de kinderopvangplaatsen (mede) tot stand brengen: gemeenten en kinderopvangondernemers. Daarnaast is de uitbreiding afhankelijk van de financiële bijdrage van werkgevers en ouders voor bedrijfsplaatsen en particuliere plaatsen. Bij de feitelijke realisatie zijn verder factoren van invloed als bevolkingsopbouw, ruimtelijke ordening en de arbeidsmarkt.

11.6 Groeiparaagraaf

Hoewel de overheid niet kan worden «afgerekend» op de mate waarin de algemene doelstelling wordt bereikt, kan ze wel worden aangesproken op de mate waarin het voor werknemers die gebruik *willen* maken van verlof of hun arbeidsduur *willen* aanpassen ook feitelijk mogelijk is om dit te doen. Met andere woorden: eventuele drempels voor gebruik dienen zoveel mogelijk te worden geslecht. In opdracht van het ministerie doet het Sociaal en Cultureel Planbureau daarom een uitgebreid empirisch onderzoek om de omvang en aard van de discrepantie tussen gewenst en feitelijk gebruik in beeld te krijgen. Onderzocht wordt de belangstelling voor arbeid- en zorgregelingen, de beschikbaarheid ervan, het gebruik en eventuele belemmeringen voor gebruik. De resultaten van het onderzoek, die medio 2003 beschikbaar komen, zullen het wellicht mogelijk maken om specifieke streefwaarden te bepalen voor het verkleinen van de discrepantie tussen gewenst en feitelijk gebruik van verlofregelingen. Op grond van dit onderzoek zullen mogelijk ook streefwaarden ontwikkeld kunnen worden voor de bekendheid van de regelingen, omdat het tevens gegevens zal bieden over de mate van bekendheid van de regelingen

onder de beoogde doelgroepen mannen en vrouwen. De eerdergenoemde evaluatie van de WAA zal onder meer de bekendheid van deze wet onder werkgevers en werknemers in beeld brengen.

In 2003 zal in verband met de implementatie van de structurele regeling voor de kinderopvang (Wbk) een aantal onderwerpen nader uitgewerkt moeten worden (een en ander is uiteraard afhankelijk van de behandeling van het wetsvoorstel Wbk in de Tweede en Eerste Kamer). Dit betreft bijvoorbeeld de uitwerking van de informatievraag (de benodigde beleidsinformatie en het te verwachten gebruik van de Wbk).

BELEIDSARTIKEL 12 COÖRDINATIE EMANCIPATIEBELEID

12.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het scheppen van voorwaarden voor een pluriforme maatschappij waarin ieder, ongeacht sekse, in wisselwerking met andere maatschappelijke ordeningsprincipes zoals etniciteit, burgerlijke staat, validiteit en seksuele voorkeur, de mogelijkheid heeft een zelfstandig bestaan te verwerven en waarin vrouwen en mannen gelijke rechten, kansen, vrijheden en (sociale) verantwoordelijkheden kunnen realiseren.

Emancipatie is een continu proces, dat onder invloed staat van de dynamiek van de samenleving. Dat leidt tot nieuwe beleidsvragen en daarmee tot innovatief beleid. Die beleidsvragen overstijgen in de regel de departementale grenzen. Innovatief beleid experimenteert, is vraaggericht en is interactief. Coördinatie is noodzakelijk om te werken vanuit een samenhangende, integrale visie en om de vinger aan de pols te houden van de uitvoering.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is belast met de coördinatie op rijksniveau van het emancipatiebeleid, evenals voor het stimuleren van vernieuwingen en draagvlakverbreding voor het emancipatiebeleid. De eerste twee operationele doelstellingen van dit beleidsartikel vloeien direct hieruit voort.

Tabel 12.1: Overzicht beleidsevaluaties

Gedeelte van de algemene doelstelling	startdatum	einddatum	onderwerp
2. Stimuleren van innovatief beleid en draagvlakverbreding.	Voorjaar 1999	Voorjaar 2003	Eindrapport Stimuleringsmaatregel Dagindeling.
2. Stimuleren van innovatief beleid en draagvlakverbreding	Begin 2002	Eind 2002	Monitor Dagindeling Evaluatie drietal organisaties die op grond van de Subsidieregeling Emancipatie worden gesubsidi- eerd
3 en 4. Stimuleren van een zelfstandig bestaan en het bevorderen van gelijke rechten, kansen en vrijheden	Begin 2002	Najaar 2002	Emancipatiemonitor

12.2 Operationele doelstellingen

- 1. Het duurzaam integreren van emancipatiedoelstellingen in het rijksbrede kabinetsbeleid en in het beleid van de afzonderlijke departementen;*
- 2. Het stimuleren van innovatief beleid en het bevorderen van vernieuwingen en draagvlakverbreding van de emancipatiedoelstellingen;*
- 3. Het stimuleren van een zelfstandig bestaan van vrouwen en mannen;*
- 4. Het bevorderen van gelijke rechten, kansen, verantwoordelijkheden en vrijheden onder vrouwen en mannen.*

Het emancipatiebeleid vindt plaats langs twee «sporen». Via het eerste spoor beleid dat de emancipatiedoelen verankert in alle geledingen van het reguliere beleid bij alle departementen, andere overheden en bij maatschappelijke organisaties (gender mainstreaming). Langs het tweede spoor beleid dat vanuit een overkoepelende visie inzet op versnelling en verbreding van het emancipatieproces door het initiëren van nieuwe thema's op de politieke agenda, het aandragen van nieuwe beleids-

instrumenten en verbreding van het draagvlak door het aangaan van strategische allianties met maatschappelijke partners.

Operationele doelstelling 1: Het duurzaam integreren van emancipatie-doelstellingen in het rijksbrede kabinetsbeleid en in het beleid van de afzonderlijke departementen (gender mainstreaming).

Het kabinet wil komen tot een duurzame integratie van emancipatie-doelstellingen in alle geledingen van het reguliere beleid (kabinets-standpunt «Gender mainstreaming», Tweede Kamer, 2000–2001, 27 061, nr. 15). Departementen zijn zelf verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitvoeren van beleid in het kader van gender mainstreaming. Het uiteindelijke doel is om eind 2006 gender mainstreaming ingebed te hebben in de departementale en interdepartementale organisatiestructuur.

Om de implementatie van het Kabinetsstandpunt niet tot een papieren tijger te laten verworden zal het kabinet hiertoe in 2003 een visitatie-commissie instellen, die bij departementen zal beoordelen in hoeverre gendermainstreaming is verankerd en in hoeverre inhoudelijke resultaten zichtbaar zijn gemaakt. In navolging van de visitatiecommissie wetgeving krijgt deze visitatiecommissie van het kabinet opdracht onderzoek te verrichten naar de kwaliteit van de organisatiestructuur en van de inhoudelijke resultaten van het departementale gendermainstreamingsproces. De visitatiecommissie zal regelmatig aan de Tweede Kamer rapporteren.

Daarnaast worden een aantal beleidsinstrumenten verder ontwikkeld, met name Gender Budget Analysis: dit analyse-instrument heeft als doel onderdelen van de rijksbegroting door te lichten op emancipatie-effecten van het beleid en na te gaan in hoeverre overheidsbudget bijdraagt aan de emancipatiedoelen van de rijksoverheid. In internationale gremia heeft het sterk de aandacht. Een kabinetsnota met een eerste aanzet voor een gender budget analysis in Nederland wordt in het najaar aangeboden aan de Tweede Kamer.

Operationele doelstelling 2: Het stimuleren van innovatief beleid en het bevorderen van vernieuwingen en draagvlakverbreding van de emancipatiedoelstelling.

Het vernieuwen van beleid vindt plaats door middel van projectmatige beleidsinnovatie: het opzetten en uitvoeren van (meerjarige) projecten. In 2003 wordt daarbij bij het accent gelegd op het thema keuzevrijheid, waaronder levensloop, dagindeling, tijd en dagarrangementen. Daarnaast vindt vernieuwing en draagvlakverbreding plaats door de ondersteuning van maatschappelijke initiatieven via de stimuleringsmaatregel Dagindeling en het Emancipatiesubsidiebeleid.

Keuzevrijheid

Keuzevrijheid tijdens de levensloop wordt een belangrijk onderwerp in de 21e eeuw. Niet alleen om langer economisch actief te kunnen zijn, maar ook om in de kracht van het leven meer tijd en energie te hebben voor maatschappelijke activiteiten, zorgtaken en ontspanning. Sociale, maatschappelijke en economische randvoorwaarden zullen worden ontwikkeld om de keuzevrijheid van mannen en vrouwen om hun leven in

te richten te vergroten. Begin 2002 is de Kabinetsnota Verkenning Levensloop aangeboden aan de Tweede Kamer (Tweede Kamer, 2000–2001, 28 000, nr. 36).

In 2003 wordt deze Verkenning voor het (basis)onderwijs en de zorg verder uitgewerkt. Gezien het feit dat deze sectoren voor driekwart op vrouwen draaien, lopen deze sectoren vast als het overheidsbeleid uit blijft gaan van de standaard levensloop. Naar aanleiding van de werkconferentie «*Anders gaan denken over zekerheid*» brengt de denktank-Leijnse medio 2002 een rapport uit. In dit rapport wordt het zogenaamde 3-pijlermodel voor een levensloopbestendige sociale zekerheid uitgewerkt. Kern hiervan is dat zorg een normaal onderdeel wordt van inkomensbescherming (preventie van het «gezinsdal» door middel van een combinatie van verlof en spaarvormen). Begin 2003 worden activiteiten georganiseerd in het kader van het rapport «*Anders gaan denken over zekerheid*» als stimulans voor innovatief «mainstream» beleid.

Vanaf maart 1999 is de Stimuleringsmaatregel Dagindeling van kracht. De achterliggende gedachte van de maatregel is dat de maatschappelijke ordening van ruimte en tijd, gebaseerd op het kostwinnersgezin, steeds meer leidt tot dagelijkse problemen bij het organiseren van het gezinsleven, het werk en andere bezigheden. Werk en privé moeten beter gecombineerd kunnen worden. De eindconclusies worden in het voorjaar van 2003 gepresenteerd. Daarin zal rekening worden gehouden met de resultaten van de bevindingen uit de experimenten voor vervolgbeleid en de kabinetsreactie op het in 2002 uitgebrachte advies van de Commissie Dagarrangementen, waarin voorstellen worden gedaan om de infrastructuur van onderwijs, opvang en vrije tijd beter af te stemmen op leefstijl en tijdbesteding van ouders en hun kinderen.

Emancipatiesubsidiebeleid

In aansluiting op het nieuwe beleidskader zoals geformuleerd in het Meerjarenbeleidsplan zal in het nieuwe subsidiebeleid financiële ondersteuning worden gegeven aan vernieuwende initiatieven voor (de versnelling van) het emancipatieproces en draagvlakverbreding in de samenleving voor het emancipatiebeleid. Het beleid zal gebaseerd zijn op twee uitgangspunten, te weten:

- sturing op effectiviteit: heldere afspraken over output en prestatie-indicatoren (VBTB);
- eigen verantwoordelijkheid van organisaties voor het werven van middelen zodat voorkomen wordt dat er een eenzijdige financiële afhankelijkheid ontstaat.

Dit subsidiebeleid zal in 2004 een aanvang nemen in de vorm van een nieuwe subsidie-regeling. Het subsidiebeleid zal gericht zijn op resultaten die het beleid ondersteunen. Tot 2004 zal het huidige emancipatie-ondersteuningsbeleid en de Subsidieregeling Emancipatie-ondersteuning 1998 van kracht blijven.

Operationele doelstellingen 3 en 4 : Het stimuleren van een zelfstandig bestaan van vrouwen en mannen en het bevorderen van gelijke rechten, kansen, verantwoordelijkheden en vrijheden onder vrouwen en mannen

Binnen doelstelling 3 wordt in 2003 het accent gelegd op het bevorderen van de participatie van vrouwen. Participatie betreft in de eerste plaats het vergroten van de maatschappelijke en arbeidsparticipatie van laag-opgeleide vrouwen, waaronder allochtone vrouwen, en inspanningen om het «Glazen plafond» te doorbreken. Het is tijd dat vrouwen, ook allochtone vrouwen, doorbreken naar de top. Of het nu gaat om politieke

functies, het bedrijfsleven, het openbaar bestuur of de non-profit sector. Die doorbraak is belangrijk voor de democratie. Beslissingen moeten worden genomen door een bredere en heterogenere kring van mensen. Het economische belang is dat de talenten van vrouwen zo goed mogelijk worden benut. Organisaties hebben er belang bij dat hun top een afspiegeling is van de samenleving (kiezers of klanten). In het Meerjaren-beleidsplan Emancipatie zijn daarbij voor verschillende terreinen streefwaarden aangegeven. Voor het behalen van de streefwaarden zijn de betrokken departementen verantwoordelijk. De middelen voor het bereiken van deze streefcijfers worden niet op dit artikel verantwoord.

De deelname van vrouwen aan het dagelijkse leven en aan het arbeidsproces is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend of toegankelijk. Doelstelling is het bereiken van een duurzame situatie waarin zoveel mogelijk mensen gedurende hun levensloop een economisch zelfstandig bestaan met zorgverantwoordelijkheid kunnen combineren. Om dit te bereiken is het nodig verdere vooruitgang te boeken ten aanzien van de arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid van vrouwen, het bevorderen van het aandeel van mannen in de zorgverantwoordelijkheid en het verbeteren van de combineerbaarheid van arbeid, zorg, onderwijs en vrije tijd over de hele levensloop van mannen en vrouwen. Daarnaast beoogt een interdepartementaal samenwerkingsverband een nieuwe impuls te geven voor het doorbreken van schotten op de arbeidsmarkt, tussen sectoren en beroepen waarin traditioneel vooral mannen of vrouwen werken. Het samenwerkingsverband (tussen de ministeries SZW, EZ, OCenW, VWS, BZK en Justitie) doet aanbevelingen aan bedrijven en overheid.

EQUAL-programma van het Europees Sociaal Fonds (ESF)

- *Thema «doorbreking van de horizontale en verticale segregatie op de arbeidsmarkt»*

Het is tijd voor de daadwerkelijke doorbraak van vrouwen op (hogere) posities. In het kader van de subsidieregeling ESF-EQUAL is een project «Glazen plafond» gestart (t/m 2004) met als doel een proces van verandering op gang te brengen en te houden in bedrijven en instellingen, waardoor het aandeel van vrouwen op hogere posities stijgt.

- *Thema «combinatie van arbeid en zorg»*

In het kader van dit thema zijn twee projecten (t/m 2004) gestart: het project «Mannen in de Hoofdrol» is een internationaal en sterk interactief project met als doelstelling het inspireren van mannen tot een grotere bijdrage in huiselijke kring en daarmee het genereren van meer ruimte voor vrouwen om actief te blijven op de arbeidsmarkt. Zorgverantwoordelijkheid in de huiselijke sfeer ligt vooral bij vrouwen en is voor veel vrouwen nog steeds *het* motief om te stoppen met werken of om minder te gaan werken. Het kabinet streeft naar een aandeel van mannen in de onbetaalde arbeid van 40% in 2010.

Het project «Werkende Vaders, Zorgende Mannen» bestaat uit een onderzoek en een conferentie. Doel van het project is bijdragen te leveren aan vernieuwend sociaal beleid waardoor de zorgverantwoordelijkheden van mannen thuis (voor kinderen en huishouden) worden vergroot, hun keuzemogelijkheden om arbeid en zorg te combineren worden verruimd en uiteindelijk de traditionele rolverdeling tussen vrouwen en mannen wordt doorbroken.

Tabel 12.2: arbeidsparticipatie: streefwaarden in 2010

	2003	2004	2005	2007	2010
netto arbeidsparticipatie van vrouwen	56,0%	57,3%	58,5%	61,0%	65,0%
economische zelfstandigheid vrouwen	48,0%	49,5%	51,0%	54,0%	60,0%
aandeel van vrouwen in totale inkomen uit arbeid	31,0%	31,6%	32,2%	33,4%	35,0%

Bron: Meerjarenbeleidsplan Emancipatie (TK 2000–2001, 27 061, nr. 3).

Tabel 12.3: Participatie streefwaarden in 2010

	2003	2004	2005	2007	2010
aandeel van mannen in onbetaalde arbeid	37,4%	37,7%	38,0%	38,6%	40,0%
aandeel vrouwen in politieke functies	40,0%				50,0%
aandeel vrouwen in hoge functies profit	6,0%	8,0%	10,0%	14,0%	20,0%
aandeel vrouwen in hoge functies non-profit (zorg en welzijn)		35,0%		40,0%	45,0%
aandeel vrouwen in hoge functies non-profit overig		20,0%		27,5%	35,0%
aandeel vrouwen in de ICT	12,5%	15,0%	17,5%	22,5%	30,0%

Bron: Meerjarenbeleidsplan Emancipatie, (Tk 2000–2001, 27 061, nr. 3).

Binnen het thema «voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen» wordt in 2003 het accent gelegd op het versterken van de veiligheid en fundamentele mensenrechten.

Versterken veiligheid en rechten

De kabinetsnota «Een veilig land waar vrouwen willen wonen» zal worden aangeboden aan de Tweede Kamer. De nota bevat de reactie op het rapport «Het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen van het Studie- en Informatie-centrum Mensenrechten (SIM)» en op het advies «Geweld tegen vrouwen van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)».

Het kabinet zal op basis van het Integrale Veiligheidsprogramma II (IVP) op nationaal niveau strategisch veiligheidsbeleid uitwerken in concrete maatregelen. Een speerpunt van het veiligheidsbeleid wordt het realiseren van gelijke rechten voor vrouwen en meisjes – in het bijzonder allochtone en vluchtelingen-vrouwen – in het publieke en private domein. Een van de maatregelen is het met enkele gemeenten ontwikkelen van een Vrouwen Veiligheids Index (VVI) om criminaliteit, geweld en misbruik seksespecifiek te monitoren.

In juli 2002 is het onderzoeksrapport van het Instituut Clingendael «Versterking van de positie van de vrouw en versterking van genderdeskundigheid in conflictpreventie, -oplossing en postconflictsituaties» aangeboden aan de Tweede Kamer. De resultaten van het onderzoek geven belangrijke aanknopingspunten voor beleidsinnovatie waarbij de positie van de vrouw voor, tijdens en na conflicten wordt versterkt. Deze aanknopingspunten zullen nader worden uitgewerkt in een Taskforce Vrouwen, Veiligheid en Conflict.

De Taskforce «Vrouwen, Veiligheid en Conflict» zal voor de periode najaar 2002 tot 2005 worden ingesteld met medewerking van de ministeries van ondermeer Defensie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De Taskforce zal een belangrijke impuls geven aan de inzet van de beleidsonderdelen die gericht zijn op de voorkoming en bestrijding van seksespecifiek geweld (genitale verminking, seksueel geweld in asielzoekers-

centra, vrouwenhandel, systematische verkrachting in conflictsituaties) en de integratie van een sekseperspectief in en een actieve betrokkenheid van vrouwen in de mandaten, procedures en het werk van humanitaire acties, vredesmissies, noodhulp, strafhoven (oa Internationaal Strafhof), onderzoekscommissies, het werk van mensen-rechtenrapporteurs, Europol en Interpol.

12.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12.4:		(bedragen x € 1 000)						
12	Coördinatie emancipatiebeleid	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Artikelonderdeel/omschrijving								
	Verplichtingen	12 628	15 067	14 472	10 313	9 996	9 996	9 996
	Uitgaven	14 311	20 821	18 255	11 184	9 996	9 996	9 996
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>2 723</i>	<i>2 877</i>	<i>- 1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	1 841	2 296	- 1	0	0	0
2	Materieel	0	882	581	0	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>14 311</i>	<i>18 098</i>	<i>15 378</i>	<i>11 185</i>	<i>9 996</i>	<i>9 996</i>	<i>9 996</i>
1	Subsidies emancipatie-ondersteuning	7 915	8 061	8 304	8 237	7 727	7 727	7 727
2	Stimuleringsmaatregel dagindeling	6 396	4 803	3 156	361	0	0	0
96	Primair proces	0	3 617	3 341	2 542	2 269	2 269	2 269
98	Voorlichting	0	988	577	45	0	0	0
99	Onderzoek en beleidsinformatie	0	629	0	0	0	0	0
9	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

12.4 Budgetflexibiliteit

Tabel 12.5:	2002	2003	2004	2005	2006
Budgetflexibiliteit					
Totaal geraamde kasuitgaven	20 821	18 255	11 184	9 996	9 996
Totaal apparaatsuitgaven	2 723	2 877			
Totaal programmauitgaven	18 098	15 378	11 184	9 996	9 996
Waarvan juridisch verplicht	72%	24%	6%	0%	0%
Waarvan bestuurlijk gebonden of complementair noodzakelijk	0%	11%	15%	0%	0%
Totale flexibiliteit	28%	65%	79%	100%	100%

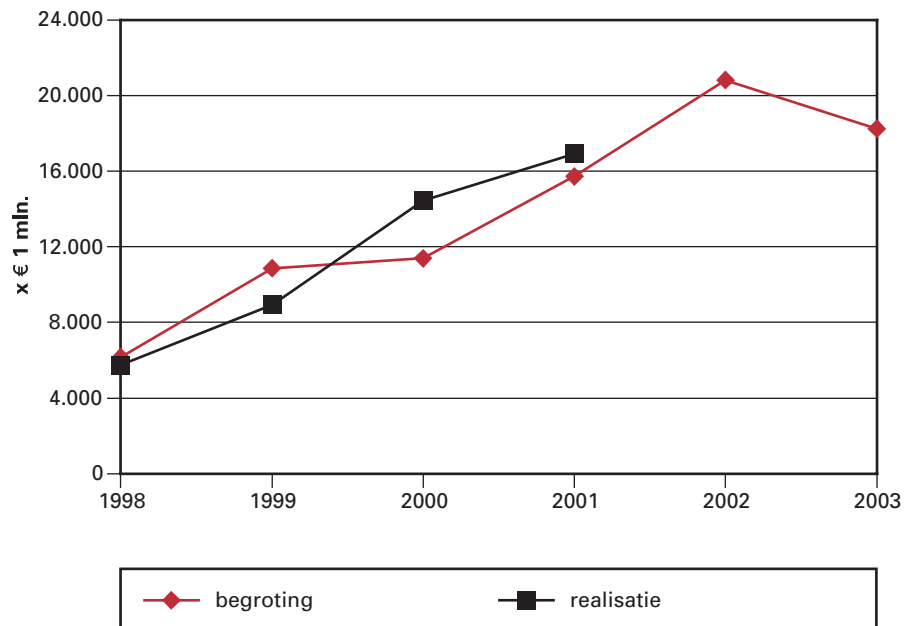
De middelen op dit budget zijn voor 2003 al voor een belangrijk deel verplicht. Dat geldt onder andere voor de subsidiëring van de meerjarige programma's van maatschappelijke organisaties ten behoeve van draagvlakverbreding voor het emancipatieproces in de samenleving. De middelen voor de projecten in het kader van de Stimuleringsmaatregel-Dagindeling zijn inmiddels voor 100% verplicht. Voor een gedeelte van de middelen, i.c. de middelen voor de uitvoering van het Meerjaren-beleidsplan, geldt dat deze bestuurlijk nog niet zijn toegezegd. In 2003 is in totaal 35% van het budget op dit artikel verplicht of bestuurlijk toegezegd aan instellingen en/of organisaties. Voor 2004 ligt dat op 21%.

12.5 Beleidsmatige en cijfermatige veronderstellingen

Bij de operationele doelstellingen 3 en 4 zijn de beoogde maatschappelijke effecten zoveel mogelijk gekwantificeerd door middel van streefwaarden voor de periode tot 2010. De geleidelijke groei van deze effecten moet worden geplaatst in een meerjarenperspectief. Omdat in deze de desbetreffende ministers een eigen verantwoordelijkheid hebben voor het effectueren van emancipatiedoelstellingen op het eigen beleidsterrein, ligt de verantwoordelijkheid voor het halen van de streefcijfers bij de departementen zelf. Voor de resultaten wordt in de eerste plaats naar de begroting van het betreffende ministerie verwezen.

Hoe het beleidsprobleem zich ontwikkelt, als ook hoe de resultaten door het functioneren van het systeem zich ontwikkelen, is onderwerp van monitoring, evaluatie-onderzoek en eventuele bijsturing. Voor de resultaten wordt in de eerste plaats naar de begroting van het betreffende ministerie verwezen.

Begroting versus realisatie programma- en apparaatsuitgaven coördinatie emancipatiebeleid

12.6 Groeiparagraaf

Het Meerjarenbeleidsplan Emancipatie bevat een nadere concretisering van de in algemene termen geformuleerde beleidsdoelstellingen.

Bij de afzonderlijke rapportages over de thema's en acties in het beleidsplan en de beleidsbrief zullen concrete prestatiegegevens over de resultaten worden opgenomen.

Voor de operationele doelstelling één en twee («*Gender mainstreaming*») en («*Innovatief beleid, vernieuwingen en draagvlakverbreding*») worden relevante prestatieindicatoren geformuleerd zodanig dat daarmee de koppeling tussen inzet van het beleid en de operationele doelen inzichtelijk wordt gemaakt. Bij innovatief beleid en het bevorderen van vernieuwing wordt gedacht aan streefwaarden op het terrein van:

- subsidiebeleid;

- experimenten gericht op het vergroten van keuzevrijheid van mannen en vrouwen ten aanzien van tijd.

Voor de operationele doelstelling vier («gelijke rechten, kansen, verantwoordelijkheden en vrijheden») zal de in algemene termen geformuleerde beleidsdoelstelling zoveel mogelijk worden geconcretiseerd door kwantificering van prestatiegegevens welke zijn gebaseerd op het Integrale Veiligheidsprogramma II (IVP) en op de Vrouwen Veiligheids Index (VVI).

Tabel 12.6: Beschikbaar en beschikbaar komende informatie in de begroting			
operationele doelstelling		Informatie	Stand van Zaken
12.1	1	Monitoren van de Emancipatie-taakstellingen	Beschikbaar
	2	Verschuiven Emancipatie-monitor	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	3	Verschuiven analyse-instrument «gender budget analysis».d.	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	4	Verschuiven overzichtsrappor tage «gender mainstreaming» van alle departementen	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
12.2	5	Het ondersteunen van vernieuwde initiatieven van maatschappelijke organisatiesb.	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	6	Verschuiven plan van aanpak voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en meisjesc.	Komt beschikbaar medio 2003
	7	Verschuiven verkenning levensloop-bewust regeringsbeleid.	Beschikbaar
12.3	8	De arbeidsparticipatie van vrouwen/ mannen	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	9	Het aandeel economisch zelfstan-dige vrouwen	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	10	Het aandeel van vrouwen van het totale inkomen uit arbeid	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
12.4	11	Het aandeel van mannen/vrouwen in (onbetaalde) zorg	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	12	Aandeel van vrouwen in politieke functies	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	13	Aandeel van vrouwen in leidinggevende/besluitvormend posities in private en publieke sector	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002
	14	Aandeel van vrouwen in de ICT-sector	Komt beschikbaar vierde kwartaal 2002

13.1 Algemene doelstelling

Bevordering van goede en veilige arbeidsomstandigheden en realisatie van effectieve arbobeleidsvoering in arbeidsorganisaties, preventie van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en reïntegratie bij uitval uit arbeid.

In onderstaande beleidsevaluaties wordt onderzocht in hoeverre concrete prestatiegegevens zijn te ontwikkelen, gericht op de algemene doelstelling.

Tabel 13.1: Overzicht beleidsevaluaties

Onderdeel artikel	startdatum	einddatum	onderwerp
Algemene doelstelling	Medio 2002	Medio 2003	Maatschappelijke kosten arbeidsomstandigheden
Algemene doelstelling	Najaar 2002	Medio 2004	Evaluatie Arbowet/Arbobesluit

13.2 Operationele doelstellingen

1. Vermindering van het aantal werknemers dat blootgesteld is aan arbeidsrisico's, te weten werkdruk, tillen en geluid, conform vastgestelde streefcijfers;
2. Het scheppen en onderhouden, mede door marktwerking, van voorwaarden voor beleidsvoering door het bedrijfsleven op het vlak van arbeidsomstandigheden, preventie van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en vroegtijdige reïntegratie;
3. Het stimuleren van het bedrijfsleven tot verbetering van arbeidsomstandigheden, mede ter ondersteuning bij haar verantwoordelijkheid voor preventie van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en voor vroegtijdige reïntegratie;
4. Ontwikkelen, vaststellen en voorschrijven van basishoudingen en handhaving daarvan.

Operationele doelstelling 1: Vermindering van het aantal werknemers dat blootgesteld is aan arbeidsrisico's, te weten werkdruk, tillen en geluid, conform vastgestelde streefcijfers.

Voor diverse risico's waren in het verleden al streefcijfers opgesteld (SZW, Nota arboconvenanten nieuwe stijl, Tweede Kamer 1989–1999, 26 375, nr. 1). Voor realisatie van de prestaties dient het hele pakket van maatregelen, in samenhang, dat in dit begrotingsartikel wordt omschreven.

Tabel 13.2: Arbeidsrisico's doelgroep criterium

		1997	1998	1999	2000	2001 ¹	streven 2002	streven 2003	streven 2005
werknemers	aandeel blootgesteld aan werkdruk	32%	33%	33%	31%	30%		29%	
	aandeel blootgesteld aan tillen	23%	22%	22%	22%	23%			16%
	aandeel blootgesteld aan geluid	10%	9%	9%	10%	9%	5%		

Bron: SZW, nota arboconvenanten nieuwe stijl, 1999

¹ Voorlopige cijfer CBS

De realisatiecijfers van de arbeidsrisico's vertonen sinds 1997 een vrij stabiel beeld. Om de streefcijfers, en dus een reductie, te halen moet nog

een forse inspanning worden geleverd. Bij de opstelling van de streefcijfers is er destijds van uitgegaan dat het beleid eerst na langere termijn resultaten oplevert.

Operationele doelstelling 2: Het scheppen en onderhouden, mede door marktwerking, van voorwaarden voor beleidsvoering door het bedrijfsleven op het vlak van arbeidsomstandigheden, preventie van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en vroegtijdige reïntegratie.

Het beleid is er op gericht voorwaarden te creëren dat werkgevers en werknemers op goede wijze arbobeleid kunnen voeren. Een zo'n voorwaarde in het stelsel is het bestaan van een markt van concurrerende, gecertificeerde Arbo-diensten. Het ministerie van SZW houdt daarop toezicht, maar bevordert ook de kwaliteit van Arbo-dienstverlening zoals door specifieke (onderzoeks)projecten en door subsidie van samenwerking van Arbo-diensten wat betreft expertise inzake reïntegratie. Andere voorwaarden betreffen:

- het (doen) aanreiken van instrumenten voor werkgevers en werknemers via o.a. branchespecifieke risico-inventarisatie en -evaluaties (RI&E's); er wordt in overleg met MKB Nederland een specifiek op het midden- en kleinbedrijf gericht meerjarig programma gestart voor ondersteuning bij arbo- en verzuimbeleid, in het bijzonder voor de Wet Verbetering Poortwachter;
- borging van de kwaliteit van producten, processen en systemen op de markt;
- een goede arbokennisinfrastructuur en Arbo-dienstverlening (vandaar bijv. subsidiëring van het Kennis- en Documentatiecentrum van TNO Arbeid), en een goede samenwerking van Arbo-diensten met andere relevante partners (sociale zekerheid, de zorgsector).

Hierbij zijn de volgende prestatiegegevens aan de orde.

Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E)

Voor alle werkgevers is het hebben van een schriftelijke RI&E, als basis voor het arbobeleid, in de onderneming wettelijk verplicht. Het ministerie van SZW streeft ernaar om de inzet van Arbo-dienstverlening bij alle relevante arbeidsorganisaties verder te verhogen. Naast subsidies voor model- en branche-RI&E's, wordt in 2003 met onder meer sociale partners verder gewerkt aan uitbouw van een in 2002 te starten website voor ondernemers. Zij vinden daarin stappenplannen en voorbeeld-RI&E's. SZW streeft ernaar door vraaggericht (doen) aanbieden van informatie de lasten voor werkgevers beperkt te houden en de effectiviteit van het beleid te vergroten.

Tabel 13.3: Beschikbaarheid schriftelijke risico-inventarisatie				
doelgroep	criterium	realisatie 2001	oorspronkelijk streven 2002	streven 2003
werkgevers	beschikbaarheid schriftelijke risico-inventarisatie	74%	65%	90%
	1-9 werknemers	70%	60%	85%
	10- 99 werknemers	88%	80%	95%
	> 99 werknemers	94%	95%	97%

bron: Arbeidsinspectie

Met de forse stijging van 2000 (55%) op 2001 (74%) is het vorig jaar vastgestelde streefcijfer van de beschikbaarheid bij werkgevers van een schriftelijke risico-inventarisatie voor 2002 al gerealiseerd. Dit lijkt in belangrijke mate beïnvloed door strikte uitvoering van het handhavingsbeleid door de Arbeidsinspectie en is reden om voor 2003 een hoger ambitieniveau te formuleren. In ieder geval wordt in 2003 al meer accent gelegd op verbetering van kwaliteit van de Ri&E's, zoals met genoemde website.

Kwaliteitsborging producten, processen en systemen op de markt

Op grond van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 zijn aangewezen inrichtingen verplicht tot het hebben van een Veiligheidsrapport (VR) om de gevaren van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen te beheersen. Eind 2001 waren er 132 van de toen 138 verplichte Veiligheidsrapporten ingediend. (Het aantal VR-plichtige bedrijven is in de tijd enigszins veranderlijk. Doel blijft uiteraard dat 100% aan de verplichting voldoet.) Voor veel ingediende Veiligheidsrapporten is aanvullende informatie gevraagd omdat de ingeleverde rapportage niet compleet was. Voor 2002 was het streven dat alle Veiligheidsrapporten zouden zijn ingediend én door de Arbeidsinspectie beoordeeld. Omdat de beoordeling naar verwachting eind 2002 nog niet zal zijn voltooid, is het streven van 100% afgeronde beoordelingen opnieuw geformuleerd maar nu voor eind 2003.

Tabel 13.4: Veiligheidsrapporten		criterium	realisatie 2001	streven 2003	streven 2003
Doelgroep					
Aangewezen inrichtingen ogv Besluit risico zware ongevallen	Veiligheidsrapport ingediend		95%	100%	100%
Aangewezen inrichtingen ogv Besluit risico zware ongevallen	Veiligheidsrapport beoordeeld		53%	100%	100%

bron: Arbeidsinspectie

Certificatieregelingen bevorderen dat producten, systemen of personen aan bepaalde kwalificaties voldoen. Voor diverse onderwerpen zijn certificaten wettelijk verplicht. De certificatieregelingen komen tot stand in overleg tussen belanghebbende – private – partijen. Streven is om in 2003 vijf nieuwe certificatieregelingen tot stand te brengen.

Tabel 13.5: Certificatieregelingen					
Terrein	Aantal wettelijke normen	realisatie 2001	streven 2002	streven 2003	streven 2004
Arbeidsomstandighedenwet	15*	8	9	12	15
Wet gevaarlijke werktuigen	7	3	6	6	7
Overig wetten**	3	0	1	3	3
Totaal	25	11	16	21	25

bron: Beleidsafdeling

* t/m 2002: 12

** Bestrijdingsmiddelenwet en Kernenergiewet

Door Europese regelgeving («machinerichtlijn») moeten arbeidsmiddelen die op de markt komen, voldoen aan bepaalde veiligheidseisen, blijkend

uit het zogenaamde CE-merk. Uit recent onderzoek (CE-markering bij heftrucks, Bureau Bartels, 24 april 2002) over het veel voorkomende arbeidsmiddel heftrucks blijkt dat 97 procent van de sinds januari 1995 aangeschafte heftrucks daaraan voldoet. Met behulp van de resultaten van het onderzoek wordt onderzocht hoe hier verder beleid op gevoerd kan worden.

Bevordering arbokennis en kennisinfrastructuur

Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) beoogt ontwikkeling en verspreiding van kennis rond beroepsziekten. Het NCvB onderhoudt onder meer een systeem voor melding en registratie van beroepsziekten op basis van de wettelijke verplichte melding van nieuwe gevallen door Arbo-diensten. Mede voor deze wettelijke taak subsidieert SZW ook de komende jaren het NCvB. Omdat in elk geval de grote Arbo-diensten melden is zeker 90 procent van de werknemers in Nederland onder bereik van het melding- en registratiesysteem. Om tot classificatie te kunnen komen zijn Registratie Richtlijnen opgesteld. Sinds 2002 streeft het NCvB naar 90 procent daaraan conforme meldingen. Dat percentage wordt als optimum gezien.

Tabel 13.6: Beroepsziektemeldingen conform richtlijnen

	Realisatie 2001	Streven 2002 t/m 2007
Beroepsziektemeldingen conform richtlijnen	87%	90%

Bron: Nederlands Centrum voor Beroepsziekten

Andere belangrijke elementen van de arbokennisinfrastructuur die het ministerie van SZW ondersteunt als voorwaarde voor beleidsvoering door het bedrijfsleven, zijn het Expertisecentrum Reïntegratie van de gezamenlijke arbodiensten en de website www.arbo.nl (een samenwerkingsverband met sociale partners in Europees kader). De komende jaren wordt geïnvesteerd in de inhoud en toegankelijkheid van deze site, in samenwerking met onder andere sociale partners. De vraagsturing binnen de arbokennisinfrastructuur zal worden bevorderd.

Arbocuratieve samenwerking

Het ministerie ondersteunt met het departement van VWS onder meer ontwikkeling van richtlijnen voor bedrijfsartsen en kenniscentra voor verbeterde diagnose en behandeling van arbeidsrelevante aandoeningen. Dit alles in het perspectief van preventie en verbeterde terugkeer in het arbeidsproces van zieke of dreigend arbeidsongeschikte werknemers. In 2002 is het kennisnetwerk arbeidsrelevante aandoeningen gestart, waarin in totaal 17 instellingen kennis en ervaring bundelen. Voor implementatie hiervan en een verdere ontschotting van de arbozorg en de curatieve sector worden, ten dienste van een optimale aanpak van werknemers met arbeidsrelevante aandoeningen, de komende jaren extra middelen uitgetrokken.

Operationele doelstelling 3: Het stimuleren van het bedrijfsleven tot verbetering van arbeidsomstandigheden, mede ter ondersteuning bij haar verantwoordelijkheid voor preventie van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en voor vroegtijdige reïntegratie.

Arboconvenanten

In arboconvenanten maken overheid en sociale partners in sectoren afspraken over reductie van arborisico's, en steeds vaker ook over verzuim- en reïntegratieproblematiek.

Tabel 13.7 Voortgang en financiële reservering convenanten arbo-, verzuim- en reïntegratiebeleid

	Aantal	Bereik werknemers	Financiële reservering	
			SZW	sectoren/sociale partners
Convenanten	29	2,3 miljoen	€ 58,6 mln	€ 162,0 mln
Intentieverklaringen	22	1,3 miljoen		
Oriëntatiefase	5	0,1 miljoen		
Totaal gestarte trajecten	56	3,8 miljoen		

Bron: Beleidsafdeling

Tabel 13.8: Intentieverklaringen en conventanten naar onderwerp

Prioritaire arbeidsrisico's	Intentieverklaringen	convenanten
tillen/fysieke belasting	10	13
Werkdruk	13	20
RSI	9	12
Schadelijk geluid	4	3
Oplosmiddelen	7	3
Allergene stoffen	2	5
Kwarts	1	1
Reïntegratie in 1e ziektejaar	16	21
Overig	5	12
Totaal excl. Dubbeltelling	22	29

Bron: Beleidsafdeling

Het begin 1999 geformuleerde streven was om eind 2002 minimaal 20 arboconvenanten te hebben gesloten (SZW, Nota arboconvenanten nieuwe stijl, Tweede Kamer, vergaderjaar 1998–1999, 26 375, nr. 1). Dat aantal is eind 2001 al bereikt. Er lopen totaal 56 convenanttrajecten in 45 bedrijfstakken. Inmiddels zijn 29 arboconvenanten en 22 intentieverklaringen getekend.

Van de 29 convenanten zijn er 22 afgesloten met hoogrisicobedrijfstakken. De overige 7 conventantssectoren zijn zogenaamde zelfmelders.

Om de preventie van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid te versterken en de noodzakelijke investeringen in verbetering van het arbo- en verzuimbeleid te ondersteunen, zal het kabinet de aanpak via de Arboconvenanten de komende jaren voortzetten. Deze aanpak zal in samenspraak met werkgevers en werknemers met onmiddellijke ingang vooral worden gericht op aanvullende afspraken over verzuim en reïntegratie, waaronder ook afspraken over de reïntegratie uit de WAO. Met deze nieuwe impuls is het streefcijfer van af te sluiten convenanten verhoogd tot 40 per eind 2003.

Tabel 13.9: Afgesloten convenanten				
Doelgroep	criterium	2001	streven 2002	streven 2003
sociale partners	aantal afgesloten convenanten	22	20	40

Bron: Beleidsafdeling

Arbeidsgehandicapten

Voortbordurend op het werk van Donner I en de Commissie Arbeidsgehandicapten en Werk (onder leiding van de heer Westerlaken) zullen initiatieven worden ontplooid die zijn gericht op actieve bewustwording van datgene wat arbeidsgehandicapten nog kunnen. Daarbij zijn zowel de arbeidsgehandicapten zelf als de werkgevers doelgroep.

Aanscherping veiligheidsbeleid

Recente rampen als in Enschede, Volendam en Toulouse die voortkomen uit bedrijfsactiviteiten tasten het veiligheidsklimaat aan. SZW zet in op een aantal trajecten waarin het werken met gevaarlijke stoffen en de bedrijfsveiligheid in het geding zijn. De ketenaanpak stoffenbeleid – zoals die vorm heeft gekregen in het lopende SOMS-traject (= strategisch omgaan met stoffen; een gezamenlijk traject van met name VROM en SZW, in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven) – wordt geïntensiveerd. Kern ervan is dat ketenpartners (producenten, handel, gebruikers) met elkaar afspraken maken over communicatie en risicobeheersing.

Voorts wordt ingezet op ontwikkeling en implementatie van een risico-model voor bedrijfsveiligheid, aansluitend op het risicobeleid van VROM, V&W (externe veiligheid) en BZK (rampenbestrijding). Daarmee kunnen bij de besluitvorming over risicodragende activiteiten – door overheden en op bedrijfsniveau – de risico's van alle belanghebbenden (zowel werknemers als publiek) op gelijke en adequate wijze worden meegewogen. Het daadwerkelijk en duurzaam «leren van lessen» wordt ondersteund door een veiligheidsbewustzijn campagne, gericht op het bedrijfsleven, en een Europees brede aanpak. Deze brede aanpak ligt in het verlengde van initiatieven van de Europese Commissie om op Europees niveau het veiligheidsbewustmakingsproces te versterken.

Farbo-regeling

Tabel 13.10: FARBO doelgroep	Criterium	2001	streven 2002	streven 2003
aanvragers, FARBO non-profit	bedrag waarover arbeidsinspectie positief adviseert	€ 14 mln	€ 28 mln	€ 45 mln

Bron: Arbeidsinspectie

Tabel 13.11: Fiscale uitgaven Farbo-regeling (x € 1 mln)						
	2001 ¹	2002	2003	2004	2005	2006
Farbo-regeling Profit	20	11	5	2	3	4
Farbo regeling Non profit	0,5	1	2	2	2	2

¹ voorlopige cijfers

De Farbo-regeling voorziet in een fiscale faciliteit voor ondernemers (afschrijving op een willekeurig moment) bij aanschaf van daarvoor aangewezen arbovriendelijke bedrijfsmiddelen. Doel van de regeling is het aanzienlijk verbeteren van de arbeidsomstandigheden, en zo mogelijk de reïntegratie. Voor de non profit sector bestaat sinds begin 2001 een overeenkomstige tegemoetkoming via afdrachtvermindering loonbelasting en premie volksverzekeringen.

Het komende jaar wordt gestart met een nadere inventarisatie naar het gebruik van deze regeling binnen de non-profit sector. Op basis daarvan worden de doelstellingen voor 2004 en latere jaren geformuleerd.

Operationele doelstelling 4: Ontwikkelen, vaststellen en voorschrijven van basishnormen en handhaving daarvan.

In algemene zin is de inzet een helder en handhaafbaar stelsel van arbonormen, daar waar regelgeving noodzakelijk is. In arboconvenanten zijn respectievelijk worden beleidsregels ontwikkeld, zoals met name over fysieke belasting op bouwplaatsen respectievelijk in de zorg. Daarmee wordt een betrekkelijk algemeen geformuleerde norm gespecificeerd verhelderd.

De regels op het terrein van de arbeidsomstandigheden worden door de Arbeidsinspectie gehandhaafd. De eenheid voor de productie van de Arbeidsinspectie is het aantal af te sluiten interventietrajecten. Een interventietraject omvat alle bezoeken en administratieve afhandelingen die nodig zijn om te komen tot normconform gedrag bij bedrijven. De in te zetten handhavingsinstrumenten lopen van waarschuwingen, oplegging van bestuurlijke boete tot stillegging van werk. Bij overtreding van wetgeving worden bij eenzelfde bedrijf in opeenvolgende interventiebezoeken net zo lang (in zwaarte oplopende) handhavingsinstrumenten ingezet totdat alle overtredingen zijn opgeheven.

In 2003 vindt naar verwachting de voorgenomen reorganisatie van de Arbeidsinspectie plaats. Deze wijziging heeft tot doel het verder professionaliseren van de Arbeidsinspectie en verbetering van de aansturing. Belangrijke verandering is het omzetten van de organisatorische indeling in regio's naar indeling in bedrijfstakclusters. De Major Hazard Control zal meer herkenbaar in een aparte organisatorische eenheid plaatsvinden.

De Arbeidsinspectie heeft ten doel om in 2005 de volgende dekkingspercentages voor Arbo-inspectie naar bedrijfstak en bedrijfsgrootte te realiseren:

Tabel 13.12: Nagestreefde inspectiefrequentie naar bedrijfsgrootte

doelgroep/terrein	risicoklasse	realisatie 2001			streven 2005		
		2-9	aantal werknemers 10-99	>99	2-9	aantal werknemers 10-99	>99
Landbouw & Industrie	Hoog	3%	15%	30%	8%	13%	18%
	Laag	1%	7%	20%	3%	3%	3%
Bouw	Hoog	3%	16%	52%	11%	16%	21%
	Laag	2%	11%	23%	6%	6%	6%
Overheid & Dienstverlening	Hoog	0%	4%	21%	6%	11%	16%
	Laag	0%	4%	15%	1%	1%	1%

bron: Arbeidsinspectie

Zoals uit de tabel blijkt is het streven erop gericht dat het accent van de inspecties in de komende jaren wat gaat verschuiven naar de kleinere bedrijven.

Binnen de Arbeidsinspectie wordt gewerkt aan verbetering van het risico-analysemodel. Dat kan op termijn leiden tot bijstelling van de tabel.

In artikel 13 is dat deel van de producten van de Arbeidsinspectie begroot dat in relatie staat tot de beleidsdoelstellingen van dit artikel. De overige producten worden in artikel 98 Algemeen opgevoerd, omdat de uitgaven daarvoor niet onder een van de huidige beleidsartikelen vallen.

Tabel 13.13: Frequentietabel inspecties bij bedrijven								
Doelgroep	criterium	realisatie 2001	streven 2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bedrijven	Arbo-trajecten*	13 774	13 897	16 441	17 550	18 250	18 250	18 250
	Klachtonderzoek	2 178	2 246	2 165	2 165	2 165	2 165	2 165
	Ongevalsonderzoek	2 559	2 425	2 471	2 471	2 471	2 471	2 471
	Overig reactief	2 031	989	650	650	650	650	650
	Major Hazard Control	62	165	392	326	326	326	326

* exclusief arbeidsstijdenwet/ Bron: arbeidsinspectie

Om de hierboven getoonde inspectiefrequentie te realiseren wordt het aantal Arbo-inspecties tot 2005 opgevoerd.

Het aantal te onderzoeken arbeidsongevallen en klachten over arbeidsomstandigheden is al enkele jaren stabiel en wordt voor de komende jaren eveneens stabiel verondersteld.

De productie Overig reactief is in 2001 hoger dan gebruikelijk geweest als gevolg van de MKZ-crisis en de aanslagen in de Verenigde Staten.

De productie Major Hazard Control wordt in 2003 anders bepaald, vandaar het hogere aantal. In 2002 lag het accent op het beoordelen van de Veiligheidsrapporten, vanaf 2003 is het product breder gedefinieerd (BRZO-, VR-beoordelingen, ARI&E-beoordelingen en PBZO-inspecties).

13.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13.14:							
13 Verbetering arbeidsomstandigheden		(bedragen x € 1 000)					
Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Verplichtingen	14 586	79 322	111 347	57 715	45 619	38 669	13 769
Uitgaven	11 155	74 749	114 766	64 150	48 396	38 669	13 769
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>49 094</i>	<i>53 961</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Personeel	0	33 197	34 312	0	0	0	0
Materieel	0	15 897	19 649	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>	<i>11 155</i>	<i>25 655</i>	<i>60 805</i>	<i>64 150</i>	<i>48 396</i>	<i>38 669</i>	<i>13 769</i>
Convenanten arbeidsomstandigheden	10 401	22 857	42 847	46 189	33 560	24 369	2 269
Subsidies en overige beleidsuitgaven	754	2 798	17 958	17 961	14 836	14 300	11 500
Ontvangsten	1 985	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084

Van de voor 2003 geraamde apparaatsuitgaven heeft € 47 mln betrekking op de inzet van de Arbeidsinspectie. De programmauitgaven op dit artikel vloeien voort uit de bijdragen die gedaan worden in het kader van de arboconvenanten (onderdeel «convenanten arbeidsomstandigheden») en uit verstrekte (incidentele) subsidies (onderdeel «Subsidies en overige beleidsuitgaven»). Uit tot nu toe afgesloten convenanten blijkt een convenant gemiddeld ongeveer € 2 mln te kosten (conform het uitgangspunt). Er zijn 29 convenanten gesloten, waarin ruim € 58 mln aan bijdrage(n) vanuit dit artikel is afgesproken. Er zijn 22 intentieverklaringen getekend. Van de uitgaven heeft circa 90% betrekking op operationele doelstelling 3.

Naar verwachting zullen eind 2003 40 convenanten zijn afgesloten. Subsidies worden onder meer verstrekt voor projecten en maatregelen op het gebied van RSI, fysieke belasting, vroegtijdige reïntegratie, kwaliteitsbevordering arbodienstverlening en activiteiten die te maken hebben met de implementatie van de Wet Verbetering Poortwachter en de Leidraad «aanpak verzuim om psychische redenen» van de Commissie Donner 1. Voor een verdere toelichting en onderbouwing verwijs ik naar paragraaf 13.2 «Operationele doelstellingen», onder 1. en 2.

De ontvangsten vloeien voort uit de op grond van de Arbeidsomstandighedenwet opgelegde bestuurlijke boeten.

In de realisatie 2001 is niet begrepen een bedrag van ruim € 1,2 mln dat in dát jaar is uitgegeven aan subsidies die via de toenmalige zogenoemde Samalo-prioriteringssystematiek door SZW zijn verstrekt. Deze uitgaven zijn opgenomen in de realisatie 2001 van artikel 98 «Algemeen». Deze subsidies zijn in de ramingen vanaf 2002 wél in dit artikel begrepen.

13.4 Budgetflexibiliteit

Tabel 13.16: Budgetflexibiliteit

	2002	2003	2004	2005	2006
Totaal geraamde kasuitgaven	74 749	114 766	64 150	48 396	38 669
Totaal apparaatsuitgaven	49 094	53 961			
Totaal programmauitgaven	25 655	60 805	64 150	48 396	38 669
Waarvan juridisch verplicht	100%	60%	40%	25%	10%
Totale flexibiliteit	0%	40%	60%	75%	90%

De omvang van de juridische verplichtingen is indicatief. Eind 2002 zal een aanmerkelijk deel van de programmauitgaven voor 2003 en volgende jaren nog niet juridisch zijn verplicht. Reden hiervan is dat eerst ná het op 3 juli 2002 gesloten Strategisch Akkoord extra middelen voor dit beleids-terrein beschikbaar zijn gekomen (€ 25,0 mln voor 2003, € 40,8 mln voor 2004, daarna aflopend naar € 36,4 mln voor 2006); deze extra middelen zullen eind 2002 voor een groot deel nog niet juridisch verplicht kunnen zijn, onder meer omdat aan het afsluiten van arboconvenanten doorgaans een vrij lang onderhandelingstraject vooraf gaat.

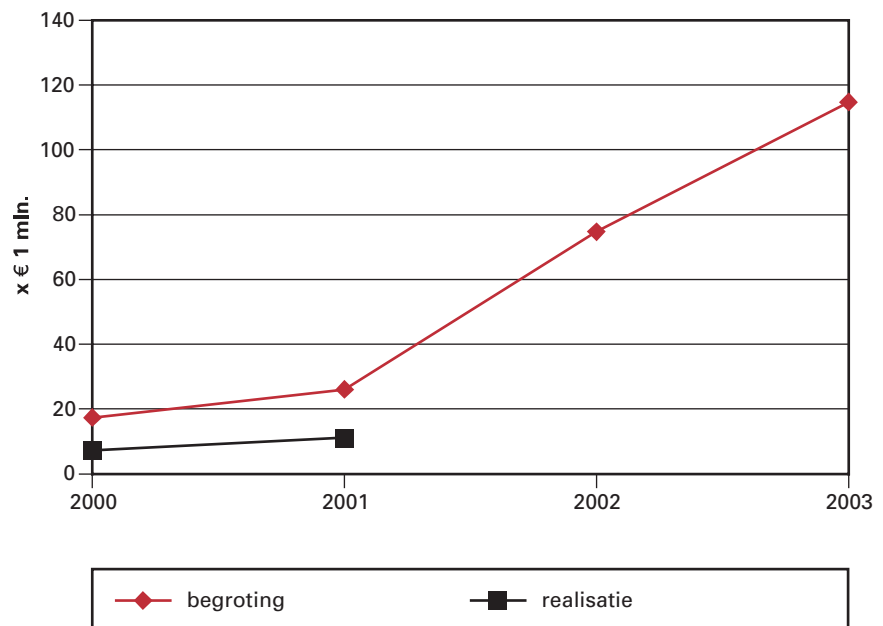
Op het budget zijn middelen voortvloeiend uit afgesloten convenanten als verplichtingen aangemerkt. Voor 2002 zijn eveneens al verplichtingen aangegaan voor reeds in gang gezette activiteiten. Daarnaast is sprake van andere bestuurlijke en/of juridische verplichtingen met een langere tijdshorizon. Zo heeft het NCvB een wettelijke taak en heeft het NEN bestuurlijke taken, gemandateerd door SZW. Het «flexibele» deel van het

budget is voorzien voor de nog lopende convenantstrajecten, waarvoor de intentieverklaring is afgesloten. De apparaatsuitgaven zijn alle toekomstige jaren voor 4,5% flexibel.

13.5 Veronderstellingen

Voor de convenanten is er van uitgegaan dat zij pas in de laatste jaren bijdragen aan de doelrealisatie in reductie van risico's. Het grootste gedeelte van de convenanten werd in 2001 afgesloten; de meeste met een looptijd van 3 jaar. Wat betreft de RI&E is versterking van het ingezette strikte handhavingsbeleid verondersteld. Voor de Farbo-regeling is voor de non-profit sector een meer aarzelende start dan in de markt-sector verondersteld, waar ondernemers ondermeer voor milieu-investeringen het verschijnsel fiscale facilitering al kenden. Gecorrigeerd voor prijs/loonontwikkeling ontstaat het volgende beeld van de raming versus de realisatie:

Grafiek raming versus realisatie apparaats- en programmuitgaven artikel 13

Door de toerekening van apparaatsuitgaven treedt van 2001 op 2002 een trendbreuk op.

13.6 Groeiparaagraaf

De in paragraaf 13.4 opgenomen budgetflexibiliteit is indicatief. Bezien moet worden hoe in de toekomst exactere informatie kan worden verstrekt.

De vermelde prestatiegegevens zijn nog niet in alle gevallen volledig «dekkend» ten opzichte van de geformuleerde operationele doelstellingen. Met een plan voor onderzoek en informatie-ontwikkeling wordt gewerkt aan uitbreiding van prestatiegegevens, zoveel mogelijk op te nemen in begroting en jaarverslag 2004.

Tabel 13.17: Overzicht mogelijk toekomstige prestatiegegevens	Stand van zaken
<i>Algemene doelstelling arbeidsomstandigheden:</i> maatschappelijke kosten en baten van arbeidsomstandigheden	onderzoek start in 2002
<i>Operationele doelstelling 1 reductie risico's:</i> RSI-monitor instrument	streefcijfer is in ontwikkeling
Streefcijfer reductie arbeidongevallen	in onderzoek
Streefcijfer Blootstelling aan gevaarlijke stoffen	in onderzoek
Streefcijfer Blootstelling aan straling	in onderzoek
Streefcijfers werkdruk, tillen, geluid na aangegeven horizon	na horizon bezien
Door arbodienst getoetste RI&E's	in onderzoek
<i>Operationele doelstelling 2 voorwaarden arbobeleidsvoering</i> Verbetering Poortwachter	per 2004 waarschijnlijk prestatiegegevens
OESO indicatoren zware ongevallen met gevaarlijke stoffen	per 2004 waarschijnlijk prestatiegegevens
Doorwerking certificatiebeleid	per 2004 waarschijnlijk prestatiegegevens
CE-merk andere arbeidsmiddelen dan heftrucks (bv. Landbouwmachines)	in overweging
Tevredenheidsonderzoek Kennis en DocumentatieCentrum; www.arbo.nl	per 2004 waarschijnlijk prestatiegegevens
<i>Operationele doelstelling 3 stimuleren betere arbeidsomstandigheden</i> Prestatiegegevens arbeidsgehandicapten	per 2004 waarschijnlijk prestatiegegevens
<i>Operationele doelstelling 4 ontwikkeling arbonormen</i> Onderzoek schadelijkheid van stoffen en procedés	haalbaarheid wordt onderzocht
Processen risicobeoordeling, toelatingen en vergunningen	haalbaarheid wordt onderzocht

ARTIKEL 14 TEGEMOETKOMING ASBESTSLACHTOFFERS

14.1 Algemene doelstelling

De regeling asbestslachtoffers geeft uitdrukking aan een maatschappelijke erkenning van het leed van asbestslachtoffers

Tabel 14.1: Overzicht beleidsevaluaties

	startdatum	einddatum	onderwerp
Algemene doelstelling	einde 2001	april 2002	Evaluatie TAS-regeling

Uit voorjaar 2002 afgerond evaluatieonderzoek is een aantal belangrijke knelpunten in de uitvoering naar voren gekomen. Het belangrijkste knelpunt is de lange doorlooptijd van totaal acht tot negen maanden tussen aanvraag en toekenning van de uitkering. Hierdoor is naar schatting 90 tot 95% van de slachtoffers reeds overleden als de werkgever of de Sociale Verzekeringsbank (SVB) tot betaling overgaat. Belangrijkste oorzaak is de lange doorlooptijd die nodig is voor het zoeken naar aanwijzingen over de arbeidsrelatie bij werkgever en werknemer. Dit komt omdat doorgaans informatie wordt gezocht die circa dertig jaar oud is. Veel werknemers hebben die bewijsstukken (arbeidsovereenkomsten en loonstrookjes) niet meer.

Voorts is in het rapport geconcludeerd dat de criteria van de regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers (TAS) streng zijn. Met name het criterium dat de maligne mesotheliom arbeidsgerelateerd moet zijn, is na dertig jaar vaak niet meer vast te stellen. Ook het criterium dat een tegemoetkoming alleen wordt verstrekt als de werkgever failliet of onvindbaar is, dan wel zich beroept op verjaring leidt er toe dat rechthebbenden tussen wal en schip kunnen raken.

Voorts blijken niet alle slachtoffers een uitkering aan te vragen omdat de aanvraag belastend is. Dit komt onder meer omdat zij er tegenop zien om ex-collega's er mee te confronteren dat ook zij mogelijk een dodelijke ziekte hebben opgelopen.

Thans wordt bezien of aanpassing van de regeling op grond van deze conclusies noodzakelijk is omdat de genoemde knelpunten afbreuk doen aan de doelstelling van maatschappelijke erkenning.

14.2 Operationele doelstelling

Het voorzien in een eenmalige tegemoetkoming aan asbestslachtoffers met maligne mesotheliom, die vanwege het ontbreken van een aansprakelijke werkgever geen schadevergoeding meer kunnen krijgen langs civielrechtelijke weg, respectievelijk onder bepaalde voorwaarden aan nabestaanden.

Doel van de TAS is om werknemers met een maligne mesotheliom die het gevolg is van beroepsmatige blootstelling aan asbest een tegemoetkoming in hun immateriële schade te verschaffen als uiting van maatschappelijke erkenning als zij er niet in slagen van hun (voormalige) werkgever een schadevergoeding te krijgen. Globaal ingeschat zullen in de komende vier decennia nog ongeveer 15 à 20 000 personen slachtoffer kunnen worden van deze ziekte.

De tegemoetkoming bedraagt een vast bedrag van € 15 882. De regeling

is per 26 januari 2000 in werking getreden en wordt uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De SVB laat zich bij de toekenning adviseren door het Instituut Asbestslachtoffers (IAS) inzake de vragen of er sprake is van maligne mesotheliom door beroepsmatige blootstelling en of de mogelijkheid ontbreekt om langs civielrechtelijke weg de schade op een werkgever te verhalen.

In de huidige TAS-regeling worden uitvoerige eisen gesteld aan onder meer de bewijslast. Of de slachtoffers aan die eisen voldoen wordt getoetst door het IAS en de SVB. Daardoor zijn risico's op misbruik en oneigenlijk gebruik beperkt. De evaluatie van de TAS-regeling bevestigt dit.

Volgens het rapport «De sociale verzekeringen in 2001» d.d. 7 juli 2002 van de Inspectie Werk en Inkomen voldeed de uitvoering van de TAS in dat jaar niet aan de rechtmatigheidseisen. Er bleken teveel fouten met financiële consequenties te zijn gemaakt. De SVB heeft medio 2001 zelf al geconstateerd dat er fouten zijn gemaakt en heeft in de loop van dat jaar al maatregelen getroffen om fouten in het vervolg zoveel mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen hebben effect gehad (van de gemaakte zeven fouten waren er zes gemaakt vóór de maatregelen zijn getroffen). Bij aanpassing van de TAS-regeling die thans wordt overwogen is misbruik en oneigenlijk gebruik één van de aandachtspunten.

14.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14.2:							
14 Tegemoetkoming asbestslachtoffers							
Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	(bedragen x € 1 000)	
						2006	2007
Verplichtingen	3 394	4 286	2 859	2 823	2 823	2 823	2 823
Uitgaven	3 394	4 286	2 859	2 823	2 823	2 823	2 823
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>102</i>	<i>36</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 <i>Personeel</i>	0	69	27	0	0	0	0
2 <i>Materieel</i>	0	33	9	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>	<i>3 394</i>	<i>4 184</i>	<i>2 823</i>	<i>2 823</i>	<i>2 823</i>	<i>2 823</i>	<i>2 823</i>
1 <i>Reg. tegemoetkoming asbestslachtoffers</i>	3 394	4 184	2 823	2 823	2 823	2 823	2 823
9 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 14.3: Prestatiegegevens tegemoetkoming asbestslachtoffers			
	realisatie 2001	raming 2002	2003
<i>Programma uitgaven (x € 1 000)</i>			
Eenmalige tegemoetkomingen	2 525	3 176	2 143
Uitvoeringskosten	869	1 008	680
Totaal Rijksbijdrage	3 394	4 184	2 823
<i>Volume (x 1)</i>			
Aantal slachtoffers			400
Aantal toekenningen	159	200	135
<i>Gemiddelde uitgave (x € 1)</i>			
Eenmalige tegemoetkoming	15 882	15 882	15 882
Uitvoeringskosten	5 465	5 040	5 040

De gegevens in deze paragraaf zijn gebaseerd op de huidige TAS-regeling. Voor 2002 wordt uitgegaan van 200 aanvragen en voor 2003 van 135 aanvragen. Hiermee is per jaar aan uitkeringslasten en uitvoeringskosten € 4,2 mln respectievelijk € 2,8 mln gemoeid.

14.4 Budgetflexibiliteit

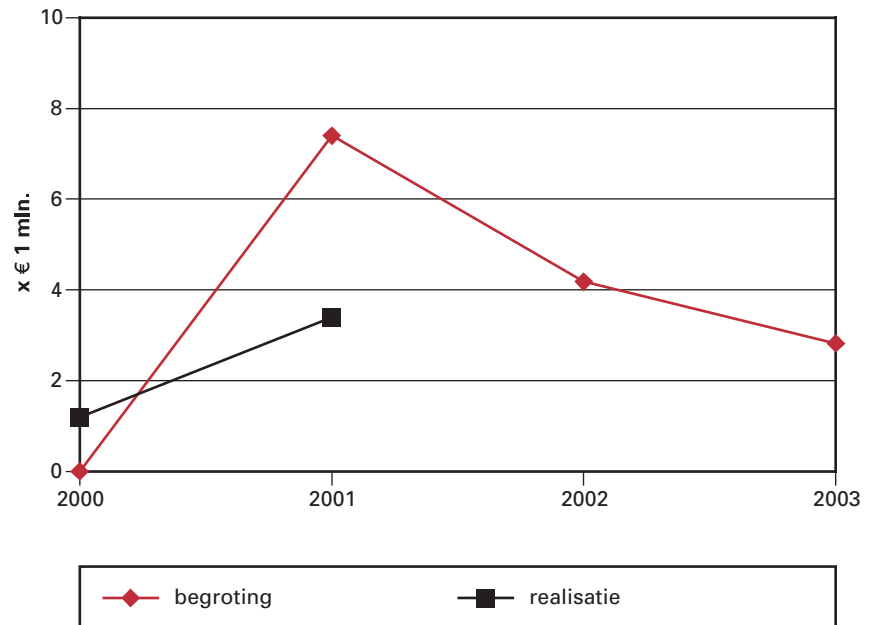
De budgetflexibiliteit van de asbestregeling is beperkt. Het betreft een open-einde-regeling, waarvan de uitgaven worden bepaald door het uitkeringsrecht van de doelgroep en de uitkeringsvoorwaarden. Deze zijn in de regeling vastgelegd. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast door wijzigingen in de regeling. Er is daarom afgezien van het opnemen van deze tabel.

14.5 Veronderstellingen

Bij de ramingen wordt er vanuit gegaan dat van het totaal aantal mensen met maligne mesotheliom dat een schadevergoeding vraagt, ongeveer éénderde deel vanwege het ontbreken van een aansprakelijke werkgever of vanwege verjaring van de vordering de gevraagde schadevergoeding niet krijgt. Deze mensen kunnen een beroep doen op de regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers. Na vaststelling van het recht op een tegemoetkoming ontvangt de aanvrager een eenmalige uitkering van € 15 882. Bij deze veronderstelling is rekening gehouden met een civielrechtelijke verjaringstermijn voor de aansprakelijkheid van werkgevers van 30 jaar.

Gecorrigeerd voor prijs/loonontwikkeling ontstaat het volgende beeld van de raming versus de realisatie:

Raming versus realisatie Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers

14.6 Groeiparagraaf

Met het oog op een optimale raming voor de uitvoeringskosten wordt gezien in hoeverre bij het Instituut voor Asbestslachtoffers informatie kan worden verkregen over het aantal afgewezen aanvragen. Dit aantal zal overigens naar verwachting net als in 2001 beperkt zijn.

15.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het medebekostigen van de sociale verzekeringen uit de schatkist ter dekking of compensatie van de arbeidsongeschiktheidslasten van beroepsbeoefenaren; de premiederving wegens gemoedsbezwaren; de gedaalde premieopbrengsten voor de volksverzekeringsfondsen wegens fiscale wijzigingen; en de kosten verbonden aan het opheffen van het AOW-gat voor vrouwen van grensarbeiders.

Een deel van de socialezekerheidsregelingen wordt gefinancierd door middel van premieheffingen. De premieheffing en de daarmee corresponderende uitgaven verlopen via de sociale fondsen. In een aantal gevallen heeft het kabinet besloten elementen buiten de premieheffing te houden en in plaats daarvan een rijksbijdrage aan de sociale fondsen te geven:

- SZW draagt bij aan het Arbeidsongeschiktheidsfonds Zelfstandigen (AfZ). Via het AfZ wordt de Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen (Waz) gefinancierd. De Waz verzekert o.a. beroepsbeoefenaren tegen de inkomensgevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid;
- Ter compensatie van de premiederving die voortvloeit uit de vrijstelling van premiebetaling voor gemoedsbezwaarden, voorziet SZW in een bijdrage aan de werknemersfondsen;
- SZW financiert de kosten die verbonden zijn aan het opheffen van het AOW-gat van grensarbeiders door middel van aan het gemeentefonds onttrokken gelden.

De rijksbijdragen aan de sociale fondsen zijn geen onderwerp van evaluatie-onderzoek. Dit onderzoek vindt plaats bij de regelingen die door de rijksbijdragen worden gefinancierd.

15.2 Operationele doelstellingen

1. *Het medebekostigen van de arbeidsongeschiktheidslasten van beroepsbeoefenaren;*
2. *Het compenseren van de premiederving van de werknemersfondsen wegens gemoedsbezwaren;*
3. *Het compenseren van de premiederving van de volksverzekeringsfondsen wegens heffingskortingen;*
4. *Het opheffen van het AOW-gat van partners van grensarbeiders.*

Operationele doelstelling 1: Het medebekostigen van de arbeidsongeschiktheidslasten van beroepsbeoefenaren.

SZW zorgt ervoor dat de rijksbijdrage aan het Arbeidsongeschiktheidsfonds Zelfstandigen (AfZ) zodanig wordt vastgesteld dat deze voorziet in de benodigde resterende dekking indien de Waz-premie die beroepsbeoefenaren over hun inkomen in rekening wordt gebracht, niet voldoende is om de lasten van deze groep te dekken. De Waz-premie wordt geïnd door de Belastingdienst en vervolgens afgedragen aan het AfZ.

Operationele doelstelling 2: Het compenseren van de premiederving van de werknemersfondsen wegens gemoedsbezwaren.

SZW voorziet in rijksbijdragen ter compensatie van de premiederving van de werknemersfondsen wegens aan werkgevers verleende vrijstelling tot premiebetaling uit hoofde van gemoedsbezwaren. Natuurlijke personen

en rechtspersonen waarbij natuurlijke personen werkzaam zijn, kunnen bij het UWV een aanvraag doen voor vrijstelling wegens gemoedsbezwaren van de verplichting tot premiebetaling. Indien een ontheffing is verleend in het kader van één of meer werknemersverzekeringen, wordt er geen premie geheven. In plaats daarvan wordt voor die verzekeringen aan de werkgever een naheffingsaanslag in de loonbelasting (zonder verhoging) opgelegd ter hoogte van het bedrag waarvoor de werknemer aansprakelijk zou zijn geweest indien hem de vrijstelling wegens gemoedsbezwaren niet was verleend.

Operationele doelstelling 3: Het compenseren van de premiederving van de volksverzekeringsfondsen wegens heffingskortingen.

Per 2001 is de BIKK (Bijdrage in de Kosten van Kortingen) geïntroduceerd. De BIKK compenseert de fondsen voor de volksverzekeringen (Of en Anf) voor een daling van de premieopbrengst. De daling van de premieopbrengst is een gevolg van de invoering van de Wet Inkomstenbelasting 2001, waarmee per 1 januari 2001 het systeem van belastingvrije sommen is vervangen door een systeem van heffingskortingen en het arbeidskostenforfait door een arbeidskorting. De hoogte van de BIKK wordt door SZW jaarlijks aangepast aan de wijziging van de totaal-geraamde kosten van de heffingskortingen, waarmee wijzigingen in de hoogte van de heffingskortingen op een adequate wijze worden meegenomen. Indien nodig wordt de compensatie ook aangepast aan de wijziging van de belasting- en premietarieven in de eerste schijf.

Operationele doelstelling 4: Het opheffen van het AOW-gat van partners van grensarbeiders.

Indien het daartoe ingediende wetsvoorstel door de Eerste Kamer is aanvaard, zal – met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002 – de korting op het AOW-pensioen van vrouwen als gevolg van het feit dat hun echtgenoten in de periode van 1 januari 1957 tot 1 april 1985 niet verzekerd waren voor de AOW, alsnog buiten toepassing worden gelaten. Hetzelfde geldt eveneens voor de korting op de toeslag waarop de pensioengerechtigde echtgenoot recht heeft ten behoeve van zijn jongere partner gedurende de periode dat zij de 65-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt.

De volksverzekeringsfondsen worden beheerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de werknemersverzekeringsfondsen door het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV) op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. SZW houdt toezicht op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de uitvoering door de SVB en het UWV.

15.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15.1: Rijksbijdrage sociale fondsen							
Artikelonderdeel/omschrijving		2001	2002	2003	2004	2005	(bedragen x € 1 000) 2006 2007
Verplichtingen		41 198	2 733 223	2 982 814	3 100 788	6 792 948	6 968 893
Uitgaven		41 198	2 733 223	2 982 814	3 100 788	6 792 948	6 968 893
<i>Apparaatsuitgaven</i>		<i>0</i>	<i>349</i>	<i>248</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	236	210	0	0	0
2	Materieel	0	113	38	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>		<i>41 198</i>	<i>2 732 874</i>	<i>2 982 566</i>	<i>3 100 788</i>	<i>6 792 948</i>	<i>6 968 893</i>
1	Rijksbijdragen	39 672	2 731 785	2 981 477	3 099 699	6 791 859	6 967 804
2	Premiebijdragen	1 526	1 089	1 089	1 089	1 089	1 089
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0

Rijksbijdrage Waz

De premiebaten van de vrije beroepsbeoefenaren zijn geraamd op basis van voorlopige aanslagen van de Belastingdienst. De kosten van de premie-inning zijn geraamd op € 3,9 mln per jaar. Dit bedrag wordt gesaldeerd met de rijksbijdrage waarvan de hoogte is geraamd op € 13,7 mln per jaar.

De gerealiseerde premiebaten zullen op basis van de definitieve belastingaangiften worden berekend. Het dekkingspercentage van de rijksbijdrage Waz zal hierdoor naar verwachting naar beneden worden bijgesteld.

Waarschijnlijk zullen de inkomsten de komende jaren niet sterk muteren, maar zullen de uitgaven wel gaan toenemen door de instroom van nieuwe vrije beroepsoefenaren.

Premiebijdrage gemoedsbezwaarden

Tabel 15.2: Prestatiegegevens premiebijdrage gemoedsbezwaarden			
	2001	2002	2003
Vergoedingen werknemersverzekeringen i.v.m. vrijstelling wegens gemoedsbezwaren (x € 1 mln)	1,5	1,1	1,1
Aantal premievrijstellingen	81	80	80
Gemiddelde vrijstelling (x € 1)	18 835	13 750	13 750

In 2003 zullen naar verwachting circa 80 vrijstellingen aan werkgevers worden verleend wegens gemoedsbezwaren. De bijdrage van SZW komt overeen met de aan de belastingdienst betaalde premie vervangende inkomsten- of loonbelasting en naheffing in de loonbelasting.

Tabel 15.3: Prestatiegegevens AOW gat vrouwen ex-grensarbeiders

	2001	2002	2003
Aantal gemiste verzekeringsjaren	nvt	1 238	1 238
Gemiddeld uitkering (x € 1 mln)	nvt	9 184	9 184
Rijksbijdrage (x € 1 mln)	nvt	11	11

15.4 Budgetflexibiliteit

De hoogte van de rijks- en premiebijdragen kan alleen worden aangepast door de wet- en regelgeving te wijzigen. De budgetflexibiliteit is nihil. Daarom is in dit artikel afgezien van een tabel.

De rijksbijdrage aan het AfZ is afhankelijk van het verschil tussen de premie-inkomsten en de uitkeringslasten Waz van de beroeps-beoefenaren, alsmede van de kosten van premie-inning door de belasting-dienst.

De financiering van de premiebijdrage gemoedsbezwaarden is budgettair neutraal, want tegenover de premiebijdrage van SZW staan gelijke ontvangsten aan premieervangende inkomsten- en loonbelasting bij Financiën.

De hoogte van de BIKK is afhankelijk van de hoogte van de heffings-kortingen en de belasting- en premietarieven in de eerste schijf.

De rijksbijdrage ter financiering van het opheffen van het AOW-gat voor vrouwen van grensarbeiders is afhankelijk van de extra uitgaven aan AOW-pensioen voor deze groep.

15.5 Veronderstellingen

In dit artikel zijn geen tabellen met ramingen vs. realisaties opgenomen, omdat ramingen en realisaties niet van elkaar verschillen.

Verondersteld wordt dat het risico op arbeidsongeschiktheid binnen de populatie beroepsbeoefenaren evenredig is aan andere populaties.

15.6 Groeiparagraaf

Deze paragraaf heeft tot doel inzicht te geven in de verdere ontwikkelingen van de informatie over de prestatiegegevens. Deze informatie wordt verstrekt bij de inhoudelijke regelingen.

16.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het waarborgen dat de AOW vanaf 2020 ondanks de vergrijzing betaalbaar blijft, in die zin dat de AOW-premie ten hoogste 18,25% bedraagt.

Door de voortschrijdende vergrijzing van de Nederlandse bevolking neemt de druk op de AOW in de toekomst toe. Het Spaarfonds AOW is in 1998 ingesteld om de financierbaarheid van de AOW-uitgaven op langere termijn zeker te stellen. Vanaf 2020 kan het Ouderdomsfonds een beroep doen op middelen uit het Spaarfonds om de toegenomen uitgaven aan AOW-uitkeringen zonder extra premieverhogingen te kunnen financieren.

Het Spaarfonds AOW is geen daadwerkelijk fonds, in de eigenlijke betekenis van het woord. Het Spaarfonds bevat immers geen werkelijke vermogenstitels. Het fonds is de facto een registratie van een op specifieke titel afgeloste schuld. De ten gunste van het fonds geboekte bedragen maken dan ook onderdeel uit van de collectieve sector. Stortingen in het Spaarfonds leiden niet tot een belasting van het begrotingssaldo.

Gelet op de aard van het artikel is het niet mogelijk een zinvolle tussengelegen doelstelling van beleid te formuleren, waarmee de mate van realisatie kan worden onderzocht en beoordeeld. Van evaluatie wordt daarom afgezien.

16.2 Operationele doelstellingen

Het reserveren van aanspraken op de schatkist ten behoeve van het Spaarfonds AOW

SZW draagt zorg voor de reservering van aanspraken op de schatkist – in elk volgend jaar tenminste € 113,4 mln hoger dan in het voorafgaande jaar teneinde in de toekomst rijksbijdragen te kunnen verlenen ter medefinanciering van de AOW. Naast de rijksbijdragen wordt het fonds ook gevoed door jaarlijkse rentebijdragen.

Het vermogen van het Spaarfonds AOW (inclusief rentebaten) zal op basis van de huidige inzichten ultimo 2020 circa € 126 miljard bedragen. Het Spaarfonds AOW wordt beheerd door SZW. Bij wet is bepaald dat tot het jaar 2020 aan dit fonds geen middelen zullen worden onttrokken.

16.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 16.1:								
16	Rijksbijdrage spaarfonds AOW							
	Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	(bedragen x € 1 000)	
							2006	2007
	Verplichtingen	2 291 590	2 405 256	2 518 516	2 631 925	2 745 370	2 858 815	2 972 300
	Uitgaven	2 291 590	2 405 256	2 518 516	2 631 925	2 745 370	2 858 815	2 972 300
	<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>221</i>	<i>36</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	Personeel	0	149	30	0	0	0	0
2	Materieel	0	72	6	0	0	0	0
	<i>Programmauitgaven</i>	<i>2 291 590</i>	<i>2 405 035</i>	<i>2 518 480</i>	<i>2 631 925</i>	<i>2 745 370</i>	<i>2 858 815</i>	<i>2 972 300</i>
1	Rijksbijdrage	2 291 590	2 405 035	2 518 480	2 631 925	2 745 370	2 858 815	2 972 300
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

In 2003 zal naar verwachting € 686,7 mln aan rente worden toegevoegd aan de begroting van het Spaarfonds AOW. Het saldo van het Spaarfonds AOW zal daardoor per 31 december 2003 € 15,9 miljard bedragen.

Tabel 16.2: Prestatiegegevens Rijksbijdragen Spaarfonds AOW			
	2001	2002	2003
Rijksbijdrage (x € 1 mln)	2 291,6	2 405,0	2 518,5
Rentebaten (x € 1 mln)	403,5	536,6	686,7
Vermogenspositie (x € 1 mln)	9 730,4	12 672,1	15 877,2

16.4 Budgetflexibiliteit

In de Wet financiering volksverzekeringen (Wfv) is een minimum groeipad vastgelegd. Op grond hiervan wordt de rijksbijdrage ieder jaar met € 113,4 mln verhoogd. De Wfv staat wel hogere bijdragen aan het Spaarfonds toe, maar geen lagere. Vermindering van de jaarlijkse verhoging van de rijksbijdrage aan het Spaarfonds AOW tot onder € 113,4 mln vergt wetswijziging. Vanwege het bijzondere karakter van de rijksbijdrage aan het Spaarfonds AOW is geen tabel voor budgetflexibiliteit opgenomen.

16.5 Veronderstellingen in effectbereiking, doelmatigheid en raming

Aan het beleid ligt de veronderstelling ten grondslag dat indien geen extra maatregelen voor de financiering van de AOW worden getroffen, deze voorziening in de toekomst niet meer betaalbaar is.

16.6 Groeiparagraaf

De doelstellingen zijn wettelijk vastgelegd en zullen naar verwachting niet veranderen. De formulering van prestatieindicatoren is gezien de aard van het artikel niet zinvol.

BELEIDSARTIKEL 17 SUWI

17.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het bieden van ondersteuning in en het geven van sturing aan het transformatieproces van de oude uitvoeringsstructuur van de (publieke) arbeidsvoorziening en de sociale zekerheid naar een nieuw activeringsgericht uitvoeringssysteem zoals neergelegd in de SUWI-wet.

Op 1 januari 2002 is de Wet structuur uitvoering werk en inkomen (SUWI) van kracht geworden. Door middel van het leveren van bijdragen in de kosten van transformatie van de oude naar de nieuwe organisatie, het bijdragen in de kosten van afwikkeling van Arbeidsvoorziening Nederland en het aanbieden van stimuleringsregelingen geeft het departement ondersteuning aan de implementatie van de SUWI-voornemens.

Dit artikel is specifiek gericht op de implementatie van het nieuwe stelsel, dat houdt in de tijdelijke kosten specifiek verbonden aan de opbouw van de nieuwe organisatie en de afwikkeling van de oude organisaties. De reguliere uitvoeringskosten van de nieuwe organisaties, die vanaf 2002 operationeel zijn, worden verantwoord op de beleidsartikelen van de desbetreffende regelingen (begrotings- en premiegefinancierd).

Gezien de beperkte horizon van dit artikel (naar verwachting 2003) zal het niet zelfstandig worden geëvalueerd. De regelingen voor Bedrijfsverzamelgebouwen (BVG) en Regionale Platforms arbeidsmarktbeleid (RPA) worden geëvalueerd om te bezien of de financiële ondersteuning ook in latere jaren wordt voortgezet. De algemene doelstellingen van de SUWI-wet worden geëvalueerd in een afzonderlijke SUWI-evaluatie

17.2 Operationele doelstellingen

- 1. Het tijdelijk verstrekken van subsidies voor de inrichting van CWI;*
- 2. Afwikkeling van de ontvlechting Arbeidsvoorziening Nederland (Arbvo);*
- 3. Het tijdelijk verstrekken van subsidies ter stimulering van de inrichting van Bedrijfsverzamelgebouwen en van de coördinatie van de reïntegratiemarkt door middel van Regionale platforms;*
- 4. Uitvoering van concrete projecten ter ondersteuning van de oprichting van CWI en UWV;*
- 5. Afwikkeling van ESF-oud.*

Het aantal doelstellingen vanuit dit artikel neemt in de tijd af.

Voor de implementatie van de SUWI-structuur zijn drie stimuleringsregelingen van kracht. De Centra voor Werk en inkomen (CWI)-regeling en de Bedrijfsverzamelgebouwen (BVG)-regeling zijn tot en met 2002 van kracht. De Regionale platforms arbeidsmarktbeleid (RPA)-regeling loopt ook nog door in 2003. Alle drie de regelingen geven een bijdrage in de incidentele opstartkosten.

Bij de CWI-regeling is een sterke samenhang met de voormalige SWI-regeling (Samenwerking Werk en Inkomen), die ook de vorming van centra voor samenwerking werk en inkomen stimuleerde. Het aantal bedrijfsverzamelgebouwen zal zonder invloed van de stimuleringsregeling BVG in 2003 toenemen tot circa 50 vestigingen (voor 2005 is een verdere

groei voorzien tot 118 bedrijfsverzamelgebouwen). In 2003 zal een bijdrage in de kosten van de 25 Regionale Platforms worden verstrekt.

17.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 17.1:
17 Structuur uitvoeringsorg. werk en inkomen (bedragen x € 1 000)

Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Verplichtingen	592 342	294 507	35 798	0	0	0	0
Uitgaven	592 342	294 507	36 101	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>6 030</i>	<i>2 025</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 Personeel	0	3 996	1 717	0	0	0	0
2 Materieel	0	1 914	308	0	0	0	0
3 Agentschappen	0	120	0	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>	<i>592 342</i>	<i>288 477</i>	<i>34 076</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 Facilitering oprichting CWI	0	18 480	0	0	0	0	0
2 Ontvlechting Arbvo	471 720	90 220	0	0	0	0	0
3 Ondersteuning bedrijfsverzamelgebouw (bvg-en)	998	5 762	25 000	0	0	0	0
4 Coördinatie reïntegratiemarkt	11 216	9 076	9 076	0	0	0	0
5 ICT	6 328	7 500	0	0	0	0	0
6 Overig	102 080	250	0	0	0	0	0
7 Afwikkeling ESF	0	157 189	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	8 000	0	0	0	0	0

Het zwaartepunt van de uitgaven lag in 2001 doordat in dat jaar het transformatieproces in volle gang was. Voor de jaren 2002 en 2003 zijn gelden gereserveerd voor de afwikkeling van de transformatie en voor de stimuleringsregelingen CWI, BVG en RPA. In 2003 zullen voortsnog bijdragen worden verstrekt in het kader van de RPA-regeling en de ondersteuning van bedrijfsverzamelgebouwen (BVG).

Het in 2002 voorziene uitgavenbudget voor de ontvlechting van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie is afkomstig uit de bij Voorjaarsnota 2002 getroffen budgettaire voorziening op de aanvullende post en betreft € 70 mln affinanciering onderhanden werk en € 20 mln eerste tranche kapitaalstorting KLIQ.

Het in 2002 voorziene uitgavenbedrag voor de afwikkeling ESF is afkomstig van de bij Najaarsnota 2001 getroffen budgettaire voorziening op de aanvullende post en betreft de beschikking inzake de artikel 24 procedure met betrekking tot de ESF-periode '94-'96, waartegen beroep is ingesteld (maar dat geen opschortende werking heeft).

17.4 Budgetflexibiliteit

Tabel 17.2: Budgetflexibiliteit	2002	2003	2004	2005	2006
Totaal geraamde kasuitgaven	294 507	36 101			
Totaal apparaatsuitgaven	6 030	2 025			
Totaal programmauitgaven	288 477	34 076			
Waarvan juridisch verplicht		9 076			
* Waarvan bestuurlijk gebonden of complementair noodzakelijk	279 800	15 000			
Totaal flexibiliteit	3%	29%			

De budgetflexibiliteit van het SUWI-artikel is beperkt. De tijdelijk te verstrekken subsidies zijn gedeeltelijk flexibel, maar over het geheel van het begrotingsartikel bedraagt de budgetflexibiliteit in 2002 maximaal 3%. In 2003 is de bijdrage aan de Regionale Platforms en een subsidiebijdrage ten behoeve van de stimulering van bedrijfsverzamelgebouwen opgenomen. De eerste bijdrage is toegezegd voor een periode van drie jaar (2001–2003).

17.5 Veronderstellingen

De kosten 2002 en 2003 hebben grotendeels betrekking op de subsidie-regelingen. De RPA-regeling betreft een vaste vergoeding per inwoner in het verzorgingsgebied van het regionale platform. Bij de CWI-regeling is rekening gehouden met de verwachte afwikkeling van in 2001 ingediende aanvragen. Bij de BVG-regeling is een bedrag gereserveerd gerelateerd aan het verwachte beroep op de regeling.

17.6 Groeiparagraaf

Het belang van een groeiparagraaf is gering gezien de beperkte horizon van dit artikel en de afname van de budgetten. Deze wordt niet verder uitgewerkt.

2.3 NIET-BELEIDSARTIKELN

97 AFLOPENDE REGELINGEN

97.1 Algemene beleidsdoelstelling

Voor de financiële afwikkeling en verantwoording van een aantal afgesloten regelingen is in de begroting een aparte voorziening getroffen. Het gaat hier uitsluitend om nadeclaraties of vergoedingen van nabetalingen op grond van gerechtelijke uitspraken (bezwaar- en beroepsprocedures) naar aanleiding van geschillen in het verleden.

97.2 De afgesloten regelingen

Financiële afwikkeling afgesloten regelingen

De wet Werkloosheidsvoorziening is financieel afgewikkeld. Het gaat hier uitsluitend om nadeclaraties of vergoedingen van nabetalingen op grond van gerechtelijke uitspraken (bezwaar- en beroepsprocedures) naar aanleiding van geschillen in het verleden.

Jeugdspaarwet

De premiëring van jeugdspaarovereenkomsten in het kader van de Jeugdspaarwet is per 1 januari 1992 ingetrokken. Dit betekent dat vanaf 1992 geen nieuwe spaarovereenkomsten in het kader van de Jeugdspaarwet kunnen worden afgesloten. De uitgaven hebben betrekking op de uitfinanciering van de aangegane jeugdspaarovereenkomsten en worden door de spaarinstellingen bij SZW in rekening gebracht. In 2001 zijn de laatste declaraties van de banken betaald en in 2002 is nog een bedrag gereserveerd voor nabetalingen. Na 2002 kunnen alleen nog uitgaven plaatsvinden op grond van beroepszaken.

Regeling ex-mijnwerkers

De Regeling vervroegde uittreding ex-mijnwerkers en de Silicoseregeling mijnwerkers zijn financieel afgewikkeld. Per 1 januari 2000 zijn alle rechthebbenden uitgestroomd, zodat op deze voorziening uitsluitend nog nabetalingen worden verantwoord. Op deze voorziening wordt tevens de Rijksbijdrage aan het Algemeen Mijnwerkersfonds verantwoord.

IHS-banenpools

In verband met koopkrachtverlies voor ex-banenpoolers is in 1999 een afbouwregeling gecreëerd met een looptijd van 3 jaar met als doel koopkrachtrepatrië van optredende negatieve koopkrachteffecten. Op deze voorziening worden uitsluitend eventuele nabetalingen verantwoord.

97.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 97.1:
97 Aflopende regelingen (bedragen x € 1 000)

Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Verplichtingen	839	167	32	0	0	0	0
Uitgaven	2 980	349	214	182	182	182	182
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>	<i>167</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1 Personeel	0	113	27	0	0	0	0
2 Materieel	0	54	5	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>	<i>2 980</i>	<i>182</i>	<i>182</i>	<i>182</i>	<i>182</i>	<i>182</i>	<i>182</i>
1 Financiële afwikkeling afgesloten regelingen	4	0	0	0	0	0	0
2 Jeugdspaarwet	2 141	0	0	0	0	0	0
3 Regeling ex mijnwerkers	0	182	182	182	182	182	182
8 IHS-banenpools	835	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	137	0	0	0	0	0

De bedragen 2001 zijn de in dat jaar uiteindelijk gerealiseerde uitgaven. Naast de toerekening van de apparaatsuitgaven zijn alleen voor de afwikkeling van de Jeugdspaarwet en voor de regeling ex-mijnwerkers in 2002 en volgende jaren nog bedragen geraamd. De rijksbijdrage aan het Algemeen Mijnwerkersfonds loopt tot 2010 en bedraagt € 0,182 mln per jaar.

97.4 Budgetflexibiliteit

Het betreft hier in alle gevallen uitfinanciering van aflopende en of afgesloten regelingen. De budgetten zijn derhalve volledig inflexibel.

98 ALGEMEEN

98.1 Karakter van de uitgaven

Op dit artikel worden apparaatsuitgaven toegelicht die niet direct kunnen worden toegerekend aan één van de andere beleidsartikelen, naar de premiegefinancierde sector en naar Arbeidsverhoudingen. Op dit artikel worden verder de niet naar beleidsartikelen toe te rekenen posten Subsidies, Voorlichting, Onderzoek en Beleidsinformatie en Handhaving toegelicht.

Personeel en materieel

Het totale personele en materiële budget (inclusief huisvesting en automatisering) in 2003 bedraagt € 201,5 mln. Van het totale budget van personeel en materieel wordt € 68,4 mln toegerekend aan de beleidsartikelen zodat per saldo € 133,0 mln op het niet-beleidsartikel 98 wordt verantwoord.

De bijdrage van het moederdepartement aan het Agentschap SZW van € 21,5 mln (artikel 2) en de bijdrage aan het Agentschap i.o. IWI van € 35,9 mln (artikel 98) zijn buiten deze berekening gehouden.

De toedeling naar de beleidsartikelen in 2003 is als volgt in de begrotingsstukken verwerkt.

Tabel 98.1:
Toedeling naar beleidsartikelen van het totale personele en materiële budget

Beleidsartikel	Personeel (x € 1 000)	Materieel	Totaal apparaat
1. Basisdienstverlening Werk en Inkomen	426	96	522
2. Stimulering en Kwaliteitsbevordering Arbeidsaanbod	3 436	600	4 036
3. Aanvullende werkgelegenheid	453	82	535
4. Aangepast en begeleid werken	468	84	552
5. Algemene Inkomensgarantie op minimumniveau	2 529	572	3 101
6. Inkomensgarantie voor jonggehandicapten	77	16	93
7. Inkomensaanvulling herkeurde arbeidsongeschikten	15	3	18
8. Tijdelijke Inkomensgarantie kunstenaars	62	11	73
9. Tegemoetkoming in de kosten van kinderen	77	16	93
11. Bevordering combimogelijkheden arbeid en zorg	145	27	172
12. Coördinatie emancipatiebeleid	2 296	581	2 877
13. Verbetering arbeidsomstandigheden	34 312	19 649	53 961
14. Tegemoetkoming asbestslachtoffers	27	9	36
15. Rijksbijdrage sociale fondsen	210	38	248
16. Rijksbijdrage AOW-spaarfonds	30	6	36
17. Structuur uitvoeringsorganisatie werk & inkomen	1 717	308	2 025
97. Aflopende regelingen	27	5	32
98. Algemeen	68 732	66 130	133 042
99. Nominaal en onvoorzien			
Totaal apparaatsuitgaven	113 039	88 413	201 452

Voor het jaar 2003 wordt € 68,4 mln van de apparaatsuitgaven toegerekend aan de beleidsartikelen. De toerekening naar de beleidsartikelen is ten opzichte van de begroting 2002 met circa € 9 mln afgenomen. De lagere toerekening is ontstaan door de herstructurering van het departement. In de nieuwe organisatie zijn de apparaatsuitgaven van de uitvoerende organisatie-onderdelen als het SIOD, het Agentschap SZW en

de Inspectie Werk & Inkomen niet meer als materiële uitgaven toegerekend aan de beleidsartikelen. In de komende jaren zal de toerekeningsmethodiek nog verder worden verfijnd.

Een onderdeel van de apparaatsuitgaven op artikel 98 zijn de uitgaven van de Arbeidsinspectie.

Arbeidsinspectie

De missie van de Arbeidsinspectie (AI) luidt: «Wij pakken misstanden aan en leveren politiek relevante informatie». Het aanpakken van misstanden vraagt om een gedegen inzicht in het veld en een weldoordachte aanpak. Hierdoor kan met een beperkte capaciteit worden bereikt dat de bedrijven en instellingen waar toezicht van de Arbeidsinspectie nodig is om tot een voldoende niveau van naleving te komen, dit toezicht ook daadwerkelijk ervaren. In 2003 wordt verdere versterking van de handhavingsdruk nagestreefd. De extra inspecteurs zijn inmiddels opgeleid en kunnen operationeel worden ingezet. Die inzet zal, op basis van een aangepast risicomodel met identificatie op macroniveau van de actuele risicosectoren en de risico-onderwerpen, waaronder ook de grote ziekmakers en WAO-veroorzakers, zichtbaar worden. Met name in de dienstverlenende sector zal de Arbeidsinspectie meer dan voorheen actieve inspectieprojecten kunnen gaan uitvoeren. De organisatie zal na een «kanteling» van het model van besturing meer bedrijfstakgericht zijn. De voorgenomen bedrijfstakdirecties zullen daarmee een betere aansluiting op het veld geven. De effectiviteit van het optreden op bedrijfstakniveau en in de afzonderlijke bedrijven verbetert dan.

Tabel 98.2: Producten Arbeidsinspectie 2003		
	Aantal	% van de capaciteit
Arbo-trajecten	16 441	41,3
ATW-trajecten (Arbeidstijdenwet)	1 905	5,3
WAV-trajecten (Wet Arbeid Vreemdelingen)	2 527	10,0
Klachtenonderzoek	2 165	6,8
Ongevalsonderzoek	2 471	14,2
Major Hazard Control	392	7,8
Overig reactief	650	2,4
AVO-monitor rapportage	1	4,4
Desk-research rapportages	20	1,2
CAO-registraties	800	1,2
AVV-Cao's	250	1,4
Verplichtstelling Pensioenfondsen	40	0,1
Beschikkingen/Ontheffingen/Vergunningen/Adviezen	1 340	3,8
Totaal		100,0

Voor de begroting zijn dertien productgroepen onderscheiden. Arbo, ATW (Arbeidstijdenwet), WAV (Wet Arbeid Vreemdelingen), Klachtenonderzoek en Ongevalonderzoek worden begroot als het aantal af te sluiten interventietrajecten. Een af te sluiten interventietraject omvat alle bezoeken en administratieve afhandeling nodig om te komen tot normconform gedrag bij een bedrijf. De producten Arbo-trajecten, Klachtenonderzoek, Ongevalonderzoek, Overig reactief en Major Hazard Control zijn begroot en nader toegelicht in beleidsartikel 13 Verbetering Arbeidsomstandigheden. Resultaten uit een deel van de Arbo- en ATW-trajecten worden gebruikt voor de Arbo- en ATW-

monitorrapportages. Op het gebied van handhaving van de Wet Arbeid Vreemdelingen worden in 2003 door de Al nalevingsbevorderende projecten ondersteund zodat illegale tewerkstelling in een aantal probleemsectoren teruggedrongen kan worden. Het jaarlijkse arbeidsvoorwaardenontwikkelingsonderzoek, kortweg AVO-monitor genoemd, is als apart product onderscheiden. De informatie die dit onderzoek oplevert, wordt ook gebruikt voor een aantal van de deskresearch-analyses. De onderste vier productgroepen zijn, onder andere, activiteiten in het kader van de vergunningverlening, algemeen verbindend verklaren van CAO's, aanvragen in het kader van de Wet Melding Collectief Ontslag en de Kernenergiewet en het verplichtstellen van pensioenfondsen.

Programmauitgaven artikel 98

De programmauitgaven op dit artikel zijn het Primair proces, Subsidies, Voorlichting, Onderzoek en Beleidsinformatie en Handhaving. Delen van deze beleidsuitgaven kunnen worden toegerekend naar beleidsartikelen en zullen daar worden verantwoord. Voor het behoud van een totaal-overzicht per uitgavencategorie zal op dit artikel inzicht worden gegeven in de totale omvang van de budgetten.

Voorlichting

Het totale budget bedraagt € 5,5 mln. Hiervan wordt € 0,2 mln toegerekend aan beleidsartikel 12 Coördinatie emancipatiebeleid en blijft € 5,3 mln centraal geraamd op artikel 98.

Subsidies

Het totale subsidiebudget van SZW bedraagt in 2003 € 35,0 mln. Hiervan wordt € 30,3 mln toegerekend aan beleidsartikelen en is € 4,7 mln centraal geraamd op artikel 98. De taakstelling op subsidies uit het Strategisch Akkoord van € 0,9 mln. in 2003, oplopend tot € 2,4 mln. in 2006 is in de begroting verwerkt.

De toedeling van de kasbedragen naar de beleidsartikelen in 2003 is als volgt in de begrotingsstukken verwerkt.

Tabel 98.3. Toedeling kasbedragen Subsidies naar de beleidsartikelen 2003		
Nr.	Beleidsartikel	Subsidies (x € 1 000)
2	Stimulering en Kwal. Bevordering Arbeidsaanbod (Subsidies)	4 695
2	Stimulering en Kwal. Bevordering Arbeidsaanbod (AG SZW (EQUAL))	6 807
5	Alg. Inkomensgarantie op minimumniveau	908
13	Verbetering arbeidsomstandigheden	17 958
98	Algemeen	4 662
Totaal subsidieuitgaven SZW		35 030

Voor alle subsidiabele activiteiten van SZW worden de kaders sinds 1998 gesteld door de Kaderwet SZW-subsidies en de Algemene Regeling SZW-subsidies. Hierin zijn de bepalingen opgenomen waaraan de subsidieverstreking moet voldoen. Vanaf 2002 worden de verstrekte

subsidies zoveel mogelijk in de begroting zichtbaar gemaakt bij het beleidsartikel dat betrekking heeft op een specifieke doelstelling waar de subsidie een bijdrage aan levert.

Er is echter een aantal subsidies die niet aan een beleidsdoelstelling kunnen worden toebedeeld omdat er geen begrotingsgefinancierde middelen mee gemoeid zijn, alsmede een aantal subsidies waarvan de toekenningsprocedure nog loopt en die nog definitief niet zijn toegekend. Voor beide categorieën subsidies geldt dat ze zijn opgenomen onder beleidsartikel 98 «Algemeen». Daarnaast wordt een klein reservebudget gehanteerd dat kan worden ingezet voor aanvullende subsidieaanvragen die gedurende het jaar worden ingediend. Ook dit reservebudget is geplaatst onder artikel 98.

Handhaving

Het beleidsbudget voor handhaving op de begroting bedraagt € 69,6 mln (verdeeld over de artikelen 1, 5 en 98). Hiervan heeft € 30,5 mln betrekking op lopend handhavingsbeleid en € 39,1 mln op de uitvoering van de fraudemaatregelen op grond van het Strategisch Akkoord. Speerpunten zijn voor SZW de intensivering van de bestrijding van misbruik van en (zwarte) fraude met overheidsprestaties en de intensieve aanpak van identiteitsfraude.

Voor de uitvoering van het lopende handhavingsbeleid is € 12,9 mln toegerekend aan beleidsartikel 5 «Algemene inkomensgarantie op minimumniveau» voor met name inlichtingenbureau, internationale fraudebestrijding en stimulering van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de opsporing. Een bedrag van € 17,5 mln is niet naar beleidsartikelen toegerekend. Daarvan is in totaal ca. € 6,1 mln geoormerkt voor experimenteel onderzoek naar toepassing van de chipcard, het Westland InterventieTeam en de Regionale Interdisciplinaire Fraudeteams. De resterende € 11,4 mln is gereserveerd voor additionele handhavingsprojecten en kwaliteitsverbetering van de uitvoering; de concrete invulling hiervan wordt eerst eind dit jaar vastgesteld.

Op grond van het Strategisch Akkoord moeten met de fraudemaatregelen netto-opbrengsten worden gerealiseerd oplopend tot € 120 mln in 2006. De uitgaven en bruto-opbrengsten in zowel de begrotings- als de premiesfeer zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Op de begroting is € 3 mln toegerekend aan beleidsartikel 1 voor de uitgaven van verhoging van het kennisniveau over identiteitsfraude van baliepersoneel bij CWI's. Aan beleidsartikel 5 is € 18 mln toegerekend voor de uitgaven van met name introductie van de methode «hoogwaardig handhaven» bij gemeenten, uitbreiding van fysieke controles door gemeenten, verbetering van gegevensuitwisseling en verhoging van het kennisniveau van baliepersoneel over identiteitsfraude. Op artikel 98 is € 18,1 mln gereserveerd voor de uitgaven van met name verbetering van de informatievoorziening, uitbreiding van de interventieteams en projecten ter bestrijding van identiteitsfraude (regionale samenwerking, intensieve voorlichting en optimalisering van sofinummerbeheer). De premiegefinancierde uitgaven hebben met name betrekking op uitbreiding van de fysieke controles door het UWV en op de intensieve aanpak van identiteitsfraude.

Tabel 98.4: Bruto-opbrengsten en uitgaven Fraude (x € 1 mln)				
	2003	2004	2005	2006
Bruto-opbrengsten	64,0	101,4	142,9	171,3
<i>waarvan:</i>				
– begrotingsgefinancierde uitkeringslasten (art.5, 9)	14,9	37,3	52,9	58,2
– premiegefinancierde uitkeringslasten (WAO, WW)	14,0	19,8	27,6	36,5
– begrotingsontvangsten (boeten, art. 2)	0,0	1,0	2,0	2,0
– premie-ontvangsten	35,1	43,3	60,4	74,6
Uitgaven	53,4	60,8	62,9	50,8
<i>waarvan:</i>	53,4			
– begrotingsgefinancierd (art. 1, 5, 98)	39,1	42,7	44,3	36,7
– premie-gefinancierd (WAO, WW)	14,3	18,1	18,6	14,1
Saldo (= netto-opbrengsten)	10,6	40,6	80,0	120,5

98.2 Budgettaire gevolgen van beleid

In onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt welke delen van de budgetten wordt toegerekend aan de beleidsartikelen. Onderstaand overzicht biedt inzicht in het totaal van de budgetten die niet worden toebedeeld en dus op het artikel Algemeen worden begroot en verantwoord.

Tabel 98.5: 98 Algemeen		(bedragen x € 1 000)						
	Artikelonderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Verplichtingen	306 807	238 932	232 645	298 722	307 067	302 756	299 656
	Uitgaven	274 153	259 464	226 160	297 012	305 468	302 848	299 656
	Apparaatsuitgaven	212 925	218 188	168 935	229 500	226 355	227 134	227 134
1	Personeel	135 817	70 985	66 732	110 102	106 935	103 247	103 247
2	Materieel	32 027	44 328	22 450	44 661	44 656	44 656	44 656
3	Huisvesting	22 753	35 275	24 236	24 756	24 756	29 067	29 067
4	Automatisering	22 328	31 707	19 624	14 088	14 115	14 271	14 271
5	Bijdrage moederdepartement aan Agentschap IWI		35 893	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893
	Programmauitgaven	61 228	41 276	57 225	67 512	79 113	75 714	72 522
1	Primair proces	4 828	6 135	1 781	1 838	1 838	1 838	1 838
2	Onderzoek en beleidsinformatie	12 314	13 704	9 803	9 803	9 802	9 801	9 802
3	Voorlichting	7 696	7 140	5 336	4 201	4 201	4 201	4 201
4	Subsidies	12 385	2 182	4 662	9 816	10 827	10 748	17 555
5	Handhaving en kwaliteitsverb. uitvoering	24 005	12 115	35 643	41 854	52 445	49 126	39 126
6	Waarborg en garanties	0	0	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	3 455	4 482	1 770	1 770	1 770	1 770	1 770

Bijdrage moederdepartement aan Agentschap IWI

De bijdrage in 2003 aan de baten- en lastendienst i.o. Inspectie Werk & Inkomen van € 35,9 mln. is begroot op dit artikel 98. De bijdrage van het moederdepartement aan het Agentschap SZW van € 21,5 mln. is begroot op artikel 2 «Stimulering en kwaliteitsbevordering arbeidsaanbod».

Taakstelling personeel

In het Strategisch Akkoord is sprake van drie taakstellingen op het gebied van personeel. Het betreft een taakstelling op het personeel, op de incidentele loonontwikkeling en op de inhuur van externen.

De personele taakstelling bestaat uit een efficiency-taakstelling van 4% en een volume-taakstelling van 7%. De totale taakstelling van 11% moet in vier jaar worden gerealiseerd en bedraagt uiteindelijk € 13,0 mln per jaar (in 2003: € 5,25 mln.).

De vergoeding voor incidentele loonontwikkeling wordt in vier jaren verlaagd van 0,6% tot 0,5% en levert een besparing op van € 0,1 mln.

De bezuiniging op de inhuur van externen bedraagt € 1,6 mln en dient in 2003 te worden gerealiseerd.

98.3. Budgetflexibiliteit

Tabel 98.5: Budgetflexibiliteit		2002		2003		2004		2005		2006	
Totaal apparaatsuitgaven		218 188		237 345		229 500		226 355		227 134	
Waarvan juridisch verplicht		218 188	100%	226 644	95.5%	209 304	91.2%	197 155	87.1%	188 975	83.2%
Budgetflexibiliteit		0%		4,5%		8.8%		12.9%		16.8%	

Apparaatsuitgaven

De categorieën apparaatsuitgaven zijn niet los van elkaar te zien. Wanneer er personeel in dienst is zullen er uitgaven voor personeel, materieel, huisvesting en automatisering moeten worden gedaan. Uitgaven aan inhuur van externe deskundigen zijn in principe flexibel en worden vooral bepaald door specifieke organisatie- en ontwikkelingsvraagstukken.

De uitstroom van personeel bij het departement over de laatste twee jaren is 9% op jaarbasis. Gezien de verslechterende economische situatie en de personele taakstelling uit het Strategisch Akkoord voor de Rijksoverheid zullen uitstromers minder makkelijk een nieuwe baan vinden. De aanname is dat de uitstroom daarom zal halveren. De flexibiliteit van het apparaats-budget is daarom gesteld op 4,5% (cumulatief).

Primair proces

Deze uitgaven zijn nog onverplicht en dus volledig flexibel.

Onderzoek en beleidsinformatie

Ten laste van het onderzoek- en beleidsinformatiebudget is een aantal langlopende verplichtingen aangegaan met een looptijd tot 2005. Dit betekent dat in 2003 25% (€ 2,4 mln) van de geraamde uitgaven inflexibel is. In 2004 is dat nog 7% (€ 0,7 mln) en tot slot in 2005 (€ 0,3 mln). Vanaf 2006 zijn de uitgaven 100% flexibel.

Tabel 98.6:
Langlopende verplichtingen van Onderzoeks en Beleidsinfobudget

Bedragen x € 1 000	2003	2004	2005	2006	2007
Beschikbaar	9 803	9 803	9 802	9 801	9 802
(Bestuurlijke) verplichtingen	2 432	718	255	0	0
Budgetflexibiliteit*)	7 371	9 085	9 547	9 801	9 802
In procenten	75%	93%	97%	100%	100%

Voorlichting

Ten laste van het voorlichtingsbudget zijn geen langlopende verplichtingen aangegaan. In technisch juridische zin zijn daarmee alle geraamde uitgaven flexibel. Hoewel nog niet verplicht, zijn de geraamde uitgaven wel nodig voor het in stand houden van een basis infrastructuur voorlichting.

Subsidies

Uitgangspunt bij het verstrekken van subsidies is dat ze in principe niet meerjarig worden verstrekt (op enkele uitzonderingen na). Daarnaast is er bij subsidies sprake van een bevoorschotting van 80% van de totale kosten in jaar t, en 20% financiering in jaar t+1. Tot slot is er sprake van enkele bestuurlijke verplichtingen die leiden tot meerjarig verplichte budgetten. Dit leidt tot het volgende overzicht:

Tabel 98.7:
Bestuurlijke verplichtingen Subsidies

Bedragen (in € 1 000)	2003	2004	2005	2006	2007
Beschikbaar	35 030	36 856	34 583	33 855	31 055
(Bestuurlijke) verplichtingen	6 851	6 807	6 807	6 807	0
Budgetflexibiliteit	28 179	30 049	27 776	27 048	31 055
in procenten	80%	82%	80%	80%	100%

Handhaving en kwaliteitsverbetering van de uitvoering

Ten laste van het handhavingsbudget op dit artikel worden in principe geen langlopende verplichtingen aangegaan. Verplichtingen in enig jaar worden in de regel voor 80% bevoorschot en afgerekend in het volgende jaar. Dit betekent dat van het budget voor 2003 20% niet flexibel is. Voor de latere jaren is er in principe sprake van 100% budgetflexibiliteit.

98.4 Groeiparaagraaf

De methodiek van toerekening van apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen zal in de komende jaren nog worden verfijnd.

99 NOMINAAL EN ONVOORZIEN

99.1 Karakter van de uitgaven

Op dit artikel worden de uitgaven geparkeerd voor onvoorziene uitgaven, loon- en prijsbijstelling.

Onvoorzien

De grondslag ligt in de Comptabiliteitswet, waarin de mogelijkheid bestaat een artikel voor onvoorziene uitgaven op te nemen.

Loonbijstelling

Op dit onderdeel wordt de loonbijstelling verwerkt in het kader van algemene salarismaatregelen, incidentele loonontwikkeling en overige specifieke maatregelen op het gebied van arbeidsvoorwaarden en premies sociale zekerheid. Het artikel heeft het karakter van een «parkeerartikel» totdat de loonbijstelling toegedeeld kan worden aan de relevante beleidsartikelen.

Prijsbijstelling

Op dit onderdeel worden de uit de aanvullende post prijsbijstelling ontvangen bedragen geboekt tot toerekening plaatsvindt aan prijsgevoelige begrotingsartikelen. Dit artikel heeft het karakter van een «parkeerartikel» totdat toerekening kan plaatsvinden naar relevante beleidsartikelen.

A. Budgettaire gevolgen van beleid

99 Nominaal en onvoorzien		(bedragen x € 1 000)						
Artikel	Onderdeel/omschrijving	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Verplichtingen	0	6 107	12 179	12 005	13 555	13 698	13 698
	Uitgaven	0	6 107	12 179	12 005	13 555	13 698	13 698
	<i>Programmauitgaven</i>	0	6 107	12 179	12 005	13 555	13 698	13 698
1	Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0
2	Loonbijstelling	0	88	4 193	4 402	6 886	7 037	7 037
3	Prijsbijstelling	0	6 019	7 986	7 603	6 669	6 661	6 661
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

1 INKOMENSGARANTIE BIJ WERKLOOSHEID

1.1 Algemene beleidsdoelstellingen

1. Het garanderen van een inkomen aan werkloze werknemers.
2. Het terugdringen van vermijdbaar beroep op de WW.
3. Het bevorderen van de arbeidsdeelname van werkloze werknemers.

De overheid beschermt werknemers tegen het risico van inkomensverlies door niet-verwijtbare werkloosheid. Hiervoor is de Werkloosheidswet (WW) in het leven geroepen. Afhankelijk van hun arbeidsverleden kunnen werkloze werknemers aanspraak maken op twee uitkeringstrajecten. Werknemers die niet voldoen aan de arbeidsverledeneis komen uitsluitend in aanmerking voor een kortdurende uitkering. Werknemers die wel aan die eis voldoen, komen bij werkloosheid in eerste instantie in aanmerking voor een loongerelateerde uitkering en daarna voor een vervolgutkering.

Voor de legitimiteit en de financierbaarheid van de WW is het van belang dat vermijdbaar beroep op de WW zoveel mogelijk wordt voorkomen of teruggedrongen. Het gaat hierbij zowel om het terugdringen van onnodige seizoen- en herhalingswerkloosheid, als om het voorkomen van verwijtbare werkloosheid.

De WW bevordert dat de uitkeringsgerechtigde zo snel mogelijk het werk hervat. Aan alle WW-gerechtigden, die daar zelf niet in slagen, wordt een aanbod voor scholing, werk of een combinatie daarvan beschikbaar gesteld (sluitende aanpak).

In 2003 wordt de sluitende aanpak voor WW-gerechtigden geëvalueerd en wordt een start gemaakt met de evaluatie van de experimentele reïntegratie-instrumenten.

1.2 Operationele doelstellingen

1. Het verstrekken van WW-uitkeringen aan werkloze werknemers.
2. Het voorkomen van vermijdbaar gebruik door versterking van de financiële prikkels in de WW.
3. Het bevorderen van de reïntegratie van WW-gerechtigden.
4. Het versterken van de poortwachtersfunctie van de WW.
5. Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de WW door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.

Operationele doelstelling 1: Het verstrekken van WW-uitkeringen aan werkloze werknemers.

Een werknemer die werkloos wordt en aan de wekeneis maar niet aan de arbeidsverledeneis voldoet, ontvangt een zogeheten kortdurende WW-uitkering. Deze uitkering bedraagt (ten hoogste) 70% van het minimumloon en duurt maximaal een half jaar. De werknemer die zowel aan de wekeneis als aan de arbeidsverleden-eis voldoet, heeft recht op een loongerelateerde uitkering en een vervolgutkering. De loongerelateerde uitkering bedraagt 70% van het laatst verdiende loon. De

duur van deze uitkering hangt af van de leeftijd en het arbeidsverleden en beslaat een periode van minimaal een half jaar en maximaal 5 jaar. Het arbeidsverleden wordt op dit moment alleen over de laatste 5 kalenderjaren vóór het jaar waarin de werkloosheid is ontstaan, feitelijk vastgesteld. Vanaf 2003 wordt deze periode geleidelijk verlengd door het feitelijk arbeidsverleden vast te stellen over alle kalenderjaren vanaf 1997.

Na afloop van de loongerelateerde uitkering bestaat recht op een vervolguitkering ter hoogte van 70% van het minimumloon. De duur van deze uitkering is 2 jaar (3,5 jaar voor werknemers die bij aanvang van de werkloosheid 57,5 jaar of ouder zijn). Vanaf 2003 zal de vervolguitkering worden beperkt tot één jaar. Doel van deze maatregel is om de prikkel tot werkherhvatting bij WW-gerechtigden te bevorderen en de instroom in de WW te beperken.

In 2003 ontvangen naar verwachting gemiddeld 275 000 personen een WW-uitkering. De WW-uitkeringen worden verstrekt door het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV) op basis van wet- en regelgeving. De Inspectie voor Werk en Inkomen (IWI) houdt toezicht op een rechtmatige en doelmatige uitvoering door het UWV.

Operationele doelstelling 2: Het voorkomen van vermijdbaar gebruik door versterking van de financiële prikkels in de WW.

Werkgevers zijn vanaf 2003 een eigen bijdrage verschuldigd als zij een werknemer van 57,5 jaar of ouder ontslaan. Doel van deze maatregel is de vermijdbare instroom van ouderen te beperken. De opbrengst van de werkgeversbijdragen wordt gebruikt om de WW-premie te verlagen. In samenhang hiermee wordt in 2003 de categoriale vrijstelling van de sollicitatieplicht voor werkloze werknemers vanaf 57,5 jaar aangepast conform het Strategisch Akkoord. Op werkloze ouderen met een recent arbeidsverleden zal een sollicitatieverplichting blijven rusten. Vanaf 2004 kunnen aanvullingen van voormalige werkgevers op WW-uitkeringen volledig worden gekort op de WW-uitkeringen. Deze maatregelen maken gezamenlijk de WW minder aantrekkelijk als afvloeiingsregeling.

Operationele doelstelling 3: Het bevorderen van de reïntegratie van WW-gerechtigden.

De WW-gerechtigde die niet in staat is zelf de weg naar de arbeidsmarkt te vinden, krijgt binnen een jaar een traject of instrument aangeboden dat gericht is op het verkleinen of het opheffen van de afstand tot de arbeidsmarkt (sluitende aanpak).

Van een succesvolle plaatsing is sprake indien betrokkene tenminste zes maanden in zijn nieuwe baan of positie werkzaam is. De trajecten worden aanbesteed door het UWV op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving.

In het kader van sluitende aanpak koopt het UWV op grond van artikel 130 WW op experimentele basis reïntegratietrajecten in voor WW-gerechtigden die (waarschijnlijk) niet op eigen kracht de weg naar de arbeidsmarkt weten te vinden. Het doel van het experiment is om alle WW-gerechtigden, die niet op eigen kracht aan het werk komen, binnen 12 maanden na de eerste werkloosheidsdag een reïntegratietraject aan te bieden.

Het experiment wordt gefinancierd via het Algemeen Werkloosheidsfonds. Daarnaast financiert het Ministerie van SZW het experiment via de

rijksbijdrage sluitende aanpak, omdat de kosten van de inkoop van trajecten in het begin hoger zijn dan de besparingen als gevolg van werkhervattingen. Het experiment loopt van september 1999 tot en met augustus 2003 en wordt in het eerste kwartaal van 2003 geëvalueerd.

In 2002 is de taakstelling sluitende aanpak WW naar beneden bijgesteld. Sinds de start van het experiment in 1999 was er ieder jaar een lagere realisatie van het aantal trajecten dan de vastgestelde taakstelling. De evaluatie van het experiment zal onder meer duidelijkheid moeten geven over de verhouding taakstelling en realisatie.

In 2002 wordt de taakstelling sluitende aanpak WW geconsolideerd op het niveau van 2001. Er zijn naar verwachting 23 000 trajecten nodig om de sluitendheid te bereiken. Rekening houdend met de groei van de werkloosheid zal dit aantal in 2003 toenemen tot 27 000 trajecten. Daarnaast heeft het UWV op 1-1-2002 de verantwoordelijkheid overgenomen van Arbeidsvoorziening voor de groep WW'ers met een eerste WW-dag vóór 1-1-1999 (het zittend bestand langdurig werklozen). Naar verwachting bestaat deze groep uit 2 000 te reïntegreren personen. De omvang van deze groep zal de komende jaren afnemen, omdat steeds meer cliënten uit deze groep de maximale WW-duur bereikt. Voor 2003 is het aantal te reïntegreren personen gehalveerd tot circa 1 000.

Operationele doelstelling 4: Het versterken van de poortwachtersfunctie van de WW.

Er wordt op toegezien dat het UWV werk maakt van de toetsing op verwijtbare werkloosheid. In alle daarvoor in aanmerking komende gevallen dient het UWV hiernaar afdoende onderzoek in te stellen. Door een betere beoordeling van de mate waarin werknemers actief meewerken aan hun ontslag, kan worden voorkomen dat de WW bij reorganisaties als uittredingsroute voor oudere werknemers wordt misbruikt.

Operationele doelstelling 5: Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de WW door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening

SZW streeft naar zo min mogelijk misbruik en oneigenlijk gebruik van WW-uitkeringen. Het UWV levert daarvoor inspanningen op het gebied van preventie, controle, opsporing en afdoening. Hierbij dient fraude zoveel mogelijk aan het licht te worden gebracht en te worden afgehandeld. Naast deze activiteiten is het UWV bezig met het ontwikkelen van een kennisstelsel recht en duur WW. Kennistechnologie kan een belangrijke rol spelen bij de inrichting en de prestaties van de uitvoeringsorganisatie op het terrein van de rechtmatigheid, doelmatigheid, effectiviteit en klantvriendelijkheid. Vanaf eind 1999 is de ontwikkeling ter hand genomen van kennisstelsels op het terrein van de ZW en de WW. Beide kennisstelsels zijn inmiddels gereed.

1.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3.31: Prestatiegegevens WW

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)							
* uitkeringslasten (Awf+Wgf+Ufo)	1 991	2 397	3 393	3 682	3 911	4 288	4 521
* uitvoeringskosten (Awf+Wgf+Ufo)	562	552	696	742	747	713	749
* overige lasten (Awf+Wgf+Ufo)	281	336	318	316	319	324	331
* bijdrage REA	227	255	205	176	162	166	171
2. Volume ontslagwerkloosheid (x 1 000)							
* aantal nieuwe uitkeringen	251	290	450	476	499	531	545
* aantal beëindigde uitkeringen	278	277	355	459	484	511	536
* gemiddeld aantal uitkeringen	177	195	290	307	322	342	351
* gemiddeld aantal personen met WW	166	183	273	288	302	322	330
* gemiddeld aantal uitkeringsjaren	149	163	244	257	270	287	295
* werkloze beroepsbevolking in personen	248	300	395	421	420	417	417
3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)	13 396	14 665	13 931	14 300	14 474	14 914	15 334
4. Uitvoeringskosten (x € 1)							
* per uitkeringsjaar	3 779	3 379	2 857	2 883	2 765	2 481	2 542
* in % van de uitkeringslasten	28%	23%	21%	20%	19%	17%	17%
5. Aandeel werknemers => 57,5 jaar							
* in % van totaal aantal nieuwe uitkeringen	5%	5%	5%				
* Idem in % van totaal aantal lopende uitkeringen	31%	30%	29%				
6. Aandeel werkhervatting bij reden beëindiging							
* bij alle beëindigde uitkeringen	49%	50%	50%				
* Idem voor > 57,5 jaar	12%	13%	13%				
7. Aantal ingekochte trajecten							
* Sluitende aanpak	17500	23 000	27 000				
* prestatiebudget		2 000	1 000				

Voor de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen is de ontwikkeling van de werkloze beroepsbevolking de belangrijkste factor. De ramingen hiervan zijn afkomstig van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens het CPB kenmerkte de arbeidsmarkt in 2001 zich door een situatie van krapte en lag de werkloosheid onder het evenwichtsniveau. Men gaat ervan uit dat de werkloosheid in de komende kabinetsperiode geleidelijk weer naar het evenwicht toe zal bewegen. Dit zou in de praktijk betekenen dat de werkloosheid gaat stijgen. Terwijl de beroepsbevolking in 2001 in personen gemiddeld 248 000 werklozen kende, verwacht men voor 2002 een niveau van 300 000 en voor 2006 een niveau van circa 420 000 personen. De stijgende werkloosheid onder de beroepsbevolking is vertaald in een verwachte toeneming van het WW-volume in uitkeringsjaren. Voor 2002 wordt aldus een volume verwacht van 175 000 uitkeringsjaren, waarna het volume geleidelijk doorgroeit tot 313 000 in 2006. De raming voor 2006 ligt dus ruim 161 000 uitkeringsjaren hoger dan het niveau in 2001. Daar staat tegenover dat het WW-volume in uitkeringsjaren in 1995 (339 000) nog hoger was.

De daling van de uitvoeringskosten per uitkeringsjaar en van de uitvoeringskosten uitgedrukt in percentages van de uitkeringslasten vloeit gedeeltelijk voort uit de efficiëncyslag in het kader van de Suwi-wet. Daarnaast stijgen bij oplopende uitkeringen de uitvoeringskosten niet rechtsevenredig met het aantal uitkeringen.

Tabel 3.1.2: Onderdeel Handhavingscyclus		indicator	1998	1999	2000
Controle		aantal loononderzoeken (alle werkn.verz.)	36 929	37 227	31 239
		aantal wtp (alle werkn.verz.)			10 296
Opsporing		aantal geconstateerde fraudes	11 475	11 031	11 065
		gemiddeld fraudebedrag (x € 1)	1 091	860	762
		aantal witte fraudes (%)	93%	79%	82%
		aantal zwarte fraudes (%)	2%	3%	3%
Afdoening		% strafrechtelijke afdoening	7%	4%	3%
		aantal waarschuwingen			41 000
		aantal boeten	12 591	8 845	8 778
		aantal maatregelen	122 845	83 436	69 265

Bronnen: UWV handavingsrapportage 2000 en UWV trendrapportage handhaving 2001. wtp: waarneming ter plaatse.

Bovenstaande indicatoren hebben betrekking op de gehele handhavingsketen van preventie, controle, opsporing en afdoening, waarbij een deel van de indicatoren betrekking heeft op alle werknemersverzekeringen en een deel specifiek op de WW.

Tot en met 1999 maakten de «waarnemingen ter plaatse» (WTP) deel uit van de reguliere loononderzoeken en zijn daarom in deze indicator meegeteld. Er is een duidelijke trend waarneembaar in de hoogte van het gemiddelde fraudebedrag. Het sneller opsporen van (witte) fraude leidt tot steeds lagere gemiddelde fraudebedragen.

1.4 Budgetflexibiliteit

De budgetflexibiliteit van de WW-uitgaven is nihil. Daarom is afgezien van de opname van een tabel.

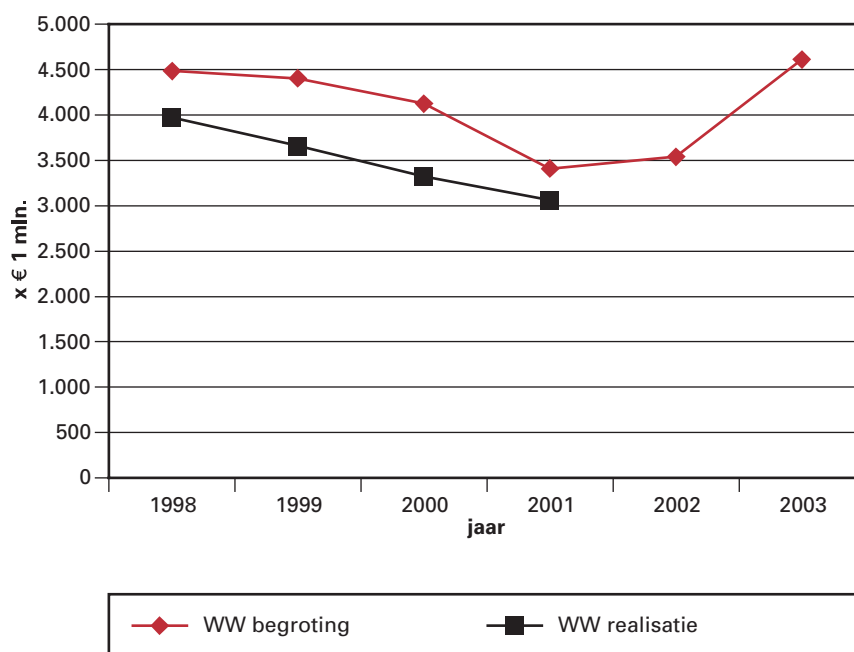
De WW is een open-einde regeling, waarvan de uitgaven worden bepaald door het uitkeringsrecht en de omvang van de doelgroep. Uitkeringsrecht en -voorwaarden zijn in wet- en regelgeving vastgelegd. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast door wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De uitkeringslasten en de uitvoeringskosten voor de WW worden gefinancierd door de wachtgeldfondsen (Wgf), het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) en het Uitvoeringsfonds voor de Overheid (Ufo).

De in dit artikel opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. De uitvoeringskosten worden vastgesteld door de minister van SZW, wanneer hij jaarlijks uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het UWV-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan.

1.5 Veronderstellingen

Grafiek raming versus realisatie WW

Bij het ramen van het aantal WW-uitkeringen is de omvang van de werkloze beroepsbevolking zoals deze wordt geraamd door het CPB de belangrijkste variabele. In deze werkloosheidsgegevens zijn demografische, arbeidsaanbod- en arbeidsvraagontwikkelingen geïncorporeerd. De werkloosheidsgegevens worden gecombineerd met de uitvoeringsgegevens van de sociale fondsen over de meest recent verstreken periode. Ook de verwachte effecten van activerend arbeidsmarktbeleid zijn hierbij van belang.

1.6 Groeiparaagraaf

SZW werkt in overleg met het UWV aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordingscyclus van het UWV. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2005 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van het UWV en de naar voren gebrachte prestatiegegevens elkaar kunnen aanvullen.

Afhankelijk van afspraken met het UWV voortvloeiend uit het Jaarplan 2003, is het streven om vanaf 2003 in dit artikel extra handhavingsgegevens op te nemen inzake preventie (kennis verplichtingen WW), opsporing (het aantal fraudesignalen en het aantal onderzoeken per fraudesignaal) en afdoening (de incassoratio en het percentage dat niet of administratief wordt afgedaan).

2 INKOMENSGARANTIE BIJ ZIEKTE EN ARBEIDSONGESCHIKTHEID

2.1 Algemene beleidsdoelstellingen

1. Het garanderen van een inkomen aan:
 - a) zieke werknemers van wie de werkgever geen loondoorbetalingsverplichting heeft op grond van het Burgerlijk Wetboek, omdat er geen sprake (meer) is van een arbeidsovereenkomst;
 - b) zieke werknemers van speciale groepen;
 - c) arbeidsongeschikte werknemers en zelfstandigen.
2. Het voorkomen van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid.
3. Het bevorderen van de arbeidsdeelname van arbeidsongeschikte werknemers en zelfstandigen.

Het wettelijk stelsel beschermt werknemers, degenen die met werknemers worden gelijkgesteld en zelfstandig ondernemers tegen het risico van inkomensverlies door ziekte en arbeidsongeschiktheid. De bescherming tegen inkomensverlies geschiedt door middel van verschillende wettelijke regelingen.

Sinds de Wet uitbreiding loondoorbetalingsverplichting bij ziekte (WULBZ) in 1996 in werking is getreden, zijn werkgevers op grond van het Burgerlijk Wetboek (BW) verplicht om gedurende maximaal één jaar minimaal 70% van het laatstverdiende loon door te betalen aan zieke werknemers met een arbeidsovereenkomst. Speciale groepen en werknemers die geen arbeidsovereenkomst (meer) hebben (de zogeheten «vangnetgevallen», zoals orgaandonoren, respectievelijk zieke flexwerkers, uitzendkrachten en werklozen), kunnen aanspraak maken op loondoorbetaling op grond van de Ziektewet (ZW). Werknemers die na een ziekteperiode van één jaar geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn, ontvangen een inkomensdervingsuitkering op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO). Zelfstandigen, beroepsbeoefenaren, directeur-groootaandeelhouders en hun meewerkende echtgenoten, ontvangen in die situatie een inkomensdervingsuitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (Waz).

Om te voorkomen dat betrokkenen onnodig bij ziekte of arbeidsongeschiktheid in een uitkeringssituatie verkeren, is het beleid gericht op preventie (het voorkomen van het ontstaan van ziekte en arbeidsongeschiktheid) respectievelijk op het reïntegreren van de uitkeringsgerechtigden.

De WAO zal in deze periode een ingrijpende wijziging ondergaan. In aansluiting op het SER-advies over de WAO is het kabinet van plan het recht op een uitkering te veranderen in een aanspraak op hulp bij aanpak van het verzuim en bij werkhervatting. Werkgever en werknemer worden samen verantwoordelijk om de oorzaken van verzuim aan te pakken en zo snel als verantwoord is te komen tot werkhervatting in enige vorm. De toegang tot de regeling zal worden beperkt tot volledig en duurzaam arbeidsongeschikten, naar verwachting slechts een kwart van het huidige instroomniveau. Het aantal WAO-ers zal dan ook sterk gaan dalen. Mensen die geen toegang meer tot de WAO hebben, zullen in de toekomst – als ze werken – een loonaanvulling krijgen en – als ze niet werken – een WW-uitkering. Bovendien wordt de periode van loondoorbetaling door de

werkgever verlengd van 1 naar 2 jaar. Het kabinet komt met een nadere uitwerking van deze voornemens. Daarnaast zal er ook onderzoek worden verricht naar de mogelijkheden om de Waz af te schaffen. Het kabinet komt met een nadere uitwerking van deze voornemens.

Als gevolg van de herziening van de WAO zijn de doelstellingen in dit hoofdstuk geen onderwerp van evaluatieonderzoek.

2.2 Operationele doelstellingen

1. *Het verstrekken van ZW-, WAO- en Waz-uitkeringen.*
2. *Het beperken van de instroom en het bevorderen van de uitstroom uit de ZW, WAO en Waz.*
3. *Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de ZW, WAO en Waz door middel van preventie, controle en opsporing.*

Operationele doelstelling 1: Het verstrekken van ZW-, WAO- en Waz-uitkeringen.

De ZW verzekert de in § 2.1 genoemde speciale groepen tot 65 jaar van een uitkering bij ziekte. De ZW-uitkering bedraagt – afhankelijk van de situatie – 70% of 100% van het dagloon. In 2003 zal het ZW-volume naar verwachting 116 600 uitkeringsjaren bedragen. De ZW-uitkeringen worden verstrekt door het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV) op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving.

Aan werknemers tot 65 jaar wordt een loondervingsuitkering bij arbeidsongeschiktheid verstrekt. Een werknemer is geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt als hij wegens ziekte niet meer in staat is om met arbeid zijn inkomen te verdienen. Een werknemer kan aanspraak maken op een WAO-uitkering als hij 52 weken onafgebroken ziek is geweest. De WAO kent een loondervingsuitkering en een vervolguitering. De loondervingsuitkering is gebaseerd op het dagloon en de duur is afhankelijk van de leeftijd waarop de werknemer recht krijgt op een WAO-uitkering. Na afloop van deze periode kan aanspraak worden gemaakt op een vervolguitering die is gebaseerd op het minimumloon. In beide gevallen is de hoogte van de uitkering afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. In 2003 ontvangen naar verwachting één miljoen mensen een arbeidsongeschiktheidsuitkering (Wajong, BIA, WAO of Waz uitkering): voor 814 000 personen betreft dit een WAO-uitkering. De WAO-uitkeringen worden verstrekt door het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV).

Aan zelfstandigen tot 65 jarige leeftijd wordt bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid een Waz-uitkering verstrekt. Het arbeidsongeschiktheids criterium in de Waz is gelijk aan het criterium dat in de WAO wordt gehanteerd. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en het oude inkomen, en maximaal 70% van het minimumloon. De vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid geschiedt op dezelfde wijze als bij de WAO. In 2003 hebben naar verwachting 56 000 personen recht op een Waz-uitkering. De Waz-uitkeringen worden verstrekt door de Uitvoeringsorganisatie Werknemersverzekeringen (UWV).

Operationele doelstelling 2: Het beperken van de instroom en het bevorderen van de uitstroom uit de ZW, WAO en Waz.

SZW streeft naar het beperken van de instroom en het bevorderen van de uitstroom in de ZW, WAO en Waz. Het voorkomen van arbeidsongeschiktheid van werknemers is primair een zaak van de werkgever die zorgt voor goede arbeidsomstandigheden en ziekteverzuimbegeleiding. Hiertoe worden onder andere arboconvenanten afgesloten. Werkgever en werknemer zijn bij het intreden van ziekte samen verantwoordelijk voor alle activiteiten in het eerste ziektejaar die gericht zijn op werkhervatting. Zelfstandigen zijn zelf verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden; SZW speelt hierbij een faciliterende rol. In de ZW-vangnetsituaties is het UWV verantwoordelijk voor de verzuimbegeleiding en de reïntegratie van de zieke werknemers. Met de invoering van de «Wet verbetering poortwachter» en de «Invoeringswet SUWI» (Tweede Kamer, 2000/1/2, 27 678) is de verantwoordelijkheidsverdeling verduidelijkt en is de eigen verantwoordelijkheid van de werknemer versterkt.

Er is in de uitvoering een verbetertraject gaande gericht op het verhogen van de kwaliteit van de claimbeoordeling WAO en Waz. Het betreft onder andere zaken als tijdigheid, de beoordeling van de belastbaarheid en de kwaliteit van het sociaal medisch handelen. De uitkeringsgerechtigden WAO en Waz worden na 1 jaar en vervolgens om de 5 jaar herbeoordeeld om te bezien of er nog recht op uitkering bestaat. Hierbij is het inzetten van het reïntegratie-instrumentarium van belang (zie ook paragraaf 3.2 Reïntegratie Arbeidsgehandicapten).

Operationele doelstelling 3: Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de ZW, WAO en Waz door middel van preventie, controle en opsporing.

De afgelopen jaren is relatief veel capaciteit ingezet op de bestrijding van de relatief eenvoudige, witte fraude en de fraude met werkloosheidsuitkeringen. Vanaf 2001 is hierin een kentering zichtbaar. Meer capaciteit wordt ingezet bij de bestrijding van zwarte fraude en bij de intensivering van activiteiten bij fraude met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

2.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3.2.1: Prestatiegegevens ZW

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)							
* uitkeringslasten	1 407	1 498	1 567	1 712	1 853	1 919	1 989
* uitvoeringskosten	146	159	146	153	159	143	148
2. Volume (x 1000)							
* volume ZW-uitkeringen	114	116	117	125	133	134	135
3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)							
* gemiddelde uitkering	12 373	12 953	13 435	13 717	13 930	14 325	14 730
4. Uitvoeringskosten (x € 1)							
* per jaaruitkering	1 280	1 374	1 254	1 227	1 196	1 069	1 099
* in % van de uitkeringslasten	10%	11%	9%	9%	9%	7%	7%

Het volume van de ZW-uitkeringen vertoont naar verwachting in de komende jaren een lichte stijging. Vanaf 2004 wordt deze veroorzaakt door de invoering van het tweede jaar loondoorbetaling bij ziekte. Op het vlak van de uitkeringen aan zieke werklozen wordt voorts een stijging voorzien in verband met de geraamde stijging van het WW-volume. Door de groeiende arbeidsparticipatie van vrouwen neemt voorts het beroep toe op uitkeringen in verband met zwangerschaps- en bevallingsverlof. De daling van de uitvoeringskosten per uitkeringsjaar en van de uitvoeringskosten uitgedrukt in percentages van de uitkeringslasten vloeit gedeeltelijk voort uit de efficiëncyslag in het kader van de Suwi-wet. Daarnaast stijgen bij oplopende uitkeringen de uitvoeringskosten niet rechtevenredig met het aantal uitkeringen.

Tabel 3.2.2: Prestatiegegevens WAO

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x 1 mln) (x € 1 mln)							
* uitkeringslasten	9 317	9 802	10 098	9 969	9 651	9 621	9 825
* uitvoeringskosten	800	797	725	702	679	573	592
* bijdrage aan REA	224	248	223	219	219	218	217
2. Bestand excl. nuluitkeringen (x 1000)							
* in herleide uitk.jaren (excl. nuluitkeringen)	640	649	654	631	597	584	586
* in personen (ultimo)	792	805	814				
3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)	14 570	15 094	15 441	15 808	16 154	16 474	16 777
4. Uitvoeringskosten							
* per herleid uitkeringsjaar (x € 1)	1 250	1 227	1 108	1 113	1 136	980	1 011
* in % van de uitkeringslasten	8,6%	8,1%	7,2%	7,0%	7,0%	6,0%	6,0%
5. Mate van arbeidsongeschiktheid							
* percentage geheel arbeidsongeschikt	68,3%	67,5%	67,0%				
* percentage gedeeltelijk arbeidsongeschikt	31,7%	32,5%	33,0%				
* gemiddeld percentage arbeidsongeschiktheid	81,5%	80,9%	80,3%				
6. Verzekerde populatie							
* WAO'ers als % verz. populatie	12,2%	12,2%	12,2%				
7. Beperking van de instroom							
* instroomkans (op basis huidige wetgeving)	1,6%	1,6%	1,6%				
* resultaten claimbeoordeling							
– percentage afwijzing bij keuring	30%	29%	29%				
– percentage geheel ao bij toekenning	57%	58%	58%				
– percentage gedeeltelijk ao bij toekenning	43%	42%	42%				
* aandeel GDBM (medisch volledig ao)	33%	30%	30%				
8. Bevorderen van de uitstroom							
* uitstroomkans	10,4%	10,6%	10,9%				
* reden uitstroom							
– herstel	41%	42%	42%				
– demografisch	47%	46%	46%				
– overig	12%	13%	12%				
* percentage werkende arbeidsongeschikten							
– volledig arbeidsongeschikten	15%	15%	15%				
– gedeeltelijk arbeidsongeschikten	57%	57%	57%				

Het aantal WAO-uitkeringen blijft stijgen, maar de stijging vlakt enigszins af. Het aantal WAO-aanvragen daalt onder invloed van de Wet Verbetering Poortwachter. Bovendien groeit de arbeidsmarkt de komende jaren

minder dan tot voor kort, waardoor de instroom minder snel stijgt en ligt de uitstroom de komende jaren juist op een relatief hoog niveau doordat relatief veel herstelgevallen optreden. De instroomkans daalt de komende jaren licht ondanks de geleidelijke veroudering van de verzekerde populatie. De uitstroomkans stijgt licht. Dit is een logisch gevolg van de hoge instroom van de afgelopen jaren: mensen herstellen voornamelijk in de eerste paar jaren na de instroom.

De WAO-instromers zijn minder vaak volledig arbeidsongeschikt dan vroeger: hierdoor daalt het aandeel volledig arbeidsongeschikten in het totale bestand. De afgelopen jaren heeft dan ook een forse inspanning plaatsgevonden om de keuringen wetsconformer te maken. Niet alleen het aandeel gedeeltelijk arbeidsongeschikten is gestegen (van 28% in 1998 naar 43% in 2001), ook het percentage afwijzingen bij keuring vertoonde een opwaartse lijn (van 21% in 1998 naar 30% in 2001). Van beide indicatoren wordt voor de komende jaren een stabilisatie verwacht. Deze stabilisatie blijkt al uit de eerste cijfers over 2002. Ook het aandeel nieuwe WAO'ers dat direct door de arts volledig wordt afgekeurd (volgens de GDBM-richtlijn) is sterk gedaald, van 45% van de instroom in 1999 naar 33% in 2001. Onder invloed van het nieuwe functieduidingssysteem CBBS mag een verdere daling van dit percentage worden verwacht.

Een andere positieve trend van de afgelopen jaren is de stijging van het aantal werkende WAO'ers, inmiddels tot 57% onder gedeeltelijk arbeidsongeschikten en 15% onder volledig arbeidsongeschikten.

De door het kabinet voorgestelde wijziging van de WAO betekent dat bij invoering van de nieuwe wetten (vermoedelijk in 2004) een trendbreuk in de kengetallen gaat ontstaan.

Begrippen als «instroomkans» en «gemiddelde mate van arbeidsongeschiktheid» worden van toepassing op een heel ander soort populatie waardoor deze kengetallen onvergelijkbaar worden met de periode voor de wetswijziging. Voor de periode van 2004–2007 zijn slechts de kengetallen met een financieel karakter van toepassing. Waar de periode t/m 2003 uitsluitend de WAO betreft, slaan de kengetallen in de periode 2004–2007 op het totaal van de WAO nieuwe stijl, de nieuw in te stellen loon-aanvullingsregeling en de private lasten van het tweede ziektejaar. De extra WW-lasten die als gevolg van de stelselherziening gaan ontstaan, zijn reeds meegerekend in hoofdstuk 1 Inkomensgarantie bij werkloosheid.

Tabel 3.2.3: Prestatiegegevens Waz

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)							
* uitkeringslasten	489	493	510	525	538	552	567
* lasten zwangerschapsuitkeringen	19	20	21	21	22	22	23
* uitvoeringskosten	57	50	47	49	50	44	45
* bijdrage aan REA (incl. uitvoeringskosten)	25	19	20	19	20	20	21
2. Bestand excl. nuluitkeringen (x 1000)							
* in herleide uitkeringsjaren (excl. nuluitkeringen)	46,8	46,6	46,6	46,6	46,6	46,6	46,6
* in personen	55,8	56	56	56	56	56	56
* zwangerschapsuitkeringen	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3
3. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)	10 449	10 579	10 934	11 261	11 549	11 847	12 159
4. Uitvoeringskosten							
* per jaaruitkering (x € 1)	1 216	1 079	1 009	1 048	1 084	947	971
* in % van de uitkeringslasten	11,6%	10,2%	9,2%	9,3%	9,4%	8,0%	8,0%
5. Mate van arbeidsongeschiktheid							
* percentage geheel arbeidsongeschikt	62%	62%	62%	62%	62%	62%	62%
* percentage gedeeltelijk arbeidsongeschikt	38%	38%	38%	38%	38%	38%	38%
* gemiddeld percentage arbeidsongeschikt	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%
6. Verzekerde populatie							
* Waz'ers als % verz. populatie	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%
7. Beperking van de instroom							
* instroomkans	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%
* resultaten claimbeoordeling							
– percentage afwijzing bij keuring	27%	27%	27%	27%	27%	27%	27%
– percentage geheel ao bij toekenning	52%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
– percentage gedeeltelijk ao bij toekenning	48%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
8. Bevorderen van de uitstroom							
* uitstroomkans	11,8%	12,2%	12,7%	12,6%	12,7%	13,0%	13,0%
* reden uitstroom							
– herstel	14%	13%	14%	14%	14%	14%	14%
– demografisch	69%	68%	68%	68%	68%	68%	69%
– overig	17%	19%	19%	18%	18%	18%	17%
* percentage werkende arbeidsongeschikten	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%

De Waz verkeert in een stabiele situatie. Het volume ligt al jaren rond de 53 000 personen en zal ook de komende jaren niet veel veranderen. Ook het aantal zwangerschapsuitkeringen dat in het kader van de Waz wordt verstrekt is stabiel.

De instroomkans in de Waz bedraagt slechts iets meer dan de helft van die van de WAO. Uitstroom uit de Waz vindt voornamelijk plaats om demografische redenen en veel minder vaak dan bij de WAO door herstel. Bij de Waz is de afgelopen jaren net als bij de WAO een trend opgetreden van daling van de kans op volledige arbeidsongeschiktheid en stijging van de kans op afwijzing bij keuring. Ook hier wordt echter een stabilisatie verwacht, zoals blijkt uit de raming in de tabel. De Waz kent relatief meer gedeeltelijk arbeidsongeschikten dan de WAO. Slechts een kleine minderheid van de Waz-gerechtigden werkt. Hiervoor kunnen verschillende redenen in het spel zijn. Zo wijst de veel lagere instroomkans bij de WAO erop dat de gemiddelde Waz-gerechtigde zieker is dan de gemiddelde WAO-gerechtigde. Ook kent de Waz een relatief oude populatie, wat bij kan dragen aan de geringere kansen op de arbeidsmarkt.

Het is nog niet duidelijk wat de gevolgen voor de Waz zullen zijn van de stelselherziening WAO. Daarom is er in de tabel met kengetallen vooralsnog van uitgegaan dat de Waz ongewijzigd zal blijven. Als de Waz ook hervormingen analoog aan de WAO zal ondergaan, verliezen uiteraard de kengetallen voor de periode 2004–2007 hun betekenis.

Tabel 3.2.4: Handhavingscyclus				
handhavings- cyclus	indicator	1998	1999	2000
preventie controle	kennis Wet Boeten	nb	nb	39%
	aantal loononderzoeken	36 929	37 227	31 239
opsporing	aantal waarnemingen ter plaatse			10 296
	aantal geconstateerde fraudes	2 021	3 227	3 958
	gemiddeld fraudebedrag (x € 1)	4 457	1 967	1 447
afdoening	aantal witte fraudes	60%	60%	49%
	aantal zwarte fraudes	11%	8%	8%
	% strafrechtelijke afdoening	14%	6%	3%
	aantal waarschuwingen			15 448
	aantal boeten	2 336	1 132	1 503
	aantal maatregelen	14 372	8 549	8 309

Bronnen: UWV handhavingsrapportage 2000/UWV trendrapportage handhaving 2001

Er is een duidelijke trend waarneembaar in de hoogte van het gemiddelde fraudebedrag. Het sneller opsporen van (witte) fraude leidt tot steeds lagere gemiddelde fraudebedragen. Ondanks de invoering van de mogelijkheid tot het geven van een waarschuwing is het aantal opgelegde boetes gestegen en het aantal opgelegde maatregelen nauwelijks gedaald. Vooral de geringe daling van het aantal maatregelen wijkt af van de WW waar een forse daling van het aantal maatregelen is opgetreden.

De arbeidsongeschiktheidswetten kennen het hoogste aandeel zwarte fraude, wat een mogelijke verklaring is voor de gemiddeld hogere fraudebedragen dan de WW laat zien.

2.4 Budgetflexibiliteit

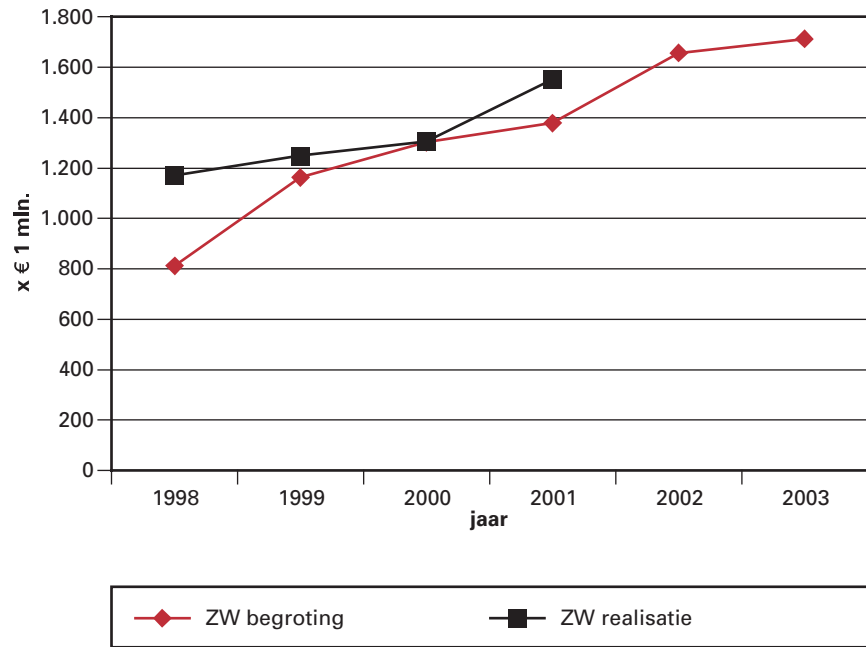
De budgetflexibiliteit van de ZW-, WAO- en Waz-uitgaven is nihil. Daarom is afgezien van de opname van een tabel.

De ZW, WAO en Waz zijn open-einde regelingen, waarvan de uitgaven worden bepaald door het uitkeringsrecht van de doelgroep en de uitkeringsvoorwaarden. Deze zijn in de wet- en regelgeving vastgelegd. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast door wijzigingen in de wet- en regelgeving.

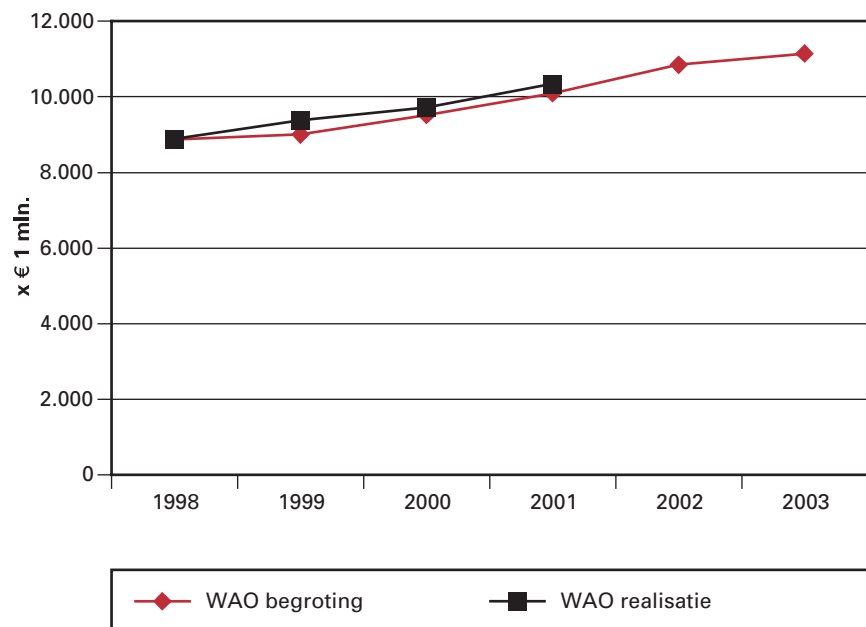
De opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. De uitvoeringskosten worden vastgesteld door de Minister van SZW, wanneer hij jaarlijks uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het UWV-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan.

2.5 Veronderstellingen

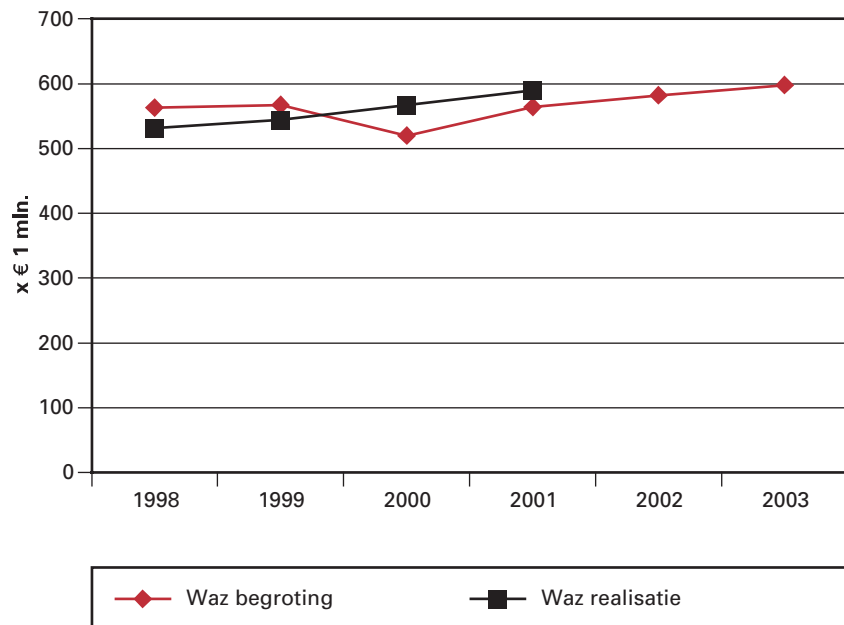
Grafiek raming versus realisatie ZW

Grafiek raming versus realisatie WAO

Grafiek raming versus realisatie Waz

Bij de realisatiecijfers van WAO en Waz wordt zoveel mogelijk aangesloten bij gegevens van het UWV. Voor prognoses wordt gebruik gemaakt van een stromenmodel, dat gevoed wordt met gedetailleerde historische gegevens over de betreffende regeling en arbeidsmarktprognoses van het CBS en het CPB. In dit model worden ook de verwachte effecten van nieuwe beleidsmaatregelen expliciet meegenomen. Afwijkingen kunnen ontstaan door ontwikkelingen in in- en uitstroomkansen, hoogte van de uitkering van nieuwe WAO-ers en administratieve effecten, bijvoorbeeld omtrent de financiële effecten van het oplopen dan wel teruglopen van keuringsachterstanden. Over het algemeen zijn de bijstellingen echter relatief beperkt.

2.6 Groeiparagraaf

SZW werkt in overleg met het UWV aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordingscyclus van het UWV. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2005 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van het UWV en de naar voren gebrachte prestatiegegevens elkaar kunnen aanvullen.

Afhankelijk van afspraken met het UWV voortvloeiend uit het Jaarplan 2003, is het streven om vanaf 2003 in dit artikel extra handavingsgegevens op te nemen inzake opsporing (het onderzoeken per fraude-sigitaal) en afdoening (de incassoratio en het percentage dat niet of administratief wordt afgedaan).

3 REÏNTEGRATIE ARBEIDSGEHANDICAPTEN

3.1 Algemene beleidsdoelstellingen

1. Het bevorderen van de arbeidsdeelname van arbeidsgehandicapten.
2. Voor iedereen die daarvoor in aanmerking komt, is een traject gericht op toeleiding naar of een aanbod van arbeid beschikbaar (sluitende aanpak).

Arbeitsgehandicapten zijn (potentiële) werknemers en zelfstandigen die wegens ziekte of handicap, al dan niet leidend tot werkloosheid of arbeidsongeschiktheid beperkte mogelijkheden hebben om werk te vinden of te behouden. SZW wil voorkomen dat deze mensen terugvallen of blijven steken in een uitkeringssituatie. De Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten (Wet REA) stelt financiële middelen beschikbaar die werkgevers en arbeidsgehandicapten prikkelen om werk aan te bieden respectievelijk aan te nemen of om te starten als zelfstandig ondernemer. Daarnaast voorziet de Wet REA in trajecten die de afstand tot de arbeidsmarkt moeten verkleinen of opheffen voor hen die niet zelf in staat zijn om arbeid te vinden. Tenslotte zijn er fiscale maatregelen genomen om de arbeidsparticipatie van arbeidsgehandicapten te bevorderen in de vorm van een heffingskorting (toetredingskortingen) voor de arbeidsgehandicapte en een afdrachtvermindering/loonbelasting voor de werkgever.

Thans werkt het kabinet aan een nadere uitwerking van het Strategisch Akkoord. Daarbij wordt het bestaande instrumentarium gezien. Uitgangspunt voor het nieuwe wettelijk kader voor reïntegratie is minder regulering (minder, minder complexe en meer geharmoniseerde regels), meer handhaving (balans tussen rechten en plichten herstellen) en meer marktwerking bij de aanbesteding van de reïntegratietrajecten. Gemeenten en uitvoeringsorganisaties krijgen de verantwoordelijkheid, de ruimte en de middelen voor het voeren van een activerend reïntegratiebeleid.

Tabel 3.3.1: Evaluatieonderzoek Onderzocht gedeelte van de algemene of operationele doelstelling	startdatum onderzoek	einddatum onderzoek	concrete onderwerpen v.h. onderzoek
1. Het stimuleren van werkgevers om arbeidsgehandicapten in dienst te nemen en/of te houden; 2. Het stimuleren van arbeidsgehandicapten om werk te aanvaarden; 3. Het verkleinen of het opheffen van de afstand van de arbeidsgehandicapte tot de arbeidsmarkt via de inzet van trajecten.	december 1999	januari 2001	1. bijdrage van Rea-instrumenten aan de arbeidsparticipatie van arbeidsgehandicapten; 2. kosten van instrumenten en besparingen; 3. invloed van de Rea op het uitvoeringsproces.

Vanaf eind 1999 tot en met begin 2001 is de effectiviteit van de Wet REA en de efficiency van de uitvoering onderzocht. De conclusie luidde dat het instrumentarium onoverzichtelijk was en te veel van elkaar verschilde in toepassingsbereik en doelgroep. Ook waren de instrumenten bij belanghebbenden onvoldoende bekend en de procedures voor toekenning van instrumenten te lang en gecompliceerd. Bovendien bleek dat een belangrijk deel van de arbeidsgehandicapten ook zonder toepassing van de (her-)plaatsingssubsidies aan het werk zou zijn gegaan. De betrokken

partijen gaven wel aan de doelstellingen van de wet te onderschrijven en de instrumenten te beschouwen als een nuttig middel om een aantal drempels te verlagen.

De uitkomst van de evaluatie heeft ertoe geleid dat de REA is versoerd ter beperking van onnodig gebruik. Zodoende is per 2002 een aantal instrumenten voor werkgevers samengevoegd in een forfaitaire tegemoetkoming in de vorm van premievrijstelling. Daarbij is de regeling vereenvoudigd, zodat er enerzijds voor budgetten en anderzijds voor de toepassing van de premievrijstelling geen afzonderlijke aanvragen meer nodig zijn. Tenslotte is in 2002 een gecombineerde voorlichtingscampagne gehouden om werkgevers en uitkeringsgerechtigden bekend te maken met de gevolgen van de wijzigingen in de REA en de wetsvoorstellen Verbetering Poortwachter en (I)SUWI.

3.2 Operationele doelstellingen

1. *Het stimuleren van werkgevers om arbeidsgehandicapten in dienst te nemen en/of te houden.*
2. *Het stimuleren van arbeidsgehandicapten om werk te aanvaarden.*
3. *Het verkleinen of het opheffen van de afstand van de arbeidsgehandicapte tot de arbeidsmarkt via de inzet van trajecten.*

Operationele doelstelling 1: Het stimuleren van werkgevers om arbeidsgehandicapten in dienst te nemen en/of te houden.

SZW stimuleert werkgevers om arbeidsgehandicapten in dienst te nemen en/of te houden. Hierbij krijgt de werkgever financiële compensatie voor de extra kosten en risico's die gepaard gaan met het in dienst nemen of houden van arbeidsgehandicapten. In 2003 gebruikt SZW de volgende instrumenten:

- Forfaitaire tegemoetkoming door premievrijstelling van de WAO-basis- en gedifferentieerde premie en Awf-/Ufo-premie gedurende drie jaar in het geval van een nieuwe dienstbetrekking, of gedurende één jaar in het geval van behoud van eigen functie dan wel herplaatsing in een andere functie bij de eigen werkgever;
- Vergoeding van de werkelijke kosten voor zover hoger dan de forfaitaire tegemoetkoming;
- Loondispensatie. Door de Uitvoeringsorganisatie Werknemersverzekeringen (UWV) kan aan de werkgever loondispensatie worden verleend, indien er sprake is van een duidelijk verminderde arbeidsprestatie van de werknemer. Dit betekent dat de werkgever minder loon betaalt dan waarop de werknemer zonder loondispensatie – bijvoorbeeld op grond van de CAO of de Wet Minimumloon recht heeft; de werknemer krijgt een compensatie via de samenloopregeling loon en uitkering;
- Afdrachtvermindering loonheffing. De werkgever komt bij indiensttreding van de arbeidsgehandicapte, afhankelijk van het inkomen, in aanmerking voor de afdrachtvermindering lage lonen of langdurig werklozen;
- No-risk-polis. Bij ziekte die intreedt binnen vijf jaar na het in dienst nemen van een arbeidsgehandicapte ontvangt de werkgever een compensatie voor zijn loondoorbetalingsverplichting doordat het UWV ziekgeld betaalt tot ten hoogste het dagloon. Bij arbeidsongeschiktheid van de arbeidsgehandicapte die intreedt binnen die periode krijgt de werkgever geen opslag m.b.t. de gedifferentieerde WAO-premie.

REA-instrumenten dienen te worden aangevraagd bij het UWV. Deze verstrekt de instrumenten op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. SZW houdt toezicht op een rechtmatige en doelmatige uitvoering door de UWV.

Operationele doelstelling 2: Het stimuleren van arbeidsgehandicapten om werk te aanvaarden.

SZW stimuleert arbeidsgehandicapten om werk te aanvaarden. Dit betekent dat de arbeidsgehandicapte financiële compensatie krijgt om te voorkomen dat zijn financiële positie door het aanvaarden van werk achteruit gaat. In 2003 maakt SZW hierbij gebruik van de volgende instrumenten:

- Reïntegratieuitkering bij scholing. De arbeidsgehandicapte met een werkloosheidsuitkering heeft gedurende maximaal 2 jaar aanspraak op een reïntegratie-uitkering in geval van scholing;
- Reïntegratieuitkering bij proefplaatsing. De arbeidsgehandicapte met een werkloosheidsuitkering heeft gedurende maximaal 6 maanden aanspraak op een reïntegratie-uitkering indien hij op een proefplaats bij een werkgever onbeloonde werkzaamheden gaat verrichten;
- Werknemersvoorziening. De werknemer heeft onder bepaalde voorwaarden aanspraak op werknemersvoorzieningen, zoals vervoer, communicatiemiddelen voor doven, persoonlijke ondersteuning en door de werknemer meeneembare werkplekvoorzieningen die strekken tot bevordering, behoud of herstel van de arbeidsgeschiktheid;
- Loonsuppletie. Een arbeidsgehandicapte die werk in dienstbetrekking aanvaardt tegen een loon dat lager is dan zijn theoretische verdien-capaciteit, kan bij het UWV aanspraak maken op een aanvulling van maximaal 20% van zijn theoretische verdien-capaciteit (voor een periode van maximaal 4 jaar).

Ook deze REA-instrumenten dienen te worden aangevraagd bij de UWV. De verstrekking vindt plaats op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. Degene die vanuit een arbeidsongeschiktheidsuitkering werk hervat kan doorgaans gebruik maken van de toetrederskorting, een korting op de te betalen inkomstenbelasting.

Operationele doelstelling 3: Het verkleinen of het opheffen van de afstand van de arbeidsgehandicapte tot de arbeidsmarkt via de inzet van trajecten.

SZW streeft naar het verkleinen of opheffen van de afstand van de arbeidsgehandicapte tot de arbeidsmarkt. De arbeidsgehandicapte die niet in staat is zelf de weg naar de arbeidsmarkt te vinden, krijgt een traject of instrument aangeboden dat gericht is op het verkleinen of het opheffen van zijn afstand tot de arbeidsmarkt. De trajecten worden aanbesteed door de UWV op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. Sinds 2002 kunnen onder bepaalde voorwaarden ook werkgevers opdrachtgever van reïntegratietrajecten worden. Arbeidsgehandicapte werknemers kunnen sinds 2002 in aanmerking komen voor een persoons-gebonden reïntegratiebudget indien er geen hervattingsmogelijkheden zijn bij de eigen of een andere werkgever. SZW streeft er naar dat een naar doelgroep gedifferentieerd percentage van de reïntegratietrajecten in 2003 wordt afgesloten met een succesvolle plaatsing c.q. uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap. Bij trajecten kunnen instrumenten als scholing, trainingen en nazorg worden ingezet.

3.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3.3.2: Prestatiegegevens REA

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)							
* uitkeringslasten	571	503	451	440	438	437	435
* uitvoeringskosten	142	123	123	123	123	123	123
2. Instrumenten voor werkgevers							
* subsidies aan werkgevers	159	86	59	43	43	43	43
3. Instrumenten aan arbeidsgehandicapten							
* uitkeringen REA	117	124	114	114	114	114	114
* subsidies aan arbeidsgehandicapten	130	134	124	124	124	124	124
4. Trajecten							
* inkoop trajecten	103	132	132	132	132	132	132
5. Overig	62	27	21	26	25	23	22
Totale lasten	713	626	574	563	561	560	558
6. Instrumenten voor arbeidsgehandicapten							
* aantal plaatsingen, zonder traject, met gebruik van REA-instrumenten	22 041						
7. Prestatiegegevens trajecten							
* inkoop trajecten	48 421	52 000	52 000				
* aantal plaatsingen uit inkoop 2001	4 473						
* aantal plaatsingen uit inkoop 2000	14 360						
* plaatsingspercentage inkoop 2001	9%						
* plaatsingspercentage inkoop 2000	30%						

* Voorlopige gegevens over de eerste drie kwartalen 2001

De REA-uitgaven bedroegen in 2001 bijna € 713 mln. In totaal zijn er in 2001 volgens het UWV 48 421 trajecten ingekocht. Zicht op het totaal aantal duurzame plaatsingen uit trajecten die in 2001 zijn ingekocht is pas eind 2003 te verwachten. De reden hiervoor is dat trajecten een gemiddelde duur hebben van 14 tot 16 maanden en dat er pas sprake is van een succesvolle plaatsing indien deze minimaal zes maanden duurt. Er is in 2001 voor € 159 miljoen ingezet aan werkgeverssubsidies. Het gaat hierbij om (her)plaatsingssubsidies, voorzieningen voor de werkplek en pakketten op maat die verstrekt worden indien een werkgever een arbeidsgehandicapte in dienst neemt. Vanaf 2002 worden geen nieuwe werkgeverssubsidies meer verstrekt. In plaats hiervan kunnen werkgevers een beroep doen op een premiekortingsregeling met de mogelijkheid om feitelijke meerkosten vergoed te krijgen. Naar verwachting is deze regeling eenvoudiger uitvoerbaar en heeft dit een positieve uitwerking op het aannamedrag van werkgevers inzake arbeidsgehandicapten. In 2002 hebben werkgevers van de meerkostenregeling gebruik gemaakt om ondermeer de kosten van preventieve maatregelen zoals rugtrainingen en traumabegeleiding bij het Rea-fonds te declareren. Vanaf 2003 kunnen alleen nog de meerkosten worden vergoed die te maken hebben met persoonsgebonden werkvoorzieningen (werkplekaanpassingen). Hiermee is naar verwachting ca. € 7 mln structureel gemoeid. Voorts is voor € 117 mln aan REA-uitkeringen (proefplaatsingen en Ziektewet-uitkeringen) bij het REA-fonds gedeclareerd. Aan subsidies voor

arbeidsgehandicapten (vooral werk- en vervoersvoorzieningen) is in totaal bijna € 130 mln besteed. De uitvoeringskosten kwamen in 2001 uit op € 142 mln. In de post overig zijn ondermeer de bijdragen van het REA-fonds aan de scholingsinstituten opgenomen. De scholingsinstituten zijn actief op het terrein van de bevordering van herstel en voorkoming van arbeidsongeschiktheid.

Het UWV registreert de fraudeconstatering op het gebied van reïntegratie niet. Aangezien het gaat om mensen met een WAO-uitkering zijn deze gegevens opgenomen in een samengestelde arbeidsongeschiktheidsstatistiek.

3.4 Budgetflexibiliteit

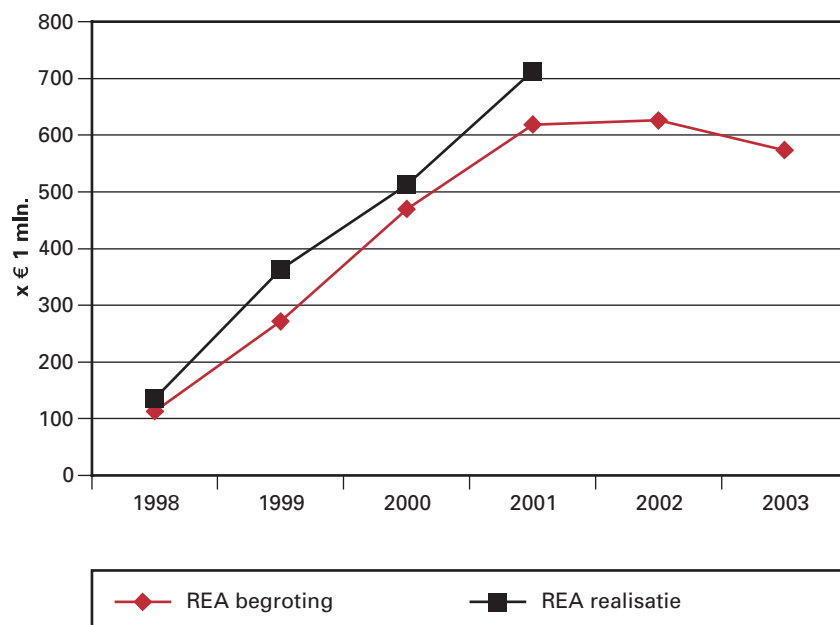
De budgetflexibiliteit van de REA-uitgaven is nihil. Daarom is in dit artikel afgezien van de opname van een tabel.

Een aanzienlijk deel van het REA-instrumentarium is een open-einde regeling. SZW is verplicht om alle rechthebbenden die een beroep doen op de regeling middelen, voorzieningen of instrumenten ter beschikking te stellen. Het gaat daarbij om de instrumenten die drempels voor het aanvaarden van werk, dan wel het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten, verlagen. Dit is in de wet- en regelgeving vastgelegd. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast door het wijzigen van deze wet- en regelgeving. Gezien de groei van de REA-uitgaven en met het oog op het reïntegratiebeleid nieuwe stijl, zal het kabinet dit najaar nagaan in hoeverre het open einde karakter van de REA kan verdwijnen.

De in dit artikel opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. De uitvoeringskosten worden vastgesteld door de minister van SZW, wanneer hij jaarlijks uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het UWV-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan.

3.5 Veronderstellingen

Grafiek raming versus realisatie REA

De streefwaarden bij operationele doelstelling 3 zijn zowel afhankelijk van autonome ontwikkelingen als van de verwachte effecten van ingezet beleid. De belangrijke autonome factoren zijn de ontwikkeling van de doelgroep van de REA en de economische ontwikkeling. Tussen beleidsmatige en autonome effecten bestaat uiteraard een wisselwerking. Een gunstige conjunctuur zorgt via de groei van de werkgelegenheid enerzijds tot een groei van het aantal arbeidsongeschikten en het aantal benodigde trajecten. Anderzijds zijn in een gunstige conjunctuur ook de kansen op een succesvolle plaatsing groter.

3.6 Groeiparagraaf

Er zijn tot op heden voor de REA afzonderlijk geen cijfers beschikbaar zijn. In de meibrief 2002 is aan het UWV gevraagd om deze registratie vanaf 2003 ter hand te nemen. Naar verwachting kunnen deze gegevens vanaf 2005 aan dit artikel worden toegevoegd.

4 INKOMENSGARANTIE VOOR NABESTAANDEN

4.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het garanderen van een inkomen op minimumniveau aan nabestaanden voor wie het niet mogelijk is om zelfstandig in hun eigen levensonderhoud te voorzien.

Nabestaanden, wezen of halfwezen die na het overlijden van hun partner of ouder(s) niet zelfstandig in hun eigen levensonderhoud kunnen (blijven) voorzien, zijn aangewezen op financiële bescherming door de overheid. De overheid voorziet in een nabestaandenuitkering op minimumniveau. Deze uitkering geschiedt op basis van de Algemene nabestaandenwet (Anw).

Tabel 3.4.1: Evaluatieonderzoek

Onderzocht gedeelte van de algemene of operationele doelstelling	startdatum onderzoek	einddatum onderzoek	concrete onderwerp van het onderzoek
Het garanderen van een inkomen op minimumniveau aan nabestaanden voor wie het niet mogelijk is om zelfstandig in hun eigen levensonderhoud te voorzien.	Juli 2000	April 2001	Wat zijn de effecten en doeltreffendheid van de Anw in de praktijk?

In het evaluatieonderzoek uit 2000/2001 is gekeken naar de effectiviteit van de Anw en de effectiviteit en efficiency van de uitvoering. Op grond van de evaluatie kan geconcludeerd worden dat de Anw doeltreffend is: het behoeftebeginsel in de Anw is adequaat vormgegeven. Voorts zijn geen grote structurele knelpunten in de uitvoering geconstateerd.

Naar aanleiding van de evaluatie wordt voorlichting gegeven om te voorkomen dat mensen op een te laat moment gaan nadenken over de inkomenssituatie van hun nabestaande.

4.2 Operationele doelstellingen

- 1. Zorgdragen dat aan alleenstaande nabestaanden die niet zelfstandig in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, een nabestaandenuitkering op minimumniveau wordt verstrekt.*
- 2. Zorgdragen dat aan de ouder of verzorger van een tot zijn huishouden behorende halfwees, een halfwezenuitkering op minimumniveau wordt verstrekt.*
- 3. Zorgdragen dat aan wezen een leeftijdsafhankelijke wezenuitkering op minimumniveau wordt verstrekt die onafhankelijk is van hun inkomen.*
- 4. SZW bevordert dat alle nabestaanden die aanspraak kunnen doen op een nabestaandenuitkering, ermee bekend zijn dat zij hierop recht hebben en dat zij hiervan gebruik maken.*
- 5. Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Anw door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.*

Operationele doelstelling 1: Zorgdragen dat aan alleenstaande nabestaanden die niet zelfstandig in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, een nabestaandenuitkering op minimumniveau wordt verstrekt.
Nabestaanden die niet in staat zijn om in hun eigen levensonderhoud te voorzien en aanspraak kunnen maken op een nabestaandenuitkering, zijn

nabestaanden (waarvan de partner op de dag van overlijden verzekerd was) die niet ouder zijn dan 65 jaar en die:

- een ongehuwd eigen kind, stief- of pleegkind jonger dan 18 jaar hebben dat niet tot het huishouden van een ander behoort; of
- arbeidsongeschikt zijn voor tenminste 45% op de dag van overlijden van de partner of op de dag dat het jongste kind 18 jaar wordt en van wie de arbeidsongeschiktheid tenminste drie maanden zal duren; of
- geboren zijn voor 1 januari 1950.

De nabestaandenuitkering is een uitkering op minimumniveau en bedraagt daarom maximaal 70% van het minimumloon. Anw-gerechtigden ontvangen alleen een uitkering als zij niet (volledig) zelfstandig in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien en is daarmee inkomensafhankelijk. Voor inkomen uit arbeid (loon, winst, vut-uitkering, vervroegd pensioen, bovenwettelijke aanvullingen van de (ex-) werkgever) geldt een vrijstelling van 50% van het brutominimumloon + 1/3 van de meerinkomsten. Het resterende bedrag wordt van de uitkering afgetrokken. Inkomen in verband met arbeid (bijvoorbeeld een WAO- of WW-uitkering) wordt volledig in mindering gebracht op de uitkering. Bij een inkomen vanaf € 2002 (stand van zaken per 1 juli 2002) worden nabestaanden geacht volledig zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien en hebben zij geen recht meer op een nabestaandenuitkering. Eigen vermogen, de inkomsten uit dit vermogen en particuliere aanvullende nabestaandenpensioenen worden, gezien de aard van de uitkering, niet ingehouden op de nabestaandenuitkering.

Operationele doelstelling 2: Zorgdragen dat aan de ouder of verzorger van een tot zijn huishouden behorende halfwees, een halfwezenuitkering op minimumniveau wordt verstrekt.

De ouder of verzorger van een tot zijn huishouden behorende halfwees onder de 18 jaar, heeft onder bepaalde voorwaarden recht op een inkomensafhankelijke uitkering ter hoogte van 20% van het minimumloon. Wanneer dit bedrag wordt gecombineerd met het sociaal minimum voor een alleenstaande (70% van het minimumloon) ontvangt de nabestaande/verzorger een inkomen van 90% van het minimumloon, hetgeen conform de Toeslagenwet overeenkomt met het sociaal minimum voor een alleenstaande ouder die een thuiswonend kind verzorgt.

Operationele doelstelling 3: Zorgdragen dat aan wezen een leeftijdsafhankelijke wezenuitkering op minimumniveau wordt verstrekt die onafhankelijk is van hun inkomen.

Volle wezen in de leeftijd tot 16 jaar hebben recht op een wezenuitkering. De uitkering kan worden verlengd indien de wees:

- arbeidsongeschikt is. De uitkering kan worden verlengd tot het 18e jaar. Daarna kan de wees aanspraak maken op een Wajong-uitkering;
- een studie volgt. De uitkering kan worden verlengd tot uiterlijk het 21e jaar;
- ongehuwd is en een huishouden verzorgt waartoe minstens één andere wees behoort. De uitkering kan worden verlengd tot uiterlijk het 21e jaar.

De wezenuitkering is inkomensafhankelijk. De hoogte van de uitkering is gekoppeld aan het minimumloon en afhankelijk van de leeftijd van de wees.

Operationele doelstelling 4: SZW bevordert dat alle nabestaanden die aanspraak kunnen doen op een nabestaandenuitkering, ermee bekend zijn dat zij hierop recht hebben en dat zij hiervan gebruik maken.

Het is van belang dat een ieder zich bewust is van zijn financiële positie ingeval de partner komt te overlijden. In verband hiermee heeft de overheid een voorlichtingscampagne gevoerd. Voorts ziet de overheid erop toe dat (mogelijke) rechthebbenden met de Anw bekend zijn en dat zij weten hoe en op welke voorwaarden een nabestaandenuitkering kan worden aangevraagd. In dit verband wordt het voorlichtingstraject via de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) nauwlettend gevolgd. Gestreefd wordt naar 100% bekendheid met de nabestaandenuitkering onder de groep potentiële rechthebbenden.

Operationele doelstelling 5: Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Anw door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.

SZW streeft naar zo min mogelijk misbruik en oneigenlijk gebruik van Anw-uitkeringen. De SVB levert daarvoor inspanningen op het gebied van preventie, controle, opsporing en afdoening. Hierbij dient fraude zoveel mogelijk aan het licht te worden gebracht en te worden afgehandeld. Mede vanwege de fraudegevoeligheid van de Anw zullen in de komende jaren steekproefonderzoeken gedaan blijven worden op het ongemeld samenwonen. Daarnaast blijft de gegevensuitwisseling met de Belastingdienst van belang voor de controle op inkomsten. Alhoewel het aantal inkomenswijzigingen in de periode 1997–2000 gedaald is, is het aantal nog substantieel.

4.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3.4.2: Prestatiegegevens ANW

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>1. Uitgaven (x € 1 mln)</i>							
* Uitkeringslasten	1 513	1 515	1 507	1 493	1 477	1 461	1 451
* Uitvoeringskosten	27,5	26,3	25,1	24,5	24,1	23,7	23,7
<i>2. Volume (x 1000 uitkeringsjaren)</i>	<i>135</i>	<i>130</i>	<i>125</i>	<i>122</i>	<i>118</i>	<i>115</i>	<i>112</i>
<i>Ingang recht voor 1 juli 1996</i>							
Aantal uitkeringsgerechtigden	84	74	65	57	49	43	38
* Vrouwelijke nabestaanden	74	65	57	50	44	39	34
w.v. nabestaanden+halfwezenuitkering	7	6	5	4	3	3	2
w.v. alleen nabestaandenuitkering	68	60	53	47	41	36	32
* Mannelijke nabestaanden	10	8	7	6	5	4	4
w.v. nabestaanden+halfwezenuitkering	1	1	1	1	1	0	0
w.v. alleen nabestaandenuitkering	8	7	6	5	5	4	3
<i>Ingang recht na 1 juli 1996</i>	<i>49</i>	<i>55</i>	<i>59</i>	<i>64</i>	<i>67</i>	<i>70</i>	<i>73</i>
Aantal uitkeringsgerechtigden							
* Vrouwelijke nabestaanden	42	48	52	56	59	62	64
w.v. nabestaanden+halfwezenuitkering	6	7	8	8	9	9	10
w.v. alleen nabestaandenuitkering	33	36	40	43	45	47	48
w.v. alleen halfwezenuitkering	4	4	5	5	5	6	6
* Mannelijke nabestaanden	6	7	7	8	8	9	9
w.v. nabestaanden+halfwezenuitkering	1	1	1	1	1	1	1
w.v. alleen nabestaandenuitkering	2	2	3	3	3	3	3
w.v. alleen halfwezenuitkering	4	4	4	4	4	5	5
Wezenuitkeringen (x 1000 pers.)	2	2	2	2	2	2	2
Totaal aantal uitk.ger. (x 1000 pers)	166	159	153	148	143	139	135
<i>4. Doelmatigheid</i>							
* uitvoeringskosten per uitkeringsjaar (x € 1)	204	202	201	201	204	206	212
* uitvoeringskosten in % van de uitkeringslasten	1,8%	1,7%	1,7%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%
* gemiddelde uitkering (uitkeringslasten per uitkeringsjaar)	11 207	11 651	12 056	12 234	12 517	12 702	12 959

Uit de cijfers blijkt dat vrouwen veel vaker een beroep doen op de nabestaandenwet dan mannen. Dit heeft te maken met het feit dat de arbeidsparticipatie van mannen hoger is dan van vrouwen en met het feit dat de de inkomenstoets bij mannen zwaarder uitwerkt dan bij vrouwen. Ook is te zien dat er een afname is van nabestaanden met recht vóór 1 juli 1996 (de voormalige AWW). De verklaring is dat er geen nabestaanden meer in de AWW stromen, omdat deze is vervangen door de Anw per 1 juli 1996. AWW'ers kunnen dus alleen nog maar uitstromen, vanwege bijvoorbeeld samenwonen of overlijden.

Er is daarentegen een toename van nabestaanden met recht na 1 juli 1996. Dit wordt veroorzaakt door de demografische ontwikkeling zoals de toename van de Nederlandse bevolking. Overigens zal in 2015 de structurele situatie worden bereikt, als de voorwaarde voor de Anw «geboren voor 1950» niet meer geldt. Dan zijn al deze nabestaanden namelijk 65 jaar geworden en ontvangen ze geen Anw meer. Alleen nabestaanden met kinderen jonger dan 18 jaar en/of voor meer dan 45% arbeidsongeschikt ontvangen dan nog een (gedeeltelijke) Anw-uitkering, indien zij voldoen aan de inkomenstoets.

Tabel 3.4.3: Handhaving

handhavingscyclus	indicator	1998	1999	2000	2001
opsporing	aantal geconstateerde fraudes	156	240	210	232
	gemiddeld fraudebedrag (x € 1)	5 088	7 671	8 689	10 994
afdoening	% strafrechtelijke afdoening	79%	83%	95%	94%
	aantal waarschuwingen		283	160	383
	aantal boeten	498	688	753	684
	aantal maatregelen	1 180	806	356	484
	incassoratio	69%	72%	98%	97%

Bovenstaande indicatoren hebben betrekking op de gehele handhavingsketen van preventie, controle, opsporing en afdoening. Door de inkomens- en leefvorm-afhankelijkheid van de Anw per 1 juli 1996 is de Anw fraudegevoeliger geworden. De Anw is nu de meest fraudegevoelige regeling die de SVB uitvoert. Er is een duidelijk stijgende lijn in de hoogte van het gemiddelde fraudebedrag, terwijl het aantal fraudeconstateringen relatief gelijk is gebleven de laatste drie jaren. Het incassopercentage is op het hoge niveau van 2000 gebleven.

4.4 Budgetflexibiliteit

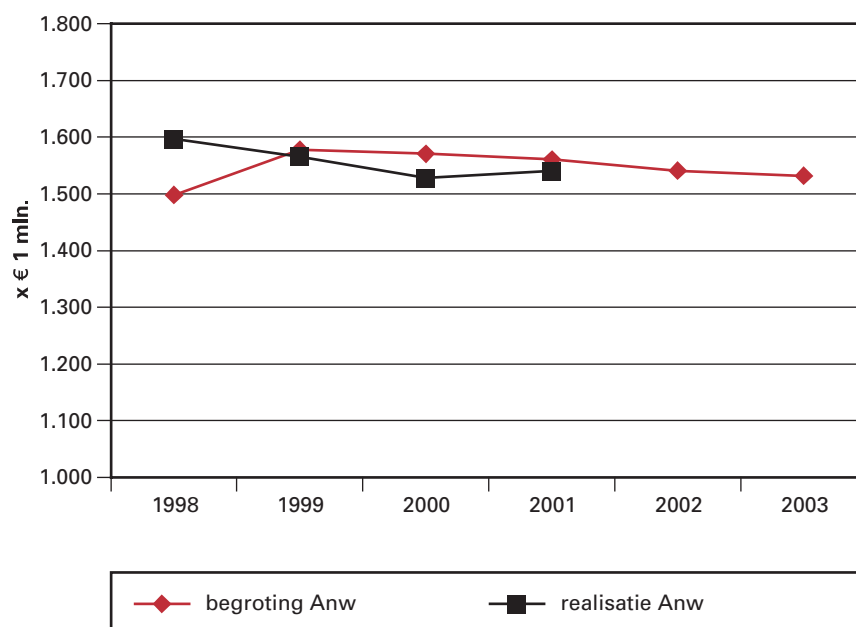
De budgetflexibiliteit van de Anw-uitgaven is nihil. Daarom is afgezien van de opname van een tabel.

De Anw is een open-einde regeling, waarvan de uitgaven worden bepaald door de omvang en het uitkeringsrecht van de doelgroep. Het uitkeringsrecht kan alleen worden aangepast door wijzigingen in de wet- en regelgeving. De omvang van de groep uitkeringsgerechtigden wordt nagenoeg uitsluitend bepaald door demografische factoren; de hoogte van de uitkeringen (na inkomenstoets) is afhankelijk van lange termijn ontwikkelingen van de arbeidsparticipatie van de doelgroep. De uitgaven kunnen dus alleen worden aangepast door wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. Jaarlijks stelt de minister van SZW de uitvoeringskosten vast, wanneer hij uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het SVB-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan.

4.5 Veronderstellingen

Grafiek raming versus realisatie Anw

De ontwikkeling van het volume in de Anw wordt bepaald door demografische factoren. De raming van het volume is dan ook in belangrijke mate gebaseerd op de bevolkingsprognose van het CBS. Daarnaast speelt bij de ontwikkeling van het volume de arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen een rol. Hoe hoger de arbeidsparticipatie hoe minder vaak een beroep op een (volledige of gedeeltelijke) Anw-uitkering gedaan zal worden.

De hoogte van de uitkering is gekoppeld aan de contractloonontwikkeling volgens de Wet Koppeling met Afwijkingmogelijkheid (WKA).

4.6 Groeiparagraaf

SZW werkt in overleg met de SVB aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordingscyclus van de SVB. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2005 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van de SVB en de naar voren gebrachte prestatiegegevens elkaar kunnen aanvullen.

Het streven is om vanaf 2003 extra handhavingsgegevens op te nemen inzake preventie, opsporing en afdoening, met name de administratieve afhandeling van overtredingen.

5 INKOMENSGARANTIE BIJ OUDERDOM

5.1 Algemene beleidsdoelstellingen

Het garanderen van een ouderdomspensioen op minimumniveau voor personen van 65 jaar en ouder en het garanderen van een toeslag op het ouderdomspensioen van de 65-plusser ten behoeve van zijn partner jonger dan 65 jaar die niet (volledig) in zijn eigen levensonderhoud voorziet. Deze toeslag is ter overbrugging van het verschil tussen het AOW-pensioen van de AOW-gerechtigde zelf en het relevante sociaal minimum voor de 65-plusser en jongere partner tezamen.

De Algemene Ouderdomswet (AOW) in het leven geroepen om mensen te beschermen tegen het risico van inkomensverlies door ouderdom. De AOW geeft iedereen in de leeftijd van 65 jaar en ouder recht op een ouderdomspensioen in de vorm van een AOW-pensioen.

Om te voorkomen dat de jongere partner van een AOW-gerechtigde, wanneer die niet volledig in zijn eigen kosten van levensonderhoud voorziet, een beroep moet doen op de Algemene bijstandswet (Abw), voorziet de AOW voorts in een AOW-toeslag voor de jongere partner. De toeslag is afhankelijk van het inkomen van de jongere partner.

De oudedagsvoorziening in Nederland bestaat naast het AOW-pensioen (een basispensioen van overheidswege) uit aanvullende pensioenen (voortvloeiend uit een dienstverband) en eventueel in de privé-sfeer afgesloten verzekeringen (lijfrentes e.d.). De aanvullende pensioenen zijn primair de verantwoordelijkheid van de sociale partners.

Tabel 3.5.1: Evaluatieonderzoek Onderzocht gedeelte van de algemene of operationele doelstelling	startdatum onderzoek	einddatum onderzoek	concrete onderwerp van het onderzoek
Het verstrekken van een inkomensafhankelijke AOW-toeslag ten behoeve van de partner jonger dan 65 jaar.	April 2002	Mei 2002	onderbouwing geraamde kosten opheffing AOW-gat partners, grensarbeiders

Uit het ex-ante evaluatie onderzoek uit voorjaar 2002 is gedetailleerd beschreven op welke manier de ramingen van de kosten van het opheffen van het AOW-gat van de partners van grensarbeiders hebben plaatsgevonden.

5.2 Operationele doelstellingen

- 1. Het verstrekken van een AOW-pensioen op minimumniveau op basis van het aantal verzekerde jaren aan personen van 65 jaar en ouder;*
- 2. Het verstrekken van een inkomensafhankelijke AOW-toeslag ten behoeve van de partner jonger dan 65 jaar;*
- 3. Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de AOW door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.*

Operationele doelstelling 1: Het verstrekken van een AOW-pensioen op minimumniveau op basis van het aantal verzekerde jaren aan personen van 65 jaar en ouder.

Aan personen van 65 jaar en ouder wordt een uitkering op minimum-niveau verstrekt op basis van het aantal verzekerde jaren. Over een periode van 50 jaar bouwt een verzekerde per jaar 2% van zijn AOW-pensioen op. Wie tussen het 15e en 65e jaar continu verzekerd is geweest, ontvangt een volledig AOW-pensioen. Verzekerd voor de AOW is degene jonger dan 65 jaar die in Nederland woont, of niet in Nederland woont maar wel aan loonbelasting is onderworpen vanwege in Nederland in dienstbetrekking verrichte arbeid. Alleenstaanden hebben recht op een ongehuwdenpensioen ter hoogte van 70% van het netto-minimumloon. Een alleenstaande met een kind onder de 18 jaar kan onder bepaalde omstandigheden aanspraak maken op 90% van het netto-minimumloon. Gehuwden van wie de partner ook 65 jaar of ouder is, ontvangen per persoon een AOW-pensioen ter hoogte van 50% van het netto-minimumloon. Gezamenlijk bedraagt hun AOW-pensioen dan 100% van het netto-minimumloon.

Vóór de invoering van de gelijke behandeling van mannen en vrouwen in de AOW (in de tachtiger jaren van de vorige eeuw), was het mogelijk dat de verzekeringspositie van de gehuwde vrouw werd bepaald door die van haar echtgenoot: was de man niet verzekerd dan was de vrouw, ondanks het feit dat zij Nederlands ingezetene was, ook uitgesloten van verzekeringsplicht voor de AOW. Zo'n situatie ontstond bijvoorbeeld wanneer van een in Nederland wonend echtpaar de man (als grensarbeider) in het buitenland werkzaam was. De Tweede Kamer achtte het onredelijk dat deze vrouwen, nu zij de leeftijd van 65 jaar bereiken of al hebben bereikt, worden geconfronteerd met een korting op hun AOW-pensioen als gevolg van niet-verzekerde jaren in de periode tussen 1 januari 1957 en 1 januari 1980. Tijdens de begrotingbehandeling SZW in de Tweede Kamer in december 2001 zijn twee amendementen aangenomen die ertoe strekten het betreffende AOW-gat te dichten. De daarvoor noodzakelijke wetswijziging moet nog door de Eerste Kamer worden goedgekeurd. De cijfers hiervoor zijn vermeld bij beleidsartikel 15 Rijksbijdragen Sociale Fondsen.

Operationele doelstelling 2: Het verstrekken van een inkomensafhankelijke AOW-toeslag ten behoeve van de partner jonger dan 65 jaar.

Een AOW-gerechtigde kan in aanmerking komen voor een toeslag ten behoeve van zijn partner jonger dan 65 jaar die niet (volledig) in zijn eigen levensonderhoud voorziet. De toeslag heeft tot doel het verschil tussen het AOW-pensioen van de AOW-gerechtigde zelf en het relevante sociaal minimum te overbruggen. De toeslag is afhankelijk van het eventuele inkomen uit of in verband met arbeid van de jongere partner en bedraagt maximaal 50% van het netto-minimumloon. Het huidige toeslagsysteem vormt een overgangssituatie in het proces van verdergaande individualisering. Het vormt een overgang van het vóór 1988 geldende systeem waarin aan elke gehuwde 65-plusser met jongere partner een 100% AOW-uitkering werd verstrekt (ongetoetste toeslag) en het in 2015 in werking tredende stelsel, waarin geen partnertoeslag meer zal worden toegekend.

Operationele doelstelling 3: Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de AOW door middel van preventie, controle, opsporing en afdoening.

SZW streeft naar zo min mogelijk misbruik en oneigenlijk gebruik van AOW-uitkeringen. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) levert daarvoor

inspanningen op het gebied van preventie, controle, opsporing en afdoening. Hierbij dient fraude zoveel mogelijk aan het licht te worden gebracht en te worden afgehandeld.

In de komende jaren worden steekproefonderzoeken gedaan op het ongemeld samenwonen. Daarnaast blijft de gegevensuitwisseling met de Belastingdienst van belang voor de controle op inkomsten. Alhoewel het aantal inkomenswijzigingen in de periode 1997–2000 gedaald is, is het aantal nog substantieel.

In 2003 ontvangen naar verwachting 2,4 miljoen personen een AOW-pensioen. De Sociale Verzekeringsbank keert de AOW uit op basis van de door SZW ontwikkelde wet- en regelgeving. SZW houdt toezicht op de rechtmatige en doelmatige uitvoering door de SVB.

5.3 Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3.5.2: Prestatiegegevens AOW

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitgaven (x € 1 mln)							
* uitkeringslasten	20 283	21 389	22 539	23 426	24 773	25 771	26 809
* uitvoeringskosten	104	108	108	111	114	117	123
2. Volume (x 1000 uitkeringsjaren)							
90% uitkering (alleenstaanden met kind)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
70% uitkering (totaal)	967	967	970	974	979	985	992
70% uitkering (alleenstaanden)	953	956	961	967	973	979	986
50% uitkering (totaal)	1 245	1 269	1 295	1 323	1 353	1 382	1 409
50% uitkering(partners 65+/65+)	1 063	1 083	1 102	1 123	1 147	1 170	1 192
max. 30% uitkering (oude 70% gevallen; toeslagen i.g.v. 65+/65-)	15	11	9	7	6	6	6
max. 50% uitkering (nieuwe 50% gevallen; toeslagen i.g.v. 65+/65-)	182	186	192	199	207	212	217
totaal (90%+70%+50%)	2 213	2 237	2 265	2 297	2 332	2 367	2 402
3. Aantal uitkeringsgerechtigden (* 1000 personen)	2 350	2 384	2 423	2 465	2 510	2 555	2 599
4. Korting op de AOW-uitkering i.v.m. niet-verzekerde jaren							
* aantal personen met korting (*1000 personen)	285	305	325	345	366	386	406
* aantal personen met korting (% van het totaal)	12%	13 %	13%	14%	15%	15%	16%
* gemiddeld kortingspercentage	48,3%	48,5%	48,7%	48,7%	48,7%	48,8%	48,8%
5. Hoogte gemiddelde uitkering (x € 1)	9 166	9 564	9 953	10 197	10 621	10 888	11 163
6. Doelmatigheid							
* uitvoeringskosten per uitkeringsjaar (x € 1)	47	48	48	48	49	50	51
* uitvoeringskosten in % van de uitkeringslasten	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Het aantal personen met AOW-pensioen neemt elk jaar fors toe. Deze toename is te verklaren vanuit verschillende demografische factoren: bevolkingstoename, toename van de gemiddelde leeftijd en de vergrijzing van de Nederlandse bevolking. Anders gezegd: we zijn met meer, we leven gemiddeld langer en er zijn relatief meer mensen van 65 jaar en ouder. Dit heeft een toename van circa 40 000 AOW-gerechtigden per jaar tot gevolg. Het betreft vooral AOW-gerechtigden met partner die een 50% uitkering hebben. Daarnaast neemt ook het aantal alleenstaande AOW-ers (met een 70% uitkering) licht toe.

De tabel laat een daling zien in het aantal toeslagen van 30% en een stijging van het aantal toeslagen van 50%. Er is namelijk nog een relatief kleine groep AOW-gerechtigden, met een partner onder de 65, die recht heeft op een uitkering van 70%, waarbij de partnertoeslag maximaal 30% bedraagt. Dit zijn mensen die al AOW gerechtigd waren vóór 1 februari 1994 en wier partner nu nog steeds jonger is dan 65. Vanaf die datum is de uitkering voor AOW-gerechtigden met een partner onder de 65 op 50% gesteld (met een toeslag van maximaal 50% voor de partner). De groei van het aantal AOW gerechtigden uitgedrukt in uitkeringsjaren is iets lager dan de groei uitgedrukt in personen. De reden hiervoor is dat het aandeel personen met een onvolledige AOW-uitkering stijgt ten opzichte van het totaal aantal AOW-gerechtigden.

De hoogte van de gemiddelde uitkering neemt iets toe. De belangrijkste reden hiervoor is dat de hoogte van de AOW-uitkering gekoppeld is aan de hoogte van het netto minimumloon en hiermee mee stijgt.

De korting voor personen met een onvolledige uitkering in verband met niet verzekerde jaren ligt net boven de 48%. Deze korting betekent niet dat al deze mensen (325 000) te maken hebben met een onvolledige oudedagsvoorziening. De betreffende personen kunnen in de periode dat men in Nederland niet verzekerd was, een buitenlandse oudedagsvoorziening hebben opgebouwd. Mensen die tijdens hun actieve periode uit Nederland geëmigreerd zijn, zijn hier een voorbeeld van. De toegenomen mondialisering is er de oorzaak van dat meer dan de helft van de onvolledige uitkeringen betaald wordt aan personen die in het buitenland wonen.

Kortom, de trends vergrijzing en mondialisering hebben ook hun weerslag op de AOW-cijfers. Zowel meer volledige als meer onvolledige uitkeringen doen de AOW-lasten flink stijgen.

Handhavingsaspecten

Tabel 3.5.3: Handhaving					
handhavingscyclus	indicator	1998	1999	2000	2001
opsporing	aantal fraudesignalen	575	545	638	495
	aantal geconstateerde fraudes	187	149	140	106
	gemiddeld fraudebedrag (x € 1)	6 592	6 141	8 644	8 478
afdoening	% strafrechtelijke afdoening	86%	74%	91%	94%
	aantal waarschuwingen		243	200	364
	aantal boeten	770	709	759	672
	aantal maatregelen	664	500	380	392
	Incassoratio	98%	98%	98%	97%

Bron: SVB handhaving bij de SVB.

Bovenstaande indicatoren hebben betrekking op de gehele handhavingsketen van preventie, controle, opsporing en afdoening. Het aantal geconstateerde fraudes in de AOW is ten opzichte van 2000 gedaald.

Het gemiddelde fraudebedrag is in 2001 licht gedaald ten opzichte van 2000, maar is ten opzichte van de jaren 1998 en 1999 fors hoger. De

hoge incassoratio is het gevolg van de invoering van de Wet Boeten en Maatregelen en de mogelijkheid van directe verrekening met de uitkering.

5.4 Budgetflexibiliteit

De budgetflexibiliteit van de programma-uitgaven is nihil. Daarom is afgezien van de opname van een tabel.

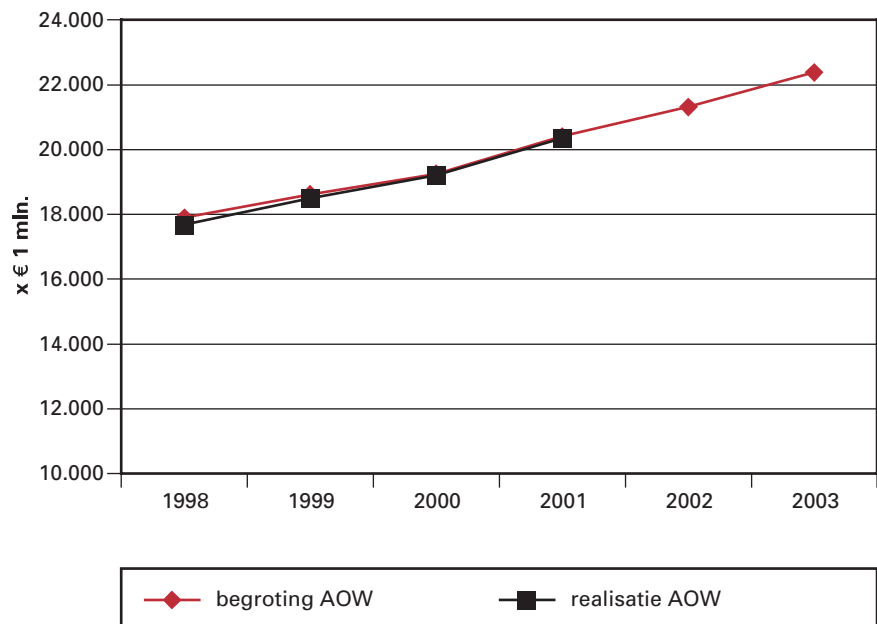
De AOW is een open-einde regeling, waarvan de uitgaven worden bepaald door het uitkeringsrecht van de doelgroep en de uitkeringsvoorwaarden. Deze zijn in de wet- en regelgeving vastgelegd. De uitgaven kunnen alleen worden aangepast door wijzigingen in de wet- en regelgeving.

De in dit artikel opgevoerde uitvoeringskosten zijn afgestemd op de bijbehorende taken. De uitvoeringskosten worden vastgesteld door de minister van SZW, wanneer hij jaarlijks uiterlijk 1 december zijn goedkeuring verleent aan het SVB-Jaarplan voor het komende jaar. Wijzigingen in wet- en regelgeving die een afname of toename van de uitvoeringskosten tot gevolg hebben, leiden tot een aanvulling op dit plan.

Met het SVB vindt momenteel overleg plaats over de scheiding tussen de begrotingsgefinancierde en de premiegefinancierde regelingen en de afstemming van de cycli. Dit betekent dat bovengenoemde uitvoeringskosten nog onder voorbehoud zijn.

5.5 Veronderstellingen

Grafiek raming versus realisatie AOW

De volumeramingen zijn gebaseerd op realisatiecijfers en prognoses van de Sociale Verzekeringsbank, die weer in belangrijke mate zijn gebaseerd op de bevolkingsprognoses van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De volume-ontwikkeling wordt bepaald door demografische factoren, die, behoudens onvoorziene omstandigheden (griep epidemie), goed zijn in te

schatten. De hoogte van de uitkering is gebaseerd op het netto minimum-loon. Hierdoor wijken de realisaties slechts marginaal af van de ramingen.

5.6 Groeiparagraaf

Het streven is om vanaf 2003 in dit artikel extra handhavingsgegevens op te nemen inzake preventie, opsporing en afdoening, met name de administratieve afhandeling van overtredingen.

SZW werkt in overleg met de SVB aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordingscyclus van de SVB. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2005 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van de SVB en de in dit artikel naar voren gebrachte prestatiegegevens elkaar kunnen aanvullen.

6 FINANCIERING PREMIEGEFINANCIEERDE SOCIALE VERZEKERINGSUITGAVEN

Uitvoering sociale verzekeringen en beheer sociale fondsen

De uitgaven sociale zekerheid en arbeidsmarkt bedragen in 2003 € 55,4 miljard. Hiervan wordt € 15 miljard besteed aan begrotingsgefinancierde sociale zekerheidsuitgaven en € 41 miljard besteed aan premiegefinancierde sociale verzekeringsuitgaven. De premiegefinancierde sociale verzekeringsuitgaven hebben betrekking op de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW), Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (Waz), Reïntegratie Arbeidsgehandicapten (REA), Algemene nabestaandenwet (Anw) en Algemene Ouderdomswet (AOW).

De sociale verzekeringspremies worden door de minister van SZW vastgesteld, uitgezonderd de wachtgeldpremies. De hoogte van de wachtgeldpremies wordt vastgesteld door de Uitvoeringsorganisatie Werknemersverzekeringen (UWV). De minister van SZW moet deze premies goedkeuren. Indien hij deze premie niet goedkeurt, dient hij zelf premiepercentages vast te stellen. Bij de uitvoering van het beleid en het beheer van de sociale fondsen hebben het UWV en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) eigen bestuurlijke verantwoordelijkheden. De fondsbeheerders (UWV en SVB) zijn verantwoordelijk voor de administratie en het opstellen van de jaarrekeningen. De jaarrekeningen worden formeel verantwoord via de jaarverslagen, die moeten worden goedgekeurd door het UWV c.q. SVB-bestuur.

Financiering WW

De eerste 26 weken van de WW-uitkering worden gefinancierd vanuit de wachtgeldfondsen (Wgf). De premie voor deze wachtgeldfondsen komt volledig voor rekening van de werkgevers en verschilt per sector. In totaal zijn er 69 sectorale wachtgeldfondsen. Het exploitatie- en vermogensoverzicht geeft een overzicht van alle wachtgeldfondsen tezamen. De WW-uitkering wordt na 26 weken gefinancierd vanuit het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf). Het AWf kent een landelijke premie die zowel door werkgevers als werknemers wordt opgebracht. De premies voor de Wgf en het AWf worden geïnd door het UWV. Overheidswerknemers vallen sinds 1 januari 2001 ook onder de WW. De overheid financiert dit risico uit eigen middelen.

Financiering ZW, WAO en Waz

De ZW wordt gefinancierd vanuit de Wgf en het AWf. De ZW-uitkeringen voor flexwerkers komen ten laste van de Wgf; de overige verzekerde groepen ontvangen een ZW-uitkering die ten laste komt van AWf. Sinds 1 januari 2001 is de ZW ook van toepassing op overheidswerknemers. Deze ZW-lasten worden gefinancierd door het Uitvoeringsfonds voor de Overheid (UfO).

Als gevolg van de invoering van de Wet Premiedifferentiatie en marktwerking bij arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (Wet Pemba) betalen werkgevers sinds 1998 de volledige WAO-premie. De WAO-premie bestaat uit een basispremie en een gedifferentieerde premie. De basispremie is verplicht en voor alle werkgevers even hoog. De basispremie wordt gestort in het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof). Het Aof financiert de lasten van de WAO-uitkeringen die op 1 januari 1998 reeds waren toegekend. Ook financiert het Aof de uitkeringen van werknemers die vijf

jaar of langer arbeidsongeschikt zijn. De gedifferentieerde premie verschilt per bedrijf en is afhankelijk van het aantal werknemers dat het bedrijf in de voorafgaande jaren in de WAO heeft laat instromen. De gedifferentieerde premie wordt gestort in de Arbeidsongeschiktheidskas (Aok). Deze premie dekt de lasten van nieuwe WAO-uitkeringen voor de eerste vijf jaar. Werkgevers kunnen er ook voor kiezen om voor de eerste vijf jaar het financiële risico voor arbeidsongeschiktheid zelf te dragen of onder te brengen bij een verzekeraar. Het UWV int de basispremies en de gedifferentieerde premies (voor zover een bedrijf geen eigen-risicodragers is of niet verzekerd is bij een verzekeraar). De Waz-premie wordt betaald door Waz-verzekerden en is voor iedereen gelijk. De premie wordt geheven over de winst uit onderneming (zelfstandigen) of inkomsten uit arbeid (beroepsbeoefenaren en meewerkende echtgenoten). De belastingdienst heft de Waz-premie en stort deze in het Arbeidsongeschiktheidsfonds Zelfstandigen (AfZ). Het AfZ financiert de Waz-uitkeringen.

Financiering REA

De vergoedingen en voorzieningen in het kader van de wet REA worden gefinancierd vanuit het Reïntegratiefonds (Rf). Dit fonds wordt gevuld met bijdragen uit het Algemeen Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aaf), het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof), het Arbeidsongeschiktheidsfonds Jongehandicapten (AfJ), het Arbeidsongeschiktheidsfonds Zelfstandigen (AfZ), het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) en het Uitvoeringsfonds voor de Overheid (UfO).

Financiering Anw en AOW

De AOW- en Anw-premie worden ingehouden door de belastingdienst. Deze stort de premies in het Anw- en AOW-fonds. Het Anw-fonds financiert de nabestaandenuitkeringen en het AOW-fonds de AOW-uitkeringen. Naast het centrale AOW-fonds (waaruit de lopende AOW-uitkeringen worden gefinancierd) is ter financiering van de toekomstige AOW-uitgaven het Spaarfonds AOW ingesteld (zie artikel 16). Sinds 2001 ondervinden de volksverzekeringsfondsen (AOW en Anw) jaarlijks een premiederving als gevolg van de omzetting van de belastingvrije som in een heffingskorting (belastingherziening 2001). De fondsen worden hiervoor gecompenseerd door een rijksbijdrage (zie beleidsartikel 15). In 2003 wordt een rijksbijdrage verstrekt van ruim € 3 miljard.

De sociale verzekeringsuitgaven worden voornamelijk uit premieheffing gefinancierd.

Door zowel het beleid om de fondsposities in evenwicht te brengen als het algemene beleid ten aanzien van de lastenontwikkeling kunnen tijdelijke overschotten en tekorten op de exploitatie van de sociale fondsen ontstaan. Het exploitatiesaldo wordt toegevoegd aan het vermogen van elk fonds; tijdelijke tekorten en overschotten worden via een rekening courant gedekt danwel uitgeleend aan het Rijk (geïntegreerd middelenbeheer).

Uitgangspunt is om lastendekkende premies te realiseren waarbij met inachtneming van een ook na te streven evenwichtig inkomensbeeld – rekening wordt gehouden met het afbouwen van bestaande vermogenssaldi die uitgaan boven wat nodig is om een redelijke buffer te vormen tegen onverhoopte tegenvallers. Door premies tijdelijk beneden of boven lastendekkend niveau vast te stellen (voor alle fondsen), worden vermogenssaldi geleidelijk gevormd of afgebouwd.

Tabel 3.6.1: Exploitatie-overzicht sociale verzekeringsfondsen 2001 (bedragen in miljoenen euro's)

	AOW	Anw	WAO	Waz	Vangnet ZW	Wgf	AWf	REA	Ufo incl. vangnet	Totaal
Premies totaal	18 430	1 476	11 293	829	0	739	5 156	0	317	38 239
Inkomens- overdrachten	0	0	- 268	- 11	1 366	- 430	- 1 203	649	- 59	44
Onderlinge Betalingen	0	0	924	0	0	71	83	0	0	1 078
Saldo Interest	119	3	91	25	0	49	151	0	- 5	433
Totaal baten	18 549	1 479	12 039	842	1 366	430	4 187	649	253	39 794
Uitkeringen/ Verstrekkingskosten	20 283	1 513	9 317	506	1 233	686	1 498	518	216	35 771
Onderlinge Betalingen	0	81	1 269	25	0	137	310	0	0	1 822
Uitvoeringskosten	104	28	756	53	133	161	322	131	25	1 713
Totaal Lasten	20 388	1 622	11 341	584	1 366	984	2 130	649	241	39 305
Besparingen	- 1 838	- 143	698	258	0	- 554	2 057	0	12	489
Wettelijke Premie	17,90	1,25	7,70	8,80	0,00	0,72	8,90	0,00	0,80	
Aandeel Werknemers	17,90	1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	5,25	0,00	0,00	
Aandeel Werkgevers	0,00	0,00	7,70	8,80	0,00	0,72	3,65	0,00	0,80	

Tabel 3.6.2: Overzicht sociale verzekeringen 2002 (bedragen in miljoenen euro's)

	AOW	Anw	WAO	Waz	Vangnet ZW	Wgf	AWf	REA	Ufo incl. vangnet	Totaal
Premies totaal	17 692	1 429	11 770	727	0	1 079	5 031	0	412	38 141
Inkomens- overdrachten	2 482	188	- 248	- 6	1 461	- 447	- 1 233	576	- 47	2 726
Onderlinge Betalingen	0	0	1 022	0	0	115	84	0	0	1 221
Saldo Interest	6	- 1	92	20	0	24	197	0	0	320
Totaal baten	20 180	1 617	12 636	741	1 461	771	4 061	576	365	42 407
Uitkeringen/ Verstrekkingskosten	21 389	1 515	9 860	517	1 316	791	1 768	467	359	37 981
Onderlinge Betalingen	0	79	1 349	24	0	186	353	0	0	1 991
Uitvoeringskosten	108	26	751	44	145	168	358	109	31	1 740
Totaal Lasten	21 497	1 620	11 959	585	1 461	1 145	2 479	576	390	41 712
Besparingen	- 1 318	- 3	677	156	0	- 374	1 581	0	- 25	695
Wettelijke Premie	17,90	1,25	7,85	8,80	0,00	0,89	8,55	0,00	0,80	
Aandeel Werknemers	17,90	1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	4,95	0,00	0,00	
Aandeel Werkgevers	0,00	0,00	7,85	8,80	0,00	0,89	3,60	0,00	0,80	

Tabel 3.6.3: Exploitatie-overzicht sociale verzekeringsfondsen 2003 (bedragen in miljoenen euro's)

	AOW	Anw	WAO	Waz	Vangnet ZW	Wgf	AWf	REA	Ufo incl. vangnet	Totaal
Premies Totaal	18 760	1 514	11308	759	0	1 064	5 086	0	543	39 035
Inkomens- overdrachten	2 751	210	- 230	- 5	1 511	- 459	- 1 258	507	- 52	2 975
Onderlinge Betalingen	0	0	1 014	0	0	124	83	0	0	1 221
Saldo Interest	- 55	1	202	53	0	- 14	341	0	0	528
Totaal baten	21 456	1 725	12 293	807	1 511	716	4 252	507	491	43 758
Uitkeringen/ Verstrekkingskosten	22 539	1 507	10 151	534	1 378	1 230	2 187	396	490	40 412
Onderlinge Betalingen	0	87	1 387	28	0	193	426	0	0	2 120
Uitvoeringskosten	108	25	679	41	133	253	352	111	46	1 747
Totaal Lasten	22 648	1 619	12 217	603	1 511	1 675	2 965	507	535	44 279
Besparingen	- 1 192	107	77	204	0	- 959	1 287	0	- 45	- 520
Wettelijke Premie	17,90	1,25	7,25	8,80	0,00	0,84	8,20	0,00	0,80	
Aandeel Werknemers	17,90	1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	4,75	0,00	0,00	
Aandeel Werkgevers	0,00	0,00	7,25	8,80	0,00	0,84	3,45	0,00	0,80	

Tabel 3.6.4: Vermogensoverzichten sociale fondsen 2001-2003 (x € mln)

	Aanwezig	2001 benodigd	over- schot	aanwezig	2002 benodigd	over- schot	aanwezig	2003 benodigd	over- schot
Anw	- 29	- 7	- 23	- 29	- 6	- 24	78	0	78
AOW	959	546	413	4	552	-548	-984	634	-618
Totaal SVB	930	539	390	- 25	546	- 572	- 906	634	- 1 540
AfZ	595	73	522	737	86	651	937	83	854
WAO	2 178	516	1 621	3 085	543	2 542	4 008	551	3 408
AWf	4 693	1 361	3 332	6 386	1 372	5 014	7 966	1 381	6 585
Totaal UWV	7 466	1 950	5 475	10 208	2 001	8 207	12 911	2 015	10 847
Totaal centrale fondsen	8 396	2 489	5 865	10 183	2 547	7 635	12 005	2 649	9 307
Wgf	567	370	197	138	379	- 241	- 753	389	- 1 141
totaal decentrale fondsen	567	370	197	138	379	- 241	- 753	389	- 1 141
Totaal	8 963	2 859	6 062	10 321	2 926	7 394	11 252	3 038	8 166

SZW werkt in overleg met de SVB aan het opstellen van prestatie-indicatoren ter sturing van de begrotings-, controle- en verantwoordings-cyclus van de SVB. In de periode tot 2005 geldt hiervoor een groeipad. Voor de begroting 2005 zal nader worden gezien in hoeverre de prestatie-indicatoren van de SVB en de in dit artikel naar voren gebrachte prestatie-gegevens elkaar kunnen aanvullen.

4. DE BEDRIJFSVOERINGSPARAGRAAF

Referentiekader mededeling bedrijfsvoering

Per 1 januari 2002 is het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geheel gereorganiseerd. De doelen van deze reorganisatie waren een organisatie worden die van «buiten naar binnen redeneert» en «voor resultaten gaat», vanuit die externe oriëntatie. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is de planning & control-cyclus (P&C).

Het Referentiekader mededeling over de bedrijfsvoering, biedt goede aanknopingspunten om de resultaatgerichte sturing binnen het departement en tussen het departement en de zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) verder uit te bouwen. Het referentiekader geeft een nadere invulling inzake de verantwoordelijkheid van de Minister voor de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en het periodiek onderzoeken van de bedrijfsvoering. Het heeft bovenal tot doel de systematische sturing en beheersing van bedrijfsprocessen te bevorderen.

Het ministerie wil over het begrotingsjaar 2004 het Referentiekader geïmplementeerd hebben. Hiertoe is binnen het ministerie het project «Vinger aan de pols» van start gegaan met als doel te komen tot een P&C-cyclus in 2004 die is ingericht conform deze eisen. Het project is onderverdeeld in 6 deelprojecten die aan het eind van 2002 tot concrete producten zullen leiden:

1. De formulering van visie op de bedrijfsvoering (het ontwikkelen van een visie op sturing, beheersing, verantwoording en toezicht);
2. De optimalisering van het risico-analysemodel;
3. Toetsing van de bestaande SZW- kaders/normen voor bedrijfsvoeringsprocessen aan de eisen van het Referentiekader en zonodig aanpassing;
4. De vormgeving en structurering van onderzoeken naar de bedrijfsvoering, waaronder begrepen de wijze waarop wordt omgegaan met de uitkomsten van de onderzoeken;
5. De verdere ontwikkeling van de P&C-cyclus als basis voor de Mededeling Bedrijfsvoering;
6. De ontwikkeling van een checklist met de elementen die in de deelmededeling bedrijfsvoering worden betrokken als de ontwikkeling van een model voor de consolidatie van de deelmededelingen van de afzonderlijke directies tot een mededeling bedrijfsvoering van het ministerie.

Gedurende 2002 en in 2003 staat de implementatie centraal. In het jaarverslag over 2002 wordt een beperkte mededeling bedrijfsvoering opgenomen die betrekking heeft op het financieel beheer, het materieel beheer en de daarvoor bijgehouden administraties.

In 2003 wordt in de P&C-cyclus nadrukkelijk aandacht geschonken aan de wijze waarop op directieniveau processen worden gestuurd en beheerst. Ook zal in 2003 helder worden waar risico's aanwezig zijn en op welke wijze deze beheerst zullen worden. Uiteindelijk zal de risicoanalyse en het managen van eventuele risico's onderdeel uit gaan maken van de P&C-cyclus. In 2003 zal tevens een start worden gemaakt met de uitvoering van bedrijfsvoeringsonderzoeken. 2003 zal met name een «proefjaar» zijn, waarin nadere inbedding, evaluatie en aanscherping zal plaatsvinden. Op deze wijze is het Ministerie van SZW in staat om over 2004 een mededeling bedrijfsvoering af te geven gestoeld op een ordelijk en controleerbaar systeem van bedrijfsvoering (sturing en beheersing van bedrijfsprocessen).

Structuur Werk en Inkomen

Om zo goed mogelijk gebruik te maken van de ontwikkelingen en de invoering van een nieuwe structuur voor Werk en Inkomen is de interne organisatie afgestemd op de omgeving. Om een doeltreffende, doelmatige, rechtmatige, kwalitatief hoogwaardige en klantgerichte uitvoering van het SZW-beleid op het terrein van werk en inkomen te ontwikkelen, gebruikt de minister signalen uit het veld om de uitvoeringsorganisaties (UWV, CWI, SVB en RWI) (bij) te sturen.

Om de verantwoordelijkheid van de Minister te kunnen waarmaken is de planning en controlcyclus leidend. In de SUWI-wet zijn de belangrijkste momenten in deze cyclus richting de uitvoeringsinstellingen en de RWI benoemd; de meibrief, het jaarplan (inclusief begroting), het meerjaren-beleidsplan, de maand- en de kwartaalrapportages en de verantwoording. Het basisinstrument in de planning- en controlcyclus is het door de Minister goedgekeurde jaarplan waarin de verschillende uitvoerings-organisaties hun voornemens voor het komende jaar hebben vastgelegd. Op basis van het jaarplan stelt de Minister jaarlijks vóór 1 december het totaalbudget van respectievelijk UWV, SVB, CWI en RWI voor het eerstkomende kalenderjaar vast. Hiervan maken overigens de begrotings-gefinancierde regelingen deel uit.

Het jaarplan is vervolgens leidend bij de uitvoering van activiteiten en de verantwoording daarover, evenals bij het toezicht van de IWI. Mochten er zich na vaststelling van het jaarplan wijzigingen voordoen in de voor UWV geldende wet- en regelgeving dan zal de Minister de betrokken uitvoeringsinstantie verzoeken om een aanvulling op het vastgestelde jaarplan.

Baten-lastendiensten

Het Ministerie heeft twee baten-lastendiensten, te weten het Agentschap SZW en de Inspectie Werk en Inkomen i.o. (IWI).

Het instellingstraject van het Agentschap SZW is in een vergevorderd stadium. Het voorstel om de tijdelijke status van het Agentschap SZW om te zetten in de definitieve status per 1 januari 2003 ligt momenteel bij het Parlement (*Tweede Kamer, vergaderjaar 2001–2001, 28 390, nr. 1*).

De IWI is ontstaan uit de Directie Toezicht van het Ministerie van SZW en het College van Toezicht Sociale Verzekeringen (CTSV). Aan de IWI is de status van tijdelijke baten-lastendienst toegekend voor de periode van 1 januari 2002 tot 1 januari 2005 (*Instelling tijdelijk Baten-lastendienst Inspectie Werk en Inkomen, 20 december 2001, nr. TZ/PT/2001/87072*). In deze periode zal projectmatig gewerkt worden aan het voldoen aan de instellingseisen voor baten-lastendiensten ter verkrijging van de definitieve status van baten-lastendienst per 1 januari 2005.

5. DE BATEN-LASTENDIENST

In dit hoofdstuk worden twee baten-lastendiensten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid toegelicht. Het agentschap SZW is per 1 april 2001 opgericht, de Inspectie Werk en Inkomen is een baten-lastendienst in oprichting.

AGENTSCHAP SZW

1. Inleiding

Het agentschap SZW (AG) heeft tot taak de uitvoering van (subsidie)regelingen op het gebied van werk en inkomen. Het AG is ontstaan uit een samengaan van ESF-Nederland, een voormalig onderdeel van de Arbeidsvoorzienings-organisatie, en het Bureau Uitvoering Europese Subsidie Instrumenten (BUESI), dat als apart bureau onderdeel was van het Ministerie van SZW. Het AG heeft vanaf het moment van de oprichting gewerkt aan de uitwerking van de instrumenten t.b.v. de resultaatgerichte sturing om de definitieve agentschapsstatus per 1 januari 2003 te kunnen realiseren. Het jaar 2002 is gebruikt om te kunnen proefdraaien met de ontwikkelde instrumenten en deze na evaluatie te verfijnen.

Het AG heeft als taak het uitvoeren van regelingen op het brede terrein van *Werk en Inkomen*. Momenteel voert het AG twee Europese regelingen en vijf nationale regelingen uit en is het verantwoordelijk voor de administratieve afwikkeling van de ESF-regelingen voor de periode 1994–1999.

De Europese regelingen ESF3 en Equal voert het AG in opdracht van de beleidsdirectie ABG. De vijf nationale regelingen betreffen de subsidie-regelingen:

- de regeling Bedrijfsverzamelgebouwen (BVG), in opdracht van de directie W&I;
- de stimuleringsregeling regionale platforms arbeidsmarktbeleid (RPA), in opdracht van de directie W&I;
- de regeling stimuleringsproject voor allochtone groepen (SPAG), in opdracht van de directie ABG;
- de ministeriële uitvoeringsregeling (MUT), in opdracht van de beleidsdirectie B&GA;
- de regeling Case-management, in opdracht van de beleidsdirectie B&GA.

Het AG kent momenteel een «Landelijk Bureau» en de Business Unit Operations. Bij het Landelijk bureau zijn de directie en drie stafafdelingen gehuisvest. De Business Unit Operations verzorgt de dagelijkse uitvoering van regelingen. Deze business unit bestaat uit drie Service Units met drie locaties (Den Haag, Zwolle, Eindhoven). Het afwerken van de ESF-projecten uit de periode 1994–1999 apart belegd.

De missie van het AG luidt: Het Agentschap SZW voert regelingen uit op het terrein van Werk en Inkomen, doet dat op een objectieve, effectieve en efficiënte wijze en is oog en oor voor de beleidsorganisatie.

De diensten en producten die het AG levert zijn afgeleid van de uitvoering van een subsidietraject. De volgende diensten/producten zijn daarbij onderscheiden (tussen haakjes worden de corresponderende producten vermeld):

1. Advisering over het operationaliseren van regelingen (uitvoeringstoets en M&O-toets iken, advies-uren);
2. Publiceren en voorlichten (communicatieplan, voorlichtingsmateriaal, bijeenkomsten, telefonische helpdesk en informatieve website);
3. Begeleiden van aanvragers (begeleidingsbezoek);
4. Beoordeling van aanvragen (afhandelen aanvraag);
5. Monitoren van projecten (monitorbezoek);
6. Betaling en vordering (verrichten betaling of invordering);
7. Sanctionering;
8. De behandeling van klachten en bezwaar- en beroepschriften (afhandelen klacht, afhandelen bezwaar- of beroepsschrift);
9. Administratie en rapportage (aanleveren declaratie- en verantwoordingsgegevens);
10. Controle (ook intern) (controlebezoek, interne controle op werkprocessen AG)

Bij het AG SZW is sprake van een outputsturing. Met betrekking tot de hiervoor genoemde diensten en producten zijn kwantitatieve indicatoren bepaald. Bij het proefdraaien in 2002 worden deze beoordeeld op de gewenste sturingsmogelijkheden. Na de evaluatie van het proefdraaien (eind 2002) worden deze vastgesteld en bij de 1e suppletore aan de begroting 2003 van het agentschap toegevoegd.

Het agentschap SZW zal voor de bepaling van haar vermogen en resultaat de algemeen aanvaarde bedrijfseconomische beginselen toepassen, zoals het Voorzichtigheids- en realiteitsbeginsel, Toerekenings- en causaliteitsbeginsel en het Beginsel van bestendige gedragslijn.

2. Begroting van Baten en Lasten Agentschap SZW

Tabel 5.1.1: Begroting van Baten en lasten. Agentschap SZW						
Agentschap SZW (x € 1 000)	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Baten						
Opbrengst moederdepartement	19 223	11 844	10 167	10 381	10 830	11 040
Opbrengst overige departementen		0	0	0	0	0
Opbrengst derden		0	0	0	0	0
Rentebaten		0	0	0	0	0
Buitengewone baten		0	0	0	0	0
Exploitatie bijdrage	1 316	0	0	0	0	0
Totaal baten	20 539	11 844	10 167	10 381	10 830	11 040
Lasten						
Apparaatskosten						
– personele kosten	15 820	8 145	6 745	6 940	7 210	7 565
– materiële kosten	4 356	3 540	3 270	3 295	3 480	3 475
Rentelasten		26	20	13	7	0
Afschrijvingskosten						
– materieel		0	0	0	0	0
– immaterieel		133	132	133	132	
Dotaties voorzieningen		pm	pm	pm	pm	pm
Buitengewone lasten	363					
Totaal lasten	20 539	11 844	10 167	10 381	10 830	11 040
Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Baten*Opbrengst moederdepartement*

Bij het totstandkomen van de begroting over 2003 waren er nog geen concrete opdrachten voor de uitvoering in 2003 verkregen. De opbrengsten zijn geraamd op basis van voortzetting van de uitvoering van de huidige regelingen gedurende hun looptijd en voor de nieuwe regelingen op basis van reeds lopende onderhandelingen.

De vergoeding voor de uitvoeringskosten van het moederdepartement aan het AG SZW voor de regelingen ESF-3, Equal, ESF-Oud, Buesi worden in de begroting verantwoord via beleidsartikel 2. De nieuwe regelingen (MUT, Case-management, SPAG, BVG en RPA) worden verantwoord via de beleidsartikelen 2, 5 en 17.

Het beleid zal de komende tijd met name gericht zijn op het verkrijgen van nieuwe opdrachten, zodat de bezetting optimaal kan worden ingezet.

In onderstaande tabel zijn de opbrengsten moederdepartement gespecificeerd naar regeling.

Tabel 5.1.2: Specificatie omzet						
(x € 1 000)	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Opbrengst ESF-3	6 700	5 924	6 277	6 381	6 630	6 740
Opbrengst Equal	2 960	2 970	3 240	3 400	3 600	3 850
Opbrengst ESF-Oud	8 809	2 050	0	0	0	0
Opbrengst Buesi	754	0	0	0	0	0
Opbrengst Nieuwe regelingen	0	900	650	600	600	450
Totaal	19 223	11 844	10 167	10 381	10 830	11 040

Exploitatiebijdrage

De exploitatiebijdrage van het moederdepartement is bedoeld voor de transformatiekosten. Deze kosten veroorzaakt door het inrichten van de nieuwe baten-lastendienst komen op deze wijze niet ten laste van opgedragen regelingen.

Lasten*Apparaatskosten*

De personele kosten zullen in 2003 sterk dalen ten opzichte van 2002. Door de sterfhuisconstructie voor de afwikkeling van ESF-Oud en de daarmee gemoeide inzet van externe deskundigen wegvallend. De kosten voor het ambtelijk personeel blijven stabiel, uitgaande van de huidige orderportefeuille.

De materiële kosten dalen in 2003 door de afronding van ESF-Oud.

In onderstaande tabel geeft de verdeling tussen ambtelijk en ingehuurd personeel:

Tabel 5.1.3: Personele kosten						
(x € 1 000)	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Totaal ambtelijk personeel	6 862	6 030	5 680	5 850	6 010	6 200
Totaal inhuur derden	8 958	2 115	1 065	1 090	1 200	1 365
Totaal personele kosten	15 820	8 145	6 745	6 940	7 210	7 565

Rentelasten

Dit betreft de rentevergoeding voor de lening bij het Ministerie van Financiën en zijn geraamd op 5%.

Afschrijvingen

De afschrijvingen betreffen met name de immateriële activa en lopen synchroon met de aflossing van de leenfaciliteit.

Dotatie voorzieningen

Vooralsnog worden nog geen dotaties voorzien.

Saldo van Baten en Lasten

Door het streven naar kostendeckendheid en is het saldo van baten en lasten derhalve begroot op nihil.

3. Kasstroomoverzicht

Tabel 5.1.4: Kasstroomoverzicht «Agentschap SZW» (x € 1 000)					
	2003	2004	2005	2006	2007
1 Rekening courant RIC 1 januari	530	530	530	530	530
2 Totaal operationele kasstroom	133	132	133	132	0
3a -/- Totaal investeringen	0	0	0	0	0
3b +/- Totaal boekwaarde desinvesteringen	0	0	0	0	0
3 Totaal investeringskasstroom	0	0	0	0	0
4a -/- eenmalige uitkering moederdepartement		0	0	0	0
4b +/- eenmalige storting moederdepartement	0	0	0	0	0
4c -/- aflossingen op leningen	133	132	133	132	0
4d +/- beroep op leenfaciliteit		0	0	0	0
4 Totaal financieringskasstroom	– 133	– 132	– 133	– 132	0
5 Rekening courant RIC 31 december	530	530	530	530	530

De rekening-courantverhouding RIC zal een stabiel verloop te zien geven.

4. Vermogensontwikkeling

Tabel 5.1.5: Vermogensontwikkeling «Agentschap SZW»					
(x € 1 000)	2003	2004	2005	2006	2007
1 Eigenvermogen per 1 januari	250	250	250	250	250
2 Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
3a uitkeringen aan moederdepartement	0	0	0	0	0
3b bijdrage moederdepartement versterking Eigen Vermogen	0	0	0	0	0
3c overige mutaties	0	0	0	0	0
3 Directe mutaties in het Eigen Vermogen	0	0	0	0	0
4 Eigen Vermogen per 31 december	250	250	250	250	250

Door het streven naar kostendeckendheid worden geen resultaten voorzien die leiden tot wijzigingen in de vermogenspositie.

5. Indicatieve Openingsbalans

Als toelichting op de eerste begroting van het agentschap SZW is een indicatieve openingsbalans opgenomen.

Tabel 5.1.6: Balans «Agentschap SZW»		(x € 1 000)
Activa		1-1-2003
Vaste activa		
– Immaterieel	530	
– Materieel	0	
		530
Vlottende activa		
– Onderhanden werk	0	
– Debiteuren	1 765	
– Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	500	
– Liquide middelen	530	
		2 795
Totaal Activa		3 325
Passiva		
Eigen Vermogen		
– Exploitatiereserve	250	
– Verplichte reserves	0	
– Onverdeeld resultaat	0	
		250
Leningen bij Ministerie van Financiën		
– Lening tbv Immateriële Activa		530
Voorzieningen		
– Voorziening personeel		400
Schulden op korte termijn		
– Crediteuren	1 145	
– Overige schulden en nog te betalen bedragen	1 000	
		2 145
Totaal Passiva		3 325

Toelichting op de Balans

Activa

Vaste activa

De immateriële vaste activa betreft de ontwikkelde software voor ESF-Beheer en het registratiesysteem voor projectsubsidies. De materiële vaste activa betreft het standaard softwarepakket Exact.

Vlottende activa

Onderhanden werk wordt vooralsnog niet gewaardeerd. Debiteuren betreffen de nog te ontvangen opbrengsten voor uitgevoerde opdrachten van het moederdepartement. Er is geen voorziening dubieuze debiteuren opgenomen voor de mogelijke oninbaarheid. De nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen betreffen met name een nog, van het moederdepartement, te ontvangen bedrag voor de transformatiekosten.

Liquide middelen is opgenomen ter hoogte van het bedrag dat per balansdatum door middel van een lening ter financiering van de immateriële activa beschikbaar komt.

Passiva

Eigen vermogen

De Exploitatiereserve bestaat uit het startvermogen dat per ultimo 2001 door het moederdepartement is beschikbaar gesteld om toekomstige negatieve resultaten op te kunnen vangen.

Leningen

Dit betreft een lening voor de ontwikkelde software (ESF-Beheer). De looptijd bedraagt 4 jaar (looptijd ESF-regeling) en het rentepercentage is geraamd op 5%.

Voorzieningen

De voorziening personeel is met name getroffen voor de vakantierechten (verlofstuwmeer) dat het overgenomen personeel heeft.

De in het risicobeleid benoemde risico's worden in financieel opzicht voor het agentschap vooralsnog verwaarloosbaar geacht.

Schulden op korte termijn

De crediteuren hebben betrekking op de handelscrediteuren.

Overige schulden en nog te betalen betreft het bedrag dat het departement heeft voorgeschooten voor de immateriële activa en voor reeds afgenomen diensten, waarvan de facturen na balansdatum worden ontvangen. Dit betreft vooral op de inzet van extern personeel en de doorbelastingen vanuit het moederdepartement inzake Service Level Agreements voor huisvesting, personeelsadministratie, ICT e.d..

Waarderingsgrondslagen

Activa

Het investeringsbeleid gaat uit van de continuïteit van de organisatie. Het afschrijvingsbeleid is gebaseerd op lineaire spreiding van de kosten over de (verwachte) economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

De gehanteerde afschrijvingstermijn wordt bij het activum vermeld.

Vaste activa

- Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische aanschafprijs (groter of gelijk aan € 2 000) onder aftrek van de afschrijvingen.
- De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische uitgaven aan derden/externen voor de ontwikkelingskosten (van specifieke software) onder aftrek van de afschrijvingen.

Vlottende activa

Waardering tegen nominale waarde. (heeft dus geen betrekking op subsidiegelden)

- Onderhanden werk (niet van toepassing)
- Debiteuren, nog te ontvangen en vooruitbetalingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren.

- Liquide middelen, de saldi van kas, en bank (rekeningcourant RIC) worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Eigen Vermogen

- Exploitatiereserve is bestemd voor het opvangen van algemene bedrijfsrisico's. Hiervoor geldt een maximum van 5% van de gemiddelde omzet over de laatste 3 jaar. (Omzet heeft dus geen betrekking op subsidiegelden)
- Verplichte reserve is vooralsnog niet van toepassing.
- Onverdeeld resultaat, betreft het saldo van de resultatenrekening en wordt in het daaropvolgend jaar verwerkt overeenkomstig het besluit van de eigenaar over de resultaatbestemming.

Langlopende Schulden

De lening(en) bij Financiën is/zijn opgenomen tegen de schuldrest (oorspronkelijke hoofdsom minus de aflossingen). In de toelichting wordt een specificatie gegeven met vermelding van rentepercentage en looptijd. (Deze leningen zijn bedoeld om de activa te financieren.)

Voorzieningen

De voorzieningen worden bepaald aan de hand van het risicobeleid, in overleg met de eigenaar. Voorzieningen worden opgenomen tegen de voorgerecalculeerde waarde van voorziene kosten/verliezen. De eigenaar kan een maximum vaststellen.

- De voorziening dubieuze debiteuren is bedoeld voor oninbare vorderingen, deze voorziening wordt bij de presentatie in mindering gebracht op het saldo van de debiteuren/vorderingen. Zolang de opdrachtgevers behoren tot het moederdepartement is een voorziening voor dubieuze debiteuren niet van toepassing.
- Een voorziening opgebouwde rechten personeel, zoals:
 - vakantiegeld, hieruit worden in mei de vakantiegelden betaald. Iedere maand wordt 8% van het brutosalaris aan de voorziening toegevoegd.
 - eindejaarsuitkering, hieruit wordt de opgebouwde eindejaarsuitkering betaald. Iedere maand wordt het opgebouwde recht aan de voorziening toegevoegd.
 - wachtgeld, indien daar concrete aanleiding toe is (reorganisatie); hieruit worden de wachtgelden betaald van ex-agentschapsmedewerkers.
 - verlofstuwmeren, in bijzondere gevallen kan de eigenaar toestaan dat deze opgebouwde verlofuren worden opgenomen in een voorziening. In principe worden deze uren gewaardeerd tegen de vervangingswaarde.

Kortlopende schulden

Waardering tegen nominale waarde. (heeft dus geen betrekking op subsidiegelden)

- Crediteuren en nog te betalen posten worden opgenomen tegen nominale waarde (openstaande facturen van leveranciers incl. BTW en reeds ontvangen goederen/diensten, waarvan de factuur nog niet is ontvangen).

INSPECTIE WERK EN INKOMEN

1. Algemene paragraaf

Deze begroting is de eerste die de Inspectie Werk en Inkomen (IWI) na de totstandkoming van de fusie tot stand brengt. De begroting vertoont dan ook de kenmerken van een organisatie in wording. Structuren en processen verkeren nog in een staat van ontwikkeling, alsmede de bedrijfsbrede planning en control. De inspectie benut 2002 als een overgangsjaar om de stevige basis te leggen om de «toezichthouder van de toekomst» voor het stelsel van werk en inkomen te worden. Dit betekent dat deze begroting met de nodige aannames tot stand is gebracht. Voorts loopt deze begroting vooruit op de inhoudelijke oriëntatie op de activiteiten voor 2003 en later jaren in het jaarplan 2003 (annex meerjarenplan). Dit brengt mee dat een dialoog over de te ontplooiën activiteiten nog van invloed kan zijn op de financiële vertaling in de begroting. De relatie tussen de taken en de middelen zal het IWI nog vorm geven in het traject naar de status van een volledige baten- en lastendienst. De IWI wil dit per 1 januari 2004 afronden.

De Inspectie Werk en Inkomen houdt toezicht op de uitvoering van de regelingen op het gebied van werk en inkomen door de daartoe aangewezen uitvoeringsorganisaties. Dit zijn:

- de Uitvoeringinstituut Werknemersverzekeringen (UWV: werknemersverzekeringen);
- de Centrale organisatie Werk en Inkomen (CWI: centrale intake, verificatie, fasering en doorgeleiding naar werk en/of uitkering);
- de Sociale Verzekeringsbank (SVB: volksverzekeringen);
- de Raad voor Werk en Inkomen (RWI: advies en subsidieregeling reïntegratie);
- diverse (zelfstandige) bestuursorganen (waaronder de Sociaal Economische Raad (SER) de Pensioen- & Verzekeringskamer (PVK) en certificerende en keurende instanties op het terrein van arbeidsomstandigheden (CKI's));
- het Inlichtingenbureau (IB);
- de gemeenten (voor zover belast met werk- en sociale voorzieningen. Het toezicht op gemeenten richt zich op rechtmatigheid en doeltreffendheid);
- het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI).

De Inspectie Werk en Inkomen houdt toezicht op de uitvoering van arbeidsbemiddeling en sociale zekerheid. IWI komt onafhankelijk tot haar inzichten en oordelen over de verwezenlijking van publieke doelen en de besteding van publieke middelen door de uitvoering. De inspectie draagt bij aan de kwaliteit van uitvoering en van beleid door onafhankelijk en openbaar te rapporteren. De inspectie bevordert hiermee het vertrouwen van burgers in de overheid. Als organisatie streeft IWI naar transparantie in haar handelen en communiceren, naar de vergroting van haar expertise en naar het bevorderen van de professionaliteit en ontplooiing van haar medewerkers. Het toezicht van de Inspectie Werk en Inkomen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Het toezicht is signalerend van aard;
- De uitvoeringsorganisaties verantwoorden zich rechtstreeks aan de minister. De inspectie beoordeelt de betrouwbaarheid en geldigheid van die verantwoording;

- Het toezicht richt zich op het functioneren van de afzonderlijke uitvoeringsorganisaties en op hun samenwerking binnen het beleids-terrein van werk en inkomen;
- Het toezicht van de inspectie is gericht op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de uitvoering;
- De inspectie biedt objectieve en deskundige inzichten in en oordelen over het functioneren van het stelsel van werk en inkomen.

Bij de ontwikkeling van het toezicht in de komende jaren geldt voorts dat:

- Het toezicht van IWI aansluit aan bij het ontwikkelingsstadium van de verschillende instituties en van hun samenwerking;
- IWI met haar toezicht een helder inzicht in de voortgang van die ontwikkeling bevordert en bijdraagt aan het dichterbij brengen van de veranderdoelen die de organisaties zichzelf hebben gesteld;
- IWI op professionele wijze omgaat met de spanning die tussen beide elementen (transparantie en verandering) kan bestaan;
- IWI het eigen vermogen van de uitvoeringsorganisaties stimuleert om de kwaliteit van hun dienstverlening te sturen en beheersen. Daartoe ondersteunt IWI vanuit haar externe toezichtspositie acties die leiden tot de ontwikkeling of versterking van de interne checks and balances in de uitvoeringsorganisaties.

IWI plaatst het signalerende toezicht in de context van «good governance»: het waarborgen van de onderlinge samenhang in de wijze van sturen, uitvoeren en toezicht houden van een overheidsorganisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen, alsmede een open communicatie en verantwoording daarover ten behoeve van belanghebbenden. Het toezicht van IWI kent drie hoofddoelen:

IWI draagt bij aan de kwaliteit van de sturing door de Minister

IWI beoordeelt voorgenomen wet- en regelgeving en beleidsregels op de mate waarin het mogelijk is op de uitvoering ervan goed toezicht te houden. IWI informeert de Minister over onduidelijkheden en knelpunten die zich naar haar opvatting kunnen voordoen bij het toezicht op de uitvoering van wetten en regels.

IWI draagt bij aan de kwaliteit van verantwoording door de uitvoeringsinstanties

De verantwoording moet een helder en betrouwbaar inzicht bieden in de effectiviteit, het behaalde kwaliteitsniveau en de ingezette middelen. IWI wil met haar toezicht borgen dat de uitvoeringsinstanties hun verantwoordelijkheid nemen om een dergelijk inzicht te bieden. Daarnaast geeft de verantwoording inzicht in de mate waarin de uitvoerende instantie zelf in staat is afwijkingen van de beleidsdoelen te herstellen en richting te geven aan ontwikkelingen waarvoor (nog) geen beleidsdoelen gelden.

IWI draagt bij aan de kwaliteit van de uitvoering en de doelrealisatie van het systeem

Het succes van het beleid hangt voor een groot deel af van een goede uitvoering van dat beleid. Met haar toezicht wil IWI bereiken dat de mate waarin de uitvoering de op rechtmatige en doelmatige wijze de beleidsdoelen realiseert inzichtelijk, gewaarborgd en verbeterd wordt waar zich tekortkomingen voordoen.

IWI deelt zijn producten volgens deze hoofddoelen in. Daarbij kent IWI een onderverdeling naar producten die zij wettelijk verplicht is om te leveren,

producten die gezien de aandacht dat een specifiek beleidsdoel krijgt of verdient bijzonder prioriteit behoeven en overige producten. Daarnaast ontplooit IWI ook in 2003 een aantal (ontwikkel)activiteiten die primair gericht zijn op de eigen organisatie, zoals in het kader van het instellings-traject baten/lastendienst.

Belangrijke thema's in de ontwikkeling in de producten van IWI voor 2003 zijn:

- Het in kaart brengen van en rapporteren over de samenwerking tussen organisaties op het terrein van Werk en Inkomen en het bepalen van hun gezamenlijke prestaties;
- De verbetering van de integrale wijze van rapporteren;
- De nadere ontwikkeling van validatiemethoden om de kwaliteit van de verantwoording te toetsen;
- Het uitwerken van onderzoeksmethoden op het gebied van de relatie tussen de uitvoeringskosten en de uitkeringslasten.

Voorts zal de in 2002 binnen IWI uitgewisselde kennis en ervaring in het toezicht op de diverse uitvoersvelden (Algemene Bijstandswet, Werknemersverzekeringen, etc.) bijdragen tot het harmoniseren van het toezicht. Hierdoor zullen de IWI-diensten inhoudelijk steeds meer een herkenbaar, gemeenschappelijk karakter krijgen.

IWI is een nog relatief jonge organisatie. Het materiele fusieproces dat IWI momenteel doormaakt, brengt mee dat de organisatiestructuur en processen van productie, sturing en beheersing nog niet afgestemd zijn op het bevorderen van de doelmatigheid. IWI is er nu primair op gericht als een effectieve toezichthouder op te treden. Dit brengt o.a. mee dat de inspectie veel energie steekt in het tot stand brengen van één gemeenschappelijke cultuur.

Bij de organisatieontwikkeling, waaronder de inrichting van de baten/lastendienst behoort, wil IWI overigens vóór 2003 een systeem van planning en control ingevoerd hebben, dat de organisatie in staat stelt te sturen op efficiëntieverbetering en de resultaten op dit gebied zichtbaar te maken.

Voorts investeert IWI in de interne uitwisseling van kennis en ervaring, waardoor in de diverse ontwikkeltrajecten een steilere «leercurve» behaald kan worden. Dit vertaalt zich niet direct in lagere exploitatiekosten, maar wel in betere kwaliteit van de producten.

Tot slot zal IWI in 2003 zijn interne organisatie verder afstemmen op de te leveren producten. Voortbouwend op een reorganisatie die waarschijnlijk begin 2003 zijn definitieve beslag zal krijgen zal IWI mogelijk efficiëntiewinst kunnen boeken door een meer uniforme bedrijfsvoering en procesvormgeving. Omdat de vormgeving van de definitieve organisatiestructuur ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet is afgerond, kan IWI geen inzicht bieden in de verwachte omvang van een mogelijke efficiëntiewinst.

Tabel 5.2.1: Begroting van baten en lasten (x € 1 000)

Agentschap IWI	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Baten						
Opbrengst moederdepartement	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893
Opbrengst overige departementen	–	–	–	–	–	–
Opbrengst derden	–	–	–	–	–	–
Rentebaten	–	–	–	–	–	–
Buitengewone baten	–	–	–	–	–	–
Totaal baten	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893
Lasten						
Apparaatskosten						
• Personele kosten	27 632	27 632	27 632	27 632	27 632	27 632
• Materiële kosten	7 945	7 945	7 945	7 945	7 945	7 945
Rentelasten	–	–	–	–	–	–
Afschrijvingskosten						
• Materieel	316	316	316	316	316	316
• Immaterieel	–	–	–	–	–	–
Dotaties voorzieningen	–	–	–	–	–	–
Buitengewone lasten	–	–	–	–	–	–
Totaal lasten	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893
Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

*Toelichting bij de begroting van baten en lasten**Baten**Opbrengst moederdepartement*

De IWI ontvangt voor 2003 € 35,9 mln van het moederdepartement voor zijn toezichtactiviteiten. De bijdrage van het moederdepartement aan het IWI wordt in de begroting, verantwoord op artikel 98. De inspectie heeft verder geen inkomsten.

Lasten

De lasten van IWI zijn opgebouwd uit de apparaatskosten (personele en materiële kosten), alsmede de afschrijvingskosten van materiële vaste activa. In het algemeen zijn in de begroting opgenomen kosten (voor de jaren 2003 tot en met 2007) op het niveau van medio 2002.

Personele kosten

De personele kosten bedragen € 27,6 mln en betreffen grotendeels de loonkosten van de werknemers van IWI (formatie 419 fte). De begrotingsmethodiek voor het bepalen van de loonkosten is conform de methodiek van het Ministerie van SZW.

In de begroting is geen rekening gehouden met de inhuur van diensten van andere departementsonderdelen, met uitzondering van de dienstverlening voor onder meer kantoorautomatisering (zie materiële kosten).

De kosten van voormalig personeel, voornamelijk wachtgeldkosten, zijn opgenomen tegen de nominale waarde van de verplichtingen per jaar, waarbij rekening gehouden is met een inschatting van het totaal aan kortingen op de wachtgelduitkeringen als gevolg van neveninkomsten naast de wachtgelduitkering. De kosten van uitvoering van de wachtgeldregeling door UWV/USZO zijn tevens in deze post opgenomen.

Materiële kosten

De materiële kosten ad € 9,4 mln bestaan onder andere uit de kosten van huisvesting, ICT, kantoorapparatuur en -benodigdheden, telefoon, communicatie en voorlichting, documentatie, dienstreizen en lease-auto's.

Afschrijvingskosten

In de begroting is ervan uitgegaan dat de materiële vaste activa per 1 januari 2002 van uit het Ctsv overgaan naar IWI. De afschrijvingskosten van de materiële vaste activa betreft uitsluitend de investeringen uit voorgaande jaren.

In de begroting is rekening gehouden met de verhuizing, medio 2003, van IWI naar het pand Centre Court in Den Haag. De investeringen in het gebouw te Zoetermeer zullen versneld worden afgeschreven. Daarnaast is ervan uitgegaan dat het bestaande meubilair en de overige losse inventaris worden meeverhuisd naar het nieuwe pand.

In de begroting is voorsnog géén rekening gehouden met afschrijvingslasten van toekomstige investeringen in inventaris, verbouwingen, etc. De jaarlijkse kosten als gevolg van de investeringen in de inrichting van het nieuwe pand zullen worden opgenomen in de gebruikvergoeding van de Rijksgebouwendienst (RGD). Deze kosten zijn bij de huisvestingskosten opgenomen.

Saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is begroot op nihil.

3. Kasstroomoverzicht en overzicht vermogensontwikkeling IWI

Op het moment van het opstellen van de IWI-begroting 2003–2007 is het nog niet mogelijk om een kasstroomoverzicht en een overzicht vermogensontwikkeling voor IWI op te stellen.

De openingsbalans van IWI per 1 januari 2002 is nog niet opgemaakt en vastgesteld. In de Invoeringswet SUWI is geregeld dat de vermogensbestanddelen en de publiekrechtelijke rechten en verplichtingen van het Ctsv overgaan naar het Ministerie van SZW.

Een onafhankelijk extern accountantsbureau heeft een onderzoek gedaan in het kader van de samenvoeging van het Ctsv en de Directie toezicht. In de rapportage van dit onderzoek is een voorstel opgenomen voor een protocol van overdracht. Dit protocol regelt de wijze van overdracht van activa en passiva, rechten en verplichtingen van het Ctsv, respectievelijk de Directie toezicht aan IWI.

Pas na vaststelling van het protocol kan de openingsbalans van IWI opgesteld worden. De accountantsdienst van het ministerie van SZW dient de openingsbalans te voorzien van een accountantsverklaring. Daarnaast is er nog onvoldoende zicht op de toekomstige investeringen en daarmee samenhangende afschrijvingslasten van IWI. Dit houdt onder meer verband met besluitvorming over het al dan niet in eigen beheer uitvoeren van facilitaire voorzieningen.

VERDIEPINGSBIJLAGE 2003

Artikel 1: Basisdienstverlening werk en inkomen

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	497 467	252 819	248 490	248 490	248 490	248 490	248 490
Mutatie 1e suppletore begroting	0	98 400	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>18 450</i>	<i>26 222</i>	<i>- 1 300</i>	<i>- 15 400</i>	<i>- 15 900</i>	<i>- 15 900</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	426	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	96	0	0	0	0
<i>CWI</i>							
3. Bedrijfsplan	0	0	- 1 300	- 17 700	- 30 400	- 30 900	- 30 900
4. Loonbijstelling		11 500	9 200	8 600	8 200	8 200	8 200
5. Overboeking van Doelgroepen	0	13 600	0	0	0	0	0
6. Casemanagement NUG	0	1 350	0	0	0	0	0
7. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	3 000	1 000	0	0	0
<i>BKWI</i>							
8. BKWI regulier	0	0	6 800	6 800	6 800	6 800	6 800
9. Kasschuif		- 8 000	8 000				
Stand ontwerpbegroting 2003	497 467	369 669	299 712	272 190	258 090	257 590	257 590

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. In het kader van de nieuwe SUWI-wet is het bedrijfs- en jaarplan van het centrum voor Werk en Inkomen (CWI) beoordeeld. Ten opzichte van de bij Voorjaarsnota verwerkte mutaties worden nu meerjarige correcties verwerkt.
4. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
5. Voor de uitvoering van werkzaamheden in het kader van het convenant minderheden wordt € 13,6 miljoen overgeboekt van artikel 2.2.4 Doelgroepenbeleid naar het CWI budget.
6. Overboeking van sluitende reïntegratie ten behoeve van afhandeling casemanagement van niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) door het CWI
7. In het Strategisch Akkoord is een fraudetaakstelling (verscherping sancties, handhaving en controle) opgenomen.
Deze ombuigingstaakstelling heeft betrekking op zowel de begrotings-gefinancierde als de premiegefinancierde ontvangsten en uitgaven. Met genoemde mutatie zijn de budgettaire gevolgen voor dit artikel verwerkt.
8. Voor het Bureau Keten Informatisering Werk en Inkomen (BKWI) en het zogenaamde SUWI-net zijn ten opzichte van de Voorjaarsnota structureel middelen ter beschikking gesteld.
9. Een deel van de gereserveerde middelen voor projectkosten BKWI wordt pas in 2003 aangewend.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	136 134	0
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Overboeking naar artikel 2						– 136 134	
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Nieuwe mutaties

1. Op dit artikel was in 2006 een terugstorting geraamd die betrekking heeft op de bevoorschotting van ESF subsidies.
De terugstorting zal op worden verantwoord op artikel 2.

Artikel 2: Stim. en kwaliteitsbevordering arbeidsaanbod

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	1 083 192	1 400 987	1 479 888	1 485 197	1 424 209	1 426 024	1 406 524
Mutatie Nota van Wijziging	0	7 442	7 442	7 442	7 442	7 442	7 442
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 22 316	- 25 300	- 29 800	41 700	19 500	19 500
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>59 172</i>	<i>- 246 331</i>	<i>451 155</i>	<i>356 761</i>	<i>373 287</i>	<i>366 480</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	3 436	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	600	0	0	0	0
<i>Agentschap SZW</i>							
3. Loonbijstelling	0	300	300	300	300	300	300
4. Co-financieringsbudget Equal	0	6 807	6 807	6 807	6 807	6 807	0
5. Rentevergoeding	0	0	26	26	26	26	26
6. Overgoeking i.v.m. monitor ESF-gelden	0	0	- 400	- 400	- 400	- 400	- 400
<i>Sluitende reïntegratie</i>							
7. Overboeking tbv CV	0	- 450	0	0	0	0	0
8. Overboeking WIW	0	14 600	0	0	0	0	0
9. Loonbijstelling	0	19 200	18 700	18 700	19 900	19 900	19 900
10. Strategisch Akkoord reïntegratie	0	0	- 208 000	- 167 000	- 167 000	- 167 000	- 167 000
11. Overboeking naar artikel 1	0	- 1 350	0	0	0	0	0
12. Overheveling naar Flexibel budget	0	0	0	- 601 340	- 676 777	- 676 777	- 676 777
13. Overboeking naar overige beleidsuitgaven	0	0	0	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
14. Strategisch Akkoord: aanvullend pakket			156 000				
<i>WIW-dienstbetrekkingen</i>							
15. Arbeidsmarktmiddelen	0	0	- 34 000	- 27 000	- 59 000	- 56 000	- 56 000
16. Overboeking sluitende reïntegratie	0	- 14 600	0	0	0	0	0
17. Loonbijstelling	0	14 600	14 900	15 500	16 100	16 400	16 400
18. Strategisch akkoord reïntegratie	0	0	- 177 000	0	0	0	0
19. Overboeking naar Flexibel budget	0	0	0	- 319 351	- 332 876	- 337 991	- 337 991
<i>Praktijkscholing</i>							
20. Overboeking tbv CV	0	450	0	0	0	0	0
21. Loonbijstelling	0	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300
<i>Doelgroepenbeleid</i>							
22. Overboeking naar CWI	0	- 13 600	0	0	0	0	0
23. Convenanten herintredende vrouwen	0	6 000	0	0	0	0	0
24. Kasschuif doelgroepenbeleid	0	- 3 000	3 000	0	0	0	0
<i>Kinderopvang Abw</i>							
25. Overheveling naar Kinderopvang	0	0	0	- 69 000	- 59 627	- 59 627	- 59 627
<i>Sectorale stimulansen</i>							
26. Apparaat RWI	0	0	9 600	9 600	9 600	9 600	9 600
27. Strategisch Akkoord: aanvullend pakket			- 30 000				
<i>Casemanagers</i>							
28. Convenanten herintredende vrouwen	0	- 3 000	0	0	0	0	0
29. Eindejaarsmarge Agenda toekomst	0	33 232	0	0	0	0	0
30. Correctie eindejaarsmarge	0	- 375	0	0	0	0	0
31. Herschikkingen begrotingsuitvoering	0	- 1 420	0	0	0	0	0
32. Strategisch Akkoord: aanvullend pakket			- 12 000				
<i>Flexibel reïntegratiebudget gemeenten</i>							
33. Overboeking van Sluitende reïntegratie	0	0	0	601 340	676 777	676 777	676 777
34. Overboeking van WIW	0	0	0	319 351	332 876	337 991	337 991
35. Overboeking van ID-banen	0	0	0	1 164 922	1 171 355	1 184 581	1 184 581
36. Strategisch Akkoord reïntegratie	0	0	0	- 503 000	- 583 000	- 583 000	- 583 000
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
37. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	478	0	0	0	0	0
38. Overboeking van sluitende reïntegratie	0	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000
39. Overboeking monitor ESF-gelden	0	0	400	400	400	400	400
Stand ontwerpbegroting 2003	1 083 192	1 445 285	1 215 699	1 913 994	1 830 112	1 826 253	1 799 946

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
- 3, 9, 17, en 21. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
4. Als gevolg van de herinrichting van het departement per 1 januari jl zijn de budgetverantwoordelijkheden van een aantal uitgavencategorieën gewijzigd. De budgettaire neutrale overboeking van het departementale co-financieringsbudget Equal van artikel 98 is hiervan een gevolg.
5. Een deel van de activiteiten wordt gefinancierd via de leenfaciliteit voor baten-lastendiensten. Ter compensatie wordt het budget verhoogd met rentekosten.
6. en 39. Voor de monitoring van ESF-gelden wordt het budget voor onderzoek en beleidsinformatie opgehoogd met middelen die via de technische bijstand uit Brussel beschikbaar zijn.
- 7 en 20. Overboeking van «Sluitende aanpak» naar «Scholing HVS» ten behoeve van een subsidie aan het CV.
- 8 en 16. Overboeking van de loonbijstelling voor de Wiw-dienstbetrekkingen naar het normbudget sluitende reïntegratie ten behoeve van aanpassing van het budget aan de loonontwikkeling.
- 10, 18 en 36. Invulling van de taakstelling Strategisch Akkoord op het Reïntegratiebudget.
11. Overboeking naar artikel 1 ten behoeve van afhandeling case-management van niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) door het CWI.
- 12, 19, 33, 34 en 35. Vanaf 2004 worden de budgetten van de ID-banen, WIW-dienstbetrekkingen, WIW-werkervaringsplaatsen, de normbudgetten en het scholings- en activeringsbudget omgezet in één ongedifferentieerd flexibel reïntegratiebudget.
- 13 en 38. Voor overige beleidsuitgaven sluitende aanpak blijft € 2 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt overgeheveld naar subartikelonderdeel «Subsidies en overige beleidsuitgaven».
- 14, 27 en 32. Nadere invulling van de taakstelling Strategisch Akkoord op het Reïntegratiebudget
15. Het volume van het aantal dienstbetrekkingen en werkervaringsplaatsen blijft achter bij eerdere ramingen. Als gevolg hiervan worden de in de meerjarenramingen opgenomen bedragen verlaagd.
22. Voor de uitvoering van werkzaamheden in het kader van het convenant minderheden wordt € 13,6 miljoen overgeboekt naar het CWI budget.
- 23 en 28. Voor de financiering van de convenanten Herintredende vrouwen zijn middelen uit het budget voor «Agenda voor de Toekomst» overgeheveld naar het budget «doelgroepenbeleid».
24. Het betreft een kasschuif doelgroepenbeleid
25. Het betreft een overboeking van middelen voor de kinderopvang naar artikel 11.
26. Voor de apparaatskosten van het RWI is structureel € 9,6 miljoen beschikbaar gesteld.
29. Voor de uitvoering van bestuurlijke afspraken was € 33,232 miljoen eindejaarsmarge toebedeeld aan artikel 5.2.4. «bestuurlijke afspraken». Dit bedrag wordt naar artikel 2.2.7 «casemanagers» overgeboekt en aldaar verantwoord.
30. Overboeking van het deel van de Eindejaarsmarge dat bestemd is voor materieel (€ 0,2 mln) en primair proces (€ 0,175 mln).
31. Het betreft overboekingen naar artikel 5 voor financiering van het project uitvoeringskosten Abw (€ 1,250 mln) en naar artikel 98 voor uitvoeringskosten ISSA (€ 0,170 mln).
37. De eindejaarsmarge voor de post subsidies was in z'n geheel

geparkeerd. Een deel van deze eindejaarsmarge wordt op het subsidiebudget van dit artikel afgehandeld en derhalve overgeboekt van de artikelen 98 en 99.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	977 114	1 364 084	1 455 011	1 465 685	1 401 520	1 403 335	1 383 835
Mutatie Nota van Wijziging	0	7 442	7 442	7 442	7 442	7 442	7 442
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 22 370	- 25 224	- 29 800	41 700	19 500	19 500
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>59 227</i>	<i>- 246 331</i>	<i>451 155</i>	<i>356 761</i>	<i>373 287</i>	<i>366 480</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	3 436	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	600	0	0	0	0
<i>Agentschap SZW</i>							
3. Loonbijstelling	0	300	300	300	300	300	300
4. Co-financieringsbudget Equal	0	6 807	6 807	6 807	6 807	6 807	0
5. Rentevergoeding	0	0	26	26	26	26	26
6. Overboeking i.v.m. monitor ESF-gelden	0	0	- 400	- 400	- 400	- 400	- 400
<i>Sluitende reïntegratie</i>							
7. Overboeking tbv CV	0	- 450	0	0	0	0	0
8. Overboeking WIW	0	14 600	0	0	0	0	0
9. Loonbijstelling	0	19 200	18 700	18 700	19 900	19 900	19 900
10. Strategisch Akkoord reïntegratie	0	0	- 470 000	- 540 000	- 610 000	- 610 000	- 610 000
11. Overboeking naar artikel 1	0	- 1 350	0	0	0	0	0
12. Overheveling naar Flexibel budget	0	0	0	- 601 340	- 676 777	- 676 777	- 676 777
13. Overboeking naar overige beleidsuitgaven	0	0	0	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
14. Strategisch Akkoord: aanvullend pakket			156 000				
<i>WIW-dienstbetrekkingen</i>							
15. Arbeidsmarktmiddelen	0	0	- 34 000	- 27 000	- 59 000	- 56 000	- 56 000
16. Overboeking sluitende reïntegratie	0	- 14 600	0	0	0	0	0
17. Loonbijstelling		14 600	14 900	15 500	16 100	16 400	16 400
18. Strategisch Akkoord reïntegratie	0	0	- 177 000	0	0	0	0
19. Overboeking naar Flexibel budget	0	0	0	- 319 351	- 332 876	- 337 991	- 337 991
<i>Praktijkscholing</i>							
20. Overboeking tbv CV	0	450	0	0	0	0	0
21. Loonbijstelling	0	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300
<i>Doelgroepenbeleid</i>							
22. overboeking naar CWI	0	- 13 600	0	0	0	0	0
23. Convenanten herintredende vrouwen	0	6 000	0	0	0	0	0
24. Kasschuif doelgroepenbeleid	0	- 3 000	3 000	0	0	0	0
<i>Kinderopvang Abw</i>							
25. Overheveling naar Kinderopvang	0	0	0	- 69 000	- 59 627	- 59 627	- 59 627
<i>Sectorale stimulansen</i>							
26. Apparaat RWI	0	0	9 600	9 600	9 600	9 600	9 600
27. Strategisch Akkoord			- 30 000				
<i>Casemanagers</i>							
28. Convenanten herintredende vrouwen	0	- 3 000	0	0	0	0	0
29. Eindejaarsmarge Agenda toekomst	0	33 232	0	0	0	0	0
30. Correctie eindejaarsmarge	0	- 375	0	0	0	0	0
31. Herschikkingen begrotingsuitvoering	0	- 1 420	0	0	0	0	0
32. Strategisch Akkoord: Aanvullend pakket			- 12 000				
<i>Flexibel reïntegratiebudget gemeenten</i>							
33. Overboeking van Sluitende reïntegratie	0	0	0	601 340	676 777	676 777	676 777
34. Overboeking van WIW	0	0	0	319 351	332 876	337 991	337 991
35. Overboeking van ID-banen	0	0	0	1 164 922	1 171 355	1 184 581	1 184 581
36. Strategisch Akkoord reïntegratie	0	0	0	503 000	- 583 000	- 583 000	- 583 000
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
37. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	533	0	0	0	0	0
38. Overboeking van sluitende reïntegratie				2 000	2 000	2 000	2 000
39. Overboeking monitor ESF-gelden	0	0	400	400	400	400	400
Stand ontwerpbegroting 2003	977 114	1 408 383	1 190 898	1 984 482	1 807 423	1 803 564	1 777 257

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	86 218	38 299	15 701	15 701	15 701	15 701	15 701
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Overboeking van artikel 1	0	0	0	0	0	136 134	0
2. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	0	1 000	2 000	2 000	2 000
3. Strategisch Akkoord: Aanvullend pakket			35 000				
4. Strategisch Akkoord: aanvullend pakket			50 000				
Stand ontwerpbegroting 2003	86 218	38 299	100 701	16 701	17 701	153 835	17 701

Nieuwe mutaties

1. Op artikel 1 was in 2006 een terugstorting geraamd die betrekking heeft op de bevoorschotting van ESF subsidies.
Deze terugstorting zal op dit artikel worden verantwoord.
2. In het Strategisch Akkoord is een fraudetaakstelling (verscherping sancties, handhaving en controle) opgenomen.
Deze ombuigingstaakstelling heeft betrekking op zowel de begrotings-gefinancierde als de premiegefinancierde ontvangsten en uitgaven.
Met genoemde mutatie zijn de budgettaire gevolgen voor dit artikel verwerkt.
3. Gezien de gerealiseerde ontvangsten in voorgaande jaren worden de taakstellende ontvangsten voor 2003 met € 35 mln opgehoogd.
4. De mogelijkheid die gemeenten hebben om het niet uitgegeven deel van het scholings- en activeringsbudget van 2002 naar 2003 over te hevelen wordt beperkt tot maximaal 10% van het in 2002 toegekende budget (was 50%). Door deze inperking zal bij gemeenten met een relatief grote onderbenutting geld teruggevorderd worden via de jaarrekening over 2002. Dit levert € 50 mln op.

Artikel 3: Aanvullende werkgelegenheid

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	877 178	1 054 486	1 165 099	1 213 200	1 209 979	1 210 005	1 210 005
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 78 300	- 300	- 300	- 300	- 300	- 300
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>50 100</i>	<i>- 263 165</i>	<i>- 1 205 222</i>	<i>- 1 201 955</i>	<i>- 1 201 981</i>	<i>- 1 201 981</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	453	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	82	0	0	0	0
<i>Instroom/doorstroom banen</i>							
3. Arbeidsmarktmiddelen	0	0	- 65 000	- 91 000	- 81 000	- 68 000	- 68 000
4. Aanpassing gemiddelde uitkering	0	- 2000	- 7 300	- 9 900	- 10 000	- 9 800	- 9 800
5. Loonbijstelling	0	51 800	57 800	60 200	60 000	60 000	60 000
6. Strategisch Akkoord reïntegratie	0	0	- 193 000				
7. Overboeking naar flexibel budget	0	0		0 - 1 164 922	- 1 171 355	- 1 184 581	- 1 184 581
8. Strategisch Akkoord: Aanvullend pakket			- 56 600				
<i>Regeling schoonmaakdiensten particulieren</i>							
9. Loonbijstelling	0	300	400	400	400	400	400
Stand ontwerpbegroting 2003	877 178	1 026 286	901 634	7 678	7 724	7 724	7 724

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. Bij de ID-banen is sprake van een lager groeitempo van de Doorstroombanen dan waarmee rekening was gehouden. Daarnaast blijkt tevens dat de gemiddelde prijs van de ID-banen lager is dan geraamd.
4. Op basis van uitvoeringsgegevens kan de gemiddelde prijs van de ID-banen naar beneden worden bijgesteld.
- 5 en 9. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
6. Invulling van de taakstelling Strategisch Akkoord op het Reïntegratiebudget.
7. Vanaf 2004 worden de budgetten ID-banen, WIW-dienstbetrekkingen, werkervaringsplaatsen, normbudgetten en het S&A-budget omgezet in een ongedifferentieerd flexibel reïntegratiebudget.
8. Nadere invulling van de taakstelling Strategisch Akkoord op het reïntegratiebudget

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Restituties	0	15 180	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	15 180	0	0	0	0	0

Nieuwe mutaties

1. De raming wordt verhoogd voor inmiddels in het eerste halfjaar ontvangen restituties.

Artikel 4: Aangepast en begeleid werken

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	2 061 459	1 974 210	1 973 626	1 974 942	1 974 897	1 974 897	1 974 897
<i>Nieuwe mutaties</i>	0	103 500	87 552	103 500	103 500	103 500	103 500
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	468	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	84	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Loonbijstelling	0	103 500	103 500	103 500	103 500	103 500	103 500
4. Strategisch Akkoord: Aanvullende taakstelling			– 16 500				
Stand ontwerpbegroting 2003	2 061 459	2 077 710	2 061 178	2 078 442	2 078 397	2 078 397	2 078 397

Nieuwe mutaties

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
4. Invulling van de aanvullende taakstelling Strategisch Akkoord.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	1 949 511	1 974 936	1 973 581	1 973 445	1 973 399	1 973 399	1 973 399
<i>Nieuwe mutaties</i>	0	103 500	87 552	103 500	103 500	103 500	103 500
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	468	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	84	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Loonbijstelling	0	103 500	103 500	103 500	103 500	103 500	103 500
4. Strategisch Akkoord: aanvullende taakstelling			– 16 500				
Stand ontwerpbegroting 2003	1 949 511	2 078 436	2 061 133	2 076 945	2 076 899	2 076 899	2 076 899

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	392 610	394 789	393 972	394 380	394 743	394 743	394 743
1. Loonbijstelling		17 300	17 400	17 300	17 300	17 300	17 300
Stand ontwerpbegroting 2003	392 610	412 089	411 372	411 680	412 043	412 043	412 043

Nieuwe mutaties

1. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.

Artikel 5: Algemene inkomensgarantie op minimumniveau

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	5 539 873	4 537 623	4 411 061	4 412 287	4 461 113	4 428 532	4 426 269
Mutatie Nota van Wijziging	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	0	85 044	118 700	113 600	79 500	103 100	103 100
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>68 041</i>	<i>604 301</i>	<i>661 700</i>	<i>544 200</i>	<i>412 100</i>	<i>468 600</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	2 529	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	572	0	0	0	0
<i>Budget-deel</i>							
3. Volume FWI	0	0	81 700	304 200	237 600	145 600	148 300
4. Overheveling van declaratiedeel	0	0	0	3 432 540	3 439 707	3 430 247	3 471 247
5. Experiment naar declaratiedeel	0	0	- 5 400	- 5 400	0	0	0
6. Loonbijstelling (wka)	0	47 000	52 100	53 100	52 900	55 600	55 500
7. Strategisch Akkoord ombuigingen	0	0	- 3 000	- 53 750	- 78 000	- 115 500	- 115 500
8. Strategisch Akkoord wegleffecten	0	0	8 250	16 750	17 000	30 000	42 750
9. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	- 3 700	- 36 900	- 52 500	- 57 800	- 60 900
<i>Declaratie deel</i>							
10. Volume FWI	0	- 131 900	252 400	278 700	349 400	417 900	417 900
11. Prijsontwikkelingen FWI	0	29 500	0	0	0	0	0
12. Experimenten van budgetdeel	0	0	5 400	5 400	0	0	0
13. Loonbijstelling (wka)	0	141 400	154 500	159 300	163 900	167 000	169 700
14. Strategisch Akkoord ombuigingen	0	0	- 8 000	- 161 250	- 234 000	- 346 500	- 346 500
15. Strategisch Akkoord wegleffecten	0	0	24 750	50 250	51 000	90 000	128 250
16. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	- 11 000	0	0	0	0
17. Overheveling naar budgetdeel	0	0	0	- 3 432 540	- 3 439 707	- 3 430 247	- 3 471 247
<i>Toeslagenwet</i>							
18. Volume	0	- 5 000	17 700	16 900	11 800	7 800	7 900
19. Bedrijfsplan UWV	0	0	300	300	300	- 3 000	- 3 000
20. Bijstelling BEU	0	0	100	- 2 000	- 3 200	- 3 200	- 3 200
21. Loonbijstelling (uitvoeringskosten)	0	1 000	900	900	900	800	800
22. Loonbijstelling (wka)	0	12 800	13 200	13 100	12 900	12 800	12 700
<i>Bestuurlijke afspraken inkomensondersteuning</i>							
23. Eindejaarsmarge Agenda voor de toekomst		- 33 232					
<i>Handhaving</i>							
24. Verdeling budget handhaving	0	8 223	0	0	0	0	0
25. Project uitvoeringskosten Abw	0	1 250	0	0	0	0	0
26. Kasschuif	0	- 3 000	3 000	0	0	0	0
27. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	18 000	22 100	14 200	10 600	13 900
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
28. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	0	0	0	0	0	0
29. Nadere verdeling subsidiebudget	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	5 539 873	4 690 708	5 134 062	5 187 587	5 084 813	4 943 732	4 997 516

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
- 3, 10 en 11. De ramingen voor de Abw, IOAW en IOAZ zijn bijgesteld voor de meest recente inzichten van de CPB en de uitvoeringsgegevens over 2002.
- 4 en 7. In het kader van het Strategisch Akkoord wordt de budgettering binnen het FWI vanaf 2004 verhoogd van 25% naar 100%.

- 5 en 12. Overboeking van middelen voor experimenten binnen artikel 5 van het budgetdeel naar het declaratiedeel.
- 6, 13, 21 en 22. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
- 7 en 14. In het Strategisch Akkoord zijn ombuigingstaakstellingen opgenomen met betrekking tot de decentralisatie financiering bijstand, herziening alimentatiebeleid en sollicitatieplicht 57,5 jarigen. De budgettaire gevolgen hiervan zijn in de raming verwerkt.
- 8 en 15. Een aantal ombuigingen in het Strategisch Akkoord op het terrein van de sociale zekerheidsuitgaven leidt tot weglekeffecten in de bijstand. De weglekeffecten van de maatregelen beperking vervolguitkering, feitelijk arbeidsverleden en de WAO-plannen zijn in de bijstandramingen verwerkt.
- 9 16 en 27. In het Strategisch Akkoord is een fraudetaakstelling (verscherping sancties, handhaving en controle) opgenomen. Deze ombuigingstaakstelling heeft betrekking op zowel de begrotingsgefinancierde als de premiegefinancierde ontvangsten en uitgaven. Met genoemde mutatie zijn de budgettaire gevolgen voor dit artikel verwerkt.
18. Volume ontwikkelingen in de diverse regelingen werken door op het volume van de Toeslagenwet. De raming is hiervoor gecorrigeerd.
19. Op basis van het UWV werkplan zijn de voor dit doel beschikbaar gestelde middelen gecorrigeerd.
20. Op basis van uitvoeringsinformatie over de wet BEU is de raming voor de TW gecorrigeerd.
23. Voor de uitvoering van bestuurlijke afspraken was € 33,232 miljoen eindejaarsmarge toebedeeld aan artikel 5.2.4. «bestuurlijke afspraken». Dit bedrag wordt naar artikel 2.2.7 «casemanagers» overgeboekt en aldaar verantwoord.
- 24 en 29. Als gevolg van de herinrichting van het departement per 1 januari jl. zijn de budgetverantwoordelijkheden van een aantal uitgavencategorieën gewijzigd. De hiermee samenhangende budgettair neutrale begrotingsmutaties zijn hiervan het gevolg.
25. Het betreft een overboeking van artikel 2 ter financiering van het project uitvoeringskosten Abw.
26. Kasschuif in verband met doorloop in 2003 van de tijdelijke stimuleringsregeling opsporingssamenwerkingsverbanden.
28. De eindejaarsmarge voor de post subsidies was in z'n geheel centraal geparkeerd. Een deel van deze eindejaarsmarge wordt op het subsidiebudget van dit artikel afgehandeld en derhalve overgeboekt van artikel 98.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	4 473 321	4 537 636	4 411 969	4 412 559	4 461 227	4 428 532	4 425 816
Mutatie Nota van Wijziging	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	0	85 020	118 700	113 600	79 500	103 100	103 100
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>70 844</i>	<i>604 301</i>	<i>661 700</i>	<i>544 200</i>	<i>412 100</i>	<i>468 600</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	2 529	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	572	0	0	0	0
<i>Budget-deel</i>							
3. Volume FWI	0	0	81 700	304 200	237 600	145 600	148 300
4. Overheveling van declaratiedeel	0	0	0	3 432 540	3 439 707	3 430 247	3 471 247
5. Experiment naar declaratiedeel	0	0	- 5 400	- 5 400	0	0	0
6. Loonbijstelling (wka)	0	47 000	52 100	53 100	52 900	55 600	55 500
7. Strategisch Akkoord ombuigingen	0	0	- 3 000	- 53 750	- 78 000	- 115 500	- 115 500
8. Strategisch Akkoord wegleffecten	0	0	8 250	16 750	17 000	30 000	42 750
9. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	- 3 700	- 36 900	- 52 500	- 57 800	- 60 900
<i>Declaratie deel</i>							
10. Volume FWI	0	- 131 900	252 400	278 700	349 400	417 900	417 900
11. Prijsontwikkelingen FWI	0	29 500	0	0	0	0	0
12. Experimenten van budgetdeel	0	0	5 400	5 400	0	0	0
13. Loonbijstelling (wka)	0	141 400	154 500	159 300	163 900	167 000	169 700
14. Strategisch Akkoord ombuigingen	0	0	- 8 000	- 161 250	- 234 000	- 346 500	- 346 500
15. Strategisch Akkoord wegleffecten	0	0	24 750	50 250	51 000	90 000	128 250
16. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	- 11 000	0	0	0	0
17. Overheving naar budgetdeel				- 3 432 540	- 3 439 707	- 3 430 247	- 3 471 247
<i>Toeslagenwet</i>							
18. Volume	0	- 5 000	17 700	16 900	11 800	7 800	7 900
19. Bedrijfsplan UWV	0	0	300	300	300	- 3 000	- 3 000
20. Bijstelling BEU	0	0	100	- 2000	- 3 200	- 3 200	- 3 200
21. Loonbijstelling (uitvoeringskosten)	0	1 000	900	900	900	800	800
22. Loonbijstelling (wka)	0	12 800	13 200	13 100	12 900	12 800	12 700
<i>Bestuurlijke afspraken inkomensondersteuning</i>							
23. Eindejaarsmarge Agenda voor de toekomst	0	- 33 232	0	0	0	0	0
<i>Handhaving</i>							
24. Verdeling budget handhaving	0	10 914	0	0	0	0	0
25. Project uitvoeringskosten Abw		1 250	0	0	0	0	0
26. Kasschuif		- 3 000	3 000	0	0	0	0
27. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	18 000	22 100	14 200	10 600	13 900
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
28. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	112	0	0	0	0	0
29. Nadere verdeling subsidiebudget	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	4 473 321	4 693 500	5 134 970	5 187 859	5 084 927	4 943 732	4 997 516

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	81 817	79 412	22 689	22 689	22 689	22 689	22 689
Stand ontwerpbegroting 2003	81 817	79 412	22 689	22 689	22 689	22 689	22 689

Artikel 6: Inkomensgarantie voor jonggehandicapten

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	1 462 886	1 459 447	1 484 134	1 518 530	1 552 745	1 584 827	1 616 000
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 10 600	5 200	5 200	5 200	5 200	5 200
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>75 500</i>	<i>59 693</i>	<i>62 600</i>	<i>62 400</i>	<i>58 000</i>	<i>60 400</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	77	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	16	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Volume	0	7 500	6 500	4 500	2 500	2 600	3 700
4. Prijseffect	0	4 700	6 000	7 300	8 200	9 300	9 400
5. Bedrijfsplan UWV	0	0	- 22 800	- 19 700	- 17 600	- 23 800	- 23 800
6. Loonbijstelling (uitvoeringskosten)	0	900	600	700	800	600	600
7. Loonbijstelling (wka)	0	62 500	63 600	65 000	66 400	67 700	69 200
8. Bijstelling gemiddelde uitkering	0	- 100	5 700	4 800	2 100	1 600	1 300
Stand ontwerpbegroting 2003	1 462 886	1 524 347	1 549 027	1 586 330	1 620 345	1 648 027	1 681 600

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. Op basis van uitvoeringsinformatie moet het geraamde volume van de Wajong worden verhoogd.
4. De raming van de gemiddelde Wajong-uitkering is op basis van uitvoeringsinformatie van het LISV verhoogd.
5. Op basis van het werkplan UWV zijn de uitgaven meerjarig gecorrigeerd. Hierbij is rekening gehouden met gemaakte afspraken over de toedeling van uitvoeringskosten naar de fondsen.
- 6 en 7. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
8. Op basis van uitvoeringsgegevens is de gemiddelde Wajong-uitkering vanaf 2003 verhoogd.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 7: Inkomensaanvulling herkeurde arbeidsongeschikten

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	6 716	7 556	7 397	7 397	7 397	7 397	7 397
<i>Nieuwe mutaties</i>	0	- 1 100	- 682	- 1 200	- 1 700	- 2 200	- 2 600
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	15	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	3	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Loonbijstelling (wka)	0	300	300	300	300	300	300
4. Volume	0	- 800	- 300	- 900	- 1 400	- 2 000	- 2 400
5. Prijseffect	0	- 600	- 700	- 600	- 600	- 500	- 500
Stand ontwerpbegroting 2003	6 716	6 456	6 715	6 197	5 697	5 197	4 797

Nieuwe mutaties

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
4. Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV kan het geraamde volume van de Tbia worden verlaagd.
5. De raming van de gemiddelde Tbia-uitkering is op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV verlaagd.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 8: Tijdelijke inkomensgarantie kunstenaars

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	47 312	47 248	37 709	26 728	24 958	25 003	25 003
Mutatie 1e suppletore begroting	0	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>2 200</i>	<i>1 173</i>	<i>- 100</i>	<i>- 500</i>	<i>- 500</i>	<i>- 400</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	62	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	11	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Volume	0	0	- 400	0	0	0	0
4. Prijseffect	0	0	- 400	- 1 500	- 1 800	- 1 800	- 1 800
5. Loonbijstelling (uitvoeringskosten)	0	300	200	200	200	200	200
6. Loonbijstelling (wka)	0	1 900	1 700	1 200	1 100	1 100	1 200
Stand ontwerpbegroting 2003	47 312	53 048	42 482	30 228	28 058	28 103	28 203

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. Op basis van uitvoeringsgegevens is het volume van de Wik naar beneden bijgesteld.
4. Op basis van uitvoeringsgegevens is de gemiddelde Wik-uitkering verlaagd.
- 5 en 6. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Restituties	0	2 000	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	2 000	0	0	0	0	0

1. De raming wordt verhoogd voor inmiddels in het eerste halfjaar ontvangen restituties.

Artikel 9: Tegemoetkoming in de kosten van kinderen

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	3 105 611	3 154 499	3 145 786	3 144 107	3 140 068	3 132 263	3 132 500
Mutatie 1e suppletore begroting	0	3 100	2 600	2 100	1 700	1 200	1 200
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>57 100</i>	<i>99 293</i>	<i>80 800</i>	<i>84 200</i>	<i>92 500</i>	<i>89 300</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	77	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	16	0	0	0	0
<i>AKW</i>							
3. Bijstelling BEU	0	0	4 200	4 400	4 400	4 400	4 400
4. Loonbijstelling (uitvoeringskosten)	0	2 900	2 700	2 800	2 800	2 800	2 800
5. Loonbijstelling (wka)	0	45 100	105 000	101 500	103 900	103 200	94 100
6. Volume	0	7 200	13 400	19 700	30 400	39 700	45 700
7. Strategisch Akkoord woonlandbeginsel	0	0	- 16 000	- 18 000	- 18 000	- 19 000	- 19 000
8. Strategisch Akkoord handhaving	0	0	- 200	- 400	- 400	- 400	- 400
9. Stopzetting AKW niet erkend onderwijs	0	0	- 10 000	- 30 000	- 40 000	- 40 000	- 40 000
<i>TOG</i>							
10. Aanpassing terugwerkende kracht	0	0	- 2 300	- 2 100	- 2 100	- 1 900	- 2 000
11. Meerjarenplan SVB	0	0	500	1 000	1 300	1 800	1 800
12. Correctie aanpassing	0	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900
13. Loonbijstelling (uitvoeringskosten)	0	100	100	100	100	100	100
14. Loonbijstelling (wka)	0	200	500	500	400	500	500
Stand ontwerpbegroting 2003	3 105 611	3 214 999	3 248 279	3 227 607	3 226 488	3 226 563	3 223 600

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. Op basis van uitvoeringsinformatie over de wet BEU is de raming van de AKW verhoogd. Gebleken is dat het effect minder is dan geraamd.
- 4, 5, 13 en 14. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
6. De verhoging van het volume AKW is het gevolg van het verwerken van de nieuwste volumeraming van de SVB.
7. In het Strategisch Akkoord is het woonlandbeginsel voor niet EU/EER landen geïntroduceerd. De hiermee samenhangende besparingen zijn bij de AKW verwerkt.
8. In het Strategisch Akkoord is een fraudetaakstelling (verscherping sancties, handhaving en controle) opgenomen.
Deze ombuigingstaakstelling heeft betrekking op zowel de begrotings-gefinancierde als de premiegefinancierde ontvangsten en uitgaven. Met genoemde mutatie zijn de budgettaire gevolgen voor dit artikel verwerkt.
9. De besparing betreft de stopzetting van de kinderbijslag voor 16- en 17-jarigen, die geen erkend onderwijs volgen. De besparing is in 2003 beperkt, omdat de maatregel alleen voor nieuwe gevallen geldt.
10. Op basis van uitvoeringsinformatie is de raming van het volume bij de TOG met terugwerkende kracht meerjarig verlaagd.
- 11 en 12. De uitvoeringskosten TOG zijn aangepast omdat sprake was van een structureel te laag niveau. Met de aanpassingen is aangesloten bij de ramingen van de SVB.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	9 892	272	272	272	272	272	272
Stand ontwerpbegroting 2003	9 892	272	272	272	272	272	272

Artikel 10: Maatschappelijke participatie gehandicapten

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	25 020	64 809	63 438	62 758	62 758	62 758	62 758
Mutatie 1e suppletore begroting	0	6 000	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	- 70 809	- 63 438	- 62 758	- 62 758	- 62 758	- 62 758
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	- 344	0	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	- 165	0	0	0	0	0
<i>Wvg Vervoersvoorzieningen</i>							
3. Wvg vervoer							
4. Overboeking tbv bovenregionaal vervoer	0	- 132	0	0	0	0	0
5. Overheveling naar VWS	0	- 47 877	- 48 009	- 48 009	- 48 009	- 48 009	- 48 009
<i>Wvg Woningaanpassingen</i>							
6. Wvg woningaanpassingen	0	0	- 8 000	- 100	0	0	0
7. Overheveling naar VWS	0	- 20 885	- 6 749	- 14 649	- 14 749	- 14 749	- 14 749
<i>Handhaving</i>							
8. Verdeling budget handhaving	0	795	0	0	0	0	0
9. Overheveling naar VWS	0	- 795	0	0	0	0	0
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
10. Overheveling naar VWS	0	- 1 406	- 680	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	25 020	0	0	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op het terugboeken van de apparaatsuitgaven van dit beleidsartikel naar de apparaatsuitgaven.
3. Het aantal reisketens voor Bovenregionaal vervoer was de afgelopen jaren lager dan geraamd. Het budget is voor deze ontwikkelingen aangepast.
4. Het betreft een overboeking naar artikel 98 ten behoeve van Europese aanbesteding van bovenregionaal vervoer
- 5, 7, 9 en 10. Het gehandicaptenbeleid met de daarbij behorende budgetten wordt overgeheveld naar VWS.
6. Op basis van realisatiegegevens wordt de raming van het aantal door gemeenten te declareren woningaanpassingen naar beneden bijgesteld
8. Als gevolg van de herinrichting van het departement per 1 januari jl zijn de budgetverantwoordelijkheden van een aantal uitgavencategorieën gewijzigd. De hiermee samenhangende budgettaire neutrale begrotingsmutaties zijn hiervan het gevolg.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	35 092	63 901	63 211	62 985	62 758	62 758	62 758
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 2 400	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>- 61 501</i>	<i>- 63 211</i>	<i>- 62 985</i>	<i>- 62 758</i>	<i>- 62 758</i>	<i>- 62 758</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	- 344	0	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	- 165					
<i>Wvg Vervoersvoorzieningen</i>							
3. Wvg vervoer	0	0	- 5 400	0	0	0	0
4. Overboeking tbv bovenregionaal vervoer	0	- 132					
5. Overheveling naar VWS	0	- 39 477	- 42 609	- 48 009	- 48 009	- 48 009	- 48 009
<i>Wvg Woningaanpassingen</i>							
6. Wvg woningaanpassingen	0	0	- 8 000	- 100	0	0	0
7. Overheveling naar VWS	0	- 19 977	- 6 749	- 14 649	- 14 749	- 14 749	- 14 749
<i>Handhaving</i>							
8. Verdeling budget handhaving	0	659	0	0	0	0	0
9. Overheveling naar VWS	0	- 659	0	0	0	0	0
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
10. Overheveling naar VWS	0	- 1 406	- 453	- 227	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	35 092	0	0	0	0	0	0

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Restituties	0	375	0	0	0	0	0
2. Overheveling VWS	0	- 375	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Nieuwe mutaties

1. De raming wordt verhoogd voor inmiddels in het eerste halfjaar ontvangen restituties.
2. Het gehandicaptenbeleid met de daarbij behorende budgetten wordt overgeheveld naar VWS.

Artikel 11: Bevordering combimogelijkheden arbeid en zorg

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	151	5 841	4 538	4 538	4 538	4 538	4 538
<i>Nieuwe mutaties</i>	0	145 220	272 834	735 262	764 289	798 289	821 789
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	145	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	27	0	0	0	0
<i>Regeling loopbaanonderbreking</i>							
3. Uitvoering	0	- 3 480	- 4 388	- 4 388	- 4 388	- 4 388	- 4 388
4. Strategisch Akkoord	0	0	- 150	- 150	- 150	- 150	- 150
<i>Kinderopvang</i>							
5. Overheveling van VWS en artikel 2	0	148 700	177 200	539 800	568 827	602 827	626 327
<i>Basisregeling levensloop</i>							
6. Strategisch Akkoord	0	0	100 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Stand ontwerpbegroting 2003	151	151 061	277 372	739 800	768 827	802 827	826 327

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. Het gebruik van de regeling blijft achter bij de verwachtingen. Het volume kan derhalve neerwaarts worden bijgesteld.
4. In het Strategisch Akkoord is de regeling loopbaanonderbreking met ingang van 2003 afgeschaft.
5. Het kinderopvangbeleid met de daarbij behorende budgetten wordt overgeheveld van VWS naar SZW. Daarnaast wordt het kinderopvang-budget van artikel 2 naar dit artikel overgeheveld.
6. De lasten van de levensloopspaarregeling, die in 2003 ingaat, worden geraamd op € 200 mln. Voor 2003 zullen de lasten de helft daarvan bedragen, in verband met de voorwaarden dat eerst een halfjaar gespaard moet zijn alvorens verlof kan worden opgenomen.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 12: Coördinatie emancipatiebeleid

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	12 628	12 459	10 261	10 079	9 762	9 762	9 762
Mutatie 1e suppletore begroting	0	2 408	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>200</i>	<i>4 211</i>	<i>234</i>	<i>234</i>	<i>234</i>	<i>234</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	2 296	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	581	0	0	0	0
3. Herschikking budgetten binnen artikel	0	- 3 199	- 2 541	- 2 542	- 2 269	- 2 269	- 2 269
<i>Subsidies emancipatieondersteuning</i>							
4. Loonbijstelling	0	234	234	234	234	234	234
5. Herschikking budgetten binnen artikel	0	- 615	0	0	0	0	0
6. Kasschuif	0	- 300	300	0	0	0	0
<i>Stimuleringsmaatregel dagindeling</i>							
7. Herschikking budgetten	0	- 300	0	0	0	0	0
<i>Primair proces</i>							
8. Herschikking budgetten	0	743	0	0	0	0	0
9. Herschikking budgetten binnen artikel	0	3 674	2 541	2 542	2 269	2 269	2 269
10. Kasschuif	0	- 800	800	0	0	0	0
<i>Voorlichting</i>							
11. Herschikking budgetten	0	204	0	0	0	0	0
12. Kasschuif	0	0	0	0	0	0	0
<i>Onderzoek en beleidsinformatie</i>							
13. Herschikking budgetten binnen artikel	0	140	0	0	0	0	0
14. Herschikking budgetten	0	419	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	12 628	15 067	14 472	10 313	9 996	9 996	9 996

Nieuwe mutaties

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
- 3, 5, 9 en 13. Binnen artikel 12 is een aantal interne verschuivingen tussen diverse subartikelonderdelen verwerkt. De mutaties zijn per saldo budgettair neutraal.
4. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
- 6, 10 en 12 Bij een aantal subsidies, projecten met betrekking tot de primaire processen en voorlichting treden afwijkingen op ten opzichte van de eerdere prognoses. De voorgestelde kasschuiven zijn hiervan het gevolg.
- 7, 8, 11 en 14. Als gevolg van de herinrichting van het departement per 1 januari jl zijn de budgetverantwoordelijkheden van een aantal uitgavencategorieën gewijzigd. De hiermee samenhangende budgettair neutrale begrotingsmutaties zijn hiervan het gevolg.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	14 311	19 050	13 417	10 440	9 762	9 762	9 762
Mutatie 1e suppletore begroting	0	2 408	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>– 637</i>	<i>4 838</i>	<i>744</i>	<i>234</i>	<i>234</i>	<i>234</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	2 296	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	581	0	0	0	0
3. Herschikking budgetten binnen artikel	0	– 3 199	– 2 541	– 2 542	– 2 269	– 2 269	– 2 269
<i>Subsidies emancipatieondersteuning</i>							
4. Loonbijstelling	0	234	234	234	234	234	234
5. Herschikking budgetten binnen artikel	0	– 615	0	0	0	0	0
6. Kasschuif	0	– 1 087	577	510	0	0	0
<i>Stimuleringsmaatregel dagindeling</i>							
7. Herschikking budgetten	0	0	0	0	0	0	0
<i>Primair proces</i>							
8. Herschikking budgetten	0	743	0	0	0	0	0
9. Herschikking budgetten binnen artikel	0	3 674	2 541	2 542	2 269	2 269	2 269
10. Kasschuif	0	– 800	800	0	0	0	0
<i>Voorlichting</i>							
11. Herschikking budgetten	0	204	0	0	0	0	0
12. Kasschuif	0	– 350	350	0	0	0	0
<i>Onderzoek en beleidsinformatie</i>							
13. Herschikking budgetten binnen artikel	0	140	0	0	0	0	0
14. Herschikking budgetten	0	419	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	14 311	20 821	18 255	11 184	9 996	9 996	9 996

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 13: Verbetering arbeidsomstandigheden

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	14 586	94 617	32 925	12 369	4 519	2 269	2 269
Mutatie 1e suppletore begroting	0	- 5 170	- 454	4 546	5 000	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>- 10 125</i>	<i>78 876</i>	<i>40 800</i>	<i>36 100</i>	<i>36 400</i>	<i>11 500</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	34 312	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	19 649	0	0	0	0
<i>Arbidsomstandigheden</i>							
3. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	359	0	0	0	0	0
4. Herschikking budgetten	0	- 2 675	0	0	0	0	0
5. Overboeking naar VWS	0	0	- 85	0	0	0	0
6. Herschikking budget	0	454	0	0	0	0	0
7. Overboeking naar EZ	0	- 363	0	0	0	0	0
8. Arbo convenanten 1e tranche	0	- 7 900	- 1 400	14 200	11 400	12 100	0
9. Arbo convenanten 2e tranche	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000	0
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
10. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000	7 200
11. Kennisinfrastuctuur	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000	7 200
12. Aanscherpming veiligheidsbeleid	0	0	6 400	6 600	4 700	4 300	4 300
Stand ontwerpbegroting 2003	14 586	79 322	111 347	57 715	45 619	38 669	13 769

Nieuwe Mutaties:

- en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
- Een nog niet nader toe te delen deel van de eindejaarsmarge is bij Voorjaarsnota geparafeerd op artikel 99. Het gedeelte wat ten laste van dit artikel wordt afgehandeld wordt nu overgeboekt uit artikel 99.
- Als gevolg van de herinrichting van het departement per 1 januari jl zijn de budgetverantwoordelijkheden van een aantal uitgavencategorieën gewijzigd. De hiermee samenhangende budgettaire neutrale begrotingsmutaties zijn hiervan het gevolg.
- Overboeking naar VWS ten behoeve van het Europees jaar van gehandicapten.
- Overheveling van artikel 98 ten behoeve van financiering subsidie aan de Gezondheidsraad
- Overboeking naar het ministerie van Economische Zaken als SZW-bijdrage in het project «technologie en samenleving».
- 9, 11, en 12. Voor de implementatie van de voorgenomen convenanten uit de 1^e tranche worden middelen tot en met 2006 toegevoegd. Voor de 2^e tranche convenanten die zich nog sterker zal richten op WAO-preventie en verzuimaanpak is in totaal € 40 miljoen beschikbaar gesteld. Voor het voortzetten van investeringen in de arbokennisinfrastructuur (aan arbocuratieve samenwerking, arbeidsgehandicapten en technologie en veiligheid) is het budget structureel opgehoogd. Ten behoeve van onder andere voortzetting van de ketenaanspraak stoffenbeleid en het ontwikkelen van een risicomodel voor bedrijfsvei-

ligheid zijn structureel middelen vrijgemaakt. Bovengenoemde mutaties zijn budgettair afgedekt door middel van een bijstelling op de WAO-raming.

10. De eindejaarsmarge voor de post subsidies was volledig naar artikel 98 geboekt. Een deel van deze eindejaarsmarge wordt op het subsidie-budget van dit artikel afgehandeld en derhalve overgeboekt van artikel 98.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	11 155	90 784	36 344	18 804	7 296	2 269	2 269
Mutatie 1e suppletore begroting	0	– 6 081	– 454	4 546	5 000	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>– 9 954</i>	<i>78 876</i>	<i>40 800</i>	<i>36 100</i>	<i>36 400</i>	<i>11 500</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	34 312	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	19 649	0	0	0	0
<i>Arbeidsomstandigheden</i>							
3. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	359	0	0	0	0	0
4. Herschikking budgetten	0	– 2 675	0	0	0	0	0
5. Overboeking naar VWS	0	0	– 85	0	0	0	0
6. Herschikking budget	0	454	0	0	0	0	0
7. Overboeking naar EZ	0	– 363	0	0	0	0	0
8. Arbo convenanten 1e tranche	0	– 7 900	– 1 400	14 200	11 400	12 100	0
9. Arbo convenanten 2e tranche	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000	0
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
10. Nadere verdeling eindejaarsmarge		171	0	0	0	0	0
11. Kennisinfrastructuur	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000	7 200
12. Aanscherping veiligheidsbeleid	0	0	6 400	6 600	4 700	4 300	4 300
Stand ontwerpbegroting 2003	11 155	74 749	114 766	64 150	48 396	38 669	13 769

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	1 985	4 084	4 084	4 084	4 084	4 084	4 084
Mutatie 1e suppletore begroting	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Stand ontwerpbegroting 2003	1 985	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084	5 084

Artikel 14: Tegemoetkoming asbestslachtoffers

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	3 436	4 186	2 723	2 723	2 723	2 723	2 723
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	100	136	100	100	100	100
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	27	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	9	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Loonbijstelling	0	100	100	100	100	100	100
Stand ontwerpbegroting 2003	3 436	4 286	2 859	2 823	2 823	2 823	2 823

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 15: Rijksbijdrage sociale fondsen

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	41 198	2 749 123	3 098 366	3 209 088	3 324 348	3 443 693	3 510 889
Mutatie Amendement	0	11 000	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	0	11 248	11 000	11 000	11 000	11 000
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	210	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0		38	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Noorman den Uyl	0	0	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
4. Bikk AOW/Anw	0	- 26 900	- 126 800	119 300	3 457 600	3 514 200	3 691 200
Stand ontwerpbegroting 2003	41 198	2 733 223	2 982 814	3 100 788	6 792 948	6 968 893	7 213 089

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. Doorwerking financiële gevolgen amendement Noorman-den Uyl.
4. Het betreft een ramingsbijstelling Bikk op basis van verwerking van het Strategisch Akkoord.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 16: Rijksbijdrage spaarfonds AOW

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	2 291 590	2 405 256	2 518 480	2 631 925	2 745 370	2 858 815	2 972 300
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	0	36	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	30	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	6	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	2 291 590	2 405 256	2 518 516	2 631 925	2 745 370	2 858 815	2 972 300

Nieuwe Mutaties:

1. en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 17: Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	592 342	34 498	9 076	0	0	0	0
Mutatie 1e suppletore begroting	0	31 919	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>228 090</i>	<i>27 025</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	1 717	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	308	0	0	0	0
<i>Agentschappen</i>							
3. Uitvoeringskosten	0	120	0	0	0	0	0
<i>Facilitering oprichting CWI</i>							
4. Herschikking binnen artikel 17	0	14 600	0	0	0	0	0
5. Programmauitgaven CWI	0	250	0	0	0	0	0
<i>Ontvlechting Arbvo</i>							
6. Kapitaalstorting Kliq	0	20 000	0	0	0	0	0
7. Onderhanden werk Kliq	0	70 000	0	0	0	0	0
8. Herschikking budget	0	220	0	0	0	0	0
<i>Ondersteuning bedrijfsverzamelgebouwen</i>							
9. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	- 2 319	0	0	0	0	0
10. Herschikking binnen artikel 17	0	- 14 600	0	0	0	0	0
11. Uitvoeringskosten agentschap	0	- 120	0	0	0	0	0
12. Kasschuif	0	- 25 000	25 000	0	0	0	0
<i>ICT</i>							
13. Projecten en ondersteuning	0	7 500	0	0	0	0	0
<i>Overig</i>							
14. Diverse uitvoering	0	250	0	0	0	0	0
<i>Afwikkeling ESF</i>							
15. Terugbetaling ESF-gelden	0	157 189	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	592 342	294 507	36 101	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen. De toedeling van de materiële uitgaven bedraagt op verplichtingenbasis € 5 000.
- 3, 4, 10 en 11. Binnen artikel 17 is een aantal interne verschuivingen tussen diverse subartikelonderdelen verwerkt. De mutaties zijn per saldo budgettair neutraal.
- 5, 8, 13 en 14. Uitfinanciering van in 2001 gestarte trajecten ten behoeve van de veranderorganisatie SUWI.
6. De mutatie heeft betrekking op de kapitaalstorting in de openingsbalans van de twee grootste dochterondernemingen van Kliq, conform eerder gemaakte afspraken ten tijde van de verzelfstandiging.
7. De mutatie is ter dekking van de affinanciering van het onderhanden werk dat nog door Kliq na de datum van verzelfstandiging wordt afgewikkeld.
9. Van de totale eindejaarsmarge op artikel 17 heeft een deel betrekking op apparaatsuitgaven. Dit deel wordt overgeboekt van artikel 17 naar artikel 98.
12. Een deel van de voor bedrijfsverzamelgebouwen gereserveerde middelen wordt pas in 2003 aangewend.
15. Budgettaire voorziening voor de afwikkeling ESF inzake de artikel 24

procedure met betrekking tot de ESF-periode 1994–1996 waartegen beroep is ingesteld, maar dat geen opschortende werking heeft.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Restituties	0	8 000	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	8 000	0	0	0	0	0

Nieuwe mutaties

1. De raming wordt verhoogd voor inmiddels in het eerste halfjaar ontvangen en in het tweede halfjaar nog te ontvangen restituties.

Artikel 97: Aflopende regelingen

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	839	167	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	0	32	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	27	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	5	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Afwikkeling jeugdspaarwet	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	839	167	32	0	0	0	0

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 2. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
3. Voor de financiële afwikkeling van de Jeugdspaarwet was een budgettaire voorziening getroffen van € 0,454 mln. Naar verwachting zullen dit jaar geen (na)betalingen meer worden verricht.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	2 980	803	182	182	182	182	182
<i>Nieuwe mutaties:</i>	0	– 454	32	0	0	0	0
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven	0	0	27	0	0	0	0
2. Toedeling materieeluitgaven	0	0	5	0	0	0	0
<i>Programmauitgaven</i>							
3. Afwikkeling jeugdspaarwet	0	– 454	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	2 980	349	214	182	182	182	182

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Restituties	0	137	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	137	0	0	0	0	0

Nieuwe mutaties

1. De raming wordt verhoogd voor de in het eerste halfjaar ontvangen restituties.

Artikel 98: Algemeen

Opbouw verplichtingen (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	306 807	195 257	274 914	274 317	275 981	277 141	277 143
Mutatie Nota van Wijziging	0	18 151	18 151	18 151	18 151	18 151	18 151
Mutatie 1e suppletore begroting	0	2 935	1 088	1 069	1 096	1 223	1 223
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>22 589</i>	<i>- 61 508</i>	<i>5 185</i>	<i>11 839</i>	<i>6 241</i>	<i>3 048</i>
<i>Personeel</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven		344	- 46 307	0	0	0	0
2. Strategisch Akkoord volume en efficiency taakstelling		0	- 5 250	- 8 500	- 11 750	- 13 000	- 13 000
3. Loonbijstelling 2002		6 611	5 706	5 719	5 723	5 617	5 617
4. Nadere verdeling eindejaarsmarge		1 740	0	0	0	0	0
5. Overboeking CTSV bijdrage IWI		- 18 151	- 18 151	- 18 151	- 18 151	- 18 151	- 18 151
6. Interne overboekingen binnen art. 98		427	180	180	180	180	180
<i>Materieel</i>							
7. Toedeling materieeluitgaven		165	- 22 103	0	0	0	0
8. Strategisch Akkoord taakstelling externen		0	- 1 585	- 1 585	- 1 585	- 1 585	- 1 585
9. van Huisvesting exploit Beatrixpark		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
10. Overboeking CTSV bijdrage IWI		18 151	18 151	18 151	18 151	18 151	18 151
11. Nadere verdeling eindejaarsmarge		14 847	0	0	0	0	0
12. Restant prijsbijstelling		1991	0	0	0	0	0
13. Interne overboekingen binnen art. 98		- 2 147	0	0	0	0	0
14. Overboeking bijdrage IWI		- 35 893	- 35 893	- 35 893	- 35 893	- 35 893	- 35 893
<i>Huisvesting</i>							
15. Correctie huisvestingsbudget	0		- 1 561	- 1 041	- 1 041	- 1 041	- 1 041
16. Naar materieel exploitatie Beatrixpark		- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
17. Bijstelling verplichtingen huisvesting		6 534	0	0	0	0	0
<i>Automatisering</i>							
18. Omzetbonus		466	0	0	0	0	0
19. Interne overboekingen binnen art. 98		693	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage moederdepartement aan IWI</i>							
20. Overboeking van materieel		35 893	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893
<i>Primair proces</i>							
21. Overboeking van art. 13. Arbo	0	0	0	0	0	0	0
22. Nadere verdeling eindejaarsmarge		1 559	0	0	0	0	0
23. Herschikking budgetten		2 935	0	0	0	0	0
<i>Onderzoek</i>							
24. Herschikking budgetten		98	0	0	0	0	0
<i>Onderzoek</i>							
24. Interne overboekingen binnen art. 98		184	- 180	- 180	- 180	- 180	- 180
25. Onderzoek		0	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500
26. Overboeking van art. 13. Arbo		1 116	0	0	0	0	0
27. Herschikking budgetten		- 419	0	0	0	0	0
<i>Voorlichting</i>							
28. Interne overboekingen binnen art. 98		843	0	0	0	0	0
29. Herschikking budgetten		- 204	0	0	0	0	0
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
30. Strategisch Akkoord subsidietaakst.		0	- 900	- 1 500	- 2 100	- 2 400	- 2 400
31. Nadere verdeling eindejaarsmarge							
32. Nadere verdeling subsidiebudget		- 826	- 58	- 58	- 58	0	0
33. Loonbijstelling 2002		157	157	157	157	157	157
34. Overboeking Equal		- 6 807	- 6 807	- 6 807	- 6 807	- 6 807	0
<i>Handhaving</i>							
35. Verdeling budget handhaving		- 9 018	0	0	0	0	0
36. Loonbijstelling 2002		1 300	600	700	700	700	700
37. Strategisch Akkoord handhaving		0	18 100	19 600	30 100	26 100	16 100
Stand ontwerpbegroting 2003	306 807	238 932	232 645	298 722	307 067	302 756	299 565

Nieuwe Mutaties:

- 1 en 7. Deze mutaties hebben betrekking op de toerekening van de apparaatsuitgaven aan de beleidsartikelen.
- 2, 8 en 30. In het Strategisch Akkoord zijn ombuigingen opgenomen voor efficiency- en volumemaatregelen collectieve sector, vermindering inhuur externen en een generieke subsidietaakstelling. Het SZW aandeel in deze taakstellingen is vooralsnog met genoemde mutaties op dit artikel verwerkt.
- 3, 33 en 36. De raming is aangepast voor de kosten van de reguliere loonbijstelling 2002.
- 4, 11, 22 en 31. In de 1e suppletore begroting zijn enkele eindejaarsmarge bedragen in afwachting op nadere besluitvorming geparkeerd. Door middel van de voorgestelde overboekingen worden de geparkeerde bedragen nu verdeeld.
- 5 en 10. De bijdrage van het CTSV voor de voor het IWI benodigde middelen waren geparkeerd op «Personeel» en worden nu overgeboekt naar «Materieel».
- 6, 9, 13, 16, 19, 24 en 28. Binnen artikel 98 is een veelvoud aan interne verschuivingen tussen de diverse subartikel-onderdelen verwerkt. De mutaties zijn per saldo budgettair neutraal.
12. Een deel van de prijsbijstelling 2001 was niet toebedeeld maar centraal gehouden op artikel 99. Het restant van de prijsbijstelling 2001 wordt aan het materieelbudget toegevoegd.
- 14 en 20. De bijdrage van het moederdepartement aan het Agentschap IWI is apart zichtbaar gemaakt.
15. Het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft een rijksbrede herberekening gemaakt van de benodigde huisvestingsbudgetten. Op basis van deze herberekening wordt het huisvestingsbudget voor SZW gecorrigeerd.
17. Het verplichtingenbudget 2002 dient te worden verhoogd als gevolg van verschuivingen in diverse omvangrijke huisvestingstrajecten (Beatrixpark, Laan van NOI en hoofdkantoor).
18. Op de ontvangsten is een kwantumkorting ad 0,466 miljoen gerealiseerd voor in 2001 afgenomen diensten en aanschaffingen op het terrein van de IT. Deze kwantumkorting mag weer aan het automatiseringsbudget worden toegevoegd.
- 21, 23, 26, 27, 29, 32, 34 en 35. Als gevolg van de herinrichting van het departement per 1 januari jl zijn de budgetverantwoordelijkheden van een aantal uitgavencategorieën gewijzigd. De hiermee samenhangende budgettair neutrale begrotingsmutaties zijn hiervan het gevolg.
25. Als gevolg van een herorientatie op strategisch onderzoek kan het onderzoeksbudget structureel met 1,5 miljoen worden verlaagd.
37. In het Strategisch Akkoord is een fraudetaakstelling (verscherping sancties, handhaving en controle) opgenomen.

Deze ombuigingstaakstelling heeft betrekking op zowel de begrotingsgefinancierde als de premiegefinancierde ontvangsten en uitgaven. Met genoemde mutatie zijn de budgettaire gevolgen voor dit artikel verwerkt.

Opbouw uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	274 153	224 701	268 447	272 549	274 324	277 233	277 235
Mutatie Nota van Wijziging	0	18 151	18 151	18 151	18 151	18 151	18 151
Mutatie 1e suppletore begroting	0	3 924	1 012	1 069	1 096	1 223	1 223
<i>Nieuwe mutaties:</i>	<i>0</i>	<i>23 759</i>	<i>42 802</i>	<i>44 322</i>	<i>54 222</i>	<i>49 922</i>	<i>46 729</i>
<i>Personeel</i>							
1. Toedeling personeelsuitgaven		344	- 46 307	0	0	0	0
2. Strategisch Akkoord taakstelling		0	- 5 250	- 8 500	- 11 750	- 13 000	- 13 000
3. Loonbijstelling 2002		6 611	5 706	5 719	5 723	5 617	5 617
4. Nadere verdeling eindejaarsmarge		1 740	0	0	0	0	0
5. Overboeking CTSV bijdrage IWI		- 18 151	- 18 151	- 18 151	- 18 151	- 18 151	- 18 151
6. Interne overboekingen binnen art. 98		427	180	180	180	180	180
<i>Materieel</i>							
7. Toedeling materieeluitgaven		165	- 22 103	0	0	0	0
8. Strategisch Akkoord taakstelling externen		0	- 1 585	- 1 585	- 1 585	- 1 585	- 1 585
9. van Huisvesting exploit Beatrixpark		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
10. Overboeking CTSV bijdrage IWI		18 151	18 151	18 151	18 151	18 151	18 151
11. Nadere verdeling eindejaarsmarge		14 847	0	0	0	0	0
12. Restant prijsbijstelling		1 991	0	0	0	0	0
13. Interne overboekingen binnen art. 98		- 2 303	0	0	0	0	0
14. Overboeking bijdrage IWI		- 35 893	- 35 893	- 35 893	- 35 893	- 35 893	- 35 893
<i>Huisvesting</i>							
15. Correctie huisvestingsbudget		0	- 1 561	- 1 041	- 1 041	- 1 041	- 1 041
16. Naar materieel exploitatie Beatrixpark		- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
17. Bijstelling verplichtingen huisvesting							
<i>Automatisering</i>							
18. Omzetbonus		466	0	0	0	0	0
19. Interne overboekingen binnen art. 98		818	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage moederdepartement aan IWI</i>							
20. Overboeking van materieel		35 893	35 893	35 893	35 893	35 893	35 893
<i>Primair proces</i>							
21. Overboeking van art. 13. Arbo		1 559	0	0	0	0	0
22. Nadere verdeling eindejaarsmarge		2 635	0	0	0	0	0
23. Herschikking budgetten		98	0	0	0	0	0
<i>Onderzoek</i>							
24. Interne overboekingen binnen art. 98		184	- 180	- 180	- 180	- 180	- 180
25. Onderzoek		0	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500
26. Overboeking van art. 13. Arbo		1 116	0	0	0	0	0
27. Herschikking budgetten		- 419	0	0	0	0	0
<i>Voorlichting</i>							
28. Interne overboekingen binnen art. 98		874	0	0	0	0	0
29. Herschikking budgetten		- 204	0	0	0	0	0
<i>Subsidies en overige beleidsuitgaven</i>							
30. Strategisch Akkoord subsidietaakst.			- 900	- 1 500	- 2 100	- 2 400	- 2 400
31. Nadere verdeling eindejaarsmarge		- 338	0	0	0	0	0
32. Nadere verdeling subsidiebudget		- 1 000	0	0	0	0	0
33. Loonbijstelling 2002		157	157	157	157	157	157
34. Overboeking Equal		- 6 807	- 6 807	- 6 807	- 6 807	- 6 807	0
<i>Handhaving</i>							
35. Verdeling budget handhaving		- 11 573	0	0	0	0	0
36. Loonbijstelling 2002		1 300	600	700	700	700	700
37. Strategisch Akkoord handhaving		0	18 100	19 600	30 100	26 100	16 100
Stand ontwerpbegroting 2003	274 153	259 464	226 160	297 012	305 468	302 848	299 657

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	3 455	726	726	726	726	726	726
Mutatie 1e suppletore begroting	0	1 044	1 044	1 044	1 044	1 044	1 044
<i>Nieuwe mutaties</i>							
1. Omzetbonus automatisering	0	466	0	0	0	0	0
2. Uitvoering begroting 2002	0	2 246	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	3 455	4 482	1 770	1 770	1 770	1 770	1 770

Nieuwe mutaties

1. Een gerealiseerde kwantumkorting ad € 0,466 miljoen op basis van in 2001 afgenomen diensten van leveranciers op het gebied van IT-consultancy, maatwerk-software, hardware kantoorautomatisering en infrastructuur. De kwantumkorting wordt aan het uitgavenbudget automatisering toegevoegd.
2. Diverse ontvangsten die voortvloeien uit de begrotingsuitvoering 2002.

Artikel 99: Nominaal en onvoorzien

Opbouw verplichtingen en uitgaven (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	2 292	1 864	1 605	1 561	1 561	1 561
Mutatie 1e suppletore begroting	0	233 767	221 289	224 211	228 000	228 045	228 045
<i>Nieuwe mutaties</i>	0	- 227 961	- 210 974	- 213 811	- 216 006	- 215 908	- 215 908
1. Loonbijstelling	0	- 7 002	- 6 097	- 6 110	- 6 114	- 6 008	- 6 008
2. Loonbijstelling	0	- 209 100	- 211 300	- 214 000	- 215 300	- 215 300	- 215 300
3. Strategisch Akkoord prijsbijstelling	0	858	713	661	658	681	681
4. Strategisch Akkoord prijsbijstelling	0	5 161	5 710	5 638	4 750	4 719	4 719
5. Nadere verdeling eindejaarsmarge	0	- 17 878	0	0	0	0	0
6. Prijsbijstelling	0	- 1991	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	6 107	12 179	12 005	13 555	13 698	13 698

Nieuwe mutaties

1. Verdeling van de loonbijstelling 2002 (RB-eng-deel) naar de begrotingsartikelen.
2. Verdeling van de loonbijstelling 2002 (SZA-deel) naar de begrotingsartikelen.
- 3 en 4. In het Strategisch Akkoord is 25% van de prijsbijstelling aan de departementen toegekend. Zowel het RB-eng deel (mutatienr. 3) als het SZA-deel (mutatienr. 4) zijn vooralsnog op dit artikel geparkeerd.
5. Een deel van de eindejaarsmarge was nog niet aan budgetten toegevoegd en bij Voorjaarsnota op dit artikel geparkeerd. De definitieve toedeling wordt door middel van overboekingen naar de in aanmerking komende budgetten bij deze geëffectueerd.

6. Een deel van de prijsbijstelling uit voorgaande jaren was nog niet naar artikelen toebedeeld. Het nog resterende budget ad € 1,991 miljoen wordt naar het materiele budget op artikel 98 overgeheveld.

Opbouw ontvangsten (Euro * 1 000)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stand ontwerpbegroting 2002	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2003	0	0	0	0	0	0	0

7. DE BIJLAGE MOTIES EN TOEZEGGINGEN

MOTIES

stand per 1 juli 2002

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 1998–1999			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1	Motie Schimmel c.s. over een onafhankelijke klachtencommissie voor medische keuringen	25 024, nr. 4	Uitgevoerd bij AmvB's van 23-11-2001 (Stb. 597 en Stb. 598) en bij brief aan Tweede Kamer van 30-11-2001 (28 154, nr. 1) (Stb. 597)

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 1999–2000			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1	Motie Schimmel/Blok over het ongedaan maken van instemmings-rechten	26 678, nr. 15	In voorbereiding, wordt meegenomen bij de nieuwe pensioenwet. Planning: 01-06-2003
2	Motie-Schimmel/Van Zijl over ongehuwd samenwonende partners	26 711, nr. 25	In voorbereiding, wordt meegenomen bij nieuwe pensioenwet. Planning: 01-06-2003
3	Motie Dittrich om een plan op te stellen voor het doorberekenen van kosten van uitzetting aan werkgevers	27 022 nr. 8	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 30-08-2001 (27 022, nr. 14)

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2000–2001			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1	Motie Verburg/Van Gent over het verschil in werkloosheid tussen autochtonen en etnische minderheden	27 223, nr. 5	De Tweede Kamer bij brief van 25-01-2001 geïnformeerd. (27 083/27 223, nr. 14) Planning: voorjaar 2003
2	Motie Barth over toepassing van de Arbeidsomstandighedenwet	25 437, nr. 21	In voorbereiding. Planning: najaar 2002
3	Motie Giskes c.s. over fiscale regelingen voor verlofsparen	27 030 nr. 15	In voorbereiding. Planning: 3e kwartaal 2002
4	Motie-Schimmel c.s. over Levensloop-bewust regeringsbeleid	27 411 nr. 11	Uitgevoerd bij brief van 22-01-2002 aan Tweede Kamer (28 000 XV, nr. 36)
5	Motie-Schimmel/Van Zijl over unisekstarieven (PSW)	26 711 nr. 32 (was 24)	In uitvoering. Planning: 01-12-2002
6	Motie-Schimmel/Van Zijl over ongehuwd samenwonende partners (PSW)	26 711, nr. 25	In voorbereiding. Planning: 01-06-2003
7	Motie-Schimmel c.s. over voorstel voor een substantiële bekorting beslistermijn	27 248 nr. 10	Uitgevoerd. Is meegenomen in Verzamelwet SZW-wetten 2001. (Staatsblad nr. 692)
8	Motie-Verburg verzoekt om aanpassing van de Wet REA teneinde reïntegratie te bevorderen	27 000 XV, nr. 26	Uitgevoerd. Is meegenomen in belastingplan 2002.
9	Motie Noorman-den Uyl verzoekt om samen met VNG uiterlijk voor 1-1-2002 voorstellen te ontwikkelen voor inkomensondersteuning voor mensen zonder toegang tot de arbeidsmarkt	27 400 XV nr. 29	In voorbereiding. Planning: 4e kwartaal 2002
10	Motie Smits verzoekt om individuele benadering van alle WAO-, WAZ- en Wajonggerechtigden t.b.v. reïntegratie	27 400 XV nr. 32	In voorbereiding. Planning: 4e kwartaal 2002

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2000–2001

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
11	Motie-Harrewijn/Noorman-Den Uyl verzoekt om experimenteerregeling voor projecten t.b.v. o.a. dak- en thuislozen	27 400 XV nr. 36	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 07-06-2002 (28 000 XV, nr. 51)
12	Motie Van Dijke verzoekt om een financiële regeling voor private schuldhulpverlening.	27 400 XV nr. 42	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 16-04-2002 (28 000 XV, nr. 48)
13	Motie-Van Gent, Fonds voor kleinschalige initiatieven	27 061 nr. 10	Afgehandeld in de beleidsbrief Emancipatiebeleid 2002 (28 009)
14	Motie-Bussemaker, Verhoging ruimte loonkosten collectieve sector Wet arbeid en zorg	27 207, nr. 37	Uitgevoerd. Is meegenomen bij financiële verantwoording 2001 bij brief aan Tweede Kamer van 05-06-2002 (28 380, nr. 36)
15	Motie Schimmel/Bussemaker, Behoeften alleenstaanden kortdurend zorgverlof Wet Arbeid en Zorg	27 207, nr. 61	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
16	Motie-Van Gent, Kortdurend zorgverlof via een «keuzekaart» Wet arbeid en zorg	27 207, nr. 42	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
17	Motie-Bussemaker/Schimmel/Van Gent, aspecten van het langdurend zorgverlof	27 207, nr. 60	In uitvoering. Is deels meegenomen in kabinetsstandpunt langdurig zorgverlof. Planning: 3e kwartaal 2002
18	Motie Smits/Schimmel, Emancipatie-effectenrapportage over het rapport van de cie Donner	27 678, nr. 22	In voorbereiding. Planning: 01-12-2002
19	Motie-Noorman Den Uyl c.s., een betere ontsluiting voor cliënten van de complexe regelgeving van sociale zekerheid.	27 588, 27 665, nr. 33	In voorbereiding. Planning: 4e kwartaal 2002
20	Motie-Noorman Den Uyl, rechten en plichten i.k.v. een persoonsgebonden reïntegratiebudget.	27 588, 27 665 nr. 34	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 30-11-2001 (26 448, nr. 39)
21	Motie-Noorman Den Uyl, verantwoording van rechtmatige inzet van middelen bij reïntegratie	27 588, 27 665, nr. 35	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 18-12-2001 (26 448, nr. 35)
22	Motie-Melkert over verlenging stimuleringsprojecten Antiliaanse, Arubaanse, Turkse en Marokkaanse jongeren	27 083, nr. 5	De Tweede Kamer bij brief van 21-05-2001 geïnformeerd (Soza-01-463) Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 19-09-2001 (27 083, nr. 20)

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2001–2002

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1	Motie-De Hoop Scheffer/Melkert over vereenvoudiging kinderregelingen en verhogen koopkracht gezinnen.	28 000, nr. 7 APB 20-09-2001	Afgehandeld met Nota van Wijziging n.a.v. wijziging Belastingplan 2002
2	Motie Melkert/De Hoop Scheffer over bouwstenen algemene verlof-verzekering APB 20/21-09-2001	28 000, nr. 8	Afgehandeld bij brief aan Tweede Kamer van 03-06-2002 (28 431, nrs. 1 en 2)
3	Motie-Melkert en De Hoop Scheffer over koopkracht van ouderen met een klein pensioen	28 000, nr. 10	Afgehandeld in begroting 2002 + belastingplan 2002
4	Motie-Hindriks/Harrewijn/Stroeken en Van Walsen over de gevolgen van compensatie wetsvoorstel	27 686 voor artiesten en musici. 27 686, nr. 26	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 25-04-2002 (27 686, nr. 27)
5	Motie Noorman-den Uyl c.s. over het doen van nadere voorstellen voor een vrijlatingsregeling in de AOW voor inkomsten vanwege arbeid	27 897, nr. 9	Afgehandeld bij brief aan Tweede Kamer van 01-03-2002 (27 897, nr. 12)

Overzicht van door de Tweede Kamer aanvaarde moties, vergaderjaar 2001–2002

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
6	Motie Rosenmoller over het voor augustus 2001 toegezegde onderzoek met maatregelenpakket te verbreden naar de(semi)publieke sector	27 734, nr. 9	Uitgevoerd bij brief aan Tweede Kamer van 18-03-2002 (28 000 VII, nr. 53)
7	Motie-Kamp over de ernstige gevolgen van het nalaten van adequaat optreden mbt de ESF	26 642, nr. 30	Afgedaan. Het kabinet heeft hiervan kennis genomen en daar reeds consequenties aan verbonden.
8	Motie-Bussemaier over verbetering van regelgeving en het toezicht daarop	26 642, nr. 34	Is een doorlopende actie. Laatstelijk op 25-04-2002 (26 642, nr. 46)
9	Motie-Bakker over beperking van de schade vwb de verhoudingen tussen Nederland en de Europese Unie	26 642, nr. 35	Is afhankelijk van verloop artikel 24-procedure
10	Motie-Van Leeuwen over plenaire behandeling wetsvoorstel zelfstandigheidsverklaringen WAZ in EK	27 686, nr. 71d	In voorbereiding. Planning: 01-12-2003
11	Motie-Noorman den Uyl over plan van aanpak schuldpreventie bij jongeren	28 000 XV, nr. 23	De Tweede Kamer bij brief van 15-04-2002 geïnformeerd (Soza-02-297). Planning: 3e kwartaal 2002
12	Motie-Bakker over actieplan voor doorstroming werknemers in additionele banen naar reguliere banen in de publieke sector	28 000 XV, nr. 31	In voorbereiding. Planning: 3e kwartaal 2002
13	Motie-Noorman-den Uyl 3 miljoen uit KOA voor experimenten tussen-schoolse opvang	28 000 XV, nr. 24	In voorbereiding. Planning: 3e kwartaal 2002
14	Motie-Santi/Stroeken over de invulling van het criterium «onbillijkheid van overwegende aard» als richtlijn bij de toepassing van de hardheidsclausule in de WAJONG.	27 895, nr. 7	Uitgevoerd bij brief aan de Tweede Kamer van 12-04-2002 (Soza-02-287)
15	Motie-Santi c.s. over uitbreiding van de maximale duur van het verrichten van arbeid	19 637, nr. 646	In voorbereiding. Planning: 01-08-2003
16	Motie-Santi/Stroeken over diverse knelpunten	17 050, nr. 232	Uitgevoerd. Bij brief 24-05-2002 aan Tweede Kamer, aanhangsel van de Handelingen, nr. 1178, vergaderjaar 2001–2002

TOEZEGGINGEN

Overzicht van door de bewindslieden nog af te handelen toezeggingen

Per 1 juli 2002

Vergaderjaar 1996–1997			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1.	Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van protocol bij ILO-verdrag nr. 81 (arbeidsinspectie)	brief d.d. 29-10-1996 inzake Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van protocol bij ILO-verdrag nr. 81 (arbeidsinspectie)	In voorbereiding. Planning: 01-07-2003

Vergaderjaar 1997–1998			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1.	Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van ILO-verdrag nr. 180 (werktijden zeevarenden en de bemanning van schepen)	Brief d.d. 30-03-1998 inzake Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van ILO-verdrag nr. 180 (werktijden en de bemanning van schepen) (Soza-98-306)	Standpunt ligt voor advies bij Raad van State. Planning: 01-10-2002
2.	Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van het Protocol van 1996 bij ILO-verdrag nr. 147 (min. Normen koopvaardij)	brief d.d. 30-03-1998 inzake Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van ILO-verdrag nr. 147 (min. Arbeidsvoorwaarden koopvaardij schepen) (Soza-98-306)	Advies van de Raad van State ontvangen. Nader rapport volgt. Planning: 01-10-2002
3.	Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van ILO-verdrag nr. 179 (werving van arbeidsbemiddeling voor zeevarenden)	Brief d.d. 30-3-1998 Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van ILO-verdrag nr. 179 (werving en plaatsing zeevarenden) (Soza-98-306)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2003
4.	Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van ILO-verdrag nr. 178 (Arbeidsinspectie zeevarenden)	Brief d.d. 30-3-1998 inzake Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van ILO-verdrag nr. 178 (Arbeidsinspectie zeevarenden) (Soza-98-306)	Planning: 01-07-2003
5.	Onderzoek gebruik tijdelijke contracten en de WW (9 maanden gevolgd door een onderbreking van tenminste 3 maanden)	Plenaire behandeling d.d. 12-05-1998 Wijz. v/h Burg. Wetboek, het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 en enige andere wetten (Flexibiliteit en zekerheid) (25 263)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002

Vergaderjaar 1998–1999			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1.	De Sector analyse WAO 2000 Beoordeling in- en uitstroom WAO naar bedrijvensector	AO d.d. 26-03-1999 (vergaderjaar 1998–1999, (22 187, nr. 87)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
2.	Inspectieproject naar de naleving van de nieuwe beleidsregel m.b.t. cytostatica en narcosegassen bij ziekenhuispersoneel.	brief d.d. 14-04-1999 over Cytostatica (reproductie toxische effecten bij ziekenhuispersoneel: handhaving beleidsregels) (26 800 XV, nr. 7)	In voorbereiding. Planning: 01-07-2003
3.	Onderzoek naar de blootstelling van groepen die nu niet geparticipeerd hebben in het epidemiologische en arbeidshygiënische deel van het onderzoek binnen de ziekenhuizen	bijlage bij de brief d.d. 14-4-1999 (26 800 XV, nr. 7)	In 2002 zijn 2 blootstellingsinventariserende onderzoeken gestart naar cytostatica en inhalatie anesthetica buiten ziekenhuizen. Planning: 01-01-2003

Vergaderjaar 1998–1999			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
4.	OPS-preventiebeleid (monitoringsonderzoek)	brief d.d. 07-09-1999 OPS-preventiebeleid (monitoringsonderzoek) (25 720, nr. 13)	In voorbereiding. Planning: 30-11-2002

Vergaderjaar 1999–2000			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1.	De Tweede Kamer informeren over voortgang van initiatieven in de arbo-kennisinfrastructuur	Brief d.d. 21-12-1999, TK 1999–2000, (25 883, nr. 8)	De Tweede Kamer bij brief van 19–11–2001 tussentijds geïnformeerd. (Soza-01-968). Planning: 31-10-2002 Rapportage van inspectie resultaten 1998–2002 wordt voorbereid. Planning: 01-07-2003
2.	Structurele intensivering van de aandacht voor schadelijk geluid	AO d.d. 27–01–2000 over Arbeidsomstandigheden (25 883, nr. 9)	
3.	Monitoring en voortgangsrapportage WAA (2 jaar na invoering)	Plenaire behandeling d.d. 08-02-2000 over het wetsvoorstel Wet aanpassing arbeidsduur (26 358)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
4.	Beleidsregel niet-ioniserende straling	AO d.d. 28-03-2000 over de voortgang overleg inzake gezondheidsaspecten van GSM (26 800 XII, nr. 62)	In voorbereiding. Planning: 01-04-2003
5.	Monitor gemeentelijk armoedebeleid volgt de ontwikkelingen van de macro-uitgaven van gemeenten d.d. het gebied van armoedebeleid	AO d.d. 5-4-2000 over Monitor Gemeentelijk Armoedebeleid (25 271/26 616, nr. 12)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
6.	Doelmatigheidscriteria ESF	AO d.d. 10-05-2000 over Europees Sociaal Fonds (ESF) (26 642/26 995, nr. 9)	Planning: 31-12-2003
7.	Evaluatie Wet op de Ondernemingsraden	Brief d.d. 12-07-2000 (Soza-00-643)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002

Vergaderjaar 2000–2001			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1.	Knipbepaling pensioenen	Algemene politieke beschouwingen Tweede Kamer d.d. 20-09-2000. (27 400/27 046)	In voorbereiding, bepaling wordt opgenomen in nieuwe Pensioenwet. Planning: 01-06-2003 Nader te bezien n.a.v. mogelijke aanpassing FWI
2.	Evaluatie FWI	Plenaire behandeling d.d. 26-09-2000 van het wetsvoorstel Fonds Werk en Inkomen (27 081)	
3.	Inzicht in opvatting over financiering prepensioenregeling vanuit Bpf	Plenaire behandeling d.d. 27-09-2000 over het wetsvoorstel verplichte deelneming bedrijfstakpensioenfonds (27 073)	Wordt meegenomen bij nieuwe Pensioenwet. Planning: 01-06-2003
4.	Evaluatie effecten wat betreft marktwerking van wetsvoorstel Bpf	Plenaire behandeling d.d. 27-09-2000 over het wetsvoorstel verplichte deelneming bedrijfstakpensioenfonds (27 073)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2005
5.	Kinderopvang alleenstaande ouders	Brief d.d. 29-09-2000 over Kinderopvang alleenstaande ouders (26 447, nr. 37)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
6.	Alleenstaande ouders/beleidsplannen	AO d.d. 16-11-2000 over de uitvoering van de motie-Bussema/Schimmel inzake reïntegratie op de arbeidsmarkt van alleenstaande ouders in de bijstand (26 447, nr. 38)	Planning: 01-10-2002

Vergaderjaar 2000–2001

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
7.	Alleenstaande ouders/maatwerk	AO d.d. 16-11-2000 over de uitvoering van de motie-Bussemaker/Schimmel inzake reïntegratie op de arbeidsmarkt van alleenstaande ouders in de bijstand (26 447, nr. 38)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
8.	Aleenstaande ouders/ wetgevingsplannen	AO d.d. 16-11-2000 over de uitvoering van de motie-Bussemaker/Schimmel inzake reïntegratie op de arbeidsmarkt van alleenstaande ouders in de bijstand (26 447, nr. 38)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
9.	Alleenstaande ouders/vrijlating arbeidskorting	AO d.d. 16-11-2000 over de uitvoering van de motie-Bussemaker/Schimmel inzake reïntegratie op de arbeidsmarkt van alleenstaande ouders in de bijstand (26 447, nr. 38)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
10.	Evaluatie van de Wet beslistermijn sociale verzekeringen	WO d.d. 20-11-2000 over het wetsvoorstel Wet beslistermijn sociale verzekeringen 27 248 (27 248, 27 468, nr. 15)	De Tweede Kamer bij brief van 21-05-2001 geïnformeerd. Planning: 01-01-2003
11.	Versnellen onderzoek sekseneutrale factoren.	Plenaire behandeling d.d. 19-12-2000 wetsvoorstel wijziging van de PSW en enige andere wetten (26 711)	In voorbereiding. Wat betreft onderzoek eerste 2 fasen Planning: 01-01-2004
12.	Herhaling van het periodiek onderzoek regelovertreding sociale zekerheid (POROSZ) voorheen het «randomized respons»-onderzoek	Brief d.d. 31-01-2001 (17 050/27 400 XV, nr. 213 blz. 11)	In voorbereiding. Planning: 31-03-2002
13.	Glazen plafond en midden- management (benchmark)	NO d.d. 05-02-2001 over Meerjaren- beleidsplan Emancipatie (27 061, nr. 12)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
14.	Levensloopbestendige elementen in CAO's en niet AVV-en	NO d.d. 05-02-2001 over beleidsnota Emancipatiebeleid 2001 (26 411) en meerjarenplan beleidsnota Emancipa- tie (27 061, nr. 3) (27 061, nr. 12)	Het onderzoek is in januari 2002 uitgezet en gestart. Planning: 01-09- 2002
15.	Informatie aan de Kamer over CWI's in de praktijk	AO d.d. 21-2-2001 over Toekomstige SUWI (26 448, nr. 24)	In voorbereiding. Planning: 31-03-2003
16.	Analysemodel invloed conjunctuur en beleid d.d. ABW	brief d.d. 26-03-2001 (25 271, nr. 13)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
17.	Ctsv-rapporten over de WW-toepassing ontslagen wegens reorganisatie	AO d.d. 28-03-2001 over Ctsv- rapporten over de WW-toepassing ontslagen wegens reorganisatie (27 609/17 050/27 400 XV, nr. 2)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
18.	Wetsvoorstel tot goedkeuring ESH (herzien) en protocol ESH	Brief d.d. 11-04-2001 TK 2000–2001, Aanhangsel van de handelingen nr. 1032	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
19.	Informatie over de resultaten van de Wet REA	AO d.d. 5-6-2001 over Financiële verantwoordingen over het jaar 2000 (27 700, nr. 69)	In voorbereiding . Planning: 30-09-2002
20.	Onderzoeken mogelijkheden voor versnelling aanleveren van gegevens (gemeenten, CBS)	AO d.d. 05-06-2001 over Financiële verantwoordingen over het jaar 2000 (27 700, nr. 69)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002.
21.	Evaluatie poortwachter	Plenaire behandeling d.d. 21-06-2001 over het wetsvoorstel Poortwachter. (27 678)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2005
22.	Werkproces UWV advies aan de RDA	Plenaire behandeling 27-06-2001 van het wetsvoorstel Wet verbetering poortwachter (27 678, nr. 21)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
23.	Clëntenparticipatie bij gemeenten	Plenaire behandeling d.d. 27-06-2001 over Suwi en het wetsvoorstel Poortwachter (27 588/27 665)	Wordt meegenomen bij Agenda van de Toekomst en project implementatie. Planning: 30-09-2002
24.	Reïntegratie door gemeenten	Plenaire behandeling d.d. 27-06-2001 over het wetsvoorstel Suwi 27 588 en 27 665	In voorbereiding; wordt meegenomen bij 1e evaluatie SUWI. Planning: 01-01-2003

Vergaderjaar 2000–2001			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
25.	De speciaal in Amsterdam aangestelde inspecteurs zullen beoordelen of de IOAW, IOAZ en WIK ook moeten worden meegenomen in hun toezichtsactiviteiten	AO d.d. 04-07-2001 over het rapport van de bevindingen inzake het onderzoek naar de bijstandsverlening in Amsterdam (17 050, nr. 222)	In voorbereiding. Planning: 01-12-2002

Vergaderjaar 2001–2002			
nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
1.	Evaluatie FARBO-regeling (zowel profit- als non-profitregeling)	Miljoenennota 2002, (28 000, nr. 1)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2003
2.	Notitie «reïntegratiemarkt in ontwikkeling»	AO d.d. 27-09-2001. (28 000 XV, nr. 4)	In voorbereiding. Planning: 31-10-2002
3.	Bevordering kwaliteit en duurzaamheid van plaatsing na een reïntegratietraject	AO d.d. 27-09-2001. (28 000 XV, nr. 4)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
4.	Keurmerk Borea. Nagaan of visitatie niet een onderdeel zal kunnen zijn van het keurmerk dat Borea ontwikkelt voor reïntegratiebedrijven	AO d.d. 27-09-2001 over schriftelijke vragen over openbare aanbesteding reïntegratie bedrijven (28 000 XV, nr. 4)	Wordt meegenomen in de tussen-rapportage SUWI. Planning: 01-10-2002
5.	Monitoring Mandatering gemeentetaken aan CWI	Plenaire behandeling d.d. 01-10-2001 Regels tot vaststelling v/e structuur v/d uitvoering van taken m.b.t. de arbeidsvoorziening en sociale verzekeringswetten (27 588/27 665, nr. 38)	In voorbereiding. Planning: 31-03-2003
6.	Bevorderen dat SVB/VNG de verspreiding van aanvraagformulieren Anw verbeteren	AO d.d. 03-10-2001 over Anw evaluatie. (28 000 XV, nr.12)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
7.	Er zal kwantitatieve informatie worden verschaft omtrent klachten over Arbeidsomstandigheden die door medezeggenschapsorganen worden ingediend bij de Arbeidsinspectie	AO d.d. 04-10-2001 over jaarverslag vd Arbeidsinspectie voor 2000 en het jaarplan 2001 (28 000 XV, nr. 9)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
8.	Al-jaarplan en -jaarverslag op VBTB-wijze opstellen	AO d.d. 04-10-2001 over jaarverslag vd Arbeidsinspectie voor 2000 en het jaarplan 2001 (28 000 XV, nr. 9)	Wordt meegenomen in Al jaarplan 2003. Planning: 01-12-2002
9.	In het kader van het nieuwe lik-op-stuk beleid (bestuurlijke boete)zal in de evaluatie van het bestuurlijke boete beleid over 2001 het effect op werkgevers mee worden genomen in het belevingsonderzoek	AO d.d. 04-10-2001 over jaarverslag vd Arbeidsinspectie voor 2000 en het jaarplan 2001. (28 000 XV, nr. 9)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
10.	Bezien van de mogelijkheden van een onderzoek inzake het volgen van (ex-)bijstandsccliënten na uitstroom	AO d.d. 17-10-2001 over antwoorden op vragen inzake opzet nieuwe evaluatie Algemene bijstandswet. (25 271, nr. 15)	Resultaten worden opgenomen bij evaluatie ABW (2000–2003). Planning: 30-06-2003
11.	Toetsing rechtmatigheidsaspecten gemeenten	AO d.d. 17-10-2001 over antwoorden op vragen inzake opzet nieuwe evaluatie Algemene bijstandswet (25 271, nr. 15)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
12.	Evaluatie wet Sociale Zekerheidsrechten gedetineerden (de wijze van gegevensuitwisseling tussen penitentiaire instellingen en de GBA)	Plenaire behandeling d.d. 25-10-2001 over het wetsvoorstel wet Sociale Zekerheidsrechten gedetineerden (26 063)	Er vindt interdepartementaal overleg plaats. Planning: 31-08-2002
13.	Monitoring sluitende aanpak	AO d.d. 31-10-2001 over Bestrijding langdurige werkloosheid (23 972, nr. 56)	Planning: 31-12-2002
14.	Opschoning bestand niet-uitkeringsgerechtigden door de CWI	AO d.d. 31-10-2001 over Bestrijding langdurige werkloosheid (23 972, nr. 56) Planning: 30-09-2002	Planning 30-09-2002.

Vergaderjaar 2001–2002

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
15.	Afspraken sluitende aanpak UWV met gemeenten	AO d.d. 31-10-2001 over Bestrijding langdurige werkloosheid (23 972, nr. 56)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
16.	Nota over stand van zaken Europese banenmarkt/vacaturebank en het EURES-programma	AO d.d. 01-11-2001 over knelpunten op de arbeidsmarkt en arbeidsmigratie (28 026, nr. 2))	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
17.	Achtergrondinformatie opleidings-kenmerken van asielzoekers	AO d.d. 01-11-2001 over knelpunten op de arbeidsmarkt en arbeidsmigratie (28 026, nr. 2))	Planning: 30-09-2002
18.	Nadere invulling artikel 2, vijfde lid, van de WIW	AO d.d. 07-11-2001 over het concept-besluit Suwi (26 448, nr. 29) (26 448, nr. 34)	AmvB-traject is opgestart en loopt al. Planning: 30-09-2002
19.	De tweede Kamer informeren over REA waarin de norisk-polis onder de aandacht van werkgevers wordt gebracht	WO d.d. 07-11-2001 over belastingplan deel V. (28 016) (28 016, nr. 22)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
20.	Instanties die zich bezig houden met de protocollering van de arbeids-gehandicaptoets worden met spoed gemaakt	WO d.d. 07-11-2001 over Belastingplan deel V. (28 016, nr. 22)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
21.	Uitwerken operationele doelstellingen voor het onderwerp gelijke behandeling inzake arbeid en toegang tot de arbeid	WO d.d. 22-11-2001 over Begrotings-onderzoek (28 000 XV, nr. 14)	Planning: 30-09-2002
22.	Bij alle beleidsartikelen inzicht geven in het percentage aan wettelijke contractuele en/of bestuurlijke verplichtingen	WO d.d. 22-11-2001 over Begrotings-onderzoek (28 000 XV, nr. 14)	Planning: 30-09-2002
23.	Systematisch opnemen van streef- en realisatiecijfers	WO d.d. 22-11-2001 over Begrotings-onderzoek (28 000 XV, nr. 14)	Planning: 30-09-2002
24.	Betrouwbaarheid van prestatie-gegevens in de begroting	WO d.d. 22-11-2001 over Begrotings-onderzoek (28 000 XV, nr. 14)	Planning: 30-09-2002
25.	Wettelijk regelen zoet-zuurinformatie aan de werkgever	Plenaire behandeling d.d. 27-11-2001 over het wetsvoorstel Poortwachter (27 678)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2003
26.	De uitvoering van de subsidieregeling RWI zal zo spoedig mogelijk geëvalueerd worden	Plenaire behandeling Suwi-wetsvoorstellen EK d.d. 27-11-2001 en AO d.d. 07-11-2002 (26 448, nr. 34)	In voorbereiding Planning: 01-01-2004
27.	Versterking handhaving ATW, o.a. door invoering bestuurlijke boete	AO d.d. 28-11-2001 over Evaluatie Arbeidstijdenwet (27 865, nr. 2)	In voorbereiding. Planning: 31-03-2003
28.	Uitnodiging FNV tbv verbetering naleving ATW	AO d.d. 28-11-2001 over Evaluatie Arbeidstijdenwet (27 865, nr. 2)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2002
29.	Betrekken diagnosecode bij evaluatie van het persoonsgebonden reïntegratiebudget	AO d.d. 29-11-2001 over het evaluatie-rapport PRB (26 448. nr. 40)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
30.	Uitvoering van een RSI-programma-studie	Brief d.d. 03-12-2002 (Soza-01-1015)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2003
31.	4-jaarlijks onderzoek wettelijk minimumloon	Plenaire behandeling begroting SZW XV d.d. 7 en 13-12-2001 (28 000 XV)	Betreft 4-jaarlijks onderzoek. Wordt in 2003 weer herhaald. Planning: 31-03-2003
32.	Uitvoering van een RSI-programma-studie	Brief d.d. 03-12-2002 (Soza-01-1015)	In voorbereiding Planning: 01-01-2003
33.	De Tweede Kamer jaarlijks informeren door middel van een verslag over de afspraken in het kader van de Agenda voor de toekomst	Plenaire behandeling begroting SZW XV d.d. 7 en 13-12-2001 (28 000 XV)	Subsidieregeling overige G-26 gemeenten grotendeels afgerond. Planning: 30-09-2002
34.	Bovenwettelijke uitkeringen: wij zullen nog eens bekijken of het effect van niet a.v.v-en van c.a.o.'s met bovenwettelijke regelingen d.d. de WAO-instroom fors lager uitpakt dan eerder genoemde 1% in notitie van de staatssecretaris	Plenaire behandeling begroting SZW XV d.d. 7 en 13-12-2001 (28 000 XV)	Wordt meegenomen in Sociale nota 2003. Planning: 17-09-2002

Vergaderjaar 2001–2002

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
35.	Monitoren afschaffingen WSW korting	Plenaire behandeling 11-12-2001 EK wetsvoorstel belastingplan 2002 V sociale zekerheidswetgeving (28 016)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2005
36.	Voorlichting over het wetsvoorstel 28 016 V	Plenaire behandeling 11-12-2001 EK wetsvoorstel belastingplan 2002 V sociale zekerheidswetgeving (28 016)	In voorbereiding. Planning: 17-09-2002
37.	Op aanvraag kan een werkgever reeds in 2002, voor definitieve effectuering in 2003, een voorschot ontvangen op de premiekorting arbeidsgehandicapten	Plenaire behandeling 11-12-2001 EK wetsvoorstel belastingplan 2002 V sociale zekerheidswetgeving (28 016)	Wordt verwerkt in de Sociale Nota 2003. Planning: 30-09-2002
38.	De Tweede Kamer informeren over geuite kritiek door cliëntenorganisaties	AO d.d. 20-12-2001 over 3e voortgangsrapportage Suwi en bijlagen (26 448, nr. 35)	In voorbereiding Planning: 31-10-2002
39.	Het op orde brengen van de gemeentelijke frauderegistratie	AO d.d. 27-02-2002 over integrale handhaving 2000. (28 000 XV, 26 955, nr. 41)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2003.
40.	Opzetten gemeentelijk programma ter verbetering fraude-alertheid medewerkers	AO d.d. 27-02-2002 over integrale handhaving 2000 (28 000 XV, 26 955, nr. 41)	In voorbereiding. Planning: 01-10-2003
41.	Bestuurlijke boete nav motie Dittrich (278 022,nr. 8)	AO d.d. 31-01-2002 over communautaire immigratiebeleid	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
42.	Amsterdams armoedeonderzoek. Bezien of aanleiding is voor specifieke maatregelen, bv zoals het MKB-convenant voor arbeidsmarkt-toedeling van allochtonen gezinnen met een laag inkomen en kinderen	Mondelinge vragenurtje d.d. 05-02-2002 vh lid De Wit dat 1/3 van de Amsterdamse kinderen onder de achttien jaar opgroeit in armoede	In voorbereiding. Planning 31-10-2002
43.	Armoedeonderzoek; gegevens inzake problematiek gezinnen met laag inkomen en kinderen	Mondelinge vragenurtje d.d. 05-02-2002 vh lid De Wit dat 1/3 van de Amsterdamse kinderen onder de achttien jaar opgroeit in armoede	Wordt meegenomen in de Sociale Nota 2003. Planning: 30-09-2002
44.	Convenanten werkgevers begeleid werken WSW	AO d.d. 07-02-2002 over WSW en rapport ARK(28 130, nr. 4)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
45.	Indicatiestelling WSW bij CWI	AO d.d. 07-02-2002 over WSW en rapport ARK (28 130, nr. 4)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
46.	Uniform fraudebegrip/ontwikkeling prestatie-indicatoren.	AO d.d. 27-02-2002 over Integrale Rapportage Handhaving 2000 (28 000 XV/26 955, nr. 41)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
47.	Alle gemeenten per 2003 moeten zijn aangesloten op het Inlichtingenbureau	AO d.d. 27-02-2002 integrale handhaving 2000. (28 000 XV, 26 955, nr. 41)	In voorbereiding. Planning: 20-12-2003
48.	Vormt het voorgenomen aanpassen van het Maatregelenbesluit een afdoende oplossing voor de sanctiëring van uitkeringsgerechtigden die werk weigeren.(Dit naar aanleiding van de uitspraken van Melkert in Nijmegen)	AO d.d. 27-02-2002 over Integrale Rapportage Handhaving 2000 (28 000 XV/26 955,nr. 41)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2005
49.	Risicoanalyse SIOD SIOD spitst risicoanalyse toe op bepaalde fraudegevoelige terreinen, die verband houden met zware d.d.opsporing en richt zich in dit kader specifiek op bestrijden illegale arbeid. Extra aandacht voor bepaalde stadswijken als gevolg van alarmerende resultaten van onderzoek onder Rotterdamse winkeliers. Over een jaar terugkoppeling resultaten van extra inspanningen.	AO d.d. 27-02-2002 over Integrale Rapportage Handhaving 2000 (28 000 XV/26 955, nr. 41)	In voorbereiding.Planning: 31-12-2002
50.	Bezien om voorlichting structureel te maken over het Nabestaandenpensioen.	AO d.d. 07-03-2002 over de kostenberekening van een gewenningsuitkering in de Algemene nabestaande wet. (28 000, XV,nr. 49)	Wordt meegenomen bij de evaluatie van de Algemene Nabestaande wet. Planning: 30-09-2002

Vergaderjaar 2001–2002

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
51.	Verbetering rechtmatigheid Anw; Staatssecretaris zal met de SVB in overleg treden voor het maken van afspraken ter verbetering van de rechtmatigheid van de uitvoering Anw.	AO d.d. 07-03-2002 over de kostenberekening van een gewenningsuitkering in de Algemene nabestaande wet. (28 000, XV, nr. 49)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2003
52.	Effecten van de Stimuleringsregeling sociale activering	AO d.d. 14-03-2002 over de ontwikkelingen rondom de sociale activering (23 972, nr. 57)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
53.	Toezenen aan de TK van Rapport slotonderzoek bijstandsexperimenten	AO d.d. 14-03-2002 over de ontwikkelingen rondom de sociale activering. (23 972, nr. 57)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
54.	Voortzetting kerntaken ISSA	AO d.d. 14-03-2002 over de ontwikkelingen rondom de sociale activering. (23 972, nr. 57)	In voorbereiding. Planning: 31-03-2002
55.	Toezenen aan de TK van onderzoek ontheffing van de arbeidsverplichtingen	AO d.d. 14-03-2002 over de ontwikkelingen rondom de sociale activering (23 972, nr. 57)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
56.	Problematiek van marginale zelfstandigen	AO d.d. 14-03-2002 over de ontwikkelingen rondom de sociale activering. (23 972, nr. 57)	In voorbereiding. Planning: 31-03-2003
57.	Rapportage door UWV over sociale activering	AO d.d. 14-03-2002 over de ontwikkelingen rondom de sociale activering (23 972, nr. 57)	In voorbereiding. Planning: 31-03-2003
58.	De Tweede Kamer informeren over ziekteverzuim in uitzendbranche	Plenaire behandeling wetsvoorstel eigenrisicodragen Ziektewet d.d. 20-03-2002 (27 873)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
59.	De Tweede Kamer informeren over de uitkomsten van het overleg met de partijen die betrokken zijn bij de totstandkoming van het Arboconvenant (uitzendbranche)	Plenaire behandeling d.d. 20-03-2002 wetsvoorstel eigenrisicodragen Ziektewet (27 873)	Planning: 31-10-2002
60.	De Tweede Kamer in kennis stellen alvorens over te gaan tot het vaststellen van een maximum premie (voorhangprocedure)	Plenaire behandeling d.d. 20-03-2002 over het wetsvoorstel Wet eigenrisicodragen Ziektewet (27 873)	In voorbereiding. Planning: 01-01-2006
61.	De Tweede Kamer een notitie sturen over de verplichte aansluiting bij een arbodienst	Plenaire behandeling d.d. 20-03-2002 over het wetsvoorstel Wet eigenrisicodragen Ziektewet (27 873)	Planning: 31-10-2002
62.	Nagaan hoe de emancipatie-effect rapportage verwerkt kan worden in het Kabinetsstandpunt WAO	AO d.d. 20-03-2002 over het onderdeel SZW uit de 2e integrale voortgangsrapportage over het actieplan Emancipatietaakstellingen departementen (Soza-01-541). (28 009, nr. 11)	EER is gaande. In kabinetsstandpunt WAO is gemeld dat de EER apart aan het parlement wordt gezonden. Planning: 01-11-2002
63.	Evaluatie gebruik regeling Kinderopvang	AO d.d. 20-03-2002 over het onderdeel SZW uit de 2e integrale voortgangsrapportage over het actieplan Emancipatietaakstellingen departementen (Soza-01-541) (28 009, nr. 11)	In voorbereiding. Planning: 30-09-2002
64.	Aan kamer geactualiseerd overzicht verstrekken van de stand van zaken rond het afsluiten van verdragen	AO d.d. 27-03-2002 over evaluatieverslag inzake de Wet beperking export uitkeringen (17 050, nr. 233)	In voorbereiding. Planning: 31-10-2002
65.	Notitie aan Kamer over handhavingsactiviteiten binnen de EU/EER. Verschillen tussen de handhavingsmogelijkheden binnen de EU en tav bilaterale BEU-verdragspartners, hoe deze verschillen gelijk trekken, nieuwe ontwikkelingen, effectiviteit van het handhavingsinstrumentarium binnen de EU	AO d.d. 27-3-2002 over evaluatieverslag inzake de Wet beperking export uitkeringen (17 050, nr. 233)	In voorbereiding. Planning: 31-01-2003
66.	Evaluatie wetsvoorstel instroomcijfers WAO	Plenaire behandeling wetsvoorstel instroomcijfers WAO d.d. 10-04-2002 (PM)	Planning: 01-01-2006

Vergaderjaar 2001–2002

nr.	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
67.	De Tweede Kamer wordt op de hoogte gehouden van de vorderingen die het Agentschap SZW maakt	Brief d.d. 05-06-2002 (28 390, nr. 1))	Planning: 31-12-2002
68.	De aansluiting tussen miljoenennota, begroting en financieel jaarverslag moet worden verbeterd.	AO d.d. 27-06-2002 over Financiële verantwoording over het jaar 2001 (PM)	In voorbereiding. Planning: 01-05-2003
69.	De Tweede Kamer krijgt een totaal overzicht van de sluitende aanpak	AO d.d. 27-06-2002 over Financiële verantwoording over het jaar 2001	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
70.	Kwalitatief onderzoek sluitende aanpak	AO d.d. 27-06-2002 over Financiële verantwoording over het jaar 2001 (PM)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
71.	De Tweede Kamer zal periodiek worden gerapporteerd over de ontwikkelingen van de nieuwe ICT ondersteuning bij de CWI en de realisatie van de gegevensuitwisseling	AO d.d. 20-06-2002 over voortgangsrapportage SUWI (26 448, nr. 50)	In voorbereiding. Planning: 31-12-2002
72.	Op het moment dat een accountants-verklaring is afgegeven op het Agentschap SZW zal deze aan de Tweede Kamer worden toegezonden	AO d.d. 03-07-2002 over ESF-oud	In voorbereiding. Planning: 01-09-2002
73.	De Eerste Kamer zal geïnformeerd worden over het beleid van het UWV ten aanzien van de toepassing van de hardheidsclausule Wajong zodra dat beleid tot stand is gekomen.	Plenaire behandeling 09-07-2002 van het wetsvoorstel wijz. wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, houdende een verbeterde formulering vd hardheidsclausule inzake de export vh recht van arbeidsongeschiktheidsuitkering naar het buitenland (27 895).	In voorbereiding. Planning: 30-09-2003
74.	Risico-analyse SVB moet worden verbeterd. Bezien wordt of capaciteitsuitbreiding Sociale recherche noodzakelijk	AO: 27-02-2002 (28 000 XV, 26 951, nr. 14)	In voorbereiding. Planning: 31-10-2002

De regelgeving op de verschillende beleidsterreinen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, zoals sociale verzekeringen en de arbeidsomstandigheden, houdt een aanzienlijke hoeveelheid administratieve verplichtingen voor bedrijven en instellingen in. Het spreekt dan ook voor zich dat het departement een aansprekende, op zijn minst evenredige bijdrage wil leveren aan de doelstelling de administratieve lasten voor het bedrijfsleven in de periode tot 2006 te verminderen met 25 procent.

De afgelopen jaren zijn op basis van de adviezen van de Commissie Administratieve Lasten, de werkgroep Loonbegrip van die commissie en adviezen in het kader van de operatie «Marktwerving, deregulering en wetgevingskwaliteit» al de nodige activiteiten in gang gezet.

Sinds 1994 is op SZW-terrein een vermindering van de administratieve lasten met € 245 miljoen gerealiseerd en recentelijk zijn daarenboven voorstellen voor een reductie met nog eens € 254 miljoen ingediend bij het parlement. De voorstellen zijn opgesomd in het departementale actieprogramma vermindering administratieve lasten dat op 7 mei 2002 is aangeboden aan de Tweede Kamer (TK 24 036, nr. 255) Met het oog op de in de komende jaren nog te leveren bijdrage is een departementaal project *Vermindering administratieve lasten* ingericht, waarin een groot aantal directies participeert. De verantwoordelijke projectdirecteur rapporteert rechtstreeks aan de departementsleiding.

Het project heeft onder andere tot doel een gestroomlijnd werkproces te ontwikkelen met het doel de administratieve lastendruk als gevolg van *nieuwe* regelgeving tot een strikt noodzakelijk minimum te beperken. De advisering door het Adviescollege toetsing administratieve lasten (ACTAL) maakt deel uit van dit werkproces.

Een tweede opdracht van het project is de doorlichting van *bestaande* wet- en regelgeving van het ministerie op mogelijkheden voor vermindering van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Met het oog op deze doorlichting worden voor de verschillende beleidsterreinen van SZW standaardkostenmodellen ontwikkeld die de omvang van de administratieve lasten specificeren. De modellen voor de werknemersverzekeringen en de arbeidsomstandigheden zijn inmiddels beschikbaar. Die voor de terreinen van de arbeidsverhoudingen en de arbeidsmarkt zullen eind 2002 worden opgeleverd.

De mate waarin de onderscheiden beleidsterreinen aan de overkoepelende kwantitatieve taakstelling van 25% reductie kunnen bijdragen, is mede afhankelijk van de aard en omvang van de bestaande administratieve verplichtingen en van de verwevenheid met de doelstellingen van het beleid. De Tweede Kamer zal te gelegener tijd over de verdere voornemens tot reductie van de administratieve lasten op de onderscheiden beleidsterreinen worden geïnformeerd.

Aaf	Algemeen Arbeidsongeschiktheidsfonds
AAW	Algemene Arbeidsongeschiktheidswet
Abw	Algemene bijstandswet
AfJ	Arbeidsongeschiktheidsfonds Jonggehandicapten
Afz	Arbeidsongeschiktheidsfonds Zelfstandigen
AG	Agentschap SZW
AI	Arbeidsinspectie
AIV	Adviesraad Internationale Vraagstukken
AKW	Algemene kinderbijslagwet
ANW	Algemene nabestaanden wet
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds
Aok	Arbeidsongeschiktheidskas
AOW	Algemene Ouderdoms Wet
Arbo	Arbeidsomstandigheden
Arbvo	Arbeidsvoorzieningsorganisatie
AVEM	Commissie Arbeidsdeelname van Vrouwen van Etnische Minderheden
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
Awf	Algemeen werkloosheidsfonds
BBA	Buitengewoon besluit arbeidsverhoudingen
BBAG	Besluit Bijdrage AWBZ-gemeenten
Bia	Beperking Inkomensgevolgen Arbeidsongeschiktheids-criteria
BIKK	Bijdrage in de Kosten van Kortingen
BKWI	Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
Buesi	Bureau Europese Subsidie Instrumenten
BUO	Beleidsunit Opsporing
BVG	Bedrijfsverzamelgebouwen
BW	Burgerlijk Wetboek
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-relaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBBS	Claimbeoordeling en belastbaarheid van het sociaal medisch handelen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Plan Bureau
CPI	Consumenten Prijs Index
CTSV	College van toezicht sociale verzekeringen
CV	Centrum Vakopleiding
CVV	Collectief vraagafhankelijk vervoer
CWI	Centra voor Werk en Inkomen
DCE	Directie Coördinatie Emancipatiebeleid
EAU	Experimenten activering van uitkeringsgelden
EBB	Enquête Beroeps Bevolking
EER	Emancipatie Effect Rapportage
EG	Europese Gemeenschap
EOS	Emancipatie ondersteuningsbeleid
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EZ	Ministerie van Economische Zaken
Finlo	Wet Financiering Loopbaanonderbreking
FWI	Fonds Werk en Inkomen
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs

HVS	Hoofdelijk Versnelde Scholing
IAS	Instituut Asbestslachtoffers
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
ICE	Interdepartementale Coördinatiecommissie Emancipatiebeleid
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
ID-banen	Instroom, doorstroombanen
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IOF	Invaliditeits- en Ouderdomsfonds
ISSA	Informatie- en Servicepunt Sociale Activering
IWI	Inspectie voor Werk en Inkomen
KDC	Kennis- en Documentatiecentrum
KOA	Regeling Kinderopvang en buitenschoolse opvang voor alleenstaande ouders met kinderen in de Abw
LBIO	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
LISV	Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen
MEV	Macro Economische Verkenning
MGA	Monitor gemeentelijk armoedebeleid
MJBP	Meerjarenbeleidsplan Emancipatie
MKB	Midden en kleinbedrijf
M&O	Misbruik en oneigenlijk gebruik
NAP	Nationaal Actieplan
NCvB	Nederlands Centrum voor Beroepsziekten
NIBUD	Nationaal instituut voor budgetvoorlichting
Nug	Niet uitkeringsgerechtigden
NVS	Nationale Vacature- en Sollicitantenbank
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
Of	Ouderdomsfonds
O&O	Directie Onderzoek en Ontwikkeling
OSA	Organisatie voor strategisch arbeidsmarktonderzoek
OSB	Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten
Pemba Wet	Wet Premiedifferentiatie en marktwerking
PVK	Pensioen- en Verzekeringskamer
RBvM	Ruim Baan voor Minderheden
REA	Reïntegratie Arbeidsgehandicapten
Rf	Reïntegratiefonds
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RIEM	Rapportage Integratie Etnische Minderheden
Rif's	Regionale interdisciplinaire fraudeteams
RPA	Regionale platforms arbeidsmarkt
RSI	Repetitive Strain Injury
RSP	Regeling schoonmaakdiensten particulieren
RWI	Raad voor Werk en Inkomen
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SER	Sociaal-Economische Raad
SIM	Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten
SIOD	Sociale Inlichtingen en Opsporings Dienst
SPAG	Stimuleringsprojecten Allochtone Groepen
SPAK	Specifieke Afdrachtskorting
STECR	Stichting Expertisecentrum Reïntegratie
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank

SW	Sociale Werkvoorziening
SZA	Sociale zekerheid en arbeidsmarkt
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TAS	Tegemoetkoming Asbestslachtoffers
Tbia	Wet bescherming inkomensgevolgen arbeidsongeschiktheidscriteria
TNO	Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
TOA	Taskforce Ouderen en Arbeid
TOG 2000	Tegemoetkoming Onderhoudskosten thuiswonende Gehandicapte kinderen 2000
TW	Toeslagenwet
Ufo	Uitvoeringsfonds voor de Overheid
UVI's	Uitvoeringsinstellingen
UWV	Uitvoeringsorganisatie Werknemersverzekeringen
VBTB	Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording
Vlw	Vermindering langdurig werklozen
VMBO	Voortgezet Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VR	Veiligheidsrapport
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VUT	Vervroegde uittreding
VenW	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAA	Wet Aanpassing Arbeidsduur
WAJONG	Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jong Gehandicapten
Walvis	Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in Sociale verzekeringswetten
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAV	Wet Arbeid Vreemdelingen
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen
WEP	Werkervaringsplaatsen
Wet Samen	Wet Stimulering Arbeidsdeelname Minderheden
Wfv	Wet Financiering volksverzekeringen
Wgf	Wachtgeldfondsen
WGR	Wet gemeenschappelijke regelingen
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
WIW	Wet inschakeling werkzoekenden
WKA	Wet Koppeling met afwijkingsmogelijkheid
WML	Wet minimumloon
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WTP	Waarnemingen ter plaatse
WTS	Wet Tegemoetkoming Studiefinanciering
Wulbz	Wet uitbreiding loondoorbetalingsverplichting bij ziekte
WVA	Wet Vermindering Afdracht Loonbelasting en Premies Volksverzekeringen
Wvg	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WW	Werkloosheidswet
Zbo	Zelfstandig Bestuursorgaan
ZW	Ziektewet

TREFWOORDENREGISTER

ABW 22, 23, 34, 45, 69, 241, 242
Agenda voor de toekomst 27, 39, 212, 214, 243
Agentschap SZW 4, 7, 45, 142, 188, 189, 190, 192, 193, 194, 246, 248
AOW 24, 27, 131, 132, 134, 135, 136, 142, 177, 178, 179, 180, 181, 183, 184, 186, 226, 227, 237, 248
Arbeid en zorg 4, 16, 17, 99, 100, 101, 102, 104, 106, 111, 142, 221, 237
Arbeidsaanbod 18, 20, 37, 39, 42, 45, 52, 53, 58, 67, 142, 144, 155, 204
Arbeidsgehandicapten 10, 59, 60, 61, 121, 126, 165, 166, 167, 168, 169, 183, 249
Arbeidsinspectie 24, 117, 118, 121, 122, 123, 124, 143, 239, 242, 248
Arbeidsmarktbeleid 41, 42, 53, 137, 155, 189
Arbeidsongeschiktheid 8, 9, 11, 13, 64, 67, 76, 77, 78, 81, 82, 116, 117, 120, 131, 134, 156, 157, 158, 159, 161, 162, 165, 166, 167, 169, 172, 183, 184, 246, 248, 250
Arbo 8, 12, 19, 27, 32, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 135, 143, 146, 158, 198, 231, 233, 240, 245, 248
Armoedeval 18, 20, 21, 68, 69, 70
Asbestslachtoffers 127, 128, 129, 130, 142, 226, 249, 250
Baten-lastendienst 1, 2, 4, 188, 189, 191
Bedrijfsverzamelgebouw 31, 32, 137, 138, 189, 228, 248
Bedrijfsvoering 2, 3, 4, 187, 199
Bijstand 10, 14, 18, 20, 23, 38, 39, 41, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 81, 85, 177, 199, 213, 240, 241, 242, 245, 248
BKWI 27, 30, 33, 34, 35, 197, 202, 248
Budgetflexibiliteit 5, 34, 35, 48, 49, 55, 65, 73, 74, 79, 82, 88, 95, 105, 113, 124, 129, 134, 136, 139, 141, 147, 148, 154, 162, 169, 175, 181
Centra voor Werk en Inkomen 34, 35, 248
Emancipatie 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 142, 144, 222, 223, 237, 241, 245, 248, 249
EQUAL 6, 41, 45, 111
ESF 5, 6, 27, 41, 45, 111, 137, 138, 189, 191, 194, 195, 203, 208, 228, 229, 238, 240, 246, 248
Evaluatie 7, 9, 12, 30, 37, 45, 57, 59, 62, 67, 69, 70, 76, 81, 85, 88, 90, 99, 101, 107, 108, 114, 116, 117, 127, 128, 131, 135, 137, 152, 157, 166, 171, 187, 189, 190, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 249
Fonds Werk en Inkomen 10, 39, 240, 248
Fraude 18, 24, 68, 71, 75, 77, 80, 81, 82, 84, 86, 89, 92, 94, 97, 145, 146, 152, 154, 155, 158, 162, 164, 169, 173, 175, 179, 180, 202, 208, 213, 218, 232, 244, 249
Gemeentefonds 16, 68, 131
Herintredende vrouwen 22, 42, 44, 45, 50, 204, 205, 207
ID-banen 48, 52, 54, 55, 56, 58, 209, 249
Inkomensbeleid 19, 20, 68, 69
Inspectie Werk en Inkomen 4, 27, 52, 63, 128, 188, 189, 197, 200
Kinderbijslag 19, 24, 90, 91, 92, 93, 97, 248
Kinderopvang 4, 16, 17, 27, 40, 45, 47, 48, 49, 99, 103, 104, 105, 106, 107, 204, 205, 207, 221, 240, 245, 249
Klanttevredenheid 31, 32, 33, 36
Koppeling 50, 68, 114, 244, 250
Kunstenaars 85, 86, 87, 88, 89, 142, 217, 250
Levensloop 16, 17, 99, 102, 105, 109, 110, 111, 115, 236, 241
Loopbaanonderbreking 16, 104, 221, 248
MEV 49, 74, 249
Moties 2, 4, 236, 237, 238

Nabestaanden 127, 171, 172, 173, 174, 184, 248
 Participatiegraad 23, 29, 37, 42, 43, 44, 51
 Pensioen 17, 19, 26, 44, 62, 132, 134, 143, 144, 172, 177, 178, 179, 197, 236, 237, 240, 249
 Preventiequote 31, 35, 36
 Raad voor Werk en Inkomen 40, 197, 249
 Resultaatverantwoordelijkheid 5
 Sluitende aanpak 23, 37, 38, 39, 41, 46, 49, 50, 67, 150, 151, 152, 153, 165, 205, 242, 243, 246
 Sociale Nota 4, 17, 25, 244
 Sociale werkvoorziening 59, 63, 250
 Spaarfonds AOW 135, 136, 184
 SPAK 18, 20, 53, 55, 58, 249
 Strategisch Akkoord 4, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 52, 53, 58, 68, 69, 72, 101, 102, 124, 145, 147, 151, 165, 227, 231, 232, 233
 Streefwaarden 5, 6, 35, 49, 61, 69, 74, 76, 91, 103, 106, 111, 112, 114, 170
 SUWI-net 202
 SVB 24, 91, 92, 94, 95, 96, 127, 128, 129, 132, 173, 175, 176, 178, 181, 197, 218, 245, 249
 SZW 207
 Toeslagenwet 67, 72, 73, 75, 172, 212, 213, 214, 250
 Toezeggingen 2, 4, 239
 Uitstroomquote 31, 35, 36
 UWV 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 38, 39, 41, 46, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 100, 132, 137, 145, 151, 152, 154, 155, 157, 158, 162, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 183, 184, 188, 197, 200, 212, 213, 214, 215, 241, 243, 245, 246, 250
 VLW 18, 20, 53, 55, 58
 WAJONG 238, 250
 WAZ 19, 25, 64, 78, 100, 101, 133, 156, 157, 158, 161, 162, 164, 183, 184, 185, 186, 236, 238, 250
 Werkloosheid 31, 38, 42, 43, 49, 51, 67, 74, 81, 140, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 158, 165, 167, 183, 184, 236, 242, 243, 248, 250
 Werk.nl 31, 32
 WSW 60, 61, 62, 66, 79, 244, 250
 WW 18, 21, 22, 23, 34, 38, 49, 81, 82, 146, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 159, 162, 172, 183, 239, 241, 250
 Ziektewet 11, 76, 100, 156, 168, 183, 245, 250